

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja završava
31. prosinca 2019.**

SADRŽAJ

Uvod	2
Izješće posloводства	3
Izješće predsjednika Uprave	3
Uprava	5
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2019. godini	6
Nefinancijsko izvješćavanje	24
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	58
Financijski izvješćaji za godinu koja završava 31. prosinca 2019.	62
Odgovornost za financijske izvješćaje	63
Izvješćaj neovisnog revizora	64
I. Izvješćaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2019.	71
II. Izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019.	73
III. Izvješćaj o promjenama kapitala	74
IV. Izvješćaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2019.	76
V. Bilješćke uz financijske izvješćaje	77
1. Neto kamatni prihod	111
2. Neto prihod od naknada i provizija	111
3. Prihod od dividende	112
4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	112
5. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	112
6. Prihod od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova	112
7. Opći administrativni troškovi	113
8. Ostali dobiti/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	114
9. Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	114
10. Ostali operativni rezultat	114
11. Porez na dobit	115
12. Novac i novćana sredstva	116
13. Derivativi koje se drže radi trgovanja	116
14. Ostala imovina namijenjena trgovanju	117
15. Financijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	117
16. Financijska imovina ćija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	118
17. Vrijednosni papiri	121
18. Financijska imovina po amortiziranom trošku	122
19. Potraživanja s osnove financijskog najma	131
20. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	133
21. Dužnićki instrumenti po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a podložne su ugovornim izmjenama	136
22. Ulaganja u ovisna i pridružena društva	137
23. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine	138
24. Nematerijalna imovina	142
25. Porezna imovina i obveze	145
26. Ostala imovina	147
27. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	147
28. Rezervacije	150
29. Ostale obveze	154
30. Ukupni kapital	154
31. Izvješćavanje poslovnih segmenata	155
32. Najmovi	158
33. Transakcije s povezanim stranama	161
34. Imovina založena kao kolateral	163
35. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira	164
36. Prijeboj	165
37. Upravljanje rizicima	168
38. Fer vrijednost imovine i obveza	228
39. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje	237
40. Potencijalne obveze	237
41. Analiza preostalih dospjeća	238
42. Izvješćavanje po državama	240
43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	241
44. Zarada po dionici	260
45. Događaji nakon datuma bilance	260
Dodatak 1 – Propisani obrasci	261
Dodatak 2 – Razlika između financijskih izvješćaja prema Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja i propisanih obrazaca	272

Godišnje izvješće
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Uvod

Ovo Godišnje izvješće, izdano dioničarima Erste&Steiermärkische Bank d.d., obuhvaća izvješće predsjednika Uprave, poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. sa svojim ovisnim društvima, nefinancijsko izvještavanje, izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, revidirane financijske izvještaje zajedno s izvješćem neovisnog revizora i propisanim obrascima za Hrvatsku narodnu banku (HNB). Revidirana financijska izvješća prikazana su za Grupu i Banku.

Hrvatska i engleska verzija

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Erste&Steiermärkische Bank d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2019. i objavljeno je na hrvatskom jeziku. Ovo izvješće također se objavljuje na engleskom jeziku.

Pravni status

Godišnja financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) i usvojila EU.

Kratice

U ovom Godišnjem izvješću, Erste&Steiermärkische Bank d.d. se spominje kao Banka, Erste Banka ili EBC i Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa svojim ovisnim društvima i pridruženim društvima zajednički se nazivaju Grupa i ESB Grupa .

U ovom Godišnjem izvješću, krajnje matično društvo Grupe, Erste Group Bank AG naziva se Erste Grupa.

Izvešće predsjednika Uprave

Pozitivni trendovi u 2019. odnose se na nastavak procesa fiskalne konsolidacije, koji je rezultirao podizanjem kreditnog rejtinga Republike Hrvatske, ali i prihvaćanjem pisma namjere o ulasku u Europski tečajni mehanizam. Hrvatska u ovom trenutku ima relativno zdrav rast gospodarstva, iako nešto sporiji u smislu konvergencije, odnosno približavanja stupnju razvoja drugih europskih zemalja. Za sada ne vidimo naznake recesije, ali svakako treba gledati europske trendove. Naša je ekonomija mala i otvorena, te kao takva osjetljivija na promjene u okruženju, posebice kad je u pitanju turizam i općenito izvoz. Sa snažnom orijentacijom i jasnom strategijom uvođenja eura, radom na jačanju investicijske sigurnosti, uz uvjet održavanja fiskalne discipline i neizbježnu provedbu strukturnih reformi, Hrvatska u srednjem roku ima priliku ostvarivati stabilne i rastuće stope rasta.

Zahtjevno tržišno okruženje i transformacija bankarskog poslovanja

Općenito, bankarsko tržište i dalje je obilježeno padom kamatnih marži, pozitivnim kretanjima u segmentu transakcijskog poslovanja, padom troška rizika te fokusom na operativnu efikasnost. U tekućoj godini, ali i onima iza, očekujemo daljnje ubrzavanje tzv. *time-to-market*a, češće promjene i prilagodbe postojećih proizvoda te nastavak sveobuhvatne digitalne transformacije bankarskog poslovanja. Banke doživljavanju značajnu promjenu te iz svoje tradicionalne pozicije pružatelja financijskih proizvoda i usluga postaju institucije financijskog znanja, koje svojim klijentima pružaju cjelovitu savjetodavnu uslugu te se brinu o njihovom prosperitetu. Upravo u segmentu savjetodavne usluge, partnerskog pristupa prema klijentima, istodobno prateći trendove digitalnog doba i primjenjujući adekvatna digitalna rješenja, banke mogu pronaći svoj prostor te graditi dugoročnu i održivu poziciju na tržištu.

Tijekom 2019. godine nad ukupno pet hrvatskih banaka, uključujući i Erste banku, započeo je postupak provjere financijskog stanja koji provodi Europska središnja banka, u suradnji s lokalnim regulatorom, Hrvatskom narodnom bankom. Elementi u fokusu provjere bili su adekvatnost kapitala, razina otpornosti banke i povezanih društava na izvanredne stresne okolnosti, odnosno nepovoljna poslovna ili makroekonomska kretanja, te kvaliteta portfelja i procesa. Kompleksnost i sveobuhvatnost procesa provjere zahtijevao je veliki angažman, predanost i posvećenost djelatnika te kvalitetnu pripremu i organizaciju rada.

Bankarski sektor zamašnjak rasta gospodarstva i stup izgradnje regionalnog liderstva Hrvatske

Stabilan, visoko likvidan i adekvatno kapitaliziran bankarski sektor, koji ima kapacitet za praćenje svih kvalitetnih projekata, posebice realnog sektora, predstavlja značajnu komparativnu prednost Hrvatske u odnosu na zemlje u regiji. Kao takav trebao bi biti zamašnjak rasta gospodarstva te snažan stup izgradnje regionalnog liderstva i pozicije financijskog središta regije. Stoga bi bilo dobro maksimalno iskoristiti potencijale takvog sustava te izbjegavati mjere ili utjecaje koji mogu narušiti njegove pozitivne karakteristike.

Izvešće predsjednika Uprave (nastavak)

Zdravi rast kreditnih plasmana građanima i tvrtkama

Zadovoljni smo ostvarenim rezultatima Erste Banke u 2019. Stanovništvu smo ukupno odobrili 5,6 milijardi kuna novih kredita. Pritom je veći rast zabilježen kod stambenih kredita, čiji je portfelj porastao za oko 10%. Istodobno je rast portfelja gotovinskih kredita usporen na oko 4%, čemu je doprinijelo usklađivanje s preporukama Hrvatske narodne banke. Korporativni sektor također je imao zdrav rast. Poduzećima smo ukupno odobrili 7,7 milijardi kuna kredita, pri čemu 60% čine male i srednje tvrtke. Kreditni portfelj banke je diversificiran, pri čemu turizam ima značajnu, ali ne i dominantnu ulogu, s udjelom oko 20%, što prati segmentaciju gospodarstva u cjelini. Nedavno smo potpisali novu kreditnu liniju s EBRD-om, u iznosu od 100 milijuna eura, namijenjenu financiranju turizma u Hrvatskoj i Crnoj Gori. Time smo postali prva banka partner u tom programu za područje cijelog istočnog Mediterana. Adekvatno pratimo i druge sektore, od trgovine, industrije i poljoprivrede, a vesele nas i trendovi koji se odnose na pokretanje sve većeg broja infrastrukturnih projekata financiranih iz fondova EU. Takve projekte nastojimo podržati u najvećoj mogućoj mjeri.

Proaktivan pristup razvoju digitalnih rješenja

Imajući u vidu stupanje na snagu PSD2 regulative, čiji će se učinci u punom opsegu vidjeti tek u idućim godinama, proaktivno smo pristupili razvoju digitalnih rješenja u okviru tzv. otvorenog bankarstva. Vrlo uspješan primjer je aplikacija Keks Pay, koja korisnicima primarno omogućava besplatno slanje i primanje novca. Nešto više od godinu dana od lansiranja bilježi oko 100 tisuća korisnika, od kojih 75% njezinih korisnika nisu klijenti Erste banke. Ponosni smo i na činjenicu da je tijekom prošle godine više od 6.000 građana prošlo kroz besplatne radionice financijske pismenosti, u okviru Škole pametnih financija koju smo pokrenuli početkom 2019. godine. Vrijedi istaknuti i da smo, treći puta u posljednjih pet godina, osvojili nagradu za najbolju uslugu privatnog bankarstva u Hrvatskoj, u izboru međunarodnih financijskih časopisa iz grupe Financial Timesa - The Bankera i PWM-a. Dodatno, drugu godinu zaredom pripala nam je nagrada za najaktivniju banku partnera EBRD-a u financiranju međunarodne trgovine u Hrvatskoj, a Erste Card Clubu, ovisnom društvu Erste Banke, dodijeljena je nagrada Diners Cluba International za najbolju veliku franšizu EMEA regije.

Prosperitet hrvatskog društva kao krajnji cilj

Kao jedna od vodećih banaka na hrvatskom tržištu te dio jednog od najvećih pružatelja financijskih usluga u istočnom dijelu Europe, koji je 2019. godine proslavio 200 godina postojanja, Erste Banka posluje s ciljem poticanja i širenja prosperiteta svojih klijenata, zaposlenika te hrvatskog društva u cjelini. Izvorište takvog pristupa nalazi se u temeljnom strateškom dokumentu matične Erste Grupe, tzv. *Statement of Purpose* (Izjava o svrsi poslovanja), čiji je osnovni cilj širenje prosperiteta i služenje građanskom društvu u regiji srednje i istočne Europe. Shodno tome, kroz široki spektar svojih financijskih aktivnosti, ali i tzv. nefinancijski segment poslovanja kao njihove aktivne nadopune, Erste Banka zauzima aktivnu poziciju i u području javne komunikacije, koju temelji na načelima otvorenosti, dostupnosti i transparentnosti prema klijentima, ali i svim ostalim dionicima javnosti. Banka vjeruje u jednakost svih ljudi, odnosno pravo na ostvarenje osobnih ciljeva i ambicija bez obzira na njihove različitosti, te smatra da se upravo u tome očituje i snaga cjelokupnog društva. Stoga uvijek smatramo korisnim imati dijalog i konstruktivnu raspravu na određene društvene teme i izazove, a sve s ciljem dugoročnog napretka cjelokupne društvene zajednice.

Christoph Schoelboeck
Predsjednik Uprave

Uprava

CHRISTOPH SCHOEFBOECK, predsjednik Uprave

Nadležan za: Sektor ljudskih potencijala, Sektor pravnih poslova, Sektor marketinga (od 1. siječnja 2020.), Ured korporativnih komunikacija, Sektor za strategiju i upravljanje projektima (od 1. siječnja 2020.), Sektor unutarnje revizije (od 1. siječnja 2020.), nadležan do 31. prosinca 2019.: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, Sektor za upravljanje nefinancijskim rizicima, Sektor korporativne sigurnosti

BORISLAV CENTNER, član Uprave

Nadležan za: Sektor malih i srednjih klijenata, Sektor velikih klijenata, Sektor razvoja i podrške poslovanju korporativnih klijenata i financijskih tržišta, Sektor financijskih tržišta

SLAĐANA JAGAR, članica Uprave

Nadležna za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, Sektor unutarnje revizije, Ured za ekonomska istraživanja, Ured za poreze Grupe

Članica Uprave do 31. prosinca 2019.

MARTIN HORNIG, član Uprave

Nadležan za: Sektor procesinga, Sektor IT i organizacije, Ured za IT strategiju, arhitekturu i upravljanje, Direkcija upravljanja imovinom i gotovinom, Ured za upravljanje portfeljem projekata (do 31. prosinca 2019.)

ZDENKO MATAK, član Uprave

Nadležan za: Sektor građanstva, Sektor razvoja poslovanja s građanstvom, Sektor direktnih kanala, Sektor marketinga, Tim za digitalnu transformaciju, Sektor marketinga (do 31. prosinca 2019.)

KREŠIMIR BARIĆ, član Uprave

Nadležan za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, Ured za ekonomska istraživanja, Ured za poreze Grupe

Član Uprave od 1. siječnja 2020.

HANNES FROTZBACHER, član Uprave

Nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, Sektor korporativne sigurnosti, Sektor za upravljanje nefinancijskim rizicima

Član Uprave od 1. veljače 2020.

Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2019. godini

I. Makroekonomski pokazatelji

Rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) zadržao je stabilna kretanja u 2019., iako pokazujući određene znakove usporavanja s obzirom na to da je zadnji podatak za treći kvartal pokazao rast od 2,9% u odnosu na prošlu godinu (u odnosu na 4,1% i 2,4% u prvom i drugom kvartalu, kako slijedi). Podrška domaće potražnje ostala je postojana, gdje su i osobna potrošnja, kao i investicije zabilježile stabilan rast. Nakon razočaravajuće prve polovice godine, neto izvoz iznenadio je s pozitivnom kontribucijom u trećem kvartalu, što je bila posljedica dosta snažnijeg rasta izvoza u odnosu na uvoz. Ipak, u zadnjem kvartalu ove godine očekujemo povratak neto izvoza u crveno područje, dok bi domaća potražnja trebala zadržati solidnu podršku. Stoga očekujemo prosječan rast BDP-a u 2019. godini na razinama od 3%.

Sličnu strukturu rasta implicira i 2020., odnosno očekujemo zadržavanje snažnije kontribucije domaće potražnje. Osobna potrošnja trebala bi ostati podržana pozitivnim trendovima na tržištu rada, dok će turizam i snažnija apsorpcija EU sredstava podupirati investicijsku aktivnost. Neizvjesnost oko izvozne dinamike i dalje ostaje najveća prepreka, uzimajući u obzir pogoršanje izgleda rasta glavnih vanjskotrgovinskih partnera. Uz to, podrška turizma trebala bi se normalizirati uslijed visoke baze te rastućih konkurentskih pritisaka. Uz prisutne pritiske na strani uvoza, očekujemo da će doprinos neto izvoza uvelike biti negativan tijekom iduće godine. Stoga, držimo našu prognozu rasta za 2020. na 2,5%.

Inozemna pozicija i dalje se poboljšava te se suficit tekućeg računa na razini zadnja četiri kvartala povećao na razinu od 2,3% BDP-a, uslijed snažnijeg rezultata u trećem kvartalu. Očekujemo slična kretanja i u narednom razdoblju, sa zadržavanjem blagog suficita na tekućem računu i u srednjem roku, usprkos činjenici što će rast BDP-a biti više ovisan o domaćoj potražnji. Nadalje, dodatna podrška inozemnoj poziciji trebala bi doći i od daljnjeg smanjenja razine inozemnog duga.

Uvjeti na tržištu rada nastavili su s poboljšanjem, pri čemu se stopa nezaposlenosti kretala prosječno oko 1,4% niže na godišnjoj razini tijekom 2019. (registrirana nezaposlenost), dok je razina zaposlenosti također zadržala trend oporavka. Nakon snažnog smanjenja prosječne stope nezaposlenosti u proteklim godinama ispod 10% (prema metodologiji Međunarodne organizacije za rad), očekujemo još bolji rezultat u 2019., s padom prosječne stope na 6,8%, u odnosu na 8,4% iz 2018. Ipak, takva kretanja u jednoj su mjeri i odraz izraženih migracijskih trendova, što je utjecalo na razinu nezaposlenosti. Na strani plaća također su vidljivi povoljniji trendovi, gdje je rast nominalnih i realnih plaća blago ubrzao (nešto ispod 4% nominalno te oko 3% u realnim terminima).

Inflacija je tijekom 2019. zabilježila poprilično stabilna kretanja, s iznimkom u prosincu, kada je indeks potrošačkih cijena (CPI) ubrzao iznad razine od 1% (točnije na 1,4% u odnosu na prošlu godinu), uslijed snažnijeg rasta cijena hrane. CPI je tako u 2019. zabilježio prosječnu stopu od 0,8%, odnosno stopa se smanjila u odnosu na prosječnih 1,5% iz 2018. U narednom razdoblju očekujemo slično kretanje inflacije, gdje bi pritisci na strani potražnje trebali blago ubrzati, uslijed snažnijeg obrasca potrošnje, dok će troškovna strana biti prvenstveno pod utjecajem cijene energije. Stoga očekujemo prosječnu inflaciju na razini od 1,2% u ovoj godini.

Kretanje deviznog tečaja u 2019. godini uvelike je bilo u skladu s očekivanjima, uz uobičajeni sezonski obrazac. Ne očekujemo neka značajnija odstupanja ni u ovoj godini, posebice imajući u vidu aspiracije za članstvo u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II). Stoga vidimo kretanje domaće valute u rasponu od 7,35-7,45, gdje će HNB i dalje reagirati u slučaju izražajnije volatilnosti. Što se pak kamatnih stopa tiče, visoka kunska likvidnost i dalje drži kamatne na niskim razinama te podupire duži kraj krivulje.

I. Makroekonomski pokazatelji (nastavak)

Fiskalni trendovi nastavljaju s povoljnim kretanjima te u 2019. očekujemo uravnoteženi saldo, popraćen blagim deficitom od 0,5% BDP-a u ovoj godini (gdje politički ciklus također ima utjecaja na fiskalni smjer u 2020.) Javni dug bi trebao kliznuti ispod praga od 70% BDP-a, dok će ulazak u ERM II u 2020. također imati pozitivan utjecaj na procjene rejtinga. Uz to, 2019. je bila godina u kojoj je Hrvatska povratila investicijski rejting, s obzirom da su S&P, a kasnije i Fitch, revidirali svoje ratinge i vratili Hrvatsku na 'BBB-' razinu. Razlozi iza takve odluke nisu pretjerano iznenadili, s obzirom na to da su stabilan rast i pozitivna fiskalna kretanja bili naznačeni kao glavni faktori. U ovoj godini očekujemo da će i Moody's uskladiti svoju ocjenu, s obzirom na to da trenutno drži Hrvatsku dvije razine ispod S&P i Fitcha.

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019. (f) ¹
BDP (tekuće cijene, u milijardama HRK)	331,2	331,3	339,7	351,2	366,4	383,0	400,5
BDP (tekuće cijene, u milijardama EUR)	43,7	43,4	44,6	46,6	49,1	51,7	54,2
BDP po stanovniku (u tisućama EUR)	10,3	10,3	10,6	11,2	11,9	12,6	13,3
BDP - realna stopa rasta (u %)	(0,5)	(0,1)	2,4	3,5	3,1	2,7	3,0
Godišnja stopa inflacije (u %)	2,2	(0,2)	(0,5)	(1,1)	1,1	1,5	0,8
Tekući račun platne bilance (u milijardama EUR)	(0,5)	0,1	1,5	1,0	1,7	1,0	1,1
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	(1,1)	0,3	3,3	2,1	3,4	1,9	2,0
Inozemni dug (u milijardama EUR)	48,5	49,1	48,2	44,7	43,7	42,7	43,0
Inozemni dug (u % BDP-a)	110,8	113,0	108,0	95,9	88,9	82,7	79,4
Tečaj HRK/EUR (kraj razdoblja)	7,64	7,66	7,64	7,56	7,51	7,42	7,44
Tečaj HRK/EUR (godišnji prosjek)	7,57	7,63	7,61	7,53	7,46	7,41	7,41
Stopa nezaposlenosti (ILO definicija)	17,3	17,3	16,3	13,1	11,3	8,4	6,8

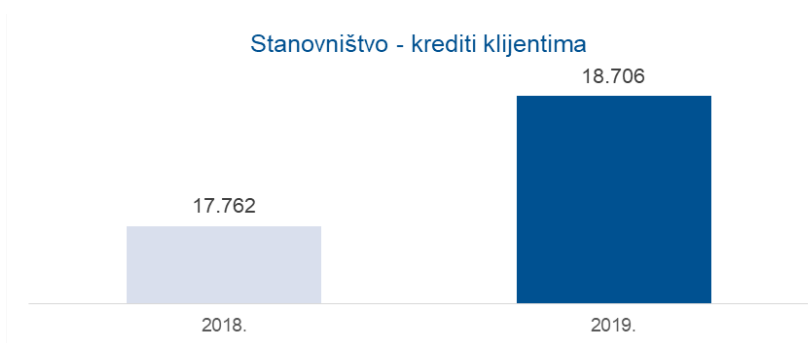
¹prognoza

Izvor: DZS, HNB, Erste&Steiermärkische Bank d.d.

II. Kreditno poslovanje Erste Banke u 2019. godini

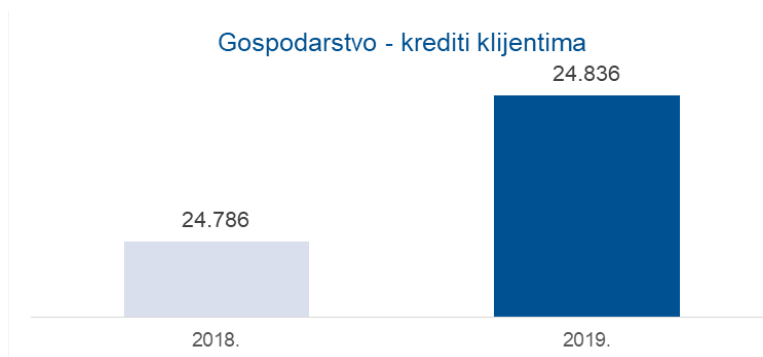
Ukupni krediti Erste banke na dan 31. prosinca 2019. iznosili su 43,5 milijardi HRK, što je za 2,34% više u odnosu na kraj 2018. godine, kada su iznosili 42,5 milijardi HRK. Prema podacima Hrvatske narodne banke s kraja 2019. godine, tržišni udio Erste banke u ukupnim kreditima iznosio je 16,51%.

Pozitivan trend u segmentu kredita stanovništvu nastavljen je i u 2019. godini, te je na razini tržišta ostvaren rast, koji je najizraženiji u skupini gotovinskih kredita. Ukupan portfelj bruto kredita stanovništva, na 31. prosinca 2019. godine iznosio je 18,71 milijardi HRK, što predstavlja povećanje od 944 milijuna HRK u odnosu na prethodnu godinu pri čemu je najveći rast ostvaren u stambenim kreditima što je rezultiralo i rastom tržišnog udjela u tom segmentu od 0,35% u odnosu na prethodnu godinu te na kraju 2019. iznosi 11,25%.

Graf 1: Krediti stanovništvu (Kreditni i potraživanja od klijenata) u milijunima HRK

U dijelu kreditnog poslovanja s gospodarstvom, ostvaren je rast volumena u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni bruto kreditni portfelj na dan 31. prosinca 2019. iznosi 24,8 milijardi HRK te je u odnosu na 31. prosinca 2018. godine veći za 50 milijuna HRK (0,2%). Ovo povećanje utječe i na povećanje tržišnog udjela. Tako u kreditima gospodarstvu tržišni udjel bilježi rast od 0,13% u odnosu na isto razdoblje prošle godine te iznosi 19,09% na 31. prosinca 2019. U segmentu trgovačkih društava (nefinancijskih) tržišni udio iznosi 20,35% na dan 31. prosinca 2019. pri čemu rast tržišnog udjela iznosi 1,76% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Ovime banka zadržava poziciju druge banke na tržištu u SME segmentu.

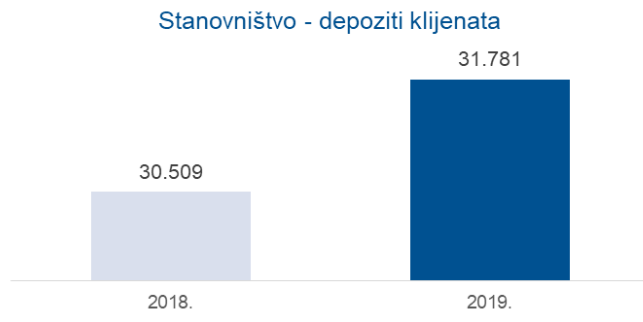

Graf 2: Krediti gospodarstvu u milijunima HRK

III. Depozitno poslovanje Erste banke u 2019. godini

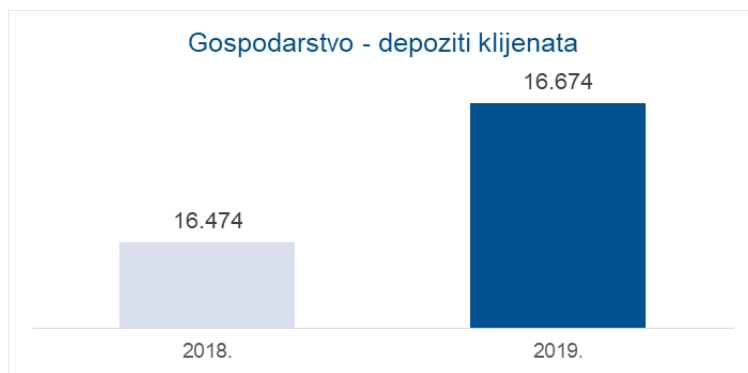
Ukupni depoziti Erste banke krajem 2019. godine iznosili su 48,5 milijardi HRK, što je za 3,13% više u odnosu na kraj 2018. godine, kada su iznosili 47 milijardi HRK.

Tržište ukupnih depozita stanovništva i u 2019. godini ostvarilo je rast, unatoč daljnjem padu oročenih depozita uz nastavak trenda smanjenja kamatnih stopa. Ukupni depoziti stanovništva, na 31. prosinca 2019. godine iznosili su 31,8 milijardi HRK i ostvarili su rast od 1,27 milijardi HRK.

Graf 3: Depoziti stanovništva u milijunima HRK

Ukupni depoziti gospodarstva na 31. prosinca 2019. iznosili su 16,7 milijardi HRK zabilježivši rast od 1,21% u odnosu na 31. prosinca 2018., kada su iznosili 16,5 milijarde HRK. Najveći doprinos ovom rastu dolazi iz segmenta depozita po viđenju koji bilježe rast od 5%, u odnosu na stanje prethodne godine.

Graf 4: Depoziti gospodarstva u milijunima HRK

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2019. godini

Stanovništvo

Visoka kvaliteta usluge i zadovoljstvo klijenata, kao glavne strateške odrednice poslovanja Erste Banke, obilježile su poslovanje i u protekloj godini te su u tom području još jednom postignuti najbolji rezultati na tržištu. To je pridonijelo i nastavku rasta baze klijenta fizičkih osoba, pa je njihov broj premašio 845.000. Osim toga, treći puta u posljednjih pet godina Erste banka je osvojila nagradu za najbolju uslugu privatnog bankarstva u Hrvatskoj za 2019. godinu u sklopu „*Global Private Banking Awards*“ koje zajednički organiziraju međunarodni financijski časopisi iz grupe Financial Timesa - The Banker i PWM.

Promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnologija i regulatorni okvir kontinuirano zahtijevaju prilagodbu postojećeg poslovnog modela i uloge pojedinih distributivnih i komunikacijskih kanala. Poslovnice sve više postaju centri savjetovanja i rješavanja kompleksnijih zahtjeva klijenata, dok za obavljanje transakcija i rješavanje jednostavnijih zahtjeva klijenti sve više koriste digitalne usluge i samouslužne uređaje. Tijekom 2019. godine nastavljene su aktivnosti u sklopu projekta transformacije poslovnica, koje osim novog vizualnog identiteta, karakterizira i novi način rada fokusiran na savjetodavnu ulogu zaposlenika i jedinstveno korisničko iskustvo za klijente.

Sredinom prosinca 2018. lansiran je Keks Pay, inovativna mobilna aplikacija za iOS i Android uređaje usmjerena uglavnom na Peer-to-Peer plaćanja. Tijekom prve godine, Keks Pay je okupio više od 90.000 korisnika, od kojih 75% čine klijenti drugih banaka, a 25% njih ima račun otvoren u Erste Banci. Sredinom 2019. u sklopu Keks Paya uvedena je nova funkcionalnost koja omogućuje svojim korisnicima plaćanje parkiranja u više od 60 hrvatskih gradova bez dodatne naknade. Aplikacija pomaže i u odabiru ispravne parkirne zone uz inteligentno GPS pozicioniranje. U nešto više od tri mjeseca od pokretanja, ova je funkcionalnost generirala oko 50.000 transakcija, odnosno plaćenih parkirnih karata. Keks Pay je aplikacija prvenstveno usmjerena prema fizičkim osobama, dok tvrtke mogu sudjelovati u svojstvu trgovaca, koji na prodajnim mjestima prihvaćaju Keks Pay uplate.

Uz navedeno, proteklu godinu obilježile su intenzivne aktivnosti usmjerene na segment mladih klijenata, te je uz već dobro poznati Medo Štedo program usmjeren na štednju, uveden i poseban tekući račun Erste Cashtag namijenjen mladima do punoljetnosti uz koji koriste i debitnu karticu. Uz navedeno, postojeća Erste Club ponuda za studente i mlade koji se pripremaju za ulazak na tržište rada, dodatno je unaprijeđena na temelju njihovih specifičnih potreba.

U segmentu kredita stanovništvu, kontinuirano su provođene aktivnosti usmjerene na prilagodbu uvjeta i karakteristika proizvoda zahtjevima klijenata i tržišnom okruženju, uključujući i regulatorne promjene. Pritom je Banka i protekle godine aktivno sudjelovala u APN programu financiranja kupovine nekretnina, odnosno gradnje kuća, za koje je Vlada Republike Hrvatske odobrila subvencioniranje do polovine obroka ili anuiteta.

Poslovni subjekti

Razvoj i unaprjeđenje proizvoda i usluga za poslovne subjekte vođeno je prvenstveno postavljenim strateškim ciljevima i očekivanjima klijenata, u svrhu pružanja cjelovite financijske usluge klijentima, kao i zadržavanja pozicije inovativne banke i banke prvog izbora za klijente. Uz daljnji razvoj usluga u najdinamičnijem području transakcijskog bankarstva, prvenstveno segmentu upravljanja gotovinom, nastavljen je i uspješan niz poslovnih suradnji s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama.

IV. Proizvodi i usluge Erste Banke za građane i tvrtke u 2019. godini (nastavak)

U dijelu transakcijskog poslovanja, proces otvaranja transakcijskih računa poslovnih subjekata, osim postojećeg digitalnog on-line zahtjeva za otvaranje računa, dobio je još jedan dodatni kanal kroz projekt FINA START kojim je omogućeno digitalno osnivanje poslovnog subjekta na razini Republike Hrvatske. Uspostava sustava START dio je mjera Nacionalnog programa reformi Vlade Republike Hrvatske. Nastavljene su aktivnosti oko unaprjeđenja usluga platnog prometa te je proširena mreža uređaja Erste Smart Cash, koji unutar samouslužnih zona poslovnica, omogućuju klijentima samostalno obavljanje uplata pologa domaćeg gotovog novca, a dodatno su intenzivirane i aktivnosti na daljnjim doradama i unaprjeđenjima postojećih usluga te razvoju novih koji će omogućiti klijentima upravljanje novčanim sredstvima na regionalnom nivou.

Nastavljeno je i provođenje programa društveno odgovornog bankarstva „Korak po korak“, zajedničkog programa članica Erste Grupe. Cilj programa je davanje doprinosa razvoju zajednice, društvenoj i ekonomskoj ravnopravnosti te financijskoj uključenosti građana, a od početka njegovog provođenja prije tri godine pa do kraja 2019., Erste banka financijski je podržala više od 150 klijenata te je direktno utjecala na otvaranje 235 novih radnih mjesta u Hrvatskoj. Osim toga, većina klijenata koji su pristupili programu, potvrdila je da se danas nalaze u boljoj ekonomskoj situaciji.

U segmentu poslovanja s malim poduzetnicima, 2019. godinu obilježila je povećana potražnja za financijskim sredstvima, posebice investicijskim kreditima. Značajno je porasla potražnja za povoljnijim izvorima financiranja kroz brojne suradnje institucijama na lokalnim tržištima te međunarodnim financijskim institucijama. Najznačajnije suradnje u 2019. godini su HAMAG pojedinačna i portfeljna jamstva, HAMAG jamstva za ruralni razvoj, HBOR ESIF sufinanciranje se iz sredstava Europskih strukturnih investicijskih fondova, te EIF InnovFin garancije.

Kako bi poslovnim subjektima bili osigurani povoljniji izvori financiranja, početkom travnja potpisani su ugovori o okvirnom kreditu za obrtna sredstva s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR) na iznos od 65 milijuna HRK te ugovor o okvirnom kreditu za investicijska ulaganja na iznos od 70 milijuna HRK. Krajem godine potpisan je Sporazum o osiguranju portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike. Program osiguranja namijenjen je bankama kao osiguranicima kako bi se malim i srednjim poduzetnicima olakšao pristup financiranju obrtnih sredstava. Novim programom banka će moći koristiti HBOR-ovu policu osiguranja portfelja kredita za odobravanje plasmana manjim izvoznicima, odnosno onima koji u svom izvozu rastu ili žele rasti. Cilj programa je poticanje poduzetnika na izvoz i izlazak na inozemna tržišta.

Krajem godine potpisan je peti po redu ugovor o kreditu s Europskom investicijskom bankom (EIB) u ukupnom iznosu od 150 milijuna EUR te su zaključeni pregovori s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) oko nove linije za potporu turizmu „*Croatia Inclusive Tourism credit line*“ u iznosu od 100 milijuna EUR.

U rujnu je potpisan amandman ugovoru o InnovFin garanciji s Europskim investicijskim fondom (EIF) na portfelj kredita malom i srednjem poduzetništvu te je ugovoreno povećanje iznosa maksimalnog volumena portfelja EIF-ove InnovFin SME garancije. Uz navedeno, EIF je Erste banku proglasio najaktivnijom bankom u korištenju InnovFin garancije u Republici Hrvatskoj. Tijekom godine intenzivirani su pregovori ugovaranja „*umbrella*“ strukture InnovFina sa Sparkasse bankama u BiH i Sjevernoj Makedoniji čije se potpisivanje ugovora i implementacija očekuje u 2020. godini. Uz navedeno, zbog značajnog investicijskog potencijala kineskih poduzetnika u projekte u Hrvatskoj, osobito u segmentu cestovnog i željezničkog prometa te metalnoj industriji, Erste banka je kao jedina banka na hrvatskom tržištu osnovala posebnu organizacijsku jedinicu namijenjenu jačanju suradnje hrvatskog i kineskog tržišta.

V. Direktni kanali

Kartično poslovanje

Erste Banka je tijekom godine povećala ukupan broj debitnih kartica za 5,56%, te ih je do kraja godine imala ukupno 887.967. U 2019. godini ostvaren je porast od 21,96% u broju transakcija na POS terminalima i porast volumena transakcija na POS-u od 21,45%, dok ukupan broj transakcija debitnim karticama raste za 16,78%, a ukupan volumen za 12,98% u odnosu na prethodnu godinu.

U prvoj polovini 2019. analizirane su ponude Mastercarda i Vise na temu buduće poslovne suradnje. Banka je donijela odluku o proširenju suradnje s Visa Europe te migraciji cjelokupnog portfelja debitnih kartica vezanih uz tekuće račune na Visa brendirane kartice. Ugovor s Visa Europe potpisan je u listopadu 2019., nakon čega je započela priprema migracije s planom završetka migracije u prvoj polovici 2020., pri čemu će njome biti obuhvaćena zamjena više od 500.000 Maestro i Mastercard kartica.

Erste Banka je do kraja 2019. imala ukupno 750 bankomata. Od ukupnog broja, 165 bankomata (22% mreže) uz isplatu funkciju, pruža i mogućnost uplata, što je porast od 14% u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 145. Na 563 bankomata (75% mreže), pored kontaktnih, omogućene su i beskontaktno transakcije koje svaki mjesec bilježe porast. Od ukupnog broja transakcija na bankomatima Erste banke beskontaktno je realizirano njih 12%, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 100%. Broj bankomata sa zaslonom na dodir (*touch monitorom*) povećan je na 256 i čini 34% mreže bankomata, što je porast od 86% u odnosu na prethodnu godinu, kada ih je bilo 138. Specifičnost je u tome što klijenti sve usluge na bankomatu mogu zatražiti preko zaslona na dodir.

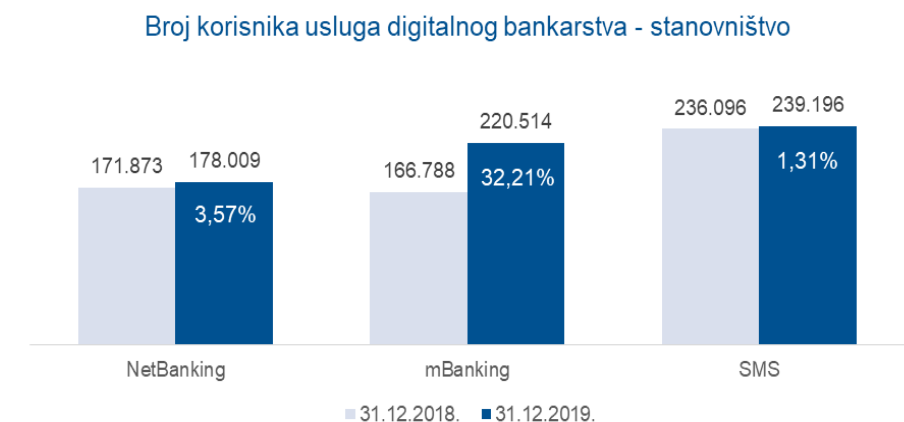
Digitalno bankarstvo

Erste Banka u 2019. bilježi rast broja korisnika digitalnih kanala, kao i transakcija i prihoda na njima. Tijekom godine fokus je bio na povećanju broja aktivnih korisnika digitalnih usluga, te digitalnoj prodaji putem Erste mBanking i Erste NetBanking usluga. Klijenti Banke prepoznali su prednosti korištenja digitalnih usluga što je vidljivo u porastu novo aktiviranih korisnika (stanovništvo i mali poduzetnici) za čak 22%, odnosno povećanju svih aktivnih korisnika digitalnih usluga (stanovništvo i mali poduzetnici) za 22,44%.

Klijenti posebno prepoznaju Erste mBanking uslugu radi praktičnosti i funkcionalnosti koje ova usluga nudi. Broj aktivnih korisnika usluge porastao je u odnosu na 2018. za 40,76%, odnosno na 172.939, dok je ukupan broj korisnika mBankinga porastao na 220.514, odnosno za 32,21%. Povećan je i broj korisnika Erste NetBanking usluge za 3,57% na 178.009, pri čemu je za 11,26% smanjen broj aktivnih korisnika usluge. Povećanje broja aktivnih korisnika Erste mBankinga utjecalo je i na rast ukupnog broja transakcija tijekom 2019., kada je provedeno 7.901.706 transakcija, tj. za 47,14% više nego 2018. Zabilježen je blagi pad broja transakcija putem Erste NetBankinga za 7,31%.

Gledamo li u cijelosti korištenje digitalnih usluga banke, one bilježe značajne stope rasta. Naime, u odnosu na 2018., putem svih usluga digitalnog bankarstva (Erste NetBanking, Erste mBanking, Erste SMS, Erste kiosk, Erste NetPay i izravnih terećenja) zabilježen je rast broja transakcija za 9,68% i volumena za 22,31%. Ukupno je preko ovih kanala izvršeno 12.618.125 transakcija, ukupnog volumena 15,6 milijardi HRK.

V. Direktni kanali (nastavak)

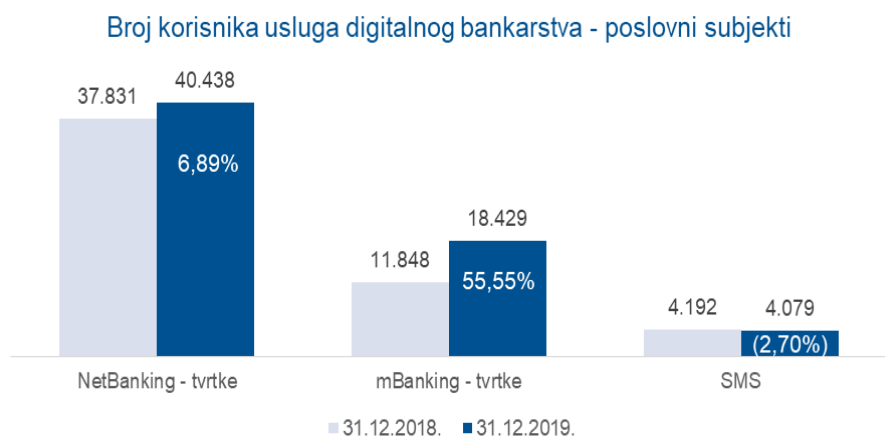
Graf 5: Broj korisnika usluga digitalnog bankarstva – stanovništvo

Putem Erste NetBanking i Erste mBanking usluga, korisnicima su se, kroz razne aktivacijske i akvizicijske kampanje, redovito nudili proizvodi koji se mogu ugovoriti putem digitalnih kanala

Poslovanje s poslovnim subjektima

Erste NetBanking usluga za poslovne subjekte bilježi rast broja korisnika (u jednom poslovnom subjektu može biti više korisnika) za 7,13% u odnosu na 2018., na 54.295 te broja poslovnih subjekata za 6,89%, na 40.438.

Erste mBanking usluga također bilježi značajan rast broja korisnika (u jednom poslovnom subjektu može biti više korisnika) za 56,84% na 20.225, te tvrtki za 55,55% na 18.429. Putem svih usluga digitalnih kanala namijenjenih poslovnim subjektima: Erste NetBanking, Erste mBanking i MultiCash provedeno je 28,7 milijuna transakcija (uključujući kunske i devizne), što je za 18,6% više nego u 2018., ukupnog volumena od 275,1 milijardi HRK - rast od 27,83%.

Graf 6: Broj korisnika usluga digitalnog bankarstva – poslovni subjekti

V. Direktni kanali (nastavak)

Tijekom 2019. godine završen je i implementiran projekt PSD2 API&Security, u sklopu kojeg su odrađene aktivnosti u skladu s novim Zakonom o platnom prometu. Ključne promjene su uvođenje PSD2 API sučelja za spajanje drugih pružatelja platnih usluga (TPP) na sustav banke te nove metode autorizacije na digitalnim kanalima. Također, tijekom 2019. projektni tim intenzivno je radio na razvoju digitalne platforme George, čija se produkcija očekuje u 2020.

Kontakt centar

Putem kontakt centra klijenti su se banci obratili ukupno 856.238 puta, odnosno gotovo isto kao i u 2018., od čega su agenti centra riješili 582.962 upita, tj. za 3% više nego godinu ranije. Od ovog broja upita, njih 87% riješeno je telefonom, dok se ostalo odnosi na komunikaciju e-mailom, chatom i Facebookom. Preko govornog automata (IVR) zabilježeno je 273.276 ulazaka, odnosno 5% manje nego godinu prije. Rezultati istraživanja iskustva klijenata i kvalitete usluge koju pruža kontakt centar i dalje bilježe rezultate iznad očekivanja.

VI. Financijska tržišta

Trgovanje općenito

Domaće financijsko tržište doseglo je rekordnu razinu likvidnosti u 2019. godini, a kamatne stope ostale su na niskim razinama što je posljedica daljnjeg provođenja ekspanzivne monetarne politike od strane HNB-a. Centralna banka je nekoliko puta intervenirala sprečavajući daljnju aprecijaciju domicilne valute. Podizanje hrvatskog kreditnog rejtinga u investicijski razred uzrokovalo je značajan pad prinosa na državne obveznice u odnosu na 2018. godinu.

Tržište novca

Nastavak razdoblja izrazito visoke kunske likvidnosti sustava, niskih kamata i posljedično nelikvidnih tržišta obilježio je i 2019. godinu. Višak likvidnosti na kraju godine iznosio je 34,1 milijarde HRK, što je razina na kojoj se likvidnost održavala kroz cijelu godinu, uz manje fluktuacije. To je deset puta više od minimalnog iznosa koji sustav treba da bi normalno funkcionirao. Stoga banka nije niti jednom dovela u pitanje održavanje obvezne pričuve. Uzrok tako visoke likvidnosti u sustavu možemo tražiti i u deviznim intervencijama HNB-a koja je u 2019. godini kupnjom eura pustila u sustav dodatnih 8 milijardi HRK.

Devizno tržište

Nakon što je u siječnju 2019. godine tečaj kune prema euru neznatno deprecirao (lagan pad na 7,44), početkom veljače osjetno su ojačali aprecijacijski pritisci i tečaj kune ojačao je na 7,40. Kako bi spriječio prekomjerno jačanje domaće valute, HNB je intervenirao na deviznom tržištu otkupivši 450,3 milijuna EUR po prosječnom tečaju od 7,4168. Nakon intervencije, tečaj se stabilizirao unutar raspona 7,4100 - 7,4300. Dolazak Uskrsa uobičajeno znači i početak turističke sezone, što se očituje priljevom stranih sredstava plaćanja i rezultira deprecijacijskim pritiskom na tečaj eura. U drugoj polovini svibnja tečaj je nekoliko dana blago deprecirao, čemu su pridonijela plaćanja dividendi.

Tržište dužničkih papira

U 2019. godini na domaćem tržištu kapitala aktivnosti sudionika su uglavnom svedene na refinanciranje duga po dospijeću s naglaskom na Ministarstvo financija. Godina je zaključena na povijesno niskim prinosima, kunska obveznica CROATE 2,375 07/09/29 (HRRHMFO297A0) je godinu završila s prinosom od 0,65%, dok se početkom 2019. godine istom obveznicom trgovalo na razini od 2,40%. Na međunarodnom tržištu imali smo slična kretanja i hrvatskim euroobveznicama denominiranim u eurima trgovalo se u istom smjeru. Početkom godine obveznicom denominiranom u eurima CROATI 2,75 01/27/30 (XS1713475306) trgovalo se na razini od 2,70% da bi godinu završila s prinosom od samo 0,75%. Tržišni udio banke u sekundarnom trgovanju tijekom 2019. godine (izvor: Zagrebačka burza) iznosio je 38% što je banku zadržalo na prvom mjestu s ukupnim protrgovanim iznosom od 3,26 milijarde HRK.

VI. Financijska tržišta (nastavak)

Dioničko tržište

Godina 2019. bila je dobra godina za dioničko tržište kapitala, kao i lokalne institucionalne ulagatelje. Index Crobex ostvario je gotovo kontinuirani stabilan rast tijekom cijele godine, kao i ukupni porast od 15,6%, te završio na krajnjih 2,017 bodova. Ukupan protrgovani volumen iznosio je 2,7 milijarde HRK što predstavlja porast od 26,2% u odnosu na 2018. godinu.

Banka je zadržala drugo mjesto, kao i vodeću poziciju među bankama, uz nešto niži tržišni udio od 11,2% u odnosu na 2018. godinu, kada je tržišni udio iznosio 14,3%, ali uz gotovo identičan ukupni protrgovani volumen od 607 milijuna HRK (607 milijuna HRK vs. 614 milijuna HRK).

Tržište kapitala

Domaće tržište kapitala, kako dioničko tako i tržište duga, i dalje ne ostvaruje svoj potencijal u potpunosti. Aktivnosti izdavatelja duga putem financiranja na tržištu kapitala uglavnom su ograničene na refinanciranje duga u dospijeću, ali je ipak primjetan trend povećanja upita u pogledu novih izdanja odnosno financiranja na tržištu duga, a posebice vlasničkog kapitala. Republika Hrvatska je na domaćem tržištu duga u 2019. godini izdala četiri obveznice ukupnog nominalnog iznosa 19,7 milijardi HRK (oko 9 milijardi HRK više nego u 2018.). Banka je sudjelovala kao zajednički vodeći agent izdanja pri izdanju spomenutih državnih obveznica tijekom 2019. godine.

Realiziranim transakcijama aranžiranja obveznica, Banka se nalazi među vodećim aranžerima dužničkih vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj s 25% tržišnog udjela u 2019. godini (izvor: Bloomberg), čime potvrđuje svoju stratešku orijentaciju podržavanja razvoja tržišta kapitala unatoč izazovnim okolnostima. U 2019. godini u segmentu aranžiranja obveznica na inozemnom tržištu, Banka je u okviru Erste Group Bank AG, sudjelovala u aranžiranju na inozemnom tržištu izdanja 10-godišnjih obveznica Republike Hrvatske nominalnog iznosa 1,5 milijardi EUR i 10-godišnjih obveznica Crne Gore nominalnog iznosa 500 milijuna EUR.

Služba skrbništva

Tržišna vrijednost imovine pod skrbništvom na dan 31.12.2019. godine dosegla je rekordnu vrijednost od 11,7 milijardi HRK. Nastavljen je uzlazni trend koji je evidentan posljednjih godina, što je dovelo do porasta vrijednosti imovine za 15,50% u odnosu na 31.12.2018. godine kada je na skrbničkim računima bilo pohranjeno vrijednosnih papira u vrijednosti 10,11 milijardi HRK. Tijekom 2019. godine zabilježen je porast broja transakcija vrijednosnim papirima od 7,70% sudjelujući u 4.786 transakcija vrijednosnim papirima na domaćem i inozemnim tržištima u usporedbi s prethodnom godinom kada je preko skrbničkih računa banke namireno oko 4.445 transakcija vrijednosnim papirima.

VII. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda ustanovljenih radi utvrđivanja, mjerenja, odnosno procjenjivanja, kontrole i praćenja rizika, uključujući i izvješćivanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju. Banka je dužna redovito mjeriti odnosno procjenjivati rizike koje je utvrdila u svojem poslovanju. Postupci mjerenja odnosno procjenjivanja rizika moraju obuhvaćati prikladne kvantitativne i/ili kvalitativne metode mjerenja odnosno procjene rizika koje će omogućiti i uočavanje promjena u profilu rizičnosti Banke, uključujući i pojavljivanje novih rizika.

Najznačajniji rizici koji utječu na poslovanje Banke: kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja dužnikove obveze prema Banci i nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Banke po plasmanima i s njima povezanim naknadama i kamatama neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku. Banka identificira, mjeri, prati, kontrolira, odnosno aktivno upravlja kreditnim rizikom kao jednim od najvažnijih rizika, te utvrđuje postojanje primjerene razine kapitala za pokriće tih rizika. Rizici povezani s kreditnim rizikom su: valutno indicirani kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik države, razrjeđivački rizik i rizik koncentracije velikih izloženosti.

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizlaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, tečaja valuta i cijena vrijednosnih papira. U tom smislu tržišni rizik podrazumijeva: (i) kamatni rizik, (ii) valutni rizik i (iii) rizik ulaganja u vrijednosne papire.

Operativni rizik je rizik od gubitka koji je posljedica neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudskih postupaka i sustava ili vanjskih događaja te uključuje pravni rizik. Pravni rizik podrazumijeva rizik tužbe ili sudskog postupka zbog neusklađenosti s nacionalnim ili međunarodnim pravnim i zakonskim odredbama ili ugovornim odredbama ili internim pravilima i/ili etičkim ponašanjem proizašlim iz nacionalnih i međunarodnih normi ili zakonski propisanih odgovornosti. Također, uključuje izloženost prema tek donesenim zakonima kao i izmjene u tumačenjima postojećih zakona. Pravnim postupkom se smatraju sve pravne nagodbe, bilo sudske ili izvansudske, kao što su arbitraža ili pregovaranje. Definicija operativnog rizika isključuje strateški i reputacijski rizik. Banka uključuje reputacijski rizik u operativni rizik za potrebe procjene rizika budući da su te dvije vrste rizika usko povezane (npr. većina događaja operativnog rizika imaju velik utjecaj s obzirom na reputaciju).

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze po dospijeću. Rizik likvidnosti proizlazi iz ročne neusklađenosti izvora i plasmana.

Banka osim navedenih rizika upravlja i svim ostalim rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju kao što su: sistemski, regulatorni, rizik poslovnog okruženja itd.

VIII. Erste Bank AD Podgorica

Erste Bank AD Podgorica (EBM) je u 2019. godini nastavila trend dobrog poslovanja pridobivajući nove klijente i razvijajući odnose s postojećim tako da je ostvarila dobit prije poreza u iznosu od 13,44 milijuna EUR što je čak 31% više u odnosu na prethodnu godinu. Dobit poslije poreza iznosi rekordnih 12,27 milijuna EUR sa povratom na kapital od 14,7% i povratom na imovinu od 2,2%. Ukupni prihodi iz poslovanja ostvareni su u iznosu od 29,2 milijuna EUR, što je 10% više u odnosu na 2018. godinu.

Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu 23,3 milijuna EUR i za 10% je veći u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Neto kamatna marža se smanjila s 5,08% na kraju 2018. godine na 5,02% na kraju 2019. godine što je u skladu sa tržišnim trendom. Neto prihod od naknada i provizija je porastao za 15,46% i iznosio je 5,5 milijuna EUR. Rast neto prihoda od naknada i provizija je u skladu s orijentacijom EBM na povećanje nekamatnih prihoda kao i povećanje broja aktivnih klijenta i usluga koje pruža.

Troškovi rezerviranja su pozitivni 1,31 milijuna EUR. Trošak kreditnog rizika po bilančnim izloženostima iznosio je 0,37%, pozitivan je i niži je nego na kraju 2018. godine kad je bio 0,06%. Pokrivenost NPL-a rezervama je visoka i iznosila je 112% na kraju 2019., što predstavlja povećanje u odnosu na kraj 2018. godine kada je iznosila 105%. Nizak nivo NPL-a je rezultat značajno uloženi napore na kontroli naplate, kao i konzervativnog rizičnog apetita EBM, koji je prilagođen zahtjevnim tržišnim uvjetima. Troškovi poslovanja ostvareni su u iznosu od 16,8 milijuna EUR i u odnosu na prethodnu godinu povećali su se za 5,2%.

Na kraju godine ukupna imovina iznosila je 605,07 milijuna EUR i povećala se za 16% u odnosu na 2018. godinu. Neto krediti klijentima iznose 386,6 milijuna EUR i za 20% (65 milijuna EUR) su veći u odnosu na 2018. godinu; od toga 231,7 milijuna EUR se odnosi na kredite stanovništvu, a 154,9 milijuna EUR na kredite pravnim osobama.

U Sektoru stanovništva zabilježen je rast bruto kreditnog portfelja od 36,49 milijuna EUR (17,79%) u odnosu na kraj 2018. godine. U skladu sa strategijom EBM, nastavljena je snažna prodajna kampanja standardnih proizvoda stanovništvu koja je doprinijela realizaciji 98,62 milijuna EUR kroz 13.385 kreditnih aranžmana, te je u tom dijelu ostvaren rast plasmana u iznosu od 20,82 milijuna EUR (26,77%) u odnosu na 2018. godinu. Najveći udio u ukupnom plasmanu odnosio se na gotovinske kredite (78,48%), stambene kredite (15,5%), okvirne kredite i kreditne kartice (4%), hipotekarne i kredite za adaptaciju (1,77%). Tržišni udio kredita sektora stanovništva iznosilo je 17,69%, što predstavlja rast od 1,39 pp u odnosu na kraj prethodne godine.

U segmentu poslovanja s pravnim osobama zabilježen je rast kreditnog portfelja u iznosu od 29,12 milijuna EUR (21,8%) u odnosu na kraj 2018. Kod privatnih kompanija zabilježen je rast neto kredita u iznosu od 23,1 milijuna EUR (22,03%), čime je tržišni udio u ovom segmentu povećan s 10,47% na 12,33%, odnosno 1,86 pp i predstavlja 63% neto rasta tržišta. Usprkos trendu pada kamatnih stopa na tržištu, ostvaren je rast kamatnih prihoda od 10,6%.

Tijekom 2019. godine ukupni depoziti klijenata povećali su se za 48,1 milijuna EUR i iznose 403,8 milijuna EUR na kraju 2019. godine, od čega se na depozite stanovništva odnosi 196,4 milijuna EUR, a na depozite pravnih osoba 207,4 milijuna EUR.

Ostvareni rezultat se može smatrati još značajnijim imajući u vidu da je ostvaren u periodu koji su karakterizirali i dalje kompleksni uvjeti poslovanja na lokalnom nivou. Pažnja je bila usmjerena na povećanju baze klijenta i unaprjeđenje kvalitete usluge. EBM posluje kroz mrežu od 17 filijala diljem Crne Gore i uslužuje više od 106 tisuća klijenata na kraju 2019. godine. EBM će nastaviti ciljano razvijati proizvode i usluge analizirajući potrebe i potencijal tržišta kako bi svojim klijentima pružila kvalitetnu podršku. U fokusu će biti povećanje baze klijenata i stupnja njihovog zadovoljstva, uz brigu o dobrobiti zaposlenih, društvene zajednice i dioničara.

IX. Erste Card Club d.o.o.

Općenito o aktivnostima u 2019.

Erste Card Club Grupa (Erste Card Club Grupu čine: Erste Card Club d.o.o. (dalje: ECC), Erste Card d.o.o. (dalje: EC SLO), FC Diners Club International Mak d.o.o.e.l Skopje (dalje: DC MAK), zajedno dalje u tekstu ECC Grupa) u 2019. ostvarila je pozitivne poslovne rezultate. Tijekom 2019. ECC je obilježavao 50 godina poslovanja u Hrvatskoj te mu je Diners Club International dodijelio nagradu za najbolju veliku franšizu EMEA regije.

Nastavljen je proces digitalizacije poslovanja koji je utjecao na prodaju novih kartica. Primjerice samo u listopadu 2019. zabilježen je povijesno najveći rast broja novih Diners Club kartica na mjesečnoj razini u 50 godina poslovanja na hrvatskom tržištu, kada je ostvarena mjesečna prodaja od preko 6.500 novih kartica. Kako bi prilagodio svoje poslovanje direktivi PSD2 o platnim uslugama, ECC je započeo s izdavanjem novih Diners Club, Visa i Mastercard kartica s čipom, koje omogućuju i beskontaktno plaćanje na prodajnim mjestima. U cilju daljnjeg unapređenja korisničkog iskustva uvedeni su novi nagradni program D Club te Diners Club Gold kartica. Usto, kako bi klijentima osigurao još suvremeniju kvalitetu servisa na putu, ECC je u cijelosti prodao agenciju DC Travel putničkoj agenciji BTravel. Nastavljen je i daljnji razvoj ECC Mobile aplikacije koju je prepoznalo i preuzelo preko 70.000 korisnika.

Po završetku procesa certificiranja po PCI DSS standardu, PCI Security Standard Council izdao je ECC-u certifikat, kojim je potvrđena usklađenost poslovanja društva s visokim međunarodnim sigurnosnim standardima platnih sustava.

Poslovanje EC SLO u 2019. obilježila je promjena posloводства društva, imenovanjem nove članice Tanje Piškur umjesto dosadašnjeg člana Mladena Mirka Tepuša, čija je nadležnost prodaja članstva i prodaja mreže, marketing, komunikacije i ljudski potencijali.

Operativni pregled poslovanja

Kreditne kartice

Ukupan broj kreditnih kartica ECC-a na 31. prosinca 2019. iznosi 418.882 ili 9,5% u odnosu na 2018. Nastavljen je i trend snažnog rasta prodaje, koja je dosegla 70.681 novih kreditnih kartica (2018.: 47.943), a što je utjecalo i na porast tržišnog udjela broja kreditnih kartica, koji je 30. rujna 2019. iznosio 23,48% (+128 baznih poena u odnosu na 2018.). Ukupan broj kreditnih kartica EC SLO na 31. prosinca 2019. godine iznosi 73.912 s povećanjem od 4%, dok ukupan broj kreditnih kartica DC MAK iznosi 15.577 kartica sa smanjenjem od 0,4% u odnosu na 2018.

Kartični promet

Promet karticama izdanih od strane ECC-a u 2019. povećao se za 9,3%, u odnosu na 2018., te iznosi 7.799 milijuna HRK, s tržišnim udjelom od 25,53% (197 baznih poena u odnosu na treći kvartal 2018.), dok je ukupan promet na ECC-ovoj EFT POS mreži karticama ECC-a i drugih izdavatelja (dalje: promet prihvata) povećan za 17,9%, s tržišnim udjelom od 15,33% (+83 baznih poena u odnosu na treći kvartal 2018.). Ukupan broj EFT POS uređaja ECC-a na 31. prosinca 2019. godine iznosi 19.739, dok je tržišni udio EFT POS mreže na 30. rujna 2019. porastao na 17,56% (+49 baznih poena u odnosu na 2018.). Ukupan broj ECC transakcija u 2019. godini premašio je 54 milijuna s porastom od 14,8% u odnosu na 2018.

U 2019. ostvaren je ukupan promet EC SLO u iznosu od 177,3 milijuna EUR, uz rast od 6,2% u usporedbi s prethodnom godinom, dok istodobno ukupan broj transakcija iznosi 2,4 milijuna s porastom od 6,1%. U 2019. ostvaren je ukupan promet DC MAK u iznosu od 25,3 milijuna EUR, uz pad od 6,2% u usporedbi s 2018., dok ukupan broj transakcija iznosi 0,5 milijuna sa smanjenjem od 6,7% u odnosu na 2018. godinu.

IX. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Financijski pregled poslovanja

Neto dobit na konsolidiranoj razini iznosi 151,3 milijuna HRK, odnosno 20% manje nego 2018., a kao posljedica normalizacije razine neto dobiti nakon pozitivnih efekata otpuštanja rezervacija za rizike u prethodnoj godini. Značajniji jednokratni utjecaji na neto dobit u 2019. odnosi se na prihod od prodaje loših potraživanja te na prihod od naplate po polici osiguranja od operativnih rizika.

Operativni rezultat iznosi 156,3 milijuna HRK i veći je za 3,7% u odnosu na 2018. Povećanje je posljedica rasta prometa prihvaća, posebice Diners beskamatnih rata te prihvaća Visa i Mastercard kartica. Uvođenjem MSFI 15 2018. promijenjena je struktura prihoda zbog čega se dio prihoda od beskamatnih rata u iznosu 12,3 milijuna HRK priznaje u 2019. kao kamatni prihod. Prosječne provizije trgovaca i dalje su pod pritiskom tržišta, posebno u dijelu VMC portfelja, čiji je trend kompenziran rastom prometa prihvaća. Dodatan pritisak na operativni rezultat stvara i primjena lokalne regulative smanjenja kamatnih stopa. U 2019. ECC je proveo prodaju loših potraživanja, u ukupnom iznosu od 112,5 milijuna HRK, pri čemu se udio loših potraživanja u bilančnoj izloženosti smanjio na 8,2% (10% 2018.)

Neto prihod od kamata na konsolidiranoj razini iznosi 170,2 milijuna HRK s povećanjem od 0,1% u usporedbi s 2018. Povrat kredita u iznosu od 100 milijuna HRK te 10 milijuna EUR utjecao je na smanjenje rashoda od kamata. Kamatni prihod pod pritiskom je smanjenja prihoda od redovnih i zateznih kamata (sukladno regulatornom smanjenju kamatnih stopa) te smanjenja prihoda od podizanja gotovine.

Konsolidirani neto prihod od naknada iznosi 256,1 milijuna HRK, što predstavlja povećanje od 11,5% u usporedbi s 2018.

Rezervacije za rizike na konsolidiranoj razini iznose 21,9 milijuna HRK i manje su za 42,9 milijuna HRK u odnosu na 2018. Pokrivenost loših plasmana rezervacijama je stabilna i iznosi 84,4%.

Neto rezultat trgovanja iznosi 6,1 milijuna HRK (2018: 6,0 milijuna HRK), a uključuje i ispravak vrijednosti poslovnih udjela DC BH u iznosu od -2,3 milijuna HRK temeljem provedenog testa umanjenja vrijednosti te prodaje poslovnih udjela DC Travela s efektom od -0,2 milijuna HRK. U 2019. ulaganje u fondove je u potpunosti usmjereno u EAM Bond Adriatic Fond s prosječnim godišnjim prinosom od 4,0% (0,7% u 2018.).

Opći administrativni troškovi na konsolidiranoj razini iznose 276,1 milijuna HRK s rastom od 8,4% u odnosu na 2018., dok **ostali rezultat poslovanja** iznosi 16,9 milijuna HRK i pod utjecajem je prihoda od naplate po polici osiguranja od operativnih rizika.

Bilanca

Ukupna imovina ECC-a na konsolidiranoj razini je stabilna, te na 31. prosinca 2019. iznosi 3.185 milijuna HRK, što predstavlja povećanje od 0,7% u usporedbi s 2018. Krediti i potraživanja od klijenata i financijskih institucija iznose 2.846 milijuna HRK, s povećanjem od 1% u usporedbi s 2018., što je rezultat značajnog rasta portfelja beskamatnih rata od 27,5%, uz prodaju loših potraživanja ECC-a u iznosu od 112,5 milijuna HRK. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 177 milijuna HRK s padom od 31,4% u odnosu na 2018. kao rezultat prodaje loših potraživanja. Dospjeće ulaganja u obveznice u studenom 2019. iznosilo je 10 milijuna EUR. Obveze prema kreditnim institucijama na 31. prosinca 2019. iznose 1.190 milijuna HRK sa smanjenjem od 12,5% u odnosu na 2018., zbog povrata kredita od 100 milijuna HRK u siječnja 2019. te EBV kredita od 10 milijuna EUR u lipnju 2019. Ukupan kapital iznosi 1.171 milijuna HRK, s porastom od 8,8% u usporedbi s 2018. te je isplaćena dividenda u iznosu od 50 milijuna HRK.

X. Erste Factoring d.o.o.

U 2019. godini Erste Factoring je zadržao vodeću poziciju na tržištu te je na kraju godine iskazao pozitivan rezultat poslovanja. Nakon negativnog rezultata iskazanog u 2018. godini kao rezultat vrijednosnih usklađenja povezanim s grupom Agrokor, 2019. godina bila je stabilnija te je završila pozitivnim rezultatom.

Prema podacima Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na dan 30. rujna 2019. Erste Factoring je zauzimao 61% aktive cjelokupnog tržišta, što predstavlja rast u odnosu na godinu dana ranije.

Rezultat poslovanja u 2019. godini

Dobit poslije poreza iznosila je 4,2 milijuna HRK, dok je 2018. godine iskazan gubitak od 98,8 milijuna HRK. Iskazana dobit rezultat je nižih troškova vrijednosnih usklađenja u odnosu na 2018. godinu. Operativni rezultat bilježi pad za -11 milijuna HRK (-80%) u odnosu na prethodnu godinu, zbog pada neto kamatnih prihoda (2018. 30,8 milijuna HRK; 2019. 18,3 milijuna HRK). Ostvareni pad neto kamatnih prihoda u iznosu od 12,4 milijuna HRK (-40%) rezultat je pada na prihodima od kamata klijenata. Dodatno, utjecaj na pad neto kamatnog prihoda imao je i pad prosječne kamatne marže (2018.: 4,34%; 2019.: 2,41%) uslijed tržišnih pritisaka. Kreditna zaduženost društva je na kraju 2019. u odnosu na 2018. iznosila 75 milijuna EUR i 270 milijuna HRK što predstavlja rast od 80 milijuna HRK kao rezultat dodatnog kreditnog zaduženja.

U 2017. godini društvo se suočilo s ozbiljnim pogoršanjem kvalitete portfelja uzrokovan defaultom Agrokor Grupe, a taj je događaj imao značajan utjecaj na poslovnu godinu 2018. i 2019. Potražnja za faktoringom i dalje postoji te će Erste Factoring nastojati osigurati, ali i dodatno poboljšati svoju trenutačnu poziciju tržišnog lidera.

XI. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.

Operativni pregled poslovanja u 2019.

Novozaključeni ugovori o leasingu

Erste Leasing je u 2019. godini sklopio 7.430 ugovor o leasingu što je povećanje za 5,6% u odnosu na 2018. godinu kada je sklopljen 6.952 ugovor.

Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora operativnog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2019. 84,1 milijuna HRK što je smanjenje od 3,3% u usporedbi s istim periodom prethodne godine. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora financijskog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2019. 1.467 milijuna HRK što je 13,5% više u odnosu na 2018. godinu. Po vrijednosti novozaključenih ugovora, prema zadnje dostupnim podacima HANFA-e, Erste Leasing drži 3. mjesto, sa tržišnim udjelom od 15,49%.

Tržišni udio prema vrijednosti aktive

Vrijednost aktive Erste Leasinga na dan 31. prosinca 2019. iznosi 2.900 milijuna HRK što je porast od 13,3% u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio iznosi 13,4% (Ibid) što predstavlja blagi pad u odnosu na 30. rujna 2018. godine (13,5%).

Financijski pregled poslovanja u 2019.

Financijski rezultat u 2019.

Neto dobit Društva u 2019. godini iznosila je 39,9 milijuna HRK pri čemu je ostvaren pad od 11,3% u usporedbi sa 2018. godinom uglavnom zbog efekta tečajnih razlika u 2019. godine te pada prihoda od operativnog leasinga, ali i rasta neto kamatnog prihoda.

- Operativni rezultat u 2019. godini iznosio je 52,1 milijuna HRK i manji je za 12,2 milijuna HRK (18,9%) u odnosu na 2018. godinu.
- Neto prihod od kamata iznosio je 72,0 milijuna HRK pri čemu je ostvaren rast od 12,3% u usporedbi s 2018. godinom, kada je iznosio 64,2 milijuna HRK.
- Prihodi od kamata najvećim dijelom odnose se na kamate iz financijskog leasinga koje rastu u odnosu na 2018. godinu za 6,2% na 102,8 milijuna HRK kao rezultat porasta volumena financiranja. Kamatni rashodi smanjeni su za 6,7% odnosno 1,9 milijuna HRK zbog smanjenja troška izvora financiranja. Prihod od operativnog leasinga iznosio je 96,2 milijuna HRK i manji je za 17,7% u odnosu na 2018. godinu uslijed smanjenja operativnog leasinga u portfelju.
- Neto rezultat trgovanja se najvećim dijelom odnosi na tečajne razlike i u 2019. godini iznosio je -0,1 milijuna HRK dok je u 2018. godini ostvaren prihod u iznosu 9,9 milijuna HRK.
- Ostali administrativni troškovi u 2019. godini iznosili 8,5 milijuna HRK što je smanjenje od 1,1% u odnosu na 2018. godinu.
- Trošak amortizacije iznosio je 80,9 milijuna HRK i manji je za 16,7% u odnosu na 2018. godinu uslijed smanjenja operativnog leasinga u portfelju.
- U 2019. godini Društvo je imalo troškove rezervacija u iznosu -1,18 milijuna HRK dok je u 2018. godini ostvaren prihod od ukidanja rezervacija u iznosu 1 milijun HRK uz NPL pokrivenost od 68,1% (2018.: 62,8%). Zabilježen je pad NPL-a sa 68 milijuna HRK u 2018. godini na 63,9 milijuna HRK u 2019. godini zbog dobre naplate NPL-a.

XI. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o. (nastavak)

Imovina, obveze i kapital

Ukupna imovina Erste Leasinga na dan 31. prosinca 2019. iznosila je 2.900 milijuna HRK, što predstavlja povećanje od 13,3% u usporedbi s 2018. godinom.

- Potraživanja od financijskog leasinga i ostala potraživanja iznosili su 2.459 milijuna HRK s udjelom od 84,8% u ukupnoj imovini, što je porast od 17,9% u usporedbi s 2018. godinom uzrokovan povećanjem volumena novog financiranja u financijskom leasingu.
- Ispravak vrijednosti potraživanja iznosio je 43,5 milijuna HRK te je u odnosu na 2018. godinu veći za 1,9% zbog izdvajanja novih rezervacija.
- Materijalna imovina najvećim dijelom se odnosi na imovinu danu u operativni leasing te je iznosila 337,7 milijuna HRK s udjelom od 11,6% u ukupnoj aktivni, zabilježeno je smanjenje od 11% u odnosu na 2018. godinu uzrokovano nižim volumenom financiranja u operativnom leasingu.

Ukupne obveze prema kreditnim institucijama i klijentima na dan 31. prosinca 2019. iznosile su 2.408 milijuna HRK s udjelom od 83% u ukupnim obvezama i kapitalu. Navedeno u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 336,6 milijuna HRK prvenstveno na obvezama prema kreditnim institucijama (323,2 milijuna HRK) zbog povlačenja novih kreditnih linija za potrebe financiranja novih plasmana. Također, zabilježeno je i povećanje na obvezama prema klijentima u iznosu 13,4 milijuna HRK. Ostale financijske obveze iznosile su 40,0 milijuna HRK (1,4% od ukupnih obveza) te se odnose na primljene jamčevine po osnovi operativnog leasinga. Ostale financijske obveze su smanjene za 37,1% u usporedbi sa prethodnom godinom. Ostale obveze iznosile su 78,3 milijuna HRK s udjelom od 2,7% u ukupnim obvezama i kapitalu te su se smanjile (10%) u odnosu na 2018. godinu, a najvećim dijelom se odnose na primljene akontacije po osnovi operativnog leasinga koje su iznosile 36,5 milijuna HRK.

Ukupan kapital iznosio je 372,9 milijuna HRK u 2019. godini te je viši za 10,5% u usporedbi s 2018. godinom zbog pripisivanja dobiti ostvarene prošle godine u zadržanu dobit.

Nefinancijsko izvještavanje

Europska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obvezno nefinancijsko izvještavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u prosincu 2016. godine. Nefinancijsko izvještavanje put je ka većoj transparentnosti te odgovornosti svih poduzeća u Europskoj uniji. Bez obzira na tu zakonsku obvezu, Erste banka već od ranije ima tradiciju izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima iz segmenta nefinancijskog i društveno odgovornog poslovanja putem svojih Godišnjih izvještaja.

Jedna od temeljnih niti vodilja u poslovanju, kako Erste Grupe, pa tako i Erste banke jest Izjava o svrsi koja počiva na ukupno sedam stupova. Širenje i osiguravanje prosperiteta, dostupnost, nezavisnost i inovacija, profitabilnost, financijska pismenost, fokus na ljude te služenje društvu čine šest od sedam stupova i velikim dijelom pokrivaju i sve aspekte održivog poslovanja koje Erste banka želi postići. Ono što čini razliku je posljednji, sedmi stup poslovanja cijelog Erste Groupa, a to je tzv. Treće pitanje. Naime, prije svake odluke postavljaju se pitanja 'Je li to profitabilno?' i 'Je li to zakonito?', no pitanje koje čini razliku, kako Erste banci, tako i svima na koje Erste banka ima utjecaj, jest 'Je li to ispravno?'. Upravo je to pitanje ono koje Erste banku tjera da svoje usluge i proizvode razvija do najviših mogućnosti te tako daje najveći doprinos pojedincu i društvu kao cjelini.

Nefinancijskim izvještavanjem te društveno odgovornim poslovanjem Banka podržava i potiče razvoj različitih segmenata društva i to kroz širok spektar aktivnosti, bilo usmjerenih prema dobrobiti vlastitih klijenata, ali i puno šire društvene zajednice u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim i sportskim institucijama širom Republike Hrvatske. Banka pritom uvijek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, vodeći računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice vizija je poslovanja Erste banke, a kroz nefinancijsko izvještavanje Erste banci je cilj tu viziju i sve što ono što se radi da bi je ostvarili približiti svim zainteresiranima. Kroz segmente poslovne, društvene i okolišne odgovornosti Erste banka pokušava ispuniti svoju misiju, odnosno, poticati i pomagati svoje klijente, zaposlenike, dioničare i društvenu zajednicu u zajedničkom stvaranju dobrobiti.

Nastojanja Erste banke u tom segmentu praćena su i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti. Ujedno su tijekom proteklih godina reflektirana i kroz reklamnu kampanju „Vjeruj u sebe“, kojom se želi promovirati pozitivne društvene i ekonomske vrijednosti, integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno o dobi, spolu, etničkoj, vjerskoj ili političkoj opredijeljenosti, spolnoj orijentaciji ili bračnom statusu.

Implementacija obveze o nefinancijskom izvještavanju

Kao što je već navedeno, kroz Direktivu 2014/95/EU koja je u hrvatsko zakonodavstvo ušla krajem 2016. godine, svim tvrtkama s više od 500 zaposlenika, propisana je obveza o nefinancijskom izvještavanju. U tom smislu, nefinancijski izvještaj Erste banke izdan je u sklopu Godišnjeg izvješća.

Nefinancijski izvještaj Erste banke sastavljen je u skladu sa smjernicama za izvještavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option). Izvještaj kao minimum obuhvaća poslovnu, društvenu i okolišnu odgovornost Erste banke.

Ciljevi održivog razvoja

Ciljevi održivog razvoja poznati su i kao Svjetski ciljevi, a usvojili su ih Ujedinjeni narodi 2015. godine. Ukupno ih je 17, a ispunjenjem tih ciljeva, društvo će doći do održivijeg življenja i boljeg života za svakog pojedinca, do cilja mira i prosperiteta za sve. Upravo prosperitet za društvo i za svakog pojedinca jedan je od ciljeva Erste banke koji kroz svoje poslovanje želi postići.

Načelno, Erste banka, kao i Erste Group, podupire svih 17 ciljeva održivog razvoja. Uzevši u obzir svoj oblik poslovanja i utjecaja na društvo, Erste banka može doprinijeti radom i postizanjem šest ciljeva:

1. Zdravlje i dobrobit (SDG 3)
2. Kvalitetno obrazovanje (SDG 4)
3. Rodna ravnopravnost (SDG 5)
4. Dostojanstven rad i gospodarski rast (SDG 8)
5. Smanjenje nejednakosti (SDG 10)
6. Odgovor na klimatske promjene (SDG 13)

Analiza materijalnih tema

Analiza materijalnih tema prvi je korak ka stvaranju nefinancijskog izvješća. Kroz nju je organizaciji omogućen bolji uvid u teme koje njezini dionici smatraju relevantnima i utjecajnim. Kroz razgovor s nekim od dionika, Erste banka identificirala je nekoliko važnih tema na koje će se osvrnuti u ovom nefinancijskom izvješću. Kako bi same informacije bile što preglednije, izvješće je složeno na način da je svaka od tema svrstana pod određeni dio zainteresirane javnosti, odnosno, dionike. Kao dionici Erste banke identificirane su skupine: klijenti, zaposlenici, investitori, društvo, okoliš i dobavljači.

Neke od tema, kao što je primjerice tema Antikorupcije i Financijska pismenost, bitne su za više interesnih skupina, no zbog bolje organiziranosti teksta, svrstane su pod jednu od cjelina.

Kroz Tablicu 1 Erste banka podijelila je teme koje smatra od svoje materijalne važnosti prema svojim dionicima, odnosno, prema zainteresiranoj javnosti.

Klijenti

Odgovornost u poslovanju (SDG8)

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih različitim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije. Isto tako, Erste banka uspostavila je i primjenjuje temeljna načela, politike i smjernice koje reguliraju sprječavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa te sustav rješavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program).

Zadovoljstvo klijenta (SDG 8)

Kako bi se osigurali uvjeti koje ovaj SDG propisuje, nužni su poticaji malim poduzetnicima te poticaj inovacijama. Erste banka u ovom je cilju održivog rasta prepoznala svoju ulogu kao bitnog čimbenika u stvaranju gospodarskog rasta. Kroz svoje poslovanje Erste banka nastoji voditi brigu o najugroženijim skupinama društva kroz plasman posebnih proizvoda. Također, odgovornim poslovanjem te antikorupcijskim politikama i obrazovanjem zaposlenika nastoji se suzbiti negativne učinke u društvu. Nadalje, svojim programima društvenog odgovornog bankarstva Erste banka nastoji što većem broju ljudi omogućiti pristup financijskim sredstvima i uslugama banke.

Pravo na zaštitu osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina, a u bankarskom sektoru ona je od izuzetne važnosti. Erste banka kontinuirano radi na poboljšanju svojih IT sustava te obrazovanju svojih zaposlenika kako bi se osigurali najviši standardi zaštite osobnih podataka. S ciljem zaštite informacijskog sustava od različitih sigurnosnih prijetnji banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtjevima PCI/DSS standarda te usklađenosti sa zahtjevima međunarodne Erste Grupe i smjernicama za upravljanje informacijskim sustavom od strane nacionalnog regulatornog tijela.

Zaposlenici

Raznolikost i jednakost (SDG 5, 10)

Rodna ravnopravnost predstavlja globalni problem koji sprječava miran i stabilan razvoj i napredak čovječanstva. Erste banka sustavno i naporno radi na suzbijanju bilo kakve rodne ili drugačije neravnopravnosti na radnom mjestu, a upravo iz tog razloga donesena je i Povelja o raznolikosti kojom se obvezala na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Osim toga, doneseni su i drugi pravilnici pomoću kojih se radi na suzbijanju nejednakosti.

Edukacije i razvoj kompetencija

Kontinuirani razvoj zaposlenika jedno je od ključnih načela Erste banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni osobni razvoj temeljne su pretpostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika (SDG 3, 5)

Zdravlje i dobrobit svih, ali prvenstveno svojih zaposlenika, jedan je od ciljeva održivog razvoja koje je Erste banka identificirala kao izuzetno važne. Ovaj cilj održivog razvoja kamen je temeljac za ispunjavanje svih ostalih ciljeva. U tom smislu, Erste banka za svoje zaposlenike osigurava brojne pogodnosti, od besplatnih sistematskih godišnjih pregleda do organiziranih sportskih aktivnosti.

Društvo

Društveno bankarstvo (SDG 8, 10)

Nejednakost u primanjima, geografska nejednakost, nejednakost među spolovima, nepravedna raspodjela sredstva prema dobi – tema nejednakosti ogleda se u svim aspektima života. Za Erste banku ovaj je cilj održivog razvoja moguće postići kroz društveno bankarstvo koje omogućuje jednake prilike i dostupnost sredstava za sve. Također, financijsko opismenjavanje kojim se omogućuje da u znanju o financijama svi imaju jednaku polazišnu točku jedan je od načina na koji se mogu postaviti dobri temelji za napredak ka ispunjavanju ovog cilja.

Financijska pismenost (SDG 4, 10)

Dobivanje kvalitetnog obrazovanja jedno je od temeljnih prava svakog pojedinca, a upravo je znanje jedan od glavnih pokretača koje društvo gura naprijed. U 2018. godini Erste banka identificirala je potrebu za financijskim opismenjavanjem u društvu te je stoga pokrenut program besplatnih radionica i video-edukacija pod nazivom Škola pametnih financija. U 2019. godini ove je radionice pohađalo više od 5.000 ljudi.

Društvena odgovornost

Erste banka kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti uključena je i aktivno podržava različite inicijative i projekte koji doprinose razvoju i unapređenju društva u cjelini, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Također, Erste banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost.

Okoliš

Učinkovito upravljanje utjecajima na okoliš (SDG 13)

Nažalost, svjedoci smo sve češćih ekoloških katastrofa koje su posljedica nebrige čovječanstva za okoliš u kojem živi. U zadnje se vrijeme sve više tvrtki okreće uvođenju što održivijeg poslovanja i sve većoj brizi za ekologiju. Stoga i Erste banka, u segmentu ekologije i okoliša stremi što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. Prilikom uređenja poslovnica, ali i u svom svakodnevnom radu, te u komunikaciji s klijentima Erste banka nastoji postići što više ekološke standarde, a to isto zahtijeva i od svojih dobavljača.

Dobavljači

Odgovornost u odabiru dobavljača (SDG 10,13)

Erste Group, uključujući i Erste banku u Hrvatskoj, gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standarima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Tablica 1: Analiza materijalnih tema

DIONICI	TEME MATERIJALNE ANALIZE	TEME MATERIJALNE ANALIZE PREMA GRI STANDARDIMA	POGLAVLJE U NEFINANCIJSKOM IZVJEŠTAJU
Klijenti	Odgovornost u poslovanju	Antikorupcija (GRI 205-3)	Antikorupcija i porezna transparentnost
	Zadovoljstvo klijenta		Proizvodi i usluge
	Pravo na zaštitu osobnih podataka	Zadovoljstvo klijenta (dodatna materijalna tema)	Iskustvo klijenta i kontakt centar, Pravo na zaštitu osobnih podataka
Zaposlenici	Raznolikost i jednakost	Raznolikost i jednakost (GRI 401-3, 405-1)	Raznolikost i jednakost te sprječavanje diskriminacije
	Edukacije i razvoj kompetencija	Edukacije i obrazovanje (GRI 404-1)	Edukacije i obrazovanje
	Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika	Sigurnost i zaštita zdravlja, Fleksibilnost na radnom mjestu (GRI 403-2)	Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika
Društvo	Društveno bankarstvo	Antikorupcija (205-3)	Dijalog s lokalnom zajednicom
	Financijska pismenost	Program financijske pismenosti (dodatna materijalna tema)	Škola pametnih financija
	Društvena odgovornost		Sponzorstva i donacije te humanitarne akcije
Investitori		Ekonomski rezultati	
Okoliš			Energija
	Učinkovito upravljanje utjecajima na okoliš	Energija (GRI 302-1, 302-4)	Emisije i staklenički plinovi
Dobavljači			Zbrinjavanje otpada
	Odgovornost u odabiru dobavljača	Odgovoran odabir dobavljača (GRI 308-2)	Odgovornost dobavljača

Klijenti

Antikorupcija

Kako bi ostvarila svoju viziju i misiju te ciljeve poslovanja Erste banka stremi što kvalitetnoj i upornijoj primjeni najviših etičkih standarda korporativnog upravljanja te individualnog ponašanja zaposlenika.

U tom okviru Erste banka je uspostavila i primjenjuje temeljna načela društveno odgovornog poslovanja te politike i smjernice koje reguliraju sprječavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa te sustav rješavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program). **Kodeksom ponašanja banke** uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Temeljem **Antikorupcijske politike** banka ulazi u poslovne odnose samo na temelju integriteta i visokih etičkih standarda. Zaposlenici Erste banke dužni su izbjegavati bilo kakve aktivnosti koje mogu voditi tome ili sugerirati da će se od strane banke ponuditi ili prihvatiti mito. Banka ni u kojim okolnostima ne nudi bilo kakvu vrijednost javnom službeniku (ili članu obitelji službenika ili bilo kojoj dobrotvornoj organizaciji koju je javni službenik predložio) u svrhu utjecanja na primatelja da poduzme ili se suzdrži od poduzimanja određene službene radnje ili radi poticanja javnog službenika na sklapanje posla s bankom.

Nadalje, **Politikom upravljanja sukobom interesa** uspostavljen je opći okvir za utvrđivanje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa te podržava zaposlenike banke u postavljanju standarda u svojem radu u identificiranim područjima gdje bi potencijalni sukob interesa mogao nastati. Politikom su obuhvaćena opća načela za organizacijski sukob, obavljanje izvanposlovne aktivnosti, opća načela za primanje poslovnih poklona te načela u svezi sukoba interesa prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti. Banka podiže svijest i educira zaposlenike o prepoznavanju situacija u kojima može nastati sukob interesa te o mjerama, načelima i postupcima koje je potrebno provoditi u svakodnevnom poslovanju u cilju sprječavanja i upravljanja sukobom interesa.

Banka u svom poslovanju primjenjuje načelo „nulte tolerancije“ na prijevorna postupanja na štetu interesa i/ili imovine banke, na korupciju, kršenje važećih pravila i propisa, akata banke te etičkih načela. Tzv. *Whistleblowing* (eng. zviždač) politikom uspostavljen je proces prijave nepravilnog ponašanja u vezi financijskih nezakonitosti, korupcije, prijevara i pranja novca, postojanja sukoba interesa, postupanje suprotno propisima i procedurama banke, kršenja važećih propisa bankarskog poslovanja te proces provjere i rješavanja navedenih prijava, kao i način postupanja i pružanje zaštite zviždačima.

Erste banka kontinuirano educira svoje zaposlenike u cilju podizanja svijesti o važnosti upravljanja sukobom interesa i sprječavanja korupcije, kao i postupanja u skladu sa etičkim standardima. Također, Erste banka nastoji edukacijama poticati zaposlenike na prijavljivanje nepravilnosti poput: prijevornih radnji, kršenja propisanih procedura i akata banke.

U 2019. godini Erste banka je provela 39 edukacija kojima je ukupno educirano 725 zaposlenika što predstavlja 25% od ukupnog broja zaposlenika. Nadalje, u 2019. godini Erste banka zaprilmila je četiri prijave potencijalnih nepravilnosti među kojima nije bilo slučajeva korupcije.

Klijenti (nastavak)

Porezna transparentnost

Erste banka od uvijek je vodila brigu o poreznoj usklađenosti te o poštivanju i dosljednoj primjeni poreznih propisa. Banci je kao društveno odgovornom poduzetniku stalo da se javne potrebe države u kojoj radi uredno podmiruju i da banka plaća pošten iznos poreza, odnosno iznos poreza koji je dužna platiti prema poreznim propisima. U tu svrhu od ožujka 2017. u banci djeluje Ured za poreze ESB Grupe u Hrvatskoj.

Zadatak Ureda je briga o poreznoj usklađenosti Erste banke i njenih ovisnih društava u Hrvatskoj u cjelini, koordinacija porezne politike povezanih društava te suradnja s poreznim tijelima. Cilj Ureda je kvalitetno i efikasno upravljanje poreznim rizicima ESB grupe, a kao odgovor na sve opsežniju poreznu regulativu, bilo da se radi o EU Direktivama ili lokalnim propisima. Osim porezne usklađenosti druga bitna zadaća Ureda za poreze ESB Grupe je da kolegama iz banke i ovisnih društava pomogne optimizirati porezne obveze koje proizlaze iz njihovog svakodnevnog poslovanja. Svrha je Ureda za poreze ESB Grupe da bude podrška poslovnim linijama banke i da se postojeća porezna znanja i stručnost uključe u svaki segment poslovanja banke. Ured za poreze intenzivno surađuje s drugim organizacijskim dijelovima banke.

Od 2017. godine odobren je od strane Uprave te vrijedi Porezni kodeks banke koji utvrđuje odnos banke prema poreznim pitanjima i poreznom riziku. Dokument je javno objavljen na internetskim stranicama banke, a njegova je svrha uspostavljanje poreznih načela koja će poštivati svi zaposlenici kao i podizanje razine svijesti o važnosti poreza u banci i cijeloj ESB grupi. U tu svrhu Ured za poreze kontinuirano održava treninge i radionice za zaposlenike.

Proizvodi i usluge

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih različitim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije, pri čemu se kroz poslovanje nastoji voditi brigu i o osjetljivim skupinama klijenata te o ponudi njima posebno prilagođenih proizvoda, primjerice posebni uvjeti kredita i niža naknada za vođenje računa za umirovljenike. Za djecu je u ponudi posebni štedni proizvod pod brandom Medo Štedo kojem je cilj stvoriti prvi kontakt djece s bankom, poticati navike štednje povoljnijim uvjetima kamatne stope te prilagođenim nagradnim programom. Osim toga, 2019. godine Erste banka intenzivno se usmjerila i na segment mladih klijenata za koje je, nakon provedenih istraživanja, unaprijeđeno nekoliko postojećih, ali i kreirano novih mogućnosti. Uveden je poseban tekući račun Erste Cashtag namijenjen djeci i mladima do punoljetnosti uz koji koriste i debitnu karticu, čime je roditeljima olakšano učenje djece i mladih financijskoj odgovornosti bez naplate naknade za vođenje računa. Također, temeljem specifičnih potreba mladih do 26 godina proširena je Erste Club ponuda te je ukinuta naknada za korištenje svih proizvoda i usluga unutar Erste Club ponude.

Klijentima s poteškoćama u otplati kredita na raspolaganju su različite mjere olakšavanja otplate kredita, primjerice kroz poček.

Tijekom 2019. banka je nastavila aktivno sudjelovati u programima poticajne stanogradnje (POS) i programu subvencioniranja stambenih kredita za financiranje kupnje ili izgradnje nekretnine u suradnji s Agencijom za pravni promet nekretnina i posredovanje Republike Hrvatske (APN).

Sredinom prosinca 2018. godine Erste banka lansirala je novu, inovativnu mobilnu aplikaciju pod nazivom Keks Pay koja je besplatna za download na iOS i Android uređaje te omogućava brzo i sigurno slanje novca bez naplate naknada. Riječ je o prvom bankarskom rješenju na hrvatskom tržištu koje je namijenjeno svim zainteresiranim korisnicima, neovisno u kojoj banci imaju otvoren račun. Aplikacija je rezultat rada internog startupa u Erste banci, osnovanog u svrhu razvoja inovativnih rješenja i poslovnih modela. Od svog lansiranja, aplikacija je prikupila gotovo 95.000 korisnika, od čega su njih 75 % klijenti drugih banaka, dok je preostalih 25 % klijenata Erste banke. Aplikacija se kontinuirano nadograđuje novim funkcionalnostima pa je tako krajem 2019. godine uvedena mogućnost plaćanja parkinga u više od 60 hrvatskih gradova, bez naplate dodatnih troškova ili naknada za korisnike. Ova jednostavna aplikacija kreirana je u skladu s najvišim sigurnosnim standardima.

Klijenti (nastavak)

I u segmentu poslovanja s malim poduzetnicima, nastavljene su aktivnosti unapređenja poslovnog modela kroz brojne inicijative i projekte kojima se pokušava odgovoriti na zahtjeve i potrebe klijenata. Poslovna podrška za male poduzetnike koja klijentima pruža uslugu udaljenog savjetovanja, tijekom 2019. godine nastavila je s planiranim aktivnostima rada usmjerenima na financijsko informiranje i savjetovanje pravnih subjekata malog poduzetništva, a kao podrška financijskim zastupnicima i poslovnicama kroz sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima i kampanjama, usmjerenim na personalizirani pristup u prepoznavanju potrebe klijenata. Cilj je kroz fokusiran i proaktivan pristup navedenom segmentu klijenata, brzinom, kvalitetom usluge i dostupnošću povećati zadovoljstvo klijenata.

Tijekom 2019. godine banka je nastavila suradnju na postojećim i ugovarala nove financijske instrumente s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama (HAMAG BICRO, HBOR, EIF). Financijski instrumenti koji se sufinanciraju iz sredstava Europskih strukturnih investicijskih fondova (ESIF) dolaze u obliku kreditnih linija, jamstava i garancijskih shema i namijenjeni su mikro, malim i srednjim poduzećima s ciljem da poduzetnicima olakšaju pristup financiranju.

Kako bi osigurali dostupnost povoljnijih izvora financiranja u 2019. godini nastavljena je suradnja s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR), a banka se odazvala i inicijativi HBOR-a i EBRD-a (Europska banka za obnovu i razvoj) na temu uzajamne suradnje na realizaciji projekata pod okriljem InvestEU platforme kako bi se kroz zajedničku sinergiju kreirao što konkurentniji proizvod unutar novog višegodišnjeg financijskog okvira EU za razdoblje od 2021. - 2027. Osim toga, produljena je suradnja s Europskom investicijskom bankom (EIB) te Europskim investicijskim fondom (EIF). Zbog svoje je suradnje s EIF-om na InnovFin garanciji, Erste banka proglašena najaktivnijom bankom u korištenju te garancije (75% udjela ukupno uključenih transakcija pod InnovFin garanciju u Republici Hrvatskoj).

Također, nastavljene su aktivnosti suradnje s institucijama na lokalnim tržištima te su tako tijekom godine sklopljene ili obnovljene poslovne suradnje sa županijama, lokalnom upravom i samoupravom kroz različite programe kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva te subvencioniranja stambenih kredita građana.

Banka posluje u skladu s „Načelima odgovornog poslovanja“ kojima je cilj osigurati pravila vezana uz financiranje, odnosno, pružanje usluga na području industrija energetike, obrambene industrije, industrije oružjem te drugih osjetljivih industrija. Iako banka nema fokus na financiranje takvih industrija, postupanje u skladu s načelima osigurava upravljanje poslovnim aktivnostima u navedenim industrijama na odgovoran način prema klijentima i društvu općenito.

U skladu s regulativom, Erste banka je sredinom 2019. godine otvorila svoja web sučelja i omogućila privatnim i poslovnim klijentima da koriste mobilne i web aplikacije drugih pružatelja platnih usluga za upravljanje bankovnim računima ili za iniciranje platnih transakcija.

Treba spomenuti i naše web stranice koje su doprinijele mogućnosti razvoja novih digitalnih usluga za poslovne subjekte te je klijentima putem weba omogućena predaja raznih zahtjeva i upita kojima im je omogućen lakši pristup informacijama na webu, prilagođenih stvarnim potrebama.

Iskustvo klijenta i kontakt centar

Erste banka veliku pozornost posvećuje iskustvu klijenata te nastoji biti vodeća banka po pitanju zaštite potrošača i izvanrednog iskustva klijenata, a kao strateški cilj postavljeno je pružanje izvrsne, jednostavne, točne, transparentne i pravovremene usluge. Kako bi se to postiglo, banka posluje iznad okvira onog što je zakonom propisano, primjerice, omogućeno je transparentno i jednostavno podnošenje i rješavanje prigovora, pri čemu je gotovo 80% prigovora riješeno u roku tri radna dana.

Klijenti (nastavak)

Stoga se iskustvom klijenata upravlja sustavno i kontinuirano, kroz proces definiran u pet koraka:

- osluškivanjem glasa klijenta
- implementacijom standarda kvalitete usluge
- edukacijom zaposlenika
- mjerenjem iskustva klijenata te
- identificiranjem područja za unaprjeđenje i definiranje akcijskog plana unaprjeđenja.

Svrha mjerenja iskustva klijenata je kreiranje cjelokupne slike o zadovoljstvu klijenata pruženom uslugom uključujući cjelokupno postupanje zaposlenika banke prema klijentima. Mjerenjem se istražuje područje zadovoljstva proizvodima i procesima banke te znanje, stručnost, postupci i ponašanja zaposlenika prema klijentima. Rezultati mjerenja omogućavaju konkretnu povratnu informaciju te priliku da se unaprijedi iskustvo klijenta u svim dodirnim točkama s bankom.

Izvori mišljenja klijenata dolaze s nekoliko strana i iz nekoliko perspektiva. Tu je: *mystery shopping* (tajni kupci) kojim se utvrđuje ponašaju li se i postupaju li zaposlenici prema unaprijed propisanim standardima i procedurama; istraživanja zadovoljstva klijenata kojima se ispituje zadovoljstvo klijenta pruženom uslugom ili ugovorenim proizvodom (uzorak je više od 30 tisuća ispitanika godišnje) te prigovori klijenata koji se prikupljaju i detaljno analiziraju na mjesečnoj i kvartalnoj razini prema raznim kategorijama.

Sva navedena mjerenja provode se kontinuirano, rezultati se redovito analiziraju i izvještavaju rukovoditelji te se rade akcijski planovi za unaprjeđenja. Na razini banke funkcionira i Odbor za kvalitetu usluge i iskustvo klijenata čiji su stalni članovi Uprava te direktori druge linije upravljanja onih sektora koji direktno komuniciraju s klijentima te ostalih sektora koji imaju važnu ili ključnu ulogu u pružanju usluge klijentu. Odbor se sastaje četiri puta godišnje te određuje ciljeve kvalitete usluge i prati nivo kvalitete usluge te odlučuje o prioritetima za unaprjeđenje.

Nekoliko je osnovnih ciljeva koji se povezuju uz iskustvo klijenata, a koji se u nadolazećem razdoblju žele osigurati. Samo neki od njih su daljnji razvoj usluga i mogućnosti ugovaranja proizvoda na digitalnim kanalima, unaprjeđenje efikasnosti u procesima kako bi se klijentima pružila usluga u što kraćem vremenu te transformacija mreže na način da se u fokus stavlja klijent.

Promjene u očekivanjima klijenata te promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnološka revolucija i regulatorni okviri neminovno zahtijevaju redizajn trenutnog poslovnog modela i uloge poslovnica kao kanala distribucije proizvoda i usluga banke i partnera, a to je ujedno i razlog postepene transformacije mreže. Nakon što su u 2018. godini preuređene i profunkcionirale četiri poslovnice koje u fokus stavljaju klijenta te savjetodavnu uslugu banke, u 2019. godini preuređene su još četiri. Ovakav model rada poslovnice, koji karakterizira kako vizualna tako i promjena u pristupu radu, usmjeren je na promjenu servisnog modela u poslovanju s fizičkim osobama. S preuređenjem poslovnica po novom konceptu planira se nastaviti.

Važno je istaknuti i da je Kontakt služba Erste banke dostupna klijentima 24 sata i to putem više kanala kako bi im se u svakom trenutku olakšalo dobivanje informacije ili omogućilo pravo na prigovor.

Dugogodišnja orijentiranost na izvrsno iskustvo klijenata u svim dodirnim točkama klijenta s bankom, prepoznata je i od strane klijenata što je vidljivo kroz rezultate CXI (Customer Experience Index) gdje Erste banka bilježi dugoročno rastući trend, a u 2019. godini Erste banka bila je prva na tržištu u svim segmentima.

Klijenti (nastavak)

Pravo na zaštitu osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina. Načela i pravila o zaštiti osobnih podataka osiguravaju zaštitu privatnog života te ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka te je osigurana svakom građaninu bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o etničkom podrijetlu, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, zdravstvenom stanju, imovini, rođenju, obrazovanju, društvenom položaju ili drugim osobinama.

a) **GDPR** (*engl. General Data Protection Regulation*)

U svim zemljama članicama Europske unije od 25. svibnja 2018. godine u potpunosti se počela primjenjivati Opća uredba o zaštiti podataka (*engl. GDPR – General Data Protection Regulation*) koja je Erste banci donijela dodatnu vrijednost u smislu mogućnosti da se kroz transparentno poslovanje u još većoj mjeri približi našim klijentima, iskoristivši navedeni pravni okvir kao dodatnu priliku i motiv za podizanje razine sigurnosti cjelokupnog sustava sigurnosti, uključujući i zaštitu osobnih podataka klijenata i zaposlenika. Općom uredbom o zaštiti podataka uvedene su nove definicije, detaljnije su opisani postojeći pojmovi, jačaju se prava fizičkih osoba te je jedan od ciljeva podizanje informacijske sigurnosti na najvišu razinu u području pristupa i upravljanja osobnim podacima. Banka kontinuirano radi na unaprjeđenju svojih procesa, poduzimajući odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi zaštitila osobne podatke svojih klijenata, zaposlenika i suradnika te smo svjesni važnosti koju osobni podaci predstavljaju za svakog građanina.

b) **PCI/DSS** (*engl. Payment Card Industry Data Security Standard*) certifikat

S ciljem zaštite informacijskog sustava od različitih sigurnosnih prijetnji banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtjevima PCI/DSS standarda te usklađenosti sa zahtjevima međunarodne Erste Grupe i smjernicama za upravljanje informacijskim sustavom od strane nacionalnog regulatornog tijela.

Erste banka kontinuirano provodi proces obnavljanja certifikata po PCI/DSS standardu. Navedeni standard dokaz je usklađenosti poslovanja banke s ovim visokim međunarodnim standardom platnih sustava što zahtijeva kontinuirano ulaganje u tehnologiju i poslovne procese s ciljem osiguravanja sigurnosti klijenata i njihovih osjetljivih kartičnih podataka. Politika informacijske sigurnosti, proces rukovanja podacima i struktura računalne mreže samo su neki od dvanaest strogih domena koje je potrebno zadovoljiti kako bi se osigurala zaštita podataka. Slijedom navedenoga, banka je tijekom 2019. godine šesti put zaredom uspješno zaključila proces recertificiranja usklađenosti svojih poslovnih procesa s PCI DSS standardima.

Zaposlenici

Cilj Erste banke je biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, a koja u isto vrijeme vodi računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice.

Cijeni se i poštuje to što je svaki zaposlenik pojedinac za sebe i obogaćuje organizaciju svojom raznolikošću. Stoga Erste banka svojim zaposlenicima nastoji osigurati motivirajuće radno okruženje kroz brigu o svim elementima dobrobiti: kroz karijeru odnosno smislen i svrhovit posao, kroz intelektualni napredak i prilike za stjecanje novih znanja i vještina, kroz dobre i zdrave odnose, ekonomsku sigurnost i stabilnost te u konačnici brigu za vlastito zdravlje. Također, posebna pažnja daje se rodnoj ravnopravnosti i smanjenju nejednakosti, osiguranju kvalitetnih uvjeta rada i socijalnog dijaloga, sprječavanju kršenja ljudskih prava i diskriminacije te se nastoji ostvariti maksimalna transparentnost i dijalog s lokalnom zajednicom.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije

Erste banka ima ukupno 2.513 zaposlenika, od čega su 1.833 žene, dok je 680 muškaraca. Među zaposlenicima prevladavaju oni koji imaju 30 do 50 godina.

Tablica 2: Struktura zaposlenika

UKUPNO		< 30 GOD		30-50 GOD		>50 GOD	
žene	muškarci	broj	%	broj	%	broj	%
1.833	680	372	15%	1.792	71%	346	14%

Žene čine 72,9% zaposlenika, a preostalih 27,1% čine muškarci. Ukupno gledano, postotak žena na rukovoditeljskim pozicijama blago raste kroz 2019. godinu na 64,6%, u odnosu na 62,1% godinu ranije. Kad se radi o top menadžment pozicijama, žene zauzimaju 28% ovih pozicija, dok je njihov udio u 2018. bio 29,2%. Na pozicijama srednjeg menadžmenta njihov udio je povećan sa 61,9%, koliko je iznosio krajem 2018., na 63,0% krajem prošle godine. Prosječna dob zaposlenika u kompaniji iznosi 39 godina, dok je prosječna dob zaposlenika na rukovodećim pozicijama nešto viša i iznosi 44 godine.

Tablica 3: Struktura upravnih tijela

NADZORNI ODBOR	žene	muškarci			
	29%	71%			
UPRAVA	žene	muškarci	<30	30-50	50>
	20%	80%	0%	0%	100%
B-1	žene	muškarci			
	28%	72%			
B-2, B-3, B-4	63%	37%			
Total Top mgmt	27%	73%			

Zaposlenici (nastavak)

Suzbijanje diskriminacije propisano je Pravilnikom o radu u kojem je opisan i postupak prijave te aktivnosti koje moraju poduzeti osobe ovlaštene za rješavanje prigovora. Posebnom odlukom Uprave imenovane su osobe iz Sektora pravnih poslova i Sektora ljudskih potencijala zadužene za rješavanje prigovora vezanih uz zahtjeve za zaštitu dostojanstva i zaštitu od diskriminacije unutar Erste banke.

Posebna se pažnja obraća na sprječavanje diskriminacije u procesu regrutiranja i selekcije – natječaji Erste banke otvoreni su za prijave svih zainteresiranih kandidata koji po svojim kompetencijama i iskustvu odgovaraju uvjetima radnog mjesta, bez obzira na spol, dob, nacionalnost i sl. S rukovoditeljima se radi na osvještavanju nesvjesne diskriminacije kako bi mogli donijeti kvalitetne i nepristrane odluke vezano za odabir kandidata.

Početkom svibnja 2017. godine usvojena je Politika raznolikosti i uključenosti ESB Grupe, dostupna na hrvatskom i engleskom jeziku, koja regulira načela raznolikosti i uključenosti za koja se ESB grupa obvezuje da će ih poštivati. Erste banka odaziva se na niz inicijativa, panela i predavanja na temu raznolikosti te ju aktivno promovira na svim stručnim skupovima izvan banke.

Prošle je godine Politika revidirana u dijelu vezanom za strukturu visokog rukovodstva i definiran je cilj od 35 % zastupljenosti žena u top menadžmentu ESB grupe. Fokus strategije za postizanje ovog cilja je na razvoju korporativne kulture i alata upravljanja karijerom koji podržavaju sve zaposlenike bez obzira na spol. Nastavit će se napori u stvaranju radnog okruženja koje je fleksibilno i omogućava postizanje ravnoteže između posla i privatnog života.

Osim podrške ženama rukovoditeljicama, fokus je stavljen i na osiguravanje jednakih prilika za napredak i razvoj zaposlenika iz različitih dobnih skupina, posebno onih krajnjih (mlađi od 30 ili stariji od 50 god), i poticanju uspješne suradnje u multi-generacijskim timovima. Tako se posebno pazi da se u razvojnim inicijativama uvijek vodi briga o cjeloživotnom učenju i da segment zaposlenika 50+ bude ravnopravno uključen u sve edukacijske aktivnosti.

Vezano za navedena načela, u 2019. godini inicirano je nekoliko aktivnosti koje podržavaju poštivanje raznolikosti u organizaciji. Pokrenuta je radionica nazvana #razlicitoplavi za osvještavanje stereotipa i predrasuda koju je kroz 2019. prošao menadžment banke i oko 500 zaposlenika. Radionica je uključena u HR katalog razvojnih aktivnosti i nastavit će se s njezinom provedbom sljedeće godine. Dodatno, organizirana je edukacija na temu upravljanja/suradnje u multigeneracijskim timovima za rukovoditelje i za zaposlenike.

Uz edukacije, intenzivirana je komunikacija raznolikosti kroz tematske članke na intranetu, a kontinuirano se radi i na benefitima koji podržavaju raznolike skupine zaposlenika i doprinose ravnoteži poslovnog i privatnog života. U 2019. godini nisu zabilježeni slučajevi diskriminacije.

Povelja o raznolikosti (Diversity Charter)

Povelja o raznolikosti je dokument kojeg individualno izrađuje svaka zemlja, a tekst povelje potpisuju poslovne i druge organizacije čime se obvezuju na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Projekt je započeo 2018. godine, a jedna od potpisnika Povelje je i Erste banka s ciljem naglaska na raznolikost u stvaranju poticajnog radnog okruženja.

Zaposlenici (nastavak)

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj je organizacija koja u Hrvatskoj promovira primjenu društveno odgovornog poslovanja, a Povelja služi kao doprinos društvenom razvoju i promoviranju jednakih mogućnosti za sve društvene skupine. Tijekom 2019. kroz suradnju s Poslovnim savjetom za održivi razvoj Erste banka uključila se u edukacije i inicijative vezane za promoviranje raznolikosti i aktivni je član mreže stručnjaka iz ovog područja na razini Europske unije.

Etički kodeks

Kodeks ponašanja ESB grupe referentna je točka za sve postupke i ponašanje te služi kao poveznica u aktima koji reguliraju ponašanje zaposlenika prilikom obavljanja aktivnosti. Opisuje sve ono što je važno, jasno definira obveze i utvrđuje osnove za postupanje svih radnika kao dobrih korporativnih građana. Isto tako, Kodeks propisuje potrebu za odgovornim ponašanjem, s poštovanjem prema drugima te održivo u svim vidovima poslovanja, čime se štiti dobra reputacija banke i stječe povjerenje u instituciju.

Usvajanjem Kodeksa ponašanja, banka želi osigurati određeni standard kvalitete i održivosti poslovanja kroz prizmu svojih zaposlenika i korporativne kulture. Kodeks ESB grupe je, isto tako, konstantni proces razvijanja koji nema rok trajanja i period primjene te je obavezan za sve zaposlenike. Dostupan je na hrvatskom i engleskom jeziku.

U 2018. pokrenute su etičke radionice za ciljne grupe zaposlenika kroz koje se povezuju smjernice iz Kodeksa ponašanja sa stvarnim izazovima i situacijama te se promoviraju pozitivna ponašanja. S ovim radionicama, kao i s predavanjima na temu Kodeksa ponašanja, nastavljeno je i kroz 2019. godinu. Radionice i predavanja su obvezni dio edukacijskih programa za određene skupine zaposlenika (npr. novozaposleni, novoimenovani rukovoditelji, prodajni zaposlenici...), a organizirani su i moduli za slobodnu prijavu svih zainteresiranih. Oko 400 zaposlenika na ove se načine upoznalo s Kodeksom ponašanja kroz 2019. godinu.

Interna kvaliteta usluge

Proces upravljanja internom kvalitetom usluge jedan je od načina ostvarivanja suradnje između različitih dijelova banke i ESB grupe. Kroz ovaj proces zaposlenici, s jedne strane, imaju priliku dati otvorenu i konstruktivnu povratnu informaciju o suradnji s pojedinim organizacijskim jedinicama, a s druge strane, mogu tražiti takvu povratnu informaciju o svom radu i na osnovi nje unaprijediti načine na koje surađuju s drugima.

Ovaj proces postavlja i kriterije koje interna usluga treba zadovoljiti, u formi smjernica i standarda, ali i u formi ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) za drugu liniju upravljanja koji su definirani na temelju rezultata iz internih istraživanja. Navedeni KPI-jevi za internu kvalitetu spuštaju se i na niže razine zaposlenika, kao ciljevi koji opisuju određene aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se razvijala suradnja s drugima.

Sustavno i kontinuirano bavljenje internom kvalitetom važno je prvenstveno kako bi banka osigurala izvrsnu uslugu prema vanjskim klijentima, ali i kako bi se osnažila korporativna kultura bazirana na zajedništvu i timskom radu.

Roza

Program ROZA (ROtacija ZAposlenika) predstavlja planirano i strukturirano, kratkotrajno premještanje zaposlenika s uobičajenog, na novo radno mjesto, s ciljem povećanja znanja, vještina i iskustva. Postoje dvije kategorije ROZA-e:

- obvezna za novozaposlene iz neprodajnih sektora,
- razvojna u drugu organizacijsku jedinicu.

Svrha ROZA-e je poticanje razvoja zaposlenika te bolja suradnja među različitim organizacijskim dijelovima i njihovim aktivnostima.

Zaposlenici (nastavak)

Vezica

U 2019. godini, kao dodatni regrutacijski kanal, nastavilo se s programom „Vezica“ koji predstavlja program privlačenja novih, kvalitetnih IT zaposlenika putem mreže postojećih zaposlenika. Zajedno sa Sektorom IT i organizacije izdvojene su određene IT pozicije, koje su u banci deficitarne te se nagrađuju postojeći zaposlenici ukoliko proaktivno preporuča kandidata koji se zaposli u Erste banci. Ovim se putem osigurava da su postojeći zaposlenici promotori Erste banke, kao i odabir onih kandidata koji se možda ne bi javili standardnim putem preko oglasa za posao.

Spajalica

Spajalica je susret između Uprave i zaposlenika, oblik otvorenog komunikacijskog kanala, gdje zaposlenici imaju priliku u raznim gradovima u Hrvatskoj tijekom godine razgovarati s članovima Uprave te podijeliti svoja razmišljanja, iskustva, prioritete i planove. Ovakav oblik komunikacije s Upravom nastavio se i tijekom 2019. godine kada su zaposlenici s Upravom imali priliku prokomentirati prošlogodišnje aktualne teme.

Kontinuirana i kvalitetna suradnja s predstavnicima zaposlenika (Radničko vijeće i Sindikati)

Banka kontinuirano ulaže napore u kvalitetnu suradnju s predstavnicima zaposlenika, kako bi i taj otvoreni komunikacijski kanal pridonosio rastu i razvoju korporativne kulture, organizacije kao cjeline i svih njenih zaposlenika. Navedeno se ostvaruje kroz redovite mjesečne sastanke, politiku otvorenih vrata te kvartalnim sastancima s Upravom i Radničkim vijećem.

Osim toga, Erste banka aktivno potiče i razmjenu znanja među organizacijskim jedinicama, sektorima i zaposlenicima. Redovito se organiziraju radno - edukativni sastanci (RES) sa svim organizacijskim jedinicama, gdje postoji prilika za razmjenu informacija, radom u različitim radionicama i slično. Radno - edukativni sastanci organiziraju se unutar jedne organizacijske jedinice ili više povezanih te su dio korporativne kulture banke, čija je svrha unaprijediti kolektivno znanje i svijest zaposlenika unutar različitih organizacijskih jedinica. Razmjenom znanja unaprjeđuju se i razvijaju već postavljeni procesi, ali isto tako i postavljaju novi, s vizijom podizanja zajedničkog smjera poslovanja i korporativne kulture na višu razinu.

Plavi slon

Radi se o platformi korporativne kulture koja je pokrenuta s namjerom aktivnog upravljanja korporativnom kulturom Erste banke. To je zajednički naziv za sve aktivnosti, vrijednosti i ponašanja kojima su definirana i kojima se podržava korporativna kultura. Naziv i identitet Plavog slona očituje se kroz zajednički i sustavni opis svih aktivnosti banke, vrijednosti, ponašanja i karakteristika kojima se definira i podržava korporativna kultura i razvoj iste.

Zaposlenici (nastavak)

Koncept, vizija i misija Plavog slona definira se kroz Erste putovanje, odnosno, kroz sljedeće segmente korporativnog poslovanja i uključenosti zaposlenika:

1. Zapošljavanje određenog („pravog“) profila ljudi
 - *Super profil* – definiranje univerzalnog i optimalnog profila kandidata za određena radna mjesta (npr. blagajnik);
2. Suradnja
 - Razvijanje kulture otvorene, poštene i konstruktivne povratne informacije s međusobnim poštivanjem;
3. Upravljanje učinkom i razvojem
 - Spuštanje odgovornosti, delegiranje zadataka, promocija i slavlje uspjeha te vjerodostojnost;
4. Upravljanje posljedicama
 - Pravovremeno komuniciranje dobrih i loših stvari/segmenata te preuzimanje odgovornosti;
5. Inovativnost
 - Posvećivanje vremena i resursa za razvoj novih ideja i inovativnosti kod zaposlenika.

Aktivnosti Plavog slona i sva povezana komunikacija temelje se na načelima Izjave o svrsi (Statement of Purpose), strateškom dokumentu međunarodne Erste Grupe, koja u prvi plan stavlja širenje i osiguravanje prosperiteta, služenje građanskom društvu i ljudima, kao i postavljanje pitanja ispravnosti postupaka iznad kategorije profitabilnosti.

Ciljevi Plavog slona su:

1. osvijestiti važnost korporativne kulture i njezin utjecaj na zaposlenike i klijente
2. osigurati osobni angažman od vrha na niže, kao i posvećenost provođenju promjena
3. osigurati laku i jednostavnu identifikaciju svih zaposlenika sa svrhom kompanije
4. povećati zadovoljstvo internom komunikacijom
5. doprinijeti kvaliteti upravljanja ljudskim resursima

Plavi slon integriran je u internu komunikaciju prezentacijama, tzv. svrhovitim radionicama, izradom osobnog Plavog slona zaposlenika, Erste spajalicama – susretima Uprave sa zaposlenicima, izdavanjem tematskog newslettera, formiranjem mreže ambasadora Plavog slona, direktnom komunikacijom Plavog slona e-mailom i profilom na intranetu, kao i personaliziranim rokovnikom koji je svaki zaposlenik osobno dobio.

Plavi slon u suštini djeluje na dvije razine: sustavna i osobna razina. Kao takav, integriran je u niz procesa koji imaju široki doseg u organizaciji, ali je i kontinuirani rad s pojedincima kako bi definirani principi uistinu i živjeli.

U 2019. nastavilo se s povezivanjem sadržaja vezanih za korporativnu kulturu i internu kvalitetu kroz različite forme edukacija: radionice u sklopu edukacijskih modula u prodajnim sektorima, Erste Start programa i Uvodnog predavanja, specifične radionice prilagođene potrebama, edukacije koje su dio ponude kvartala kompetencija, predavanja i radionice na RES-ovima.

Poseban naglasak stavljen je na temu etičkog poslovanja koja nam je važna i interno i u odnosu prema vanjskim klijentima te na poticanje uvažavanja raznolikosti i osvještavanje nesvjesne pristranosti (unconscious bias).

Zaposlenici (nastavak)

Edukacije i obrazovanje

Kontinuirani razvoj zaposlenika jedno je od ključnih načela Erste banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni osobni razvoj temeljne su pretpostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Tablica 4: Broj sati i prosječan broj sati edukacija u Erste banci

	ŽENE	MUŠKARCI	RUKOVODITELJI	ZAPOSLENICI
Broj sati	73.532	25.160	12.208	84.388
Prosječan broj sati	40	37	113	36

U Erste banci vjeruje se da je optimalan način učenja kombinirani pristup i cjeloživotno učenje, stoga se nude razne mogućnosti razvojnih programa:

- treninzi, radionice, seminari
- sudjelovanje na konferencijama
- interni prijenos znanja
- mentorstvo
- coaching
- rotacije
- e-learning
- projektni rad i sl.

Kroz online katalog edukacija, svi zaposlenici imaju mogućnost odabrati edukacijske programe na kojima žele sudjelovati, a ovisno o vlastitim potrebama za nadogradnju znanja i u dogovoru s rukovoditeljima. Programi su podijeljeni na:

- stručne edukacije
- edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija
- „e-learning“ edukacije vezane za ključne kompetencije i regulatorne obaveze
- edukacije za nadogradnju tehničkih znanja (MS Office i sl.)
- programe za razvoj osobnih vještina
- programe rotacije zaposlenika
- programe za efikasno prenošenje znanja („Train-the-Trainer“, Edukacija mentora i sl.).

Kompetencije budućnosti

Erste banka pokušava biti u korak s trendovima i maksimalno iskoristiti utjecaj tehnologije na poslovanje, stoga se potiče i usvajanje novih kompetencija kao što su korištenje digitalnih tehnologija, umjetne inteligencije, agilnih metoda rada i slično. Namjera ovakvih aktivnosti je usmjeravanje kulture kompanije prema rastu, prepoznavanju novih prilika te prema rješavanju potreba modernog tržišta i klijenata.

Kroz strateški projekt Kompetencije budućnosti koji je pokrenut u 2019. godini, utvrđene su strateške kompetencije na kojima će se graditi buduće edukacijske aktivnosti.

Kroz brojne radionice, predavanja stručnjaka, digitalnu školu za djecu zaposlenika, e-leadership programe zaposlenicima se nastoji približiti i demistificirati „kompetencije budućnosti“ te ih motivirati na usvajanje novih znanja i na otvorenost za nove stvari.

Zaposlenici (nastavak)

Kao novi kanal za učenje i razvoj zaposlenici imaju priliku koristiti aplikaciju za online učenje (Degreed), putem koje imaju pristup izuzetno širokom spektru tema i edukacija. Time se pokušavaju stvoriti nove navike u učenju, preusmjeriti inicijativu za razvoj na samog zaposlenika i omogućiti učenje u skladu s osobnim preferencijama, bilo gdje, bilo kada i putem svih online uređaja.

Kvartal kompetencija

Edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija nude se u formatu Kvartala kompetencija, gdje osim što se zaposlenicima nudi mogućnost prijave na edukacije iz pojedine kompetencije, svaki kvartal ih se upoznaje s drugom kompetencijom. Dodatno, kako je namjera ponuditi zaposlenicima različite formate treninga, uvedene su kratke edukacije od 90 minuta, nazvane „Espresso edukacije“, gdje se, ovisno o temi koja je aktualna u ciklusu upravljanja učinkom, nudi određena edukacija vještina, npr. povratna informacija, SMART ciljevi i sl.

Svi zaposlenici imaju mogućnost prijaviti se na dio edukacija na vlastitu inicijativu, bez obzira na vrstu posla i radno mjesto na kojem rade. U protekloj godini svaki zaposlenik prošao je neki oblik edukacije. Od ukupnog broja dana uloženi u edukacije, 51% se odnosi na interne edukacije organizirane i održane od strane internih trenera banke iz poslovnih organizacijskih jedinica ili od strane zaposlenika Sektora ljudskih potencijala, što pokazuje da se i dalje vrlo intenzivno koristi baza internog znanja i potencijal internih trenera.

U odnosu na prethodne godine, prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku je porastao i u 2019. godini iznosio je 5,08.

Tablica 5: Prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku

2017.	2018.	2019.
4,89	4,17	5,08

Programi za zaposlenike

U 2019. godini, zbog potreba poslovnih linija, nastavljeno je s kreiranjem raznih posebno krojenih (tzv. tailor-made) programa za određene skupine zaposlenika:

- *Erste Start* – modularni program za razvoj leadership vještina i osobnih vještina za novoimenovane rukovoditelje,
- *Erste Forward* – modularni program za nadogradnju i osvježavanje leadership vještina i osobnih vještina za rukovoditelje
- *UP* - Program razvoja prodajnih i rukovoditeljskih kompetencija za sektore poslovanja s gospodarstvom,
- *HR refresh* – program za rukovoditelje vezan uz praktične primjere i rješenja u operativnom upravljanju zaposlenicima (radno-pravna pitanja, upravljanje radnim vremenom, upravljanje učinkom i sl.)
- *E-Leadership Akademija* – program za najvišu razinu rukovoditelja za razvoj modernih leadership vještina te usvajanje novih trendova i strateških kompetencija
- *Specifični ciljani programi za pojedine organizacijske dijelove, ovisno o utvrđenim razvojnim potrebama*
- *Programi za buduće umirovljenike* – upute za formalni dio umirovljenja te priprema za izazove nakon prestanka radnog vijeka
- *Programi za majke koje su se vratile s porodiljnog dopusta* – na temu organizacije privatnog i poslovnog života

Zaposlenici (nastavak)

Zaposlenici imaju priliku sudjelovati i na radionicama vezanim za aktualne teme o radnom okruženju, kao npr. *Raznolikost (Diversity)* i *Etičnost u poslovanju*.

Zaposlenici Erste banke također imaju mogućnost pohađati različite stručne edukacije u organizaciji vlasnika Erste Holdinga. Ovaj dio edukacija obuhvaća potrebe za stručne edukacije koje su nam nužne, ali ne postoje na tržištu ili imamo premali broj eksperata da bi organizirali in-house program. Vrijedi izdvojiti:

1. Front-Office Credit School Programme
2. Licence-to-Lend
3. Non-Financial Risk (NFR) Manager Programme
4. Strategic RM Training Programme
5. Credit Portfolio Management for Distressed Portfolios
6. Group WO Training
7. Data Science for Managers

Poseban naglasak je i na prepoznavanju i razvoju talenata, odnosno zaposlenika koji pokazuju visoki potencijal. Za njih se organiziraju međunarodni programi na razini Erste Holdinga, ali i na lokalnoj razini.

Razvojni programi organiziraju se u suradnji s lokalnim i međunarodnim edukacijskim kućama i stručnjacima, ali velikim dijelom i putem internog prenošenja znanja, internih trenera i edukatora.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika

Od kolovoza 2019. uvedeno je novo radno mjesto pod nazivom Koordinator za upravljanje benefitima i zadovoljstvom zaposlenika čija zadaća je već ranije postojeće aktivnosti i inicijative, koje spadaju u područje brige o zaposlenicima u pogledu zdravlja, povremenog bavljenja sportom i edukacija o fizičkom i psihičkom zdravlju, objediniti, strukturirati i unaprijediti te uvoditi nove, sukladno interesu zaposlenika.

Zajednički nazivnik svih aktivnosti i inicijativa je Dobro-bit. U skladu je sa svrhom postojanja i prioritetima međunarodne Erste Grupe, a čini temelj zajedničke vrijednosti – za poslodavca, za zaposlenika i za šire društvo.

Elementi dobro-bit koji predstavljaju Erste Standard, dokument usvojen u 2019. godini, pokrivaju pet međusobno povezanih područja koja utječu jedna na druge: karijera, društveni aspekt, financije, intelektualni napredak i zdravlje.

U različitim životnim situacijama važnost pojedinih elemenata se mijenja, a neophodno je da su svi elementi zastupljeni i da postoji balans među njima. Posebna pozornost vodi se o potrebama različitih skupina zaposlenika te kreiramo povremene inicijative upravo za njih integrirajući na taj način brigu jednih za druge u naše svakodnevno poslovanje, suradnje, procese i razvoj.

Za zaposlenike Erste banke to znači biti dobra zdravlja, imati sigurnost za sebe i obitelj, imati osjećaj ispunjenosti i zadovoljstva, osjećaj rasta i razvoja kroz posao i zabavu.

Zaposlenici (nastavak)

Kako bi se svi zadani ciljevi ispunili, Erste zaposlenici imaju na raspolaganju sljedeće benefite:

- edukacije i razvojni programi fokusirani na profesionalni rast i razvoj te dodatno predavanja i radionice koje nisu usko vezane uz poslovnu tematiku;
- interni natječaji za posao dostupni svima;
- godišnje nagrade ovisno o ostvarenim rezultatima, prigodne isplate (uskrsnica, regres, rođenje djeteta, jubilarne nagrade, dar za dijete...), naknada prijevoza, uplate u zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond;
- fleksibilno radno vrijeme gdje proces rada omogućava takvu organizaciju radnog vremena (klizno radno vrijeme, „skraćeni petak“, drugačiji raspored početka i završetka rada, mogućnost rada u nepunom radnom vremenu);
- polica privatnog zdravstvenog osiguranja u poliklinici uz besplatan godišnji sistematski pregled, s povoljnijom cijenom za indicirane pretrage, 24-satno osiguranje od nezgode, preventivno cijepljenje protiv gripe na trošak poslodavca;
- Multisport – sufinancirana članarina za korištenje različitih aktivnosti u sportskim objektima diljem Hrvatske, sudjelovanje na sportskim događajima (Bankarske igre, utrke sa humanitarnim karakterom, nogometna liga i sl.);
- plaćeni dopusti za obavljanje sistematskog pregleda, darivanje krvi, preseljenje, rođenje djeteta, prvi dan škole i vrtića djeteta, sklapanje braka, za potrebe obrazovanja, korporativno volontiranje, sudjelovanje na kulturnim, sportskim i drugim aktivnostima u organizaciji poslodavca itd.;
- neplaćeni dopust u ostalim životnim situacijama zbog kojih je potrebno više vremena posvećenog privatnim obavezama i solidarne pomoći;
- povoljniji proizvodi banke i pridruženih društava te dodatne povlastice u smislu povoljnijih cijena usluga i proizvoda omogućenih kroz široku i stabilnu mrežu vanjskih partnera u nekoliko kategorija (npr. kultura, sport, zdravlje, ljepota, zabava, putovanja, znanje...);
- razne inicijative koje u poslovnu svakodnevicu unose i zabavu (obilježavanje Ugly Christmas sweater day nošenjem božićnih džempera jedan dan u prosincu, za Dan žena svim ženama skraćeno radno vrijeme, objava tekstova povodom Dana sreće, Dana ljubaznosti, korisnih uputa za online kupnju uoči Black Fridaya...)

Sve beneficije vezane uz zdravlje dostupne su u jednakoj mjeri svim zaposlenicima.

Tablica 6: Ukupan broj i stopa novih zaposlenika tijekom izvještajnog razdoblja

ŽENE		MUŠKARCI		< 30 GODINA		30-50 GODINA		>50 GODINA	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
245	72%	97	28%	172	50%	162	47%	8	2%

Tablica 7: Ukupan broj i stopa fluktuacije zaposlenika tijekom izvještajnog razdoblja

ŽENE		MUŠKARCI		< 30 GODINA		30-50 GODINA		>50 GODINA	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
136	8%	53	8%	43	8%	123	7%	23	7%

Tablica 8: Stopa povratka na posao i zadržavanja na poslu zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljni dopust

2018.				2019.			
ŽENE		MUŠKARCI		ŽENE		MUŠKARCI	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
85	73%	-	-	80	84%	3	100%

Ukupan broj onih koji su se trebali vratiti s roditeljnog dopusta u 2019. je manji od ukupnog broja povratnika u 2018. godini: u 2018. ta je brojka iznosila 116, dok je u 2019. ta brojka iznosila 98.

Zaposlenici (nastavak)

Sigurnost

Kako bi osigurala integritet svojih poslovnih procesa, a samim time osigurala i zaštitu osobnih podataka svojih zaposlenika, klijenata i suradnika, Erste banka ulaže kontinuirane napore u podizanju razine sigurnosti – ključnog područja za redovito poslovanje banke. Podizanje svijesti i edukacija zaposlenika Erste banke predstavlja jedan od ključnih temelja za uspješno i kontinuirano poslovanje. Svi zaposlenici dužni su jednom godišnje pohađati edukacije koje obrađuju područje sigurnosti, a posebna pažnja je vidljiva i prema novim zaposlenicima koji nužno prolaze i sklop inicijalnih edukacija u kojima ulogu obnaša i uloga sigurnosti.

Zaštita na radu bitan je segment u svakodnevnom poslovanju banke. Ona kao sustav propisuje niz organizacijskih mjera u radnim procesima kojima je cilj zaštititi radnike od ozljeda na radu, profesionalnih oboljenja, kao i održati radnu sposobnost tijekom čitavog radnog vijeka radnika. Prilikom provođenja zaštite na radu primjenjuju se osnovna, posebna i priznata pravila, a osnovni zakonodavni okvir postavljen je Zakonom o zaštiti na radu. Unutar banke također se provodi osposobljavanje radnika u više segmenata, a radnici se osposobljavaju teorijski i praktično, ovisno o vrsti potrebnog osposobljavanja.

Unutar sustava zaštite na radu izrađuje se i Procjena rizika kojom se obuhvaćaju svi rizici vezani za obavljanje poslova za sva radna mjesta u banci. Zaštita na radu obuhvaća i dio područja vezanog uz zaštitu od požara, s naglaskom na provedbu evakuacije u slučaju opasnosti, tako da je banka tijekom 2019. godine u sklopu navedenog sustava stavila naglasak na edukaciju novih radnika u području zaštite na radu i zaštite od požara te provođenju vježbi evakuacije u svojim poslovnim objektima.

Osim toga, održavanjem objekata na temelju SLA (*Service Level Agreement* unutar ugovora za održavanje) i zakonskih obaveza, izravno se pazi na zdravlje zaposlenika kroz redovito čišćenje ventilacijskih kanala, klima uređaja, čišćenje i dezinfekcija ureda, DDD mjere (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) i ostalih preventivnih održavanja prostora.

Plaće

Politika plaća i benefita u Erste banci vodi se načelom transparentnosti (svi platni razredi javno su dostupni svim zaposlenicima), načelom tržišta i načelom sigurnosti i stabilnosti za zaposlenike i njihove obitelji. Poštivanje navedenih načela jedan je od temelja za donošenje odluka u području plaća i benefita. Također, kao što je već navedeno, tijekom 2019. godine definiran je Erste standard za koji se Erste banka obvezala držati i u dobrim, ali i teškim vremenima.

Društvo

Društveno bankarstvo

Erste banka poduzetništvo vidi kao pozitivan model rješavanja društvenih pitanja ili situacija. Iz perspektive banke, podrška održivom poduzetničkom projektu umjesto jednokratnog sponzorstva i donacije, može biti dugoročno rješenje. Erste inicijativa društvenog bankarstva potiče financijsku inkluziju poduzetnika početnika, neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika, nudeći im pristup financijskim proizvodima, financijsko savjetovanje i kontinuirano mentorstvo skrojeno prema njihovim potrebama.

U posljednje tri godine, otkad provodi program društvenog bankarstva „Korak po korak“, Erste banka financijski je podržala više od 150 klijenata s 3,8 milijuna eura, te je direktno utjecala na otvaranje 235 novih radnih mjesta u Hrvatskoj. Rezultati su to druge po redu procjene učinka Programa društvenog bankarstva međunarodne Erste grupe na lokalnu zajednicu u regiji srednjeistočne Europe, provedene prema metodologiji razvijenoj u suradnji s Bečkim sveučilištem Vienna University of Economics and Business. Uz navedeno, 88% klijenata koji su pristupili programu, potvrdilo je da se danas nalaze u boljoj ekonomskoj situaciji.

Programom podrške poduzetnicima početnicima Erste banka dosad je u Hrvatskoj financirala 131 klijenta s 2,5 milijuna eura kredita, a najzastupljenije djelatnosti podržanih projekata su uslužne djelatnosti, transport te poljoprivreda. Riječ je o posebnoj skupini klijenata, osobama koje se samozapošljavaju odnosno o poduzetnicima-početnicima koji su unutar posljednje dvije godine otvorili vlastito poduzeće, obrt ili obiteljsko-poljoprivredno gospodarstvo. Cilj programa je poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetništva pružanjem podrške na putu oblikovanja i realizacije poslovne ideje, a uključuje i besplatne *online* edukacije o relevantnim poduzetničkim temama, savjetovanje i financiranje. Edukaciju je dosad uspješno prošlo gotovo 1.000 poduzetnika početnika, a 96% od ukupnog broja educiranih poduzetnika, uz on-line edukaciju dobilo je i individualnu podršku u vidu savjetovanja i mentorstva. Uz navedeno, 62% podržanih klijenata izjavilo je da ih danas njihova obitelj i prijatelji više poštuju, a 46% njih su optimistični kada je riječ o budućnosti.

Osim podrške poduzetnicima početnicima, Erste banka od početka 2019. godine provodi i program podrške i financiranja neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika te programe partnerstva. Tijekom ove godine s 1,3 milijuna eura financirano je 20 neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika. Nefinancijska podrška pružena je kroz partnerstvo s EFSE (European Fund for Southeast Europe), Finance in motion te ACT Grupom kroz provedbu dvaju projekata: „Akcelerator“ i „U zoni“ za društvene i utjecajne poduzetnike. Edukacije je prošlo preko 150 polaznika, od čega je na kraju mentorirano 20-tak timova, a petero i nagrađeno prošle godine.

Financijska pismenost

Škola pametnih financija

Više od 20 godina Erste banka unutar Hrvatske radi na poboljšanju procesa, proizvoda i usluga, a sve kako bi se u sklopu poslovanja na najbolji mogući način odgovorilo na želje i potrebe klijenata. Isto tako, s obzirom na činjenicu da je znanje pokretač društva i društvenih promjena, Erste banka kao financijska institucija ima odgovornost na području razvoja financijske pismenosti u svakoj dobi.

Stoga je Banka 2018. pokrenula pilot program pod nazivom Škola pametnih financija, a tijekom 2019. godine s ovim se programom krenulo u punu provedbu. Program obuhvaća edukativne radionice o upravljanju osobnim financijama te interaktivne video edukacije, a namijenjen je svim zainteresiranim građanima. Cilj programa je potaknuti što veći broj građana na usvajanje znanja i vještina iz područja upravljanja osobnim financijama, na promišljanje budućih životnih i financijskih ciljeva te svjesno upravljanje potrošnjom.

Društvo (nastavak)

Pokretanju programa prethodilo je istraživanje, koje je za potrebe Erste banke provedeno u studenom 2018. na uzorku od nešto više od 1.000 ljudi, koje je pokazalo da 87% građana prepoznaje važnost financijske pismenosti, a njih 36% je spremno uložiti i svoje vrijeme u edukaciju. Ispitanici su također rekli da bi odgovornost za financijsku pismenost građana te poduku u tom području trebale imati obrazovne ustanove (45%) i oni sami (42%), a slijede obitelj (25%) i banke (17%).

Besplatne edukativne grupne radionice u trajanju od 120 minuta obuhvaćaju interaktivnu i multimedijalnu poduku o upravljanju osobnim financijama, a provode ih oko 60 posebno osposobljenih trenera, djelatnika Erste banke iz više od 20 hrvatskih gradova. Ciljevi radionice su upoznati polaznike s jednostavnim alatima za svakodnevno upravljanje osobnim financijama, upoznati ih sa svjesnim donošenjem potrošačkih odluka te jednostavnim metodama štednih navika. Radionice su otvorene za sve zainteresirane, neovisno o tome radi li se o grupi ili pojedincu, a sredinom prošle godine Škola pametnih financija krenula je i s edukacijom učenika u osnovnim i srednjim školama.

Osim toga, na raspolaganju su i video edukacije pod nazivima *Upravljanje osobnim financijama*, *Kako donositi pametnije odluke o kupnji* i *Ukratko o trećem mirovinskom stupu*.

Tijekom 2019. godine održano je ukupno 300 radionica diljem Hrvatske, koje je pohađalo više od 5.000 građana. Statistike pokazuju da oko 73% polaznika edukativnih radionica o upravljanju osobnim financijama čine žene, a njih gotovo 70% ima višu ili visoku stručnu spremu. Također, gotovo 85% polaznika potvrdilo je da ih je radionica potaknula na usvajanje nekih dobrih financijskih navika, poput vođenja budžeta, štednje ili postavljanja financijskih ciljeva.

Ostalo

Osim sveobuhvatnog programa Škole pametnih financija, potrebno je spomenuti i neke od ostalih inicijativa Erste banke i njezinih zaposlenika na području financijskog opismenjavanja.

Posebno je to izraženo primjerice na Dan štednje koji se u banci obilježava dolaskom vrtičke i osnovnoškolske djece u poslovnice kada imaju priliku popričati s blagajnicima, savjetnicima i osobnim bankarima te pitati sve što ih zanima. Maskota štednje Erste banke, Medo Štedo, posebno je zanimljiv djeci te također ima veliku ulogu u promoviranju financijske pismenosti.

Također, Erste banka raznim aktivnostima već godinama podržava i sudjeluje u tradicionalnom obilježavanju Svjetskog i Europskog tjedna novca.

Zaposlenice i zaposlenici Erste banke rado se odazivaju na pozive za sudjelovanjem u ostalim radionicama, predavanjima i manifestacijama koje se organiziraju u svrhu povećanja financijske pismenosti.

Društvo (nastavak)

Društvena odgovornost

Dijalog s lokalnom zajednicom

Erste banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost.

Tome doprinose i partnerske suradnje s brojnim udrugama, fakultetima, izlaganja i prezentacije na sajmovima, konferencijama i skupovima širom Hrvatske, a samo neki od primjera su:

- Zlatno partnerstvo sa AIESEC-om treću godinu zaredom te sudjelovanje na konferenciji AIESEC Business in Practice;
- nastavak strateške suradnje s Veleučilištem u Bjelovaru (npr. organiziranje radionice za studente na temu robotizacije);
- sudjelovanje na tjednu karijera 2019. u organizaciji Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu (štanđ na „Karijernom špenciru“, sudjelovanje u panel raspravi o dizajnu i razvoju softvera, organiziranje RPA radionice za studente, sudjelovanje u fokus grupi s nastavnicima na temu digitalne transformacije);
- potpisivanje sporazuma o suradnji s Visokom školom za informacijske tehnologije u Zagrebu;
- 13. „Student Future Day“ u organizaciji ZŠEM-a;
- „Career Education Day“ 2019. u organizaciji RIT Croatia;
- Sajam stipendija i visokog obrazovanja u Rijeci i Zagrebu u organizaciji Instituta za razvoj obrazovanja;
- HZZ sajmovi poslova u više gradova;
- sponzorstvo najveće developerske konferencije u Hrvatskoj, .debug konferencije u Zagrebu (štanđ na događanju nazvanom Advent na debugu, održavanje predavanja na temu open bankinga);
- sponzorstvo bjelovarske IT&tech konferencije, B:IT.con konferencije (održavanje predavanja sudionicima konferencije na teme PSD 2).

Tijekom 2019. godine, u Erste banci svoju je stručnu praksu odrađivalo 86 studenata. Njih 49 se prijavilo za neplaćene prakse koje za svrhu imaju ispunjenje obveze na fakultetu ili osnovni uvid u stvarno poslovno područje za koje se student interesira.

Erste banka se sa studentskim programima još u 2018. pridružila i Inicijativi za mlade, pokrenutoj s ciljem lakšeg uključivanja mladih na tržište rada. Inicijativu za mlade pokrenule su Hrvatska udruga poslodavaca i Europska banka za obnovu i razvoj, a Erste banka mladim ljudima želi još više približiti mogućnost stjecanja kvalitetnih prvih radnih iskustava i potencijalnog daljnjeg zapošljavanja.

Stipendije

U 2019. godini nastavilo se s provođenjem dva programa tromjesečne stručne prakse - „Generalna proba“ i „IT lab“ namijenjenih studentima ekonomskog usmjerenja koji se provodio u sedam gradova i to: Zagreb, Rijeka, Bjelovar, Split, Zadar, Pula i Dubrovnik te studentima tehničkih fakulteta, koji su orijentirani stjecanju praktičnih i teoretskih znanja te spajanju studenata s ESB grupom u Hrvatskoj, od kojih su tri i stipendirana, a četvoro nastavilo svoj rad u banci.

Uz ova dva programa prakse, u 2019. godini pokrenut je Math lab namijenjen studentima Prirodoslovno - matematičkog fakulteta u koji se uključilo 12 studenata.

Društvo (nastavak)

Tijekom godine, studenti su se mogli prijaviti na stipendijski program „Best of South East“, kojeg je pokrenuo Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (Sparkasse banka) u suradnji sa Sveučilištem u Grazu. Namijenjen je diplomantima i studentima s vrlo dobrim ocjenama te izraženim osobinama kao što su predanost, razvijene komunikacijske vještine te analitičko i praktično ekonomsko razmišljanje. Program obuhvaća jednogodišnju praksu u Sparkasse banci ili nekom drugom štajerskom poduzeću za diplomante te godinu dana studiranja na Sveučilištu u Grazu za studente.

Banka je i 2019. godine sudjelovala u akciji „Korak u život“ stipendiranjem djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kako bi im se omogućilo fakultetsko obrazovanje. Erste banka je, uz Rotary Klub Zagreb Kaptol, najveći pojedinačni sponzor te će ukupno pet godina stipendirati troje studenata s pojedinačnim mjesečnim iznosom u visini od 1.600 kuna.

Sponzorstva i donacije

Erste banka kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti uključena je i aktivno podržava različite inicijative i projekte koji doprinose razvoju i unapređenju društva u cjelini, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Tijekom 2019. podržala je brojne kulturne, znanstvene, zdravstvene, obrazovne, sportske i humanitarne projekte te je kroz program sponzorstva i donacija realizirano ukupno 14,15 milijuna kuna. Niže se nalazi samo sažetak najvažnijih inicijativa koje je banka sponzorski ili donacijski podržala:

- oko 140 projekata i ustanova humanitarnoga karaktera
- oko 120 projekata edukativnog karaktera
- oko 230 klubova, udruga i projekata sportskog karaktera
- oko 110 projekata i ustanova kulturno umjetničkog karaktera

Tijekom 2019. godine Erste banka tradicionalno je ostala glavni pokrovitelj projekata poput humanitarnog maratona Homo si teč Rijeka, BOK festa u Bjelovaru u sklopu kojeg se održavaju kazališne predstave, glazbeni koncerti, projekcije filmova, izložbe glumaca, te DOKUart festivala dokumentarnog filma koji uz redovan program potiče djecu i mlade iz cijele Hrvatske da kreiraju svoje vlatite dokumentarne filmove. Tradicionalno je sponzoriran Međunarodni riječki karneval, Teatar Malih scena u Rijeci te Međunarodni festival kazališta lutaka PIF koji obuhvaća presjek najboljih europskih, svjetskih i regionalnih lutkarskih ostvarenja.

Također, podržava se i niz drugih kulturnih događanja i manifestacija, a koji svojim postojanjem i djelovanjem promoviraju lokalne običaje i kulturu, ali i potpomažu turističko djelovanje poput tradicionalne Sinjske alke, Kastavskih, Matuljskih i Osorskih glazbenih večeri koje se održavaju u ljetnim mjesecima, manifestacije Picokijada utemeljene na povijesnim događanjima grada Đurđevca, Međunarodnog festivala čipke na Pagu te ostalih tradicijskih manifestacija specifičnih za određenu regiju ili grad u Hrvatskoj.

Kroz kreativnu platformu Urbanka pod pokroviteljstvom Erste banke, podržane su razne međunarodne izložbe, projekti poput Okolo - umjetničke intervencije u okolišu grada Zagreba, Grafiti na gradele – međunarodni festival koji okuplja svjetski poznate grafitere, Crtani romani šou – festival stripa, Biljke i svirke - niz koncerata u gradskim parkovima i botaničkim vrtovima te DA2 filmski festival posvećen dizajnu, umjetnosti i arhitekturi. U sklopu Urbanke realizirani su jubilarni 15. Erste fragmenti koji su u 2019. godini zaprimili preko 170 prijava mladih umjetnika, a u sklopu kojeg su otkupljena umjetnička djela te izložena u prostorima Erste poslovnih zgrada i poslovnica diljem Hrvatske te su dodijeljene stipendije najboljim mladim umjetnicima. Novost u 2019. godini je bila i mogućnost da svi autori odabranih radova imaju priliku na zajedničkoj izložbi predstaviti i ponuditi na otkup i jedan dodatan rad.

Društvo (nastavak)

Također, kako bi se i van samog natječaja održao kontinuirani doprinos stvaralaštvu i edukaciji mladih likovnih umjetnika i prateće industrije, u sklopu platforme Erste fragmenti, pokrenut je pilot projekt 'PITCH' edukativnog i praktičnog sadržaja za studente umjetničkih zanimanja. Radi se o edukaciji za studente/umjetnike, kroz koju se mogu educirati o predstavljanju umjetničkog rada, procjeni vrijednosti, organizaciji vlastite izložbe, aukcijama, organizaciji prodaje i sl. te na temelju izloženih eksponata u prostoru Erste banke samostalno odraditi simuliranu praksu kustosa.

Na području potpore društvene zajednice (social) putem donacija i sponzorstava Banka je u 2019. dala potporu edukaciji mladih dječjih kirurga u Klinici za dječje bolesti Klaićeva, potporu Specijalnoj bolnici za dječje bolesti Gornja Bistra, Dječjem domu Nazorova te SOS Dječjem selu za nezbrinutu djecu. U vidu donacija potpomognuta je Opća bolnica Bjelovar za nabavu novog endoskopskog stupa za gastroskopiju i kolonoskopiju te Opću bolnicu Zadar s ciljem poboljšanja kvalitete pružanja usluge. Također, krajem 2019. godine donacija je upućena i Zakladi dječje onkologije Rebroy.

U okviru šire strategije koja, između ostalog, promiče integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, Erste banka podržala je aktivnosti Zagreb Pride povorke, Udruge Vox feminae s ciljem osnaživanja prava pojedinca kroz informiranje i edukaciju društva, kao i aktivnosti Udruge Trans aid usmjerenih ka afirmaciji prava trans, inter i rodno varijantnih osoba.

Također, Erste banka je pružila potporu raznim konferencijama poput CXZG - o razvoju korisničkog iskustva kroz digitalnu transformaciju, F2 - Future of Fintech konferenciji o kriptovalutama, blockchainu, disruptorima i cyberkriminalcima - tehnologiji koja upravlja novcem danas i sutra te Konferenciji .debug - najvećoj developerskoj konferenciji u Hrvatskoj.

Jedan od pokretača stvaranja, napretka i rasta je znanje, stoga se kroz donatorske i sponzorske aktivnosti nastoji uključiti što više inicijativa, udruga, manifestacija i događanja koja se bave upravo edukativnim aktivnostima, a u te svrhe Erste banka surađuje i s raznim fakultetima i školama poput Ekonomskog fakulteta Zagreb i Rijeka, Bjelovarskog Veleučilišta te Centra za podršku studentima i razvoj karijera FOI Varaždin.

Uz navedeno, Erste banka promiče važnost sportskih projekata te sponzorstava koji stavljaju naglasak na važnost promicanja sporta, a osobito promicanja svijesti o važnosti tjelesne aktivnosti u djece. Dva velika projekta koja su usmjerena upravo prema tom cilju su Erste Plava Liga i Erste rukometna liga Dalmacije.

Erste Plava liga je projekt namijenjen svim učenicama i učenicima od 3. do 6. razreda osnovne škole u Hrvatskoj, a osmišljen je kako bi djeca razvila sportski duh te kako bi ih se potaknulo da se bave sportom.

Prošle godine održala se osma po redu sezona natjecanja, a kampanja '60 minuta KRENI' uključila je poznate sportaše, trenere, prosvjetne djelatnike i institucije na davanje doprinosa i podizanje jednakih mogućnosti i uvjeta provođenja dnevne šezdesetominutne tjelesne aktivnosti za svu zainteresiranu djecu. U 2019. godini na natjecanjima Erste Plave lige, osim dosadašnjih, uključila su se i još dva grada - Knin i Vukovar te su se natjecanja održala ukupno u osam gradova (uz dva navedena još i Rijeka, Zagreb, Osijek, Makarska, Zadar, Pula), a sudjelovalo je ukupno 3.485 djece natjecatelja.

Društvo (nastavak)

Erste rukometna liga jedinstvena je dječja rukometna liga namijenjena učenicima i učenicama osnovnih škola od 2. do 7. razreda. Kroz ovu se ligu želi pokazati da je tjelesna aktivnost svima potrebna za zdravo i sretno odrastanje, a pritom omogućiti djeci da se uključe u natjecanja, međusobno družu i zabave. U organizaciju Lige sa svojim su rukometnim klubom direktno uključeni i svjetski poznati rukometaši Ivano Balić i Petar Metličić, koji su uzor svim natjecateljima Lige i dodatna motivacija djeci i klubovima za uključenje u ovo natjecanje. U drugoj sezoni Erste rukometne lige, osim Dalmacije, obuhvaćena je i Istra te su natjecanja održana u sedam gradova s ukupno osam turnira (Split, Zadar, Šibenik, Dubrovnik, Labin, Poreč i Pula te finale u Splitu). Sudjelovalo je više od 4.850 djece, 34 kluba, 12 sportskih škola iz 21 grada/mjesta i 4 županije.

Kroz sportska sponzorstva Erste banka tradicionalno podržava Hrvatski stolnoteniski savez, Erste klub odbojke na pijesku Zagreb, Vaterpolo klub Primorje Rijeka, Hrvatski olimpijski odbor, tradicionalnu jedriličarsku regatu Fiumanka na Kvarneru na kojoj sudjeluje više od 200 jedrilica te niz drugih sportskih regionalnih klubova za promicanje različitih vrsta sporta i sportskih aktivnosti među mladim naraštajima sportaša. Podržali smo humanitarne utrke Terry FOX run i Zagreb Advent run.

Također, treba istaknuti i inicijative pokrenute od strane različitih sektora banke. U Banci od 2013. godine djeluje donacijski fond „HOPE“. Njegova je misija prikupljanje donacija zaposlenika u svrhu pomaganja djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi, smještenoj u domovima diljem Hrvatske. Sudjelovanje, kao i iznos donacija, isključivo je dobrovoljne naravi te mogu biti jednokratne ili redovite mjesečne putem otvorenog platnog naloga. Pokretačka ideja bila je prikupljanje malih mjesečnih doprinosa većeg broja zaposlenika, kako bi se moglo pomoći domovima u nabavci opreme i drugih potreština za njihove šticeenike. Na račun donacijskog fonda Hope u 2019. godini, zaposlenici su donirali ukupno 31.190 kuna te je tako tijekom godine donirano za pomoć rehabilitacije traumatizirane djece, žrtava obiteljskog nasilja, a donacija je upućena i Udruzi za autizam iz Bjelovara.

Tu je i inicijativa AZIL. Radi se o blagajničkom fondu solidarnosti, odnosno, namjenski fond za namirenje blagajničkog manjka i namirenje financijske štete klijentu koja je izazvana nenamjernom greškom blagajnika u radu sa klijentima te je dobrovoljne naravi. Fondu mogu pristupiti svi zaposlenici, bez obzira na radno mjesto, ali ga mogu koristiti samo djelatnici na radnim mjestima koja uključuju rad na blagajni, trezoru i gotovinskom centru. Članarina iznosi 15,00 kn mjesečno za blagajnike i naplaćuje se obustavom s plaće članova, dok ostali solidarni članovi fonda uplaćuju u fond proizvoljni iznos koji navedu u pristupnici kreiranoj posebno za tu svrhu.

Erste banka je i u prošloj godini dala podršku te aktivno participirala u projektu međunarodne Erste Grupe pod nazivom *Kontakt. The Art Collection of Erste Group and ERSTE Foundation*. Radi se o zbirci utemeljenoj 2004. godine, koja obuhvaća više od 850 umjetničkih djela 127 autora/autorskih grupa iz 18 zemalja, s fokusom na istočnu, jugoistočnu i središnju Europu. Od toga se 84 djela odnose na hrvatske autore, odnosno, ukupno njih 16. Kolekcija se svake godine upotpunjuje novim umjetničkim djelima.

Humanitarne akcije

Erste izazov

Od siječnja do prosinca 2019. , drugu godinu zaredom, trajala je akcija u kojoj su si zaposlenici cijele ESB grupe u Hrvatskoj zadali zadatak pretrčati 100.000 km. Zadatak je ostvaren i dodatno premašen pa je tako ukupna kilometraža prešla brojku od 120.000 km. Iznos od 20 tisuća kuna podijeljen je na dvije udruge: Hrvatsku udruga za Alzheimerovu bolest i Udrugu za rad s mladima Breza. Petero najupornijih trkača nagrađeno je simboličnim poklonima.

Društvo (nastavak)

Korporativno volontiranje – „Šalji dalje“

Korporativno volontiranje je više od jednokratne akcije na razini Banke. To je proces volontiranja i pružanja pomoći izdvajanjem vremena zaposlenika u svrhu pomoći drugima. Kako bi poslodavac dodatno potaknuo zaposlene, uvedena je mogućnost volontiranja i u radnom vremenu za sve zaposlene koji su zainteresirani uključiti se na način da za to mogu iskoristiti jedan radni dan godišnje u okviru radnog vremena. Prošla, 2019., već je treća godina za redom u kojoj je svim zaposlenicima omogućeno korporativno volontirati u okviru radnog vremena, pojedinačno ili u grupi.

Kroz razne projekte tijekom godine, zaposlenici su pomagali i zajedno se aktivirali kako bi činili dobro. Navedeno može biti druženje sa starijim ili bolesnim korisnicima domova za umirovljenike, uređivanje domova za djecu, briga o siromašnima i beskućnicima, čišćenje okoliša i slično.

Prošlu godinu obilježilo je osam grupnih akcija volontiranja u sedam domova koji skrbe o starijim osobama i djeci s kojima je Erste banka razvila dobru suradnju. To su:

- Centar za odgoj i obrazovanje Lug
- Dom za starije osobe Maksimir
- Dom za starije osobe Trnje
- Dom za starije osobe Trešnjevka
- Dom za starije osobe Centar
- Dječja kuća Borovje u Zagrebu
- volontiranje za jednu socijalno ugroženu obitelj iz Varaždina

Uz to, sedam zaposlenica i zaposlenika Erste banke odabrali su volontirati pojedinačno radeći kao Sveti Nikola u osnovnoj školi u Predavcu ili u osnovnoj školi Čavle radeći na promociji sporta za zdravlje školske djece. Dvije zaposlenice održale su edukacije za posebne ciljne skupine, dok je jedna volontirala u udruzi koja skrbi o osobama s invaliditetom. Uz volontiranje u okviru radnog vremena, Erste zaposlenici volontiraju i u slobodno vrijeme. Erste banka posebno je ponosna na zaposlenicu koja je u 2019. godini volontirala 10 dana u inozemstvu radeći u domu koji skrbi o starijim i bolesnim osobama.

Volontiralo se na način da zaposlenici obavijesti o mogućnostima volontiranja dobiju putem Intraneta ili sami pronađu potrebe u svom okruženju, a ponekad pomoć u organizaciji volontiranja pruža Sektor ljudskih potencijala koji potom predlaže mjesto volontiranja te pomaže u svemu što je potrebno kako bi se volontiranje održalo. Broj dana volontiranja u 2019. godini iznosio je 103 dana u okviru radnog vremena, što je podjednako prošloj godini.

Erste banka je od 2015. godine potpisnik Povelje o priznavanju kompetencija stečenih volontiranjem, a od prošle je godine Banka potpisnik Povelje o volontiranju zaposlenika. Najbolja potvrda naporima i angažmanu brojnih Erste volontera su brojne zahvale raznih ustanova i udruga koje su zaprimili u 2019. godini.

Happy Hour

Zaposlenici Banke, ali i drugih povezanih društava, redovito godišnje organiziraju akcije prodaje kolača i drugih slatkih ili slanih proizvoda (koje su sami proizveli) i na taj način prikupljaju sredstva koja doniraju udrugama ili pojedincima koji se nalaze u teškim životnim prilikama. Ta je tradicija nastavljena i u 2019. godini.

Okoliš

Problematika očuvanja okoliša posljednjih je nekoliko godina postala sve važnija za održiv razvoj i opstojnost tvrtki, odnosno, ljudi. S obzirom na to da su klimatske promjene počele utjecati na gotovo sve države na svim kontinentima te mijenjati načine na koje ljudi žive i rade, borba za očuvanje okoliša postala je globalna preokupacija. O važnosti te teme svjedoče i brojni summiti, dogovori i inicijative vodećih svjetskih sila kako bi se ujedinjavanjem došlo do najkvalitetnijeg rješenja. Samo jedan od primjera je Pariški sporazum, potpisan 2016., kojim je dogovoreno da će sve države raditi na tome da globalna temperatura u narednim godinama ne poraste više od 2 °C.

Banke i druge financijske institucije zbog prirode svog posla nemaju prevelik utjecaj na okoliš, ali unatoč tome, u Erste banci stremi se što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. Prilikom uređenja poslovnica, ali i u svom svakodnevnom radu, te u komunikaciji s klijentima nastoje se postići što viši ekološki standardi.

Upravljanje utjecajima na okoliš

Erste banka 2017. godine donijela je Politiku zaštite okoliša kojom se nastoji doprinijeti zajednici u kojoj posluje. Neki od ciljeva čijem je ispunjavanju Erste banka posvećena jesu:

- očuvanje prirodnih resursa njihovim odgovornim korištenjem, sustavno povećanje energetske učinkovitosti te usklađenost sa svim važećim zakonskim propisima
- korištenje reciklažnog papira te kontinuirano smanjivanje otpadnog papira
- uvođenje sustava razvrstavanja otpada i promocija odgovornog gospodarenja otpadom među zaposlenicima
- smanjenje štetnih emisija odabirom i korištenjem električne energije iz obnovljivih izvora energije

Kako bi postigla svoje ciljeve, Erste banka uvela je sustav upravljanja okolišem sukladan zahtjevima norme ISO 14001:2015.

Aktivno sudjelovanje zaposlenika Erste banke ključno je za postizanje ovih ciljeva. U tom smislu provode se edukacije svih zaposlenika kako racionalno štedjeti energiju i potrošnju papira, kako ispravno odvajati otpad te sustavna edukacija o standardu ISO 14001:2015, sa svim njegovim elementima i ciljevima.

Kao i u 2018., i u 2019. godini je od ovlaštene certifikacijske kuće napravljena jednogodišnja vanjska revizija za provjeru funkcioniranja Sustava upravljanja okolišem prema međunarodnoj normi ISO 14001:2015. Banka je odradila sve potrebne aktivnosti za produljenje certifikata ISO 14001:2015 na još jednu godinu. Isto to su uspješno napravila i neka od povezanih društava Erste banke (Erste Card Club, Erste Leasing i Erste Bank A.D. Podgorica).

Prošle su godine postavljeni i Strateški ciljevi okoliša za period od 2020. do kraja 2021. godine. U odnosu na referentnu 2018. godinu oni su:

- Smanjenje potrošnje električne energije za 12% (2018: 4.363 kWh/FTE)
- Smanjenje potrošnje toplinske energije za 7% (2018: 1.657 kWh/FTE)
- Smanjenje potrošnje fotokopirnog papira za 13% (2018: 16,84 omota A4/ FTE)

Na temelju Strateških ciljeva, definirani su i Operativni ciljevi u 2020:

- zadržati potrošnju električne energije po FTE na razini 2018.(4.363 kWh/FTE), odnosno ostvariti uštedu od 0 do 4%
- zadržati potrošnju toplinske energije (energija za grijanje koja uključuje i plin) po FTE na razini 2018. (1.657 kWh/FTE), odnosno ostvariti uštedu od 0 do 2,3%
- smanjiti potrošnju fotokopirnog papira po FTE na razini 2018. (16,84 omota A4/ FTE) za 4,3%

Okoliš (nastavak)

Energija

Energija je neophodna za svakodnevni život, kako pojedinca, tako i cjelokupnog gospodarstva, a u tom procesu energiju je potrebno prenositi s početne lokacije do krajnjeg korisnika što naravno uzrokuje onečišćenje. Praćenje potrošnje električne energije omogućava kvalitetnije upravljanje ovim segmentom održivog poslovanja. Erste banka na području uštede električne energije ima nekoliko inicijativa.

Prilikom uređenja poslovnica i drugih poslovnih prostora vodi se računa o svim aspektima ekološki prihvatljivog i održivog poslovanja, koristeći programska i tehnička rješenja za optimiranje potrošnje energenata, redovito održava opremu da bi povećala njezinu trajnost i smanjila količinu otpada, koristi se štedne žarulje i LED štedne panoe za reklame, itd.

Erste banka i svoje klijente želi navesti na razmišljanje o energetske učinkovitosti, a posljedično i na samo djelovanje u tom smjeru. Banka klijentima može ponuditi nekoliko proizvoda s namjenom financiranja energetske učinkovitosti tzv. eko kredita, kako za građane tako i za kompanije, a koji potiču iskorištavanje ekoloških oblika energije, upotrebu obnovljivih izvora, energetske efikasnost i slično, a čime se dodatno potiče razvoj održivosti i energetske učinkovitosti u društvu. Primjerice, klijentima koji kupuju, grade ili adaptiraju nekretninu energetskog razreda A+, A, B ili C nudi se pogodnost niže kamatne stope u odnosu na redovne stambene kredite. Također, banka surađuje s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama kako bi klijentima u privatnom i javnom sektoru ponudila povoljnije uvjete financiranja projekata pa tako i projekata na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Povoljnijim uvjetima financiranja banka želi dodatno potaknuti investicije u segmentima koji doprinose povećanju ekološke osviještenosti, učinkovitosti i održivosti.

Erste banka kao dio Erste Grupe zalaže se za pružanje financijskih usluga u energetskom sektoru zato što vjeruje da je opskrba električnom energijom ključni element za ekonomski i socijalni razvoj, pogotovo kada se govori o srednjoj i istočnoj Europi. Istovremeno je u tom dijelu vidljiva potreba za razumnim upravljanjem ekološkim i socijalnim učincima te boljim upravljanjem ekološkim rizicima. Upravo zato postavljene su smjernice u dijelu korporativnog financiranja Erste Grupe u svrhu primjene načela održivosti te reguliranja sudjelovanja Erste Grupe u ovoj industriji.

U 2019. godini nastavilo se s ugradnjom zaštitnih folija protiv sunca, koje, osim puno boljih uvjeta za rad zaposlenika ljeti, smanjuju potrošnju električne energije za klimatizaciju, ali i za rasvjetu. Ugradnja folija je postao standard za sve nove poslovnice i za one koje se preuređuju.

Banka konstantno kontrolira i radi na smanjenju potrošnje energenata, a kako bi se na tome što učinkovitije radilo, potrebna je edukacija svih zaposlenika i korisnika prostorija koje su provođene i kroz 2019. godinu.

Potrošnja električne energije je sa 4.363 kWh/FTE ostala na istoj razini (4.375 kWh/FTE u 2018. godini), a objašnjenje za to je preuzimanje server sale od ECC-a i proširenje server sale u upravnoj zgradi u Zagrebu. Kad bi se gledala ista domena (bez ovog proširenja), potrošnja bi u 2019. godini bila na razini 4.204 kWh/FTE, odnosno smanjena za 3,6% u odnosu na 2018. godinu. Potrošnja toplinske energije smanjena je za 7,9% (sa 1.657 kWh/FTE na 1.526 kWh/FTE).

Okoliš (nastavak)

Analiza potrošnje izračunava se na temelju mjesečnih računa o potrošnji koji se unose u softverski program cr360.

Tablica 9: Potrošnja električne i toplinske energije

		2018.	2019.
Ekvivalent punog radnog vremena (FTE)	<i>broj</i>	2.368	2.450
Ukupno zajedničko korištenje osobnih vozila (preračunato u kWh)	<i>kWh</i>	2.138.535	2.040.798
Ukupna potrošnja električne energije (uključujući bankomate i vlastitu proizvodnju električne energije)	<i>kWh</i>	10.327.069	10.719.455
Ukupna potrošnja toplinske energije, tople vode i hlađenja	<i>kWh</i>	3.923.290	3.738.290
Ukupna potrošnja dizela za potrebe proizvodnje električne energije	<i>kWh dizel goriva</i>	9.159	5.088

Emisije

Znanstveno je dokazano da s povećanjem globalne temperature za više od 2°C uvelike raste i rizik za nepovratnim i katastrofalnim posljedicama za planet. Globalno zatopljenje dovodi do ekstremnih vremenskih pojava kao što su poplave, suše, šumski požari koji se ne mogu kontrolirati, obilne kiše i toplinski valovi, a sve od navedenog već je primjetno, ako ne lokalno, onda sigurno globalno.

Povećana potrošnja energije dovodi i do veće potrošnje CO₂. Upravo iz tog razloga Erste banka i u 2019. godini obnovila je ugovor s HEP-om za isporuku električne energije 100% iz obnovljivih izvora, što znači da će banka i dalje ostvarivati vrlo nisku emisiju CO₂ u okoliš.

Odvajanje otpada i smanjenje neselektiranog komunalnog otpada

Identificirano je da Banka najviše otpada stvara u području potrošnje papira. Stoga, u svom svakodnevnom poslovanju u cijeloj Erste banci u Hrvatskoj koristi se ekološki, reciklirani papir za printanje, a takvo postupnje planirano je i u budućnosti. Također, zbog ekološkog aspekta, ali i jednostavnije upotrebe, potiče se klijente banke da što više rade i posluju online, stoga je omogućeno digitalno podnošenje zahtjeva za proizvodima banke, a Opći uvjeti poslovanja dostupni su u poslovnica putem tablet uređaja, umjesto na papiru. Plakati u poslovnica većim su dijelom, gdje god je to moguće, zamijenjeni digitalnim ekranima. Umjesto klasičnih obavijesti koje se šalju poštom na kućnu adresu, nastoji se sve veći broj dopisa klijentima slati elektroničkom poštom, a često se provode i pojedinačne kampanje za prelazak s papirnatih mjesečnih izvoda, na one elektroničke. Također, koriste se digitalni registratori kojima se centralno upravlja te se i na taj način štedi papir.

Banka konstantno kontrolira i radi na smanjenju potrošnje fotokopirnog papira na nivou cijele Banke te su i u tu svrhu organizirane edukacije. U odnosu na 2018. godinu, potrošnja papira za kopiranje smanjena je za gotovo 15% (14,8%).

Tablica 10: Potrošnja fotokopirnog papira

	2018.	2019.
Omot/FTE	16,84	14,35

Okoliš (nastavak)

Kako bi u budućnosti smanjili negativni utjecaj na okoliš i dodatno smanjili količinu neselektiranog komunalnog otpada, umjesto papirnih ručnika za brisanje ruku u sanitarnim čvorovima, krajem 2018. godine uvedena je upotreba platnenih ručnika. U sklopu toga organizirana je i edukacija zaposlenika.

Nakon godinu uvođenja, ostvarena je i novčana ušteda od 27,81%, ali je time eliminirana i volumno najveća količina neselektiranog otpada koju Banka proizvodi.

Također, 2018. godine postavljeni su spremnici za selektivno odvajanje otpada po cijeloj poslovnoj mreži Hrvatske, a u sklopu toga uvedene su i propisane procedure te je provedena edukacija zaposlenika. Za sada se odvaja papir, plastika, metal i staklo, a krajem 2019. godine postavljeni su i spremnici za otpadne baterije po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru.

Ostale aktivnosti

I u 2019. godini nastavljen je hvalevrijedan „Projekt za PET“, već prije pokrenut na inicijativu zaposlenika. Riječ je o projektu organiziranog prikupljanja plastične ambalaže u Erste poslovnim centrima u Zagrebu i u Bjelovaru koji se provodi u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije. Zaposlenici Banke prikupljaju plastične boce od napitaka koje korisnici udruge odnose na reciklažu, a od prikupljenih sredstava financiraju dio svojih potreba. Organiziranim prikupljanjem plastične ambalaže Erste banka dvostruko pomaže zajednici u kojoj posluje. Osim recikliranja velikih količina plastičnih boca, što je samo po sebi ekološki koristan čin, banka pomaže pokretanje poduzetničke aktivnosti socijalno ugrožene populacije – osoba s intelektualnim poteškoćama koje se inače vrlo teško zapošljavaju. Dodatno, smanjenje količine plastičnog otpada u obliku PET boca za vodu na nivou cijele mreže banke ostvaruje se uvođenjem uređaja za proizvodnju pitke vode dobivene iz vodovodne mreže postupkom obrnute osmoze. Pitka voda dostupna zaposlenicima na taj način nije u plastičnoj ambalaži. Dodatno, kupnjom većeg broja staklenih čaša u čajnim kuhinjama nastoji se smanjiti korištenje jednokratnih plastičnih čaša za vodu, barem što se tiče naših zaposlenika.

Također, po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru, Erste banka organizirala je ekološko-humanitarni projekt sakupljanja plastičnih čepova s PET boca za potrebu sakupljanja novčanih sredstava za Udrugu oboljelih od leukemije i limfoma RH.

Pri uređenju poslovnica po novom konceptu uslužnog modela koji, osim načina poslovanja, uključuje i vizualni identitet Erste banke, standardno se ugrađuju zeleni zidovi od živih biljaka, koji su se pokazali izrazito povoljnim za ugodan rad naših zaposlenika i njihov suživot s prirodom. Osim u upravnoj zgradi u ulici Ivana Lučića u Zagrebu, do sada su zeleni zidovi ugrađeni u poslovnica u Puli, Makarskoj i Zagrebu (u Masarykovo ulici i na Aveniji Dubrovnik), u Zadru, Šibeniku, Vinkovcima i Viškovu.

Također, Banka je član nevladine udruge Hrvatski savjet za zelenu gradnju (eng. Croatia Green Building Council) te aktivno sudjeluje u raspravama i projektima oko zelenih projekata u građevinarstvu, raspravama o novim trendovima u ovom području i slično. Prošle je godine Erste banka dobila Zahvalnicu od ove Udruge zbog iznimnog doprinosa zelenoj gradnji, održivoj energiji, infrastrukturi i mobilnosti.

Dobavljači

Odgovornost dobavljača

Erste Grupa gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standarima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Erste Group Procurement (EGP) je tvrtka Erste Grupe specijalizirana za nabavu. Osnovni joj je cilj osigurati transparentnu i poštenu nabavu i opskrbu te takve ugovore. Ispunjavanje potreba Erste Grupe za tuzemnim i inozemnim dobrima i uslugama, isporučenima na vrijeme i u skladu sa zahtjevima kvalitete, po najboljim mogućim uvjetima - predstavlja ključan element.

Dobavljači Erste Grupe obvezni su ispuniti propisane standarde u područjima poslovne etike, zaštite okoliša i ljudskih prava.

Od partnera se, tijekom ispunjavanja njihovih ugovornih obveza, očekuje: poštivanje nacionalnih i lokalnih zakona i propisa, ispunjavanje svih zakonskih obveza koje se tiču zdravlja i sigurnosti njihovih zaposlenika i izvođača, odlučno poštivanje ekoloških propisa, poštivanje i primjena temeljnih principa korporativne društvene odgovornosti, zaštita osnovnih ljudskih i radničkih prava, zaštita okoliša, promoviranje zdravlja i sigurnosti te odlučna borba protiv korupcije.

Ovi principi su i javno izraženi u dokumentu pod nazivom "Pravila ponašanja dobavljača" (engl. Supplier Code of Conduct) koji je javno dostupan na internetskoj stranici Erste Group Procurementa.

Erste Group Procurement nosi „CIPS oznaku etičnosti“. Ovaj certifikat osiguran je od strane „Ovlaštenog instituta za nabavu i opskrbu“ (engl. Chartered Institute of Procurement and Supply (CIPS)). Taj se certifikat izdaje kompanijama koje su predane visokim standardima etičnosti i koje su dokazale da svoje zaposlenike obučavaju te da posluju u skladu s istima. Zaposlenici su u potpunosti certificirani u odnosu na etičko postupanje dok je 90% dobavljača prošlo proces etičkog certificiranja u skladu sa standardima EGP-a.

U postupku odabira dobavljača na strateškoj i operativnoj razini uzima se u obzir i održivost. Uz inicijalnu procjenu redovito se pregledava poslovanje dobavljača, čime se pokrivaju najbitniji ili najrizičniji dobavljači. Upitnik za reviziju dobavljača dotiče se područja kao što su: postojanje sustava upravljanja okolišem, sudjelovanje u Projektu objavljivanja emisije ugljičnog dioksida (CO₂) (CDS; Carbon Disclosure Project), postojanje napisane ekološke politike, metoda mjerenja emisija CO₂, postojanje ekoloških ciljeva, informacije o globama i kaznama za kršenja propisa o zaštiti okoliša i opis opskrbnog lanca dobavljača.

U slučaju nabave dobara upitnik revizije nadopunjava se pitanjima o potencijalno opasnim kemikalijama, mogućnostima recikliranja proizvoda, povratu po isteku životnog vijeka te o *Energy Staru* ili sličnim standardima.

Erste Grupa, uključujući i Erste banku u Hrvatskoj, sa zadovoljstvom može istaknuti da u opskrbnom lancu Erste Grupe nisu otkriveni stvarni ili mogući negativni utjecaji na okoliš i niti jedan ugovor s dobavljačem nije raskinut kao rezultat značajnog stvarnog ili mogućeg negativnog utjecaja na okoliš.

Prilikom odabira dobavljača uzeti su u obzir i društveni aspekti, a upitnik obuhvaća i pitanja poput: dječjeg rada, eliminiranja svih oblika prisilnog rada, eliminiranja diskriminacije kod zapošljavanja, slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje, razumnog broja radnih sati i poštene naknade, zdravstvene zaštite, zaštite na radu, restrukturiranja posla, plaće, prikladnih radnih uvjeta i drugih važnih društvenih kriterija u opskrbnom lancu.

Društvenu odgovornost potiče se i kroz odabir dobavljača i vrste roba i usluga koje se koriste, uključujući i promotivne marketinške materijale. Između ostalog, nerijetko se biraju proizvodi koji imaju ekološki certifikat ili su finalan proizvod nekog društveno-odgovornog projekta u koji su uključene marginalizirane skupine iz društva. Tako se, primjerice, na kraju svake godine naručuju blagdanske čestitke od SOS Dječjeg sela Hrvatska, a ne od komercijalnih dobavljača čime se dodatno potiče odgovorno poslovanje unutar društva i zajednice.

GRI sadržaj

Broj GRI standarda	Naslov GRI Standarda	Broj informacije	Naslov informacije	Kazalo	Komentar/Razlog neobjavlivanja informacije
GRI 102 Opći podaci 2016					
1. Organizacijski profil					
GRI 102	Opći podaci	102-1	Ime organizacije	2	Erste&Steiermärkische Bank d.d.
GRI 102	Opći podaci	102-2	Aktivnosti, brend, proizvodi i usluge	77	Godišnje izvješće: Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-3	Lokacija sjedišta	77	Rijeka, Jadranski trg 3a, Republika Hrvatska
GRI 102	Opći podaci	102-4	Lokacija poslovanja	77	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-5	Vlasništvo	78	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-6	Tržišta na kojem organizacija posluje	78	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-8	Informacije o zaposlenicima	33	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 102	Opći podaci	102-9	Dobavljači	54	Nefinancijsko izvješće: Dobavljači
GRI 102	Opći podaci	102-10	Promjene među dobavljačima	54	Nije bilo značajnije promjene
GRI 102	Opći podaci	102-11	Načela predostrožnosti	28	Nefinancijsko izvješće: Kodeks ponašanja ESB grupe; Izjava o svrsi
GRI 102	Opći podaci	102-12	Eksterne inicijative	28, 50	Nefinancijsko izvješće: Klijenti, Okoliš
GRI 102	Opći podaci	102-13	Članstva u organizacijama	n.a.	HUB, HGK
2. Strategija					
GRI 102	Opći podaci	102-14	Izvešće predsjednika Uprave	3	Izvešće predsjednika Uprave
GRI 102	Opći podaci	102-15	Najvažniji utjecaji, prijetnje i prilike	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
3. Etika i integritet					
GRI 102	Opći podaci	102-16	Vrijednosti, principi, standardi i norme ponašanja	34	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
4. Ustrojstvo					
GRI 102	Opći podaci	102-18	Struktura ustrojstva	60	Opći podaci: Nadzorni odbor, Uprava
5. Dioničari					
GRI 102	Opći podaci	102-40	Popis dioničara	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-41	Kolektivni ugovor	33	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 102	Opći podaci	102-42	Identificiranje dioničara	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-43	Pristup uključivanju dioničara	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-44	Ključne teme i pitanja	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema

GRI sadržaj (nastavak)

6. Praksa izvještavanja					
GRI 102	Opći podaci	102-46	Definiranje sadržaja izvještaja	25	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-47	Popis materijalnih tema	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-49	Promjene u izvještavanju	27	U odnosu na 2018. god., u 2019. izvješćeno je prema GRI Standardima (core option)
GRI 102	Opći podaci	102-50	Razdoblje izvještavanja	2	Od 1. siječnja.2019. do 31. prosinca 2019.
GRI 102	Opći podaci	102-51	Datum posljednjeg izvještaja	n.a.	Godišnje izvješće za godinu koja završava 31. prosinca 2018.
GRI 102	Opći podaci	102-52	Ciklus izvještavanja	2	Godišnji
GRI 102	Opći podaci	102-54	Tvrđnja o izvještavanju u skladu s GRI Standardima	25	Nefinancijsko izvješće Erste banke sastavljeno je u skladu sa smjericama za izvještavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option)
GRI 102	Opći podaci	102-55	GRI tablica sadržaja	55	Nefinancijsko izvješće
GRI 103 Upravljački pristup 2016					
GRI 103	Upravljački pristup	103-1	Objašnjenje materijalnih tema	25	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
Materijalne i dodatne teme					
Materijalna tema: Antikorupcija (GRI 205 Antikorupcija 2016)					
GRI 205	Antikorupcija	205-3	Potvrđeni slučajevi korupcije	28	Nefinancijsko izvješće: Antikorupcija. U 2019. godini nije bilo potvrđenih slučajeva korupcije.
Materijalna tema: Energija (GRI 302 Energija 2016)					
GRI 302	Energija	302-1	Potrošnja energije	51, 52	Nefinancijsko izvješće: Energija
GRI 302	Energija	302-4	Potrošnja energije	51, 52	Nefinancijsko izvješće: Energija
Materijalna tema: Odgovornost dobavljača (GRI 308 Negativan utjecaj dobavljača 2016)					
GRI 308	Negativan utjecaj na okoliš od strane dobavljača	308-2	Negativan utjecaj na okoliš od strane dobavljača	54	Nefinancijsko izvješće: Dobavljači
Materijalna tema: Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje (GRI 401 Zaposlenje 2016)					
GRI 401	Zaposlenici	401-1	Novi zaposlenici	41	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici Ukupan broj novih zaposlenika 342; Fluktuacija 189
GRI 401	Zaposlenici	401-3	Rodiljni dopust	41	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje (GRI 403 Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu 2016)					
GRI 403	Izostanci	403-2	Stopa izostanka	n.a.	Prosječan broj dana na bolovanju je pet dana.

GRI sadržaj (nastavak)

Materijalna tema: Edukacije i obrazovanje (GRI 404 Edukacije i obrazovanje 2016)					
GRI 404	Edukacije i obrazovanje	404-1	Broj sati obuke	38	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici Žene: 40 sati, muškarci: 37 sati
Materijalna tema: Raznolikost i jednakost (GRI 405 Raznolikost i jednakost 2016)					
GRI 405	Raznolikost upravnih tijela i zaposlenika	405-1	Struktura upravnih tijela i zaposlenika	33	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Raznolikost i jednakost (GRI 406 Anti-diskriminacija)					
GRI 406	Anti-diskriminacija	406-1	Ukupan broj slučajeva diskriminacije	n.a	U 2019. nije bilo zabilježenih slučajeva diskriminacije.
Materijalna tema: Zadovoljstvo klijenta					
Informacije o zadovoljstvu klijenata				31	Nefinancijsko izvješće: Klijenti
Materijalna tema: Financijska pismenost					
Informacije o aktivnostima koje se provode na području financijskog opismenjavanja				43, 44	Nefinancijsko izvješće: Društvo

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Korporativnom upravljanju u Erste&Steiermärkische Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) posvećuje se osobita pozornost, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cjelini.

Banka u svom poslovanju primjenjuje Načela korporativnog upravljanja usvojena od Uprave i Nadzornog odbora radi uspostave visokih standarda i ostvarenja dobrog korporativnog upravljanja, transparentnosti poslovanja kao osnove za zaštitu dioničara, investitora i drugih nositelja interesa, te brige za radnike, održivi razvoj i zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Načela). Načela se temelje na pozitivnim propisima Republike Hrvatske te osiguravaju strateško vođenje Banke, učinkovit nadzor nad upravljanjem i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora prema Banci, njezinim zaposlenicima, klijentima i ostalim zainteresiranim stranama, i objavljena su na službenoj Internet stranici Banke.

Banka se u svom radu osobito pridržava sljedećih načela korporativnog upravljanja:

- Transparentnost poslovanja;
- Zaštita prava dioničara;
- Jasno određene ovlasti i odgovornosti tijela Banke;
- Suradnja između Uprave i Nadzornog odbora te transparentnost odnosa između svih tijela Banke, radnika, dioničara, klijenata Banke i javnosti u cjelini;
- Efikasan sustav unutarnjih kontrola.

Banka je osigurala integritet računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja, odgovarajuće sustave unutarnjih kontrola, sustav za upravljanje rizicima i pouzdanost informacijskog sustava koji pokrivaju sve važne aktivnosti Banke. Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Računovodstveni sustav, temeljen na Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te definiran Računovodstvenim politikama Banke, propisan je Pravilnikom o računovodstvu koji definira prava, obveze i odgovornosti svih sudionika što uključuje i obvezu kontinuiranog nadzora, dok je rad ostalih sustava također podržan posebnom normativnom regulativom.

Banka je uspostavila sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava djelotvoran izravan nadzor, integriranim djelovanjem postupaka i procesa za praćenje učinkovitosti poslovanja Banke, pouzdanosti financijskog izvješćivanja te usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i s dobrim poslovnim običajima. Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije praćenja rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije.

U povezanim društvima Banke u kojima je to potrebno obzirom na djelatnosti koje društva obavljaju, veličinu, značaj i regulatorni okvir, također je uspostavljena funkcija praćenja usklađenosti, funkcija praćenja rizika i funkcija unutarnje revizije.

Glavne značajke sustava unutarnjih kontrola Banke i povezanih društava očituju se u neovisnim nositeljima kontrolnih funkcija odgovornih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizicima, uključujući kontrolu rizika i funkciju usklađenosti, dok interna revizija nadgleda cjelokupno poslovanje Banke i Grupe s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Također, Kodeksom ponašanja Banke uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika Banke u svrhu očuvanja i daljnjeg razvoja ugleda bankarstva i Banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Nadalje, Banka je 2017. godine usvojila Politiku raznolikosti i uključenosti koja određuje okvire i smjernice te daje opća načela o integraciji upravljanja raznolikošću u korporativnoj kulturi i poslovanju, a sve u skladu s načelima Erste Grupe.

Osnovni rizik vezan uz financijsko izvještavanje odnosi se na greške ili namjerne postupke (prijevare) koje dovode do narušavanja istinitog i fer prikaza financijskog položaja i uspješnosti Banke. To se događa u slučaju kada su podaci u financijskim izvješćima u suštini nedosljedni ili netočni, a pojedinačno ili skupno mogu utjecati na donošenje odluka od strane korisnika financijskih izvještaja. Takva odluka može napraviti ozbiljnu štetu, kao što je financijski gubitak, nametanje sankcija od strane supervizora ili reputacijska šteta.

Složeni zahtjevi za priznavanje i mjerenje financijskih instrumenata, posebno procjene određivanja fer vrijednosti za koje nisu dostupne pouzdane tržišne vrijednosti, procjene za priznavanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja, kao i teško poslovno okruženje donose rizik od značajnih grešaka u financijskom izvještavanju.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 HRK i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. s oznakom »RIBA-R-A«.

Nominalna vrijednost svake dionice iznosi 100,00 HRK i daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke, na kojoj dioničari Banke ostvaraju svoja prava.

Kako bi poboljšali koordinaciju upravljanja Bankom i pojednostavili dioničku strukturu, posredni dioničari Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG odlučili su postati neposrednim dioničarima Banke, preuzimanjem dionica Banke od društva ESB Holding GmbH u istim postocima u kojima su imali udjele u kapitalu navedenog društva.

U skladu s navedenim, do 30. prosinca 2015. sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (40,98%).

Glavna skupština odlučuje o pitanjima koja su izričito predviđena zakonskim propisima i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje i kada to zahtijevaju interesi Banke. O izmjenama i dopunama Statuta, odlučuje Glavna skupština Banke većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini.

Banka je dana 17. lipnja 2019. godine održala redovnu Glavnu skupštinu na kojoj je donesena odluka o raspodjeli dobiti za 2018. godinu. Neto dobit Banke ostvarena u 2018. godini iznosila je 829.720.530,99 kuna te je raspoređena na zadržanu dobit u iznosu od 540.989.555,99 kuna te na dividendu dioničarima u iznosu od 288.730.975,00 kuna. Ukupan iznos za isplatu dividende činio je 34,80% ostvarene neto dobiti Banke, a dividenda je utvrđena u iznosu od 17,00% nominalne vrijednosti dionice, što je iznosilo 17,00 kuna po dionici.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Dioničaru Erste Group Bank AG isplaćena je dividenda 27. lipnja 2019. godine, a dioničaru Steiermärkische Bank und Sparkassen AG isplaćena je dividenda 28. lipnja 2019. godine.

Revizorom Banke za 2019. godinu imenovano je društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o., a također su donesene odluke o davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora te o primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke.

Osim navedene redovne Glavne skupštine, u 2019. godini su održane dvije izvanredne Glavne skupštine Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj dana 7. veljače 2019. godine donesena je odluka o izmjenama i dopunama Politike o procjeni primjerenosti predsjednika Uprave, članova Uprave, članova Nadzornog odbora i nositelja ključne funkcije Erste&Steiermärkische bank d.d. te odluka o raspodjeli rezervi po MSOP (Management Stock Option Programme).

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 6. svibnja 2019. donesena je odluka o primjerenosti kandidata za članove Nadzornog odbora Banke te odluka o izboru članova Nadzornog odbora Banke.

Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora, te podaci o sastavu i djelovanju Uprave, Nadzornog odbora i njihovih pomoćnih tijela propisani su u Načelima.

Uprava Banke vodi poslove Banke na vlastitu odgovornost sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o kreditnim institucijama, internim aktima Banke te zastupa Banku. Uprava Banke sastoji se od šest (6) članova, od kojih je jedan Predsjednik. Uprava svoje odluke i zaključke donosi na sjednicama. Organizacija, način rada i odlučivanja Uprave regulirani su Poslovníkom o radu Uprave.

Članovi Uprave su:

- Christoph Schoefboeck, predsjednik Uprave,
- Slađana Jagar, član Uprave do 31. prosinca 2019.,
- Borislav Centner, član Uprave,
- Martin Hornig, član Uprave,
- Zdenko Matak, član Uprave,
- Krešimir Barić, član Uprave od 01. siječnja 2020.,
- Hannes Frotzbacher, član Uprave od 01. veljače 2020.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke te se sastoji se od šest (6) članova, koje bira Glavna skupština.

Članovi Nadzornog odbora su:

- Willibald Cernko, predsjednik Nadzornog odbora,
- Georg Bucher, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Ingo Bleier, član Nadzornog odbora,
- Hannes Frotzbacher, član Nadzornog odbora do 31. prosinca 2019.,
- Judit Agnes Havasi, član Nadzornog odbora,
- Walburga Seidl, član Nadzornog odbora,
- Nikolai Leo de Arnoldi, član Nadzornog odbora.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama. Saziv i održavanje sjednica, postupak odlučivanja i ovlaštenja propisana su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima pet (5) osnovanih odbora, i to: Revizijski odbor, Kreditni odbor, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja, Odbor za rizike, a koji su osnovani s ciljem donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o svim pitanjima koja su internim aktima Banke i relevantnim propisima stavljena u njihovu nadležnost. Članove odbora imenuje se iz reda Nadzornog odbora.

Revizijski odbor:

- Georg Bucher, predsjednik Odbora
- Hannes Frotzbacher, član Odbora do 31. prosinca 2019.
- Judit Ágnes Havasi, član Odbora

Odbor za primitke:

- Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- Georg Bucher, član Odbora

Odbor za imenovanja:

- Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- Georg Bucher, član Odbora

Kreditni odbor:

- Hannes Frotzbacher, predsjednik Odbora do 31. prosinca 2019.
- Nikolai Leo de Arnoldi, član Odbora
- Walburga Seidl, član Odbora

Odbor za rizike:

- Walburga Seidl, predsjednik Odbora
- Willibald Cernko, član Odbora
- Nikolai Leo de Arnoldi, član Odbora

**Financijski izvještaji za godinu koja
završava 31. prosinca 2019.**

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u EU, koji pružaju istinit i fer pregled financijskog stanja, rezultata poslovanja i novčanog tijeka Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa njezinim ovisnim i pridruženim društvima (pod zajedničkim nazivom: Grupa) za navedeno razdoblje kao i za Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka), odvojeno.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu prikladnih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima; te
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Banka nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe i Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je obavezna sastaviti Godišnje izvješće koje se sastoji od financijskih izvješća, Izvješća posloводства i Izjave o odgovornosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Izvješće posloводства i Izjava o odgovornosti se pripremaju u skladu sa člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu. Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru Godišnje izvješće Banke, koje uključuje godišnje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje. Ukoliko se Nadzorni odbor usuglasi s financijskim izvještajima, smatra se da su ga potvrdili Uprava i Nadzorni odbor Banke.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa i Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima te stoga pri sastavljanju financijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Christoph Schoefboeck
Predsjednik Uprave

Martin Hornig
Član Uprave

Zdenko Matak
Član Uprave

Krešimir Barić
Član Uprave

Borislav Centner
Član Uprave

Hannes Frotzbacher
Član Uprave

ERSTE & STEIERMÄRKISCHE
BANK D.D.
RIJEKA 026 085

Erste&Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3a
51 000 Rijeka
Republika Hrvatska

20. ožujka 2020.

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima banke Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Izvešće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj banke Erste&Steiermärkische Bank d.d. („Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno - „Grupa“) na dan 31. prosinca 2019. i njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove nekonsolidirane i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 20. ožujka 2020. godine.

Što smo revidirali

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji Banke i Grupe obuhvaćaju:

- Nekonsolidirane i konsolidirane račune dobiti i gubitka za godinu koja završava 31. prosinca 2019.
- Nekonsolidirane i konsolidirane izvještaje o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2019.
- Nekonsolidirane i konsolidirane izvještaje o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019.;
- Nekonsolidirane i konsolidirane izvještaje o promjenama kapitala za tada završenu godinu;
- Nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu; i
- Bilješke uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), te smo ispunili naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Banci i Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019. godine.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za financijske izvještaje Banke kao cjelina: 55 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije poreza od neprekinutog poslovanja usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor za kojeg se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.
 - Značajnost za financijske izvještaje Grupe kao cjelina: 70 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije poreza od neprekinutog poslovanja usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor za kojeg se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.
-
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 98% prihoda od kamata Grupe i 99% apsolutne vrijednosti pripadajuće dobiti Grupe.
-
- Procjena umanjena vrijednosti kredita i predujmova klijentima

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za financijske izvještaje kao cjelina

Banka: 55 milijuna kuna

Grupa: 70 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

Banka: 55 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije poreza od neprekinutog poslovanja usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor za kojeg se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.

Grupa: 70 milijuna kuna, što predstavlja 5% dobiti prije poreza od neprekinutog poslovanja usklađeno za jednokratne stavke u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor za kojeg se ne očekuje da će se ponoviti u sljedećim godinama.

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Odabrali smo dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja, jer se, prema našem mišljenju, radi o mjerilu prema kojem korisnici i dioničari najčešće ocjenjuju uspješnost poslovanja Banke i Grupe, a ujedno se radi i o opće prihvatljivom mjerilu. Uskladili smo ga za jednokratne stavke kako bi se postigla usporedivost sa značajnošću Banke i Grupe.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

Procjena umanjena vrijednosti kredita i predujmova klijentima (Banka i Grupa)

Vidjeti bilješku *Financijski instrumenti – umanjene vrijednosti prema MSFI-u 9 u odjeljku B Temeljne računovodstvene politike, bilješki c)*

Računovodstvene metode i metode vrednovanja.

Na dan 31. prosinca 2019. godine, Banka je iskazala umanjene vrijednosti po kreditima i predujmovima klijentima po amortiziranom trošku u iznosu od 2,4 milijarde kuna, a Grupa u iznosu od 2,6 milijarde kuna.

MSFI-jevi zahtijevaju od uprave da donosi prosudbe o budućnosti te su razne stavke u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima podložne neizvjesnosti procjene. Procjene potrebne za umanjene vrijednosti kredita i predujmova klijentima predstavljaju značajne procjene.

Utvrđivanje kredita koji se pogoršavaju, ocjenu značajnog povećanja kreditnog rizika, predviđanja budućih novčanih tokova i utvrđivanje očekivanog kreditnog gubitka za kredite i predujmove klijentima su sami po sebi neizvjesni.

Za zajmove i potraživanja niskog kreditnog rizika ispravak vrijednosti se računa na skupnoj osnovi kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak. Ukoliko je nastupilo značajno povećanje kreditnog rizika, ispravci vrijednosti se računaju kao očekivani kreditni gubitak tijekom životnog vijeka imovine. Za zajmove kod kojih je nastupilo neispunjenje obveza, a koji nisu pojedinačno značajni, ispravak vrijednosti se također računa na skupnoj osnovi.

Za pojedinačno značajne klijente kod kojih je nastupilo neispunjenje obveza ispravak vrijednosti se računa na pojedinačnoj osnovi. Ovi ispravci vrijednosti izračunavaju se uzimajući u obzir vjerojatnosti scenarija, očekivane novčane tokove kao i očekivane priljeve od realizacije kolaterala (gdje je primjenjivo).

Usredotočili smo se na ovo područje tijekom revizije jer su iznosi iskazani u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima značajni, kao i zbog prirode prosudbi i pretpostavki koje je uprava morala donijeti.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Naš revizijski pristup bio je sljedeći:

- Ažurirali smo naše razumijevanje metodologije Banke i Grupe za izračun očekivanog kreditnog gubitka i ocijenili da li je u skladu s odredbama MSFI 9.
- Procijenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja te testirali ključne kontrole u pogledu odobravanja kredita i naknadnog praćenja.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u područjima određivanja rejtinga klijenata i procjene kolaterala.
- Procijenili smo proces uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjene.
- Napravili smo analizu osjetljivosti i učinka na specifične segmente modela prema MSFI 9.
- Ocijenili smo da li su ključne komponente izračuna očekivanog kreditnog gubitka ispravno ugrađene u modele pregledavanjem steering tablica.
- Provjerili smo, na temelju uzorka, ispravnost alokacije u pojedine faze kreditnog rizika u skladu s relevantnim politikama.
- Testirali smo, na temelju uzorka, adekvatnost pojedinačnih ispravaka vrijednosti zajmova, procjenjujući predviđene scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešču posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Ako temeljeno na poslu kojeg smo obavili na ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora i u svjetlu poznavanja i razumijevanja poslovanja Banke i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Banke i Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano uz financijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba pripočiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice pripočavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Banke i Grupe 12. lipnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine s najnovijim ponovnim imenovanjem od 17. lipnja 2019. i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od tri godina.

Obrasci prema regulatornim zahtjevima

Na temelju Odluke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18), „Odluka“), Uprava Banke je pripremila obrasce prikazane u Dodatku 1 – Propisani obrasci („Obrasci“), pod naslovom Račun dobiti i gubitka i Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2019., Izvještaj o financijskom položaju Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2018., Izvještaj o promjenama kapitala Banke i Grupe te Izvještaj o novčanim tokovima Banke i Grupe za godinu koja je tada završila, zajedno s informacijama o usklađenju Obrazaca s financijskim izvještajima Banke i Grupe iskaznima u Dodatku 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca. Uprava Banke odgovorna je za pripremu Obrazaca i informacija o usklađenju. Oni ne predstavljaju sastavni dio revidiranih financijskih izvještaja, ali sadrže informacije sukladno zahtjevima Odluke. Financijske informacije u Obrascima izvedene su iz revidiranih financijskih izvještaja Banke i Grupe pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji kao što je prikazano na stranicama 71 do 260, a koji su usklađeni za potrebe Odluke.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
20. ožujka 2020.

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlaštenu revizor

Marija Mihaljević
Ovlaštenu revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK			GRUPA		BANKA
	Bilješke	2018.	2019.	2018.	2019.
Neto kamatni prihod	1	2.073	2.046	1.652	1.613
Kamatni prihod		2.363	2.232	1.960	1.836
Ostali slični prihodi		167	169	72	67
Kamatni trošak		(381)	(280)	(305)	(217)
Ostali slični troškovi		(76)	(75)	(75)	(73)
Neto prihod od naknada i provizija	2	734	803	465	504
Prihod od naknada i provizija		968	1.057	642	690
Trošak od naknada i provizija		(234)	(254)	(177)	(186)
Prihod od dividendi	3	1	1	21	69
Neto rezultat iz trgovanja i svodenja na fer vrijednost	4	221	234	204	228
Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	5	4	4	3	3
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela		11	9	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	6	117	95	2	-
Troškovi zaposlenih	7	(701)	(747)	(504)	(538)
Ostali administrativni troškovi	7	(648)	(660)	(478)	(496)
Amortizacija	7	(228)	(248)	(75)	(114)
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	28	1	14	-
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	9	(246)	(43)	(199)	(72)
Ostali operativni rezultat	10	(81)	(284)	(79)	(278)
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja		1.285	1.211	1.026	919
Porez na dobit	11	(254)	(229)	(196)	(166)
Neto rezultat za razdoblje		1.031	982	830	753
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu		23	20	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva		1.008	962	-	-
Zarada po dionici					
Osnovna i razrijeđena (HRK)	44	59,33	56,66	-	-

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2019. (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Neto rezultat za razdoblje	1.031	982	830	753
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje se ne mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	3	(1)	1	-
Fer vrijednost rezerve vlasničkih instrumenata	22	51	20	45
Rezerve vlastitog kreditnog rizika	-	-	-	-
Odgođeni porezi koji se odnose na stavke koje se ne mogu reklasificirati	(4)	(9)	(4)	(8)
Ukupno	21	41	17	37
Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata	(72)	99	(53)	88
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(47)	101	(42)	90
Reklasifikacija prilagodbi	(28)	(1)	(14)	-
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke	3	(1)	3	(2)
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(6)	2	-	-
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(6)	2	-	-
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-
Odgođeni porezi povezani sa stavkama koje se mogu reklasificirati	6	(16)	4	(16)
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	6	(16)	4	(16)
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-
Ukupno	(72)	85	(49)	72
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	(51)	126	(32)	109
Ukupna sveobuhvatna dobit	980	1.108	798	862
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa nekontrolirajućem interesu	23	20	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa vlasniku matičnog društva	957	1,088	-	-

II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019.

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA
	Bilješke	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.
Imovina					
Novac i novčana sredstva	12	4.954	5.105	4.383	4.339
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		278	225	279	226
Derivativi	13	33	39	34	40
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	14	245	186	245	186
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka		165	199	23	25
od čega založeno kao kolateral	34	93	-	-	-
Vlasnički instrumenti	15	11	16	9	10
Dužnički vrijednosni papiri	15	154	183	14	15
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		8.602	10.604	7.977	9.961
od čega založeno kao kolateral	34	323	816	-	421
Vlasnički instrumenti	16	111	162	102	147
Dužnički vrijednosni papiri	16	8.491	10.442	7.875	9.814
Financijska imovina po amortiziranom trošku		49.678	51.295	46.115	46.817
od čega založeno kao kolateral	34	-	25	-	25
Dužnički vrijednosni papiri	18	1.273	1.642	1.020	1.464
Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	18	5.228	4.367	5.309	4.260
Kreditni i predujmovi klijentima	18	43.177	45.286	39.786	41.093
Potraživanja s osnovne financijskog najma	19	2.080	2.453	-	-
Nekretnine i oprema	23	1.245	1.311	669	803
Ulaganja u nekretnine	23	49	33	17	3
Nematerijalna imovina	24	372	376	120	121
Ulaganja u ovisna društva	22	-	-	989	989
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	22	60	58	38	38
Tekuća porezna imovina	25	10	12	-	-
Odgodena porezna imovina	25	219	187	87	75
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	1.425	1.537	309	188
Ostala imovina	26	554	471	428	356
Ukupno imovina		69.691	73.866	61.434	63.941
Obveze i kapital					
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja		27	36	27	36
Derivativi	13	27	36	27	36
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		59.687	62.690	52.937	54.529
Depoziti od banaka	27	8.931	9.814	5.082	5.275
Depoziti od klijenata	27	49.197	51.325	46.983	48.455
Izdani dužnički vrijednosni papiri	27	670	672	670	672
Ostale financijske obveze	27	889	879	202	127
Obveze za najam	32	-	98	-	105
Rezerviranja	28	205	494	166	453
Tekuće porezne obveze	25	106	24	81	8
Odgodene porezne obveze	25	2	5	-	-
Ostale obveze	29	603	641	413	427
Ukupne obveze		60.630	63.988	53.624	55.558
Temeljni kapital		1.698	1.698	1.698	1.698
Kapitalne rezerve i kapitalna dobit		1.887	1.886	1.887	1.886
Zadržana dobit		5.083	5.756	4.021	4.485
Ostale rezerve		223	350	204	314
Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva		8.891	9.690	7.810	8.383
Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu		170	188	-	-
Ukupno kapital	30	9.061	9.878	7.810	8.383
Ukupno obveze i kapital		69.691	73.866	61.434	63.941

Financijski izvještaji

za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

III. Izvještaj o promjenama kapitala

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Rezerva fer vrijednosti	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje definiranih planova primanja	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontroliraj učem interesu	GRUPA Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2019.	1.698	1.887	5.083	x	281	(9)	1	(50)	8.891	170	9.061
Isplaćene dividende	-	-	(289)	x	-	-	-	-	(289)	(2)	(291)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	(1)	x	1	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene	-	(1)	1	x	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	962	x	150	2	(1)	(25)	1.088	20	1.108
Neto rezultat za razdoblje	-	-	962	x	-	-	-	-	962	20	982
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	x	150	2	(1)	(25)	126	-	126
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranja planova primanja	-	-	-	x	-	-	(1)	-	(1)	-	(1)
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	x	150	-	-	(25)	125	-	125
Promjene pri preračunavanju valuta	-	-	-	x	-	2	-	-	2	-	2
Stanje 31. prosinca 2019.	1.698	1.886	5.756	x	432	(7)	-	(75)	9.690	188	9.878
Stanje 1. siječnja 2018.	1.698	1.887	4.221	303	-	(3)	(2)	(54)	8.050	156	8.206
Promjene nastale zbog inicijalne primjene IFRS 9	-	-	(29)	(303)	331	-	-	2	1	-	1
Novo stanje od 1. siječnja 2018.	1.698	1.887	4.192	x	331	(3)	(2)	(52)	8.051	156	8.207
Isplaćene dividende	-	-	(160)	x	-	-	-	-	(160)	(2)	(162)
Promjene u opsegu konsolidacije i vlasničkog utjecaja	-	-	(15)	x	-	-	-	-	(15)	(7)	(22)
Ostale izmjene	-	-	58	x	-	-	-	-	58	-	58
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	1.008	x	(50)	(6)	3	2	957	23	980
Neto rezultat za razdoblje	-	-	1.008	x	-	-	-	-	1.008	23	1.031
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	x	(50)	(6)	3	2	(51)	-	(51)
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranja planova primanja	-	-	-	x	-	-	3	(1)	2	-	2
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	x	(50)	-	-	3	(47)	-	(47)
Promjene pri preračunavanju valuta	-	-	-	x	-	(6)	-	-	(6)	-	(6)
Stanje 31. prosinca 2018.	1.698	1.887	5.083	x	281	(9)	1	(50)	8.891	170	9.061

Financijski izvještaji

za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

III. Izvještaj o promjenama kapitala (nastavak)

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Rezerva fer vrijednosti	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje definiranih planova primanja	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	BANKA Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2019.	1.698	1.887	4.021	x	247	-	2	(45)	-	-	7.810
Isplaćene dividende	-	-	(289)	x	-	-	-	-	-	-	(289)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	(1)	x	1	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene	-	(1)	1	x	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	753	x	133	-	-	(24)	-	-	862
Neto rezultat za razdoblje	-	-	753	x	-	-	-	-	-	-	753
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	x	133	-	-	(24)	-	-	109
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranih planova primanja	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	x	133	-	-	(24)	-	-	109
Stanje 31. prosinca 2019.	1.698	1.886	4.485	x	381	-	2	(69)	-	-	8.383
Stanje 1. siječnja 2018.	1.698	1.887	3.342	261	-	-	1	(47)	-	-	7.142
Promjene nastale zbog inicijalne primjene IFRS 9	-	-	(28)	(261)	280	-	-	2	-	-	(7)
Novo stanje od 1. siječnja 2018.	1.698	1.887	3.314	x	280	-	1	(45)	-	-	7.135
Isplaćene dividende	-	-	(160)	x	-	-	-	-	-	-	(160)
Ostale izmjene	-	-	37	x	-	-	-	-	-	-	37
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	830	x	(33)	-	1	-	-	-	798
Neto rezultat za razdoblje	-	-	830	x	-	-	-	-	-	-	830
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	x	(33)	-	1	-	-	-	(32)
Promjene nastale zbog ponovnog mjerenja definiranih planova primanja	-	-	-	x	-	-	1	-	-	-	1
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	x	(33)	-	-	-	-	-	(33)
Stanje 31. prosinca 2018.	1.698	1.887	4.021	x	247	-	2	(45)	-	-	7.810

IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Neto rezultat za razdoblje	1.031	982	830	753
Nenovčane usklade stavaka neto dobiti/gubitka za godinu				
Amortizacija, umanjenje vrijednosti i ukidanje umanjenja vrijednosti, ponovno vrednovanje imovine	271	268	119	125
Nove rezervacije i ukidanje rezervacija (uključujući rezervacije za rizike)	249	321	209	346
Dobici /(gubici) od prodaje imovine	2	(11)	(2)	(11)
Porez na dobit	254	229	196	166
Ostale usklade	(1)	2	-	-
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih djelatnosti nakon usklade za nenovčane komponente	775	809	522	626
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	195	59	195	59
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasnički instrumenti	(3)	(5)	(3)	(2)
Dužnički vrijednosni papiri	(1)	(29)	1	(1)
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: dužnički vrijednosni papiri	1.273	(3.805)	1.259	(3.803)
Financijska imovina po amortiziranom trošku				
Dužnički vrijednosni papiri	97	(369)	94	(444)
Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	(638)	651	(817)	839
Kreditni i predujmovi klijentima	(3.238)	(2.192)	(3.719)	(1.206)
Potraživanja s osnove financijskog najma	(335)	(372)	-	-
Derivativi	(6)	3	(4)	4
Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(192)	(238)	(181)	(188)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku				
Depoziti od banaka	(2.085)	883	(1.313)	193
Depoziti od klijenata	4.824	2.128	4.675	1.472
Izdani dužnički vrijednosni papiri	294	2	294	2
Ostale financijske obveze	(24)	24	(3)	(41)
Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	(38)	9	(21)	(15)
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	1.929	(1.460)	1.809	(1.752)
Primici od prodaje				
Financijska imovina koje se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: vlasnički instrumenti	14	-	14	-
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	60	67	8	20
Stjecanje				
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: vlasnički instrumenti	-	-	-	-
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	(276)	(299)	(128)	(159)
Stjecanje ovisnih društava (stečeni neto novčani i novčani ekvivalenti)	-	-	(81)	-
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(202)	(232)	(187)	(139)
Dividenda isplaćena vlasnicima matičnog društva	(160)	(289)	(160)	(289)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	(2)	(2)	-	-
Obveze po najmovima	-	(29)	-	(27)
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(162)	(320)	(160)	(316)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	5.344	6.909	4.874	6.336
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	1.929	(1.460)	1.809	(1.752)
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(202)	(232)	(187)	(139)
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(162)	(320)	(160)	(316)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja¹⁾	6.909	4.897	6.336	4.129
Novčani tokovi koji se odnose na poreze, kamatu i dividende (uključene u novčani tok iz poslovnih djelatnosti)				
Uplate poreza na dobit	(265)	(303)	(246)	(253)
Primljena kamata	2.451	2.316	2.088	1.953
Primljena dividenda	10	10	20	69
Plaćena kamata	(444)	(387)	(360)	(323)

1) Novac i novčane ekvivalente predstavljaju novac u blagajni, sredstva koja se drže kod središnje banke i plasmani banaka sa dospijanjem do 3 mjeseca (Bilješka 12).

V. Bilješke uz financijske izvještaje

A. OPĆI PODACI

POVIJEST I OSNUTAK

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj. Banka je holding društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori, Republici Sjevernoj Makedoniji i Republici Sloveniji.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju i zasebne financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno financijski izvještaji).

OSNOVNE DJELATNOSTI BANKE

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovnog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- platni promet u zemlji i inozemstvu,
- pružanje bankarskih usluga putem ovisnih društava u Republici Hrvatskoj.

NADZORNI ODBOR

Willibald Cernko	Predsjednik
Georg Bucher	Zamjenik predsjednika
Ingo Bleier	Član
Hannes Frotzbacher	Član do 31. prosinca 2019.
Dr. Judit Agnes Havasi	Član
Walburga Seidl	Član
Nikolai Leo de Arnoldi	Član

UPRAVA

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Christoph Schoefboeck	Predsjednik
Borislav Centner	Član
Slađana Jagar	Član do 31. prosinca 2019.
Zdenko Matak	Član
Martin Hornig	Član
Krešimir Barić	Član od 01. siječnja 2020.
Hannes Frotzbacher	Član od 01. veljače 2020.

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

PROKURISTI:

Banka trenutno nema prokuriste.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 kuna i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

DEFINICIJA KONSOLIDIRANE GRUPE

Banka je matično društvo bankarske grupacije (u daljnjem tekstu: Grupa) koja obuhvaća sljedeća ovisna društva konsolidirana u ovim financijskim izvještajima:

Naziv ovisnog društva	Bilješka	Vlasnički udio	Osnovna djelatnost	Sjedište
Erste Nekretnine d.o.o.	22	100%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Bank AD Podgorica, Crna Gora	22	100%	Kreditna institucija	Ulica Arsenija Boljevića 2A, Podgorica, Crna Gora
Erste Card Club d.o.o.	22	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Ulica Frana Folnegovića 6, Zagreb
Erste Card d.o.o. Slovenija	22	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Dunajska cesta 129, Ljubljana, Slovenija
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje	22	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Kej 13-ti Noemvri, 2/2 GTC, Skopje
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	22	100%	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	22	50%	Financijski i operativni najmovi	Zelinska 3, Zagreb
Izbor Nekretnina d.o.o.	22	100%	Upravljanje nekretninama i najam	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Group IT HR d.o.o.	22	80%	IT inženjering	Jurja Haulika 19/A, Bjelovar
Naziv pridruženog društva				
Erste d.o.o.	22	45,86%	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2A, Zagreb

Stjecanja

Na dan 11. kolovoza 2018. Banka je stekla dodatnih 25,004% udjela u društvu Erste Factoring d.o.o. te tako povećala vlasništvo na 100% za novčanu naknadu u iznosu od 21 milijun kuna. Prije toga izvršena je dokapitalizacija Erste Factoring d.o.o. u iznosu 60 milijuna kuna.

Prodaja

U ožujku 2019. godine prodano je društvo S Immorent Zeta d.o.o. u iznosu od 347 tisuća HRK, te je u istom iznosu Banka izvršila ukidanje ispravka vrijednosti ulaganja.

B. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) OSNOVA PRIKAZA

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-jevima) izdanim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“) i usvojenim od strane Europske unije („EU“).

U skladu s važećim modelima vrednovanja objašnjenih ili dopustivih prema MSFI-jevima konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su po načelu troška, osim financijske imovine i financijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka te financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Osim izmjena vezanih uz MSFI 16 koji Grupa prvi put primjenjuje od 01. siječnja 2019. godine, računovodstvene politike se primjenjuju dosljedno (za detalje pogledati poglavlje 'MSFI 16 Najmovi' pod c) Računovodstvene metode i metode vrednovanja).

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Ukoliko nije drugačije navedeno, financijski izvještaji iskazani su u milijunima hrvatskih kuna („HRK“), koje predstavljaju funkcionalnu i izvještajnu valutu Banke i Grupe.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-jevima zahtijeva od Uprave donošenje procjena, prosudbi i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum izvještaja kao i na iznose prihoda, rashoda te ostale sveobuhvatne dobiti iskazane tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještaja o financijskom položaju te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka vodi svoje poslovne knjige u skladu s propisima i odlukama zahtijeva statutarnog računovodstva banaka u Hrvatskoj.

Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Banke i njenih ovisnih društava.

b) OSNOVA KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i društava nad kojima Banka ima kontrolu (ovisna društva), zajedno sa udjelom Grupe u pridruženim društvima.

Ovisna društva

Ovisna društva su društva nad kojima Grupa ima kontrolu.

Sva društva nad kojima Grupa, izravno ili neizravno, ima kontrolu uključena su u konsolidirane financijske izvještaje na osnovi računovodstvene evidencije na datum 31. prosinca 2019. godine.

Ovisna društva uključena su u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je stečena kontrola do datuma prestanka kontrole. Kontrola je postignuta kada je Grupa izložena ili ima pravo na varijabilne prinose koji proizlaze iz odnosa s društvom i ima sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć upravljanja relevantnim aktivnostima društva. Relevantne aktivnosti su one koje najznačajnije utječu na varijabilne prinose društva.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili prodana tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku od efektivnog datuma kada kontrola započinje do efektivnog datuma kada kontrola prestaje.

b) OSNOVE KONSOLIDACIJE (nastavak)

Financijski izvještaji ovisnih društava sastavljaju se za isto izvještajno razdoblje kao i financijski izvještaji Banke, primjenom računovodstvenih politika usklađenih na razini Grupe. Unutargrupna stanja, transakcije, prihodi i rashodi, nerealizirani dobiti i gubici koji proizlaze iz unutargrupnih transakcija, eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja.

Nekontrolirajući interesi predstavljaju udio u dobiti ili gubitku te kapitalu ovisnih društava kojem Banka nije izravni ni neizravni vlasnik. Nekontrolirajući interesi prikazuju se zasebno u izvještaju o dobiti ili gubitku Grupe, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe te unutar kapitala u izvještaju o financijskom položaju Grupe. Promjene udjela nekontrolirajućih interesa, koje nemaju za posljedicu promjenu u kontroli nad ovisnim društvom, iskazuju se kao transakcije kroz kapital, pri čemu se svaka razlika između iznosa za koji su nekontrolirajući interesi prilagođeni i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade, priznaje izravno u kapital.

Ulaganja u pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama društva koje je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama. Općenito, pri posjedovanju od 20% do 50% glasačke moći pretpostavlja se da postoji značajan utjecaj.

Rezultat, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima primjenom metode udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku stjecanja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i umanjenom za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti pojedinačnog ulaganja.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva utvrđenih na dan stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja i predmet je testa umanjenja kao dio ulaganja. Višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza iznad troška stjecanja se, nakon ponovne procjene, priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku.

c) RAČUNOVODSTVENE METODE I METODE VREDNOVANJA

MSFI 16 Najmovi

Grupa od 01. siječnja 2019. godine primjenjuje zahtjeve MSFI-ja 16 'Najmovi' koji zamjenjuje MRS 17 'Najmovi' i pripadajuća tumačenja (IFRIC 4 Utvrđivanje da li sporazum sadrži najam, SIC 15 Poslovni najmovi – poticaji i SIC 27 Procjena sadržaja transakcija koje uključuju pravni oblik najma).

MSFI 16 je izdan u siječnju 2016. godine od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). MSFI 16 uvodi jedinstveni model za računovodstveno priznavanje najмова u izvještaju o financijskom položaju. Standard zahtjeva da najmoprimac prizna pravo korištenja imovine (imovine koja je predmet ugovora o najmu) te obvezu za najam (koja predstavlja njegovu obvezu plaćanja najma) u izvještaju o financijskom položaju. Izuzetak su kratkoročni ugovori o najmu (najmovi s rokom trajanja kraćim od 12 mjeseci) i ugovori o najmu sredstava male vrijednosti za koje postoji izuzeće od primjene zahtjeva standarda.

Pri početnom priznavanju ugovora utvrđuje se da li ugovor sadrži najam, odnosno da li je ugovor definiran kao ugovor kojim se prenosi pravo na kontrolu nad korištenjem točno određene imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Pravo korištenja imovine i obveza po najmu priznaju se na datum početka najma. Pravo korištenja imovine početno se priznaje po trošku te se amortizira primjenom linearne metode do kraja korisnog vijeka uporabe imovine koja je predmet najma ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji. Trošak prava korištenja imovine obuhvaća iznos početnog mjerenja obveze za najam, plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma, umanjena za primljene poticaje za najam, sve početne izravne troškove koji nastaju za korisnika najma, procjenu troškova koje će korisnik najma snositi pri rastavljanju i uklanjanju predmetne imovine, obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanju predmetne imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma. Grupa koristi linearnu metodu amortizacije. Pravo korištenja imovine podliježe zahtjevima za umanjenje vrijednosti MRS-a 36.

Obveza za najam početno se priznaje prema sadašnjoj vrijednosti svih budućih plaćanja koja su vezana uz najam a nisu plaćena na datum početka najma. Buduća plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja proizlazi iz ugovora o najmu ili ako se ta stopa ne može izravno utvrditi iz ugovora, najmoprimac je obavezan primijeniti inkrementalnu stopu zaduživanja najmoprimca. Plaćanja po osnovi najma koja uključuju u utvrđivanje vrijednosti obveze obuhvaćaju sljedeća plaćanja: fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, svote za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, cijenu izvršenja mogućnosti kupnje, kazne za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma.

Nakon početnog priznavanja, iznos obveze se usklađuje povećanjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala kamate na obveze po najmu, smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala obavljena plaćanja najma i ponovnim utvrđivanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala ponovnu procjenu ili izmjene uvjeta ugovora o najmu. Za najmove pokretnina Grupe (kao najmoprimca) inkrementalna stopa zaduživanja sastoji se od bazne stope (Euribor), usklađene sukladno rejtingu, iznosu posuđenih sredstava, trajanju najma i uključenim kolateralima. Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za nekretnine zasniva se na dvije komponente: tržišnoj stopi i stopi pojedine nekretnine. Tržišna stopa se temelji na postojećim bančnim podacima o financiranju te odražava valutu, razdoblje najma i kreditnu sposobnost primatelja najma. Stopa pojedine nekretnine predstavlja usklađenje tržišne stope na temelju kvalitete pojedine nekretnine.

Prema zahtjevima MSFI-ja 16, računovodstveni tretman kod najmodavca nije se značajno promijenio u odnosu na zahtjeve MRS-a 17. Grupa kao najmodavac i dalje klasificira najmove kao operativne i financijske najmove. U usporedbi sa MRS-om 17, bilješke pod MSFI-jem 16 su znatno razumljivije.

Što se tiče prijelaza na MSFI 16, Grupa je primijenila modificirani retrospektivni pristup prema MSFI 16.C5 (b) koji ne zahtijeva prepravljavanje stanja usporednog razdoblja. Svi ugovori ranije klasificirani kao najmovi primjenom zahtjeva MRS-a 17 i IFRIC 4 su obuhvaćeni MSFI-jem 16. Za najmove prethodno klasificirane kao operativni najmovi, Grupa je priznala obveze za najam u iznosu sadašnje vrijednosti preostalih plaćanja s osnove najma, diskontiranih primjenom inkrementalne stope zaduženja najmoprimca utvrđene na datum početne primjene. Pravo korištenja imovine priznato je u iznosu jednakom obvezi po najmu (MSFI 16.C8 (b)(ii)). Početna primjena standarda nije imala učinka na kapital Grupe. Grupa ne primjenjuje zahtjeve MSFI-ja 16 na ugovore o najmu nematerijalne imovine. Grupa koristi praktična izuzeća za kratkoročne najmove i najmove male vrijednosti čime se na njih ne primjenjuju zahtjevi MSFI-ja 16 te se ne priznaje pravo korištenja imovine.

Pravo korištenja imovine prikazuje se pod pozicijom 'Nekretnine i oprema' u izvještaju o financijskom položaju. Ponderirana prosječna inkrementalna stopa zaduženja najmoprimca primijenjena na obveze za najam iznosila je 7% na 01. siječnja 2019. godine.

MSFI 16 Najmovi (nastavak)

Primjena MSFI-ja 16 imati će utjecaj na buduću dobit ili gubitak. Ukupni troškovi priznati kroz razdoblje najma se ne mijenjaju ali se mijenja raspodjela troškova najma kroz vrijeme te prikazivanje istih u dobiti ili gubitku. Troškovi operativnog najma su se prema MRS-u 17 priznavali ravnomjerno tijekom razdoblja najma u dobit ili gubitak dok se s MSFI-jem 16 ti troškovi dijele na trošak kamate i trošak amortizacije. Trošak kamate se smanjuje tijekom razdoblja sukladno otplati najma a amortizacija se provodi primjenom linearne metode tijekom razdoblja najma što dovodi do priznavanja većeg troška u početnim razdobljima za većinu najmova.

Usklada ukupnih obveza po najmovima

U milijunima HRK	GRUPA	BANKA
Nediskontirane obveze operativnih najmova (MRS 17) na dan 31. prosinca 2018.	181	183
(-) diskontiranje (koristeći inkrementalnu stopu zaduženja na 01. siječnja 2019.)	(31)	(31)
Diskontirane obveze operativnih najmova na dan 01. siječnja 2019.	150	152
Izuzeća za priznavanje:		
Umanjenje: kratkoročni najmovi	(5)	(5)
Umanjenje: najmovi malih vrijednosti	(49)	(49)
Povećanje/umanjenje: razumna mogućnost produženja i raskida ugovora	(12)	(12)
Povećanje/umanjenje: ostalo	3	2
Obveze po najmovima na dan 01. siječnja 2019.	87	88

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje

Financijski instrument je svaki ugovor na temelju kojeg nastaje financijska imovina jednog poslovnog subjekta i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog poslovnog subjekta.

(i) Klasifikacija financijskih instrumenata

Prema MSFI-ju 9 sva financijska imovina i obveze, uključujući derivativne financijske instrumente, trebaju se priznati u izvještaju o financijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerenja.

Financijski instrumenti se, sukladno zahtjevima MSFI-a 9, raspoređuju u slijedeće kategorije:

- 1) Financijska imovina ili financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (eng. FVPL),
- 2) Financijska imovina ili financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku (eng. AC),
- 3) Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (eng. FVOCI)

Klasifikacija financijske imovine

Klasifikacija financijske imovine u pojedine kategorije mjerenja, pri početnom priznavanju, ovisi o:

- 1) poslovnom modelu za upravljanje financijskom imovinom i
- 2) karakteristikama ugovornih novčanih tokova financijske imovine.

Poslovni model za upravljanje financijskom imovinom

Poslovni model se određuje na osnovi poslovnog cilja upravljanja financijskom imovinom odnosno procjene drži li se financijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, ili oboje prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine ili samo radi prodaje.

Poslovni model za upravljanje financijskom imovinom određuje ključno rukovodstvo i to na razini koja odražava način na koji se upravlja grupom financijske imovine zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj, a ne na razini pojedinog instrumenta.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Procjena poslovnog modela promatra se kroz aktivnosti koje Grupa poduzima u svrhu ostvarivanja poslovnih ciljeva i na koji način se izvještava ključno rukovodstvo Grupe. Procjena se temelji na sljedećim relevantnim kriterijima:

- Način na koji se mjeri uspješnost poslovnog modela i financijske imovine unutar tog poslovnog modela, te kako se o tome izvještava ključno rukovodstvo
- Rizici koji utječu na uspješnost poslovnog modela i financijske imovine unutar tog poslovnog modela i način koji se upravlja tim rizicima i
- Naknade ključnom rukovodstvu (osnovom fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili iznosa prikupljenih ugovornih novčanih tokova).

Slijedom navedenog, u skladu sa zahtjevima MSFI-a 9, utvrđen je poslovni model Grupe za upravljanje financijskom imovinom:

- 1) Poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (eng. held to collect), za sve kredite (klijentsko poslovanje). Na godišnjoj razini provodi se procjena i potvrda održivosti poslovnog modela kroz analizu prodaja. Prodaje financijske imovine koje se, unutar Grupe smatraju prodajom u skladu sa poslovnim modelom držanja financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova jesu prodaje zbog povećanja kreditnog rizika financijske imovine, prodaje financijske imovine koje nisu učestale (iako se radi o značajnim vrijednostima), prodaje financijske imovine koja nije značajne vrijednosti iako su učestale te prodaje financijske imovine kojoj je rok dospijeća blizu.
- 2) Sva tri poslovna modela za ulaganja u vrijednosne papire (ne klijentsko poslovanje).

Prema MSFI-ju 9, postoje 3 poslovna modela:

- Poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (eng. held to collect): Financijskom imovinom klasificiranom unutar ovog poslovnog modela upravlja se na način da se novčani tokovi od financijske imovine ostvaruju kroz prikupljanje ugovornih novčanih tokova (glavnice i kamate) tijekom vijeka trajanja financijske imovine.
- Poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaja financijske imovine (eng. hold and sell): Financijskom imovinom klasificiranom unutar ovog poslovnog modela upravlja se na način da se novčani tokovi od financijske imovine ostvaruju kroz prikupljanje ugovornih novčanih tokova (glavnice i kamate) i kroz prodaju financijske imovine.
- Ostali poslovni model - poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja novčanih tokova kroz prodaju financijske imovine: Financijskom imovinom klasificiranom unutar ovakvih poslovnih modela upravlja se temeljem fer vrijednosti te se novčani tokovi od financijske imovine ostvaruju kroz prodaju. Primjer ovakvog portfelja je portfelj koji se drži radi trgovanja (eng. held for trading). Financijska imovina se stječe s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti i ostvarivanja kratkoročnih profita.

Karakteristike ugovornih novčanih tokova (SPPI test)

Prema zahtjevima MSFI-ja 9, Grupa je obvezna za svaku financijsku imovinu procijeniti karakteristike ugovornih novčanih tokova. Pod procjenom karakteristika ugovornih novčanih tokova smatra se procjena jesu li ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (eng. solely payments of principal and interest); u nastavku dokumenta SPPI test.

Grupa, na temelju ove procjene, uzimajući u obzir i poslovni model koji primjenjuje za upravljanje tom financijskom imovinom, donosi odluku o klasifikaciji financijske imovine u određenu kategoriju mjerenja. SPPI test provodi se na razini instrumenta odnosno karakteristike novčanih tokova financijske imovine procjenjuju se na razini pojedinačnog ugovora.

Općenito, ugovorni novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice smatraju se osnovnim kreditnim poslovanjem i samo takvi novčani tokovi zadovoljavaju SPPI test. Pod osnovnim kreditnim poslovanjem, najznačajnije elemente kamate čine vremenska vrijednost novca i kreditni rizik. Sve dok kamata kao naknada za posuđenu glavicu sadrži samo osnovne elemente, instrument zadovoljava SPPI test. Osim ranije spomenutih, osnovne elemente čine:

Kamata = naknada za vremensku vrijednost novca + naknada za kreditni rizik + naknada za administrativne troškove + naknada za ostale osnovne rizike + profitna marža.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Sukladno tome, ukoliko ugovorni uvjeti sadrže karakteristike koje nisu osnovni elementi kamate i te karakteristike rezultiraju rizicima ili promjenama ugovornih novčanih tokova koje nisu povezane s osnovnim kreditnim poslovanjem, financijska imovina pada SPPI test. Mjerenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit za takvu financijsku imovinu nije moguće te se ona raspoređuje u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Isto tako, ukoliko je nekom ugovornom klauzulom promijenjen element kamate koji se odnosi na vremensku vrijednost novca (kamatna neusklađenost poput neusklađenosti perioda ažuriranja i ročnosti tržišne kamatne stope) potrebna je procjena promjene ugovornih novčanih tokova. Značajnost promjene vremenske vrijednosti novca, utvrđuje se tzv. benchmark testom. Svrha procjene promjene vremenske vrijednosti novca jest utvrditi koliko se ugovorni (nediskontirani) novčani tokovi mogu razlikovati od (nediskontiranih) novčanih tokova koji bi nastali da nije bilo promjene vremenske vrijednosti novca (referentni novčani tokovi). Osim navedenih značajki, ostali uvjeti referentne imovine jednaki su uvjetima financijske imovine koja je predmet testa. Ako promjena vremenske vrijednosti novca za posljedicu ima ugovorne (nediskontirane) novčane tokove koji se znatno razlikuju od (nediskontiranih) referentnih novčanih tokova, financijska imovina ne ispunjava kriterij za klasifikaciju i mjerenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Kroz benchmark test, Grupa mora uzeti u obzir učinak promjene vremenske vrijednosti novca u svakom izvještajnom razdoblju, ali i kumulativno tijekom vijeka trajanja financijske imovine.

Klasifikacija financijskih obaveza

Financijske obaveze klasificiraju se u kategoriju mjerenja po amortiziranom trošku, osim:

- financijskih obaveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
- financijskih obaveza proizašlih iz prijenosa financijske imovine koji ne zadovoljava kriterije za prestanak priznavanja imovine
- obaveza po izdanim financijskim jamstvima
- obaveza proizašlih iz plasmana odobrenih po stopi ispod tržišne kamatne stope
- potencijalne naknade priznate od strane stjecatelja unutar poslovnog spajanja na koje se primjenjuju zahtjevi MSFI-a 3.

(ii) Početno priznavanje i mjerenje

Kod početnog priznavanja Grupa mjeri financijsku imovinu ili financijsku obvezu po njezinoj fer vrijednosti uvećanoj, u slučaju financijske imovine ili financijske obaveze koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, za transakcijske troškove koji su izravno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili izdavanjem financijske obaveze. Financijska imovina i financijske obaveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi se odmah priznaju u dobit ili gubitak.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obaveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja na glavnom tržištu ili u nedostatku takvoga na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja.

Detalji o tehnikama vrednovanja koje se koriste za mjerenje fer vrijednosti i hijerarhiji fer vrijednosti, prikazani su u Bilješci 38 Fer vrijednost financijskih instrumenata.

Pri početnom priznavanju, financijski instrumenti koje ulaze u obuhvat primjene modela očekivanog gubitka, sukladno MSFI-u 9, raspoređuju se u određenu fazu umanjenja vrijednosti (eng. Stage). Za te instrumente se pri početnom priznavanju priznaje umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje.

Redovne kupnje ili prodaje financijske imovine Grupa priznaje primjenom računovodstva na datum namire (eng. Settlement date accounting). Datum namire je datum na koji je imovina isporučena Grupi ili na koji je Grupa isporučila imovinu.

Primjenom računovodstva na datum namire Grupa financijsku imovinu evidentira u izvanbilančnoj evidenciji na datum trgovanja, te do datuma namire priznaje sve promjene fer vrijednosti financijske imovine koja treba biti primljena tijekom razdoblja između datuma trgovanja i datuma namire na isti način na koji priznaje stečenu imovinu. Promjene fer vrijednosti u tom razdoblju priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku ako se radi o financijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, odnosno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se radi o financijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Kod prodaje financijske imovine, primjena računovodstva na datum namire predstavlja isporuku financijske imovine drugoj strani i priznavanje dobitaka i gubitaka od prodaje na dan isporuke te imovine od strane Grupe.

Naknadno mjerenje financijskih instrumenata provodi se po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, a opisano je u potkategorijama mjerenja u nastavku.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

(iii) Financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku (eng. AC)

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Nederivatna financijska imovina raspoređuje se u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ukoliko su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, i
- Ugovoreni uvjeti po toj financijskoj imovini rezultiraju, na određene datume, novčanim tokovima koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Unutar ove kategorije mjerenja raspoređuju se dužnički vrijednosni papiri i krediti i predumjovi koji zadovoljavaju gore navedene uvjete, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, potraživanja s osnove financijskog najma te novac i novčana sredstva. U izvještaju o financijskom položaju ova se financijska imovina prikazuje pod linijom 'Financijska imovina po amortiziranom trošku', 'Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja' i 'Novac i novčana sredstva'.

Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku čini najveću kategoriju mjerenja u Grupi s obzirom da uključuje kreditno poslovanje s klijentima i bankama, depozite kod centralne banke, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja te ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Početno priznavanje i naknadno mjerenje

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku početno se priznaje se na datum namire po fer vrijednosti, uvećanoj za pripadajuće troškove stjecanja financijske imovine. Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerenje provodi se po amortiziranom trošku, uz primjenu metode efektivne kamatne stope.

Amortizirani trošak financijske imovine je iznos po kojem je financijska imovina mjerena pri početnom priznavanju, umanjen za otplate glavnice, umanjen ili uvećan za kumulativni iznos amortizacije svake razlike između početnog iznosa i iznosa o dospelju, izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i usklađen za iznos rezervacija za umanjene vrijednosti financijske imovine.

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine predstavlja amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za rezervacije za umanjene vrijednosti.

Kamatni prihod se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope na način da se efektivna kamatna stopa primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine osim za:

- 1) Kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu financijsku imovinu (eng. Purchased or originated credit impaired financial assets; POCI). Za takvu imovinu Grupa primjenjuje kreditno prilagođenu efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak te imovine, od početka priznavanja. Kreditno prilagođena efektivna kamatna stopa je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjeni budući novčani primici i/ili novčani izdaci kroz očekivani vijek trajanja financijske imovine na amortizirani trošak financijske imovine koja je kupljena ili izdana kao kreditno umanjena. Kod izračuna ove stope prilikom procjene očekivanih novčanih tokova u obzir se uzimaju i očekivani kreditni gubici.
- 2) Financijsku imovinu koja nije kupljena niti izdana kao kreditno umanjena ali je naknadno postala kreditno umanjena (raspoređena je u fazu umanjena 3). Za takvu imovinu Grupa primjenjuje efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak te imovine u narednim razdobljima sve dok je imovina kreditno umanjena.

Metoda efektivne kamatne stope predstavlja metodu izračuna amortizacijskog troška financijske imovine ili financijske obveze te vremenskog razgraničenja kamatnog prihoda, odnosno kamatnog troška tijekom određenog razdoblja.

Efektivna kamatna stopa (EKS) je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjeni budući novčani primici i/ili novčani izdaci kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta, ili gdje je to prikladno, kroz kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ili amortizirani trošak financijske obveze. Efektivna kamatna stopa računa se pri početnom priznavanju financijskog instrumenta.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Kod izračuna efektivne kamatne stope potrebno je procijeniti očekivane novčane tokove, uzimajući u obzir sve uvjete iz ugovora financijskog instrumenta te zanemarujući očekivane kreditne gubitke. U izračun je potrebno uključiti sve naknade plaćene, odnosno primljene, između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove, premije ili diskonte, odnosno sve razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti instrumenta (koji se vodi po amortizacijskom trošku) i iznosa po dospijeću.

Promjena ugovornih novčanih tokova financijske imovine (eng. modification of contractual cash flows)

Promjene uvjeta ili modificiranje ugovornih novčanih tokova financijske imovine koje ne dovodi do prestanka priznavanja financijske imovine su sve promjene ugovornih uvjeta koje utječu na iznos i/ili vremensko razdoblje preostalih ugovornih novčanih tokova, osim onih koje dovode do prestanka priznavanja.

Kod takvih promjena Grupa je dužna izračunati novu bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i učinak te promjene priznati u račun dobiti i gubitka, kao gubitak ili dobitak od promjene ugovornih novčanih tokova. Nova bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine računa se kao sadašnja vrijednost promijenjenih ugovornih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom financijske imovine (ili kreditno prilagođenom efektivnom kamatnom stopom ako se radi o kupljenoj ili izdanoj kreditno umanjenoj financijskoj imovini):

- Gubitak od promjene ugovornih uvjeta: ako je neto sadašnja vrijednost (eng. NPV) izmijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalom EKS manja od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine prije promjene
- Dobitak od promjene ugovornih uvjeta: ako je neto sadašnja vrijednost (eng. NPV) izmijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalom EKS veća od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine prije promjene.

Dobici ili gubici koji proizlaze iz naknadnog mjerenja financijske imovine unutar ove kategorije priznaju se kako slijedi:

- Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope, u razdoblju na koje se odnose a prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihodi' pod 'Neto Kamatni prihod' u izvještaju od dobiti ili gubitku
- Rezervacije za umanjene vrijednosti (dobici i gubici) priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata' u izvještaju od dobiti ili gubitku
- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u računu dobiti i gubitka a prikazuju se na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, dobiti ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka, a prikazani su na poziciji 'Dobici ili gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku' u izvještaju od dobiti ili gubitku.

Umanjenje vrijednosti

Na financijsku imovinu unutar ove kategorije primjenjuju se zahtjevi MSFI-a 9 o umanjenu vrijednosti financijske imovine. Iznos umanjenja vrijednosti utvrđuje se modelom očekivanog gubitka. Gubici s osnove umanjenja kao i dobiti koji su rezultat promjene procjene o očekivanim kreditnim gubicima priznaju se u račun dobiti i gubitka.

Kad je financijska imovina naknadno kreditno umanjena, Grupa u narednim razdobljima ne priznaje ugovorni kamatni prihod, odnosno kamatu na bruto knjigovodstvenu vrijednost već priznaje kamatni prihod na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine; njen amortizirani trošak. Sa stajališta bilance, kamata se obračunava na bruto knjigovodstvenu vrijednost. Razlika između obračunate ugovorne kamate i kamatnog prihoda priznatog u računu dobiti i gubitka, u izvještajnom razdoblju u kojem je imovina kreditno umanjena, iskazana je kroz rezervaciju za umanjene vrijednosti te imovine (bez utjecaja na umanjene vrijednosti).

Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o financijskom položaju na poziciji 'Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Izdani dužnički vrijednosni papiri i 'Ostale financijske obveze'.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Kod naknadnog mjerenja financijskih obveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju od dobiti ili gubitku.

Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja financijske obveze priznaju se u račun dobiti i gubitka te prikazuju na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'.

(iii) Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (eng. FVOCI)

Ne derivatna financijska imovina raspoređuje se u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ukoliko su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine, i
- Ugovoreni uvjeti po toj financijskoj imovini rezultiraju, na određene datume, novčanim tokovima koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Unutar ove kategorije raspoređuju se dužnički financijski instrumenti te vlasnički instrumenti za koje Grupa, pri početnom priznavanju, neopozivo, odluči naknadno ih mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Poslovni cilj dužničkih instrumenata raspoređenih u ovu kategoriju je, pored ostvarivanja kamatnih prihoda, upravljanje internim/eksternim potrebama za likvidnošću, učinkovito plasiranje viška likvidnosti ili realiziranje fer vrijednosti. Slijedom navedenog, unutar poslovnog modela ove kategorije mjerenja prodaja nije ograničena već je jedan od načina ostvarenja ciljeva. U izvještaju o financijskom položaju ovi dužnički instrumenti prikazuju se na poziciji 'Dužnički vrijednosni papiri', pod pozicijom 'Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit'.

Za određena ulaganja u vlasničke instrumente, koji se ne drže radi trgovanja, Grupa je izabrala opciju mjerenja istih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ta opcija primjenjuje se za strateška, značajna ulaganja u poslovne odnose. U izvještaju o financijskom položaju vlasnički instrumenti iz ove kategorije mjerenja prikazuju se na poziciji 'Vlasnički instrumenti', pod pozicijom 'Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit'.

Početno priznavanje i naknadno mjerenje

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit početno se priznaje na datum namire po fer vrijednosti, uvećanoj za pripadajuće troškove stjecanja financijske imovine. Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerenje provodi se po fer vrijednosti.

Pri priznavanju dobitaka ili gubitaka koji proizlaze iz naknadnog mjerenja financijske imovine unutar ove kategorije potrebno je razdvojiti tretman vlasničkih instrumenata od dužničkih:

Vlasnički instrumenti:

- Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju se na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti vlasničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- Prihodi od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka (osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troškova ulaganja), a prikazuju se na poziciji 'Prihod od dividendi' u izvještaju o dobiti ili gubitku
- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti vlasničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Dobici ili gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne mogu se reklasificirati u račun dobiti i gubitka. Međutim, kod prestanka priznavanja vlasničkih instrumenata iz ove kategorije mjerenja, akumulirani iznos iz ostale sveobuhvatne dobiti prenosi se u zadržanu dobit.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Dužnički instrumenti:

- Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju se na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihod' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o dobiti ili gubitku
- Rezervacije za umanjenje vrijednosti (dobici i gubici) priznaju se u račun dobiti i gubitka, a prikazuju se na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata' u izvještaju o dobiti ili gubitku
- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se, sukladno zahtjevima MRS-a 21 'Učinci promjene tečaja stranih valuta', u računu dobiti i gubitka za komponente koje čine amortizirani trošak te imovine, na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost', a unutar ostale sveobuhvatne dobiti za ostali dio imovine (razlika do fer vrijednosti), na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata'

Sukladno navedenome, kod dužničkih instrumenata klasificiranih u ovu kategoriju mjerenja, unutar ostale sveobuhvatne dobiti razlikuju se slijedeće komponente:

- akumulirani iznos umanjenja vrijednosti po modelu očekivanog gubitka
- efekt promjene fer vrijednosti financijske imovine (nerealizirani dobitak ili gubitak od mjerenja)
- efekt promjene tečaja priznat unutar ostale sveobuhvatne dobiti

Kod prestanka priznavanja dužničkih instrumenata, dobiti ili gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenose se u račun dobiti i gubitka te su prikazani na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak'.

Umanjenje vrijednosti

Na financijsku imovinu unutar ove kategorije mjerenja primjenjuju se zahtjevi MSFI-ja 9 o umanjenju vrijednosti financijske imovine, izuzev vlasničkih instrumenata. Iznos umanjenja vrijednosti utvrđuje se modelom očekivanog gubitka a iskazuje se i akumulira, unutar ostale sveobuhvatne dobiti kako ne bi umanjivao knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine s obzirom da na to da se imovina mjeri po fer vrijednosti. Gubici s osnove umanjenja kao i dobiti koji su rezultat promjene procjene o očekivanim kreditnim gubicima priznaju se u račun dobiti i gubitka. Kad je financijska imovina naknadno kreditno umanjena, Grupa u narednim razdobljima ne priznaje ugovorni kamatni prihod, odnosno kamatu na bruto knjigovodstvenu vrijednost već priznaje kamatni prihod na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine; njen amortizirani trošak. Sa stajališta bilance, kamata se obračunava na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine. Razlika između obračunate ugovorne kamate i kamatnog prihoda priznatog u računu dobiti i gubitka u izvještajnom razdoblju u kojem je imovina kreditno umanjena iskazana je kroz rezervaciju za umanjenje vrijednosti te imovine (bez utjecaja na umanjenje vrijednosti).

(iv) Financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (eng. FVPL)

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak predstavlja rezidualnu kategoriju financijske imovine. Financijska imovina raspoređuje se u ovu kategoriju ukoliko ne zadovoljava kriterije klasifikacije u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, odnosno ne zadovoljava SPPI test ili se drži unutar ostalih poslovnih modela. Za takvu financijsku imovinu očekuje se da će se prodati prije dospjeća ili se njome upravlja i mjeri uspješnost osnovom fer vrijednosti.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Dužnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su u izvještaju o financijskom položaju na poziciji 'Financijska imovina koja se drži radi trgovanja' potkategorija 'Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja' i 'Financijska imovina kojom se ne trguje mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' potkategorija ('Dužnički vrijednosni papiri', 'Krediti i predujmovi kreditnim institucijama' i 'Krediti i predujmovi klijentima'). Financijska imovina kojom se ne trguje sastoji se od dvije potkategorije unutar Bilješke 17 i to 'Financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' i 'Financijska imovina za koju je određeno da se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'. Financijska imovina kojom se ne trguje a koja ne zadovoljava SPPI test ili se drži unutar ostalih poslovnih modela obavezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak a prikazani su u izvještaju o financijskom položaju na poziciji 'Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja' pod pozicijom 'Financijska imovina koja se drži radi trgovanja'. Oni vlasnički instrumenti koji se ne drže radi trgovanja ali se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su na poziciji 'Financijska imovina kojom se ne trguje mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' (potkategorija 'Vlasnički instrumenti') u Bilješci 17.

Početno priznavanje i naknadno mjerenje

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaje u bilanci, na datum namire, po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi, izravno povezani sa stjecanjem financijske imovine ne uključuju se u trošak stjecanja već predstavljaju trošak u računu dobiti i gubitka, u razdoblju njihova nastanka. Naknadno mjerenje provodi se po fer vrijednosti.

Dobici ili gubici koji proizlaze iz naknadnog mjerenja financijske imovine unutar ove kategorije priznaju se kako slijedi:

- Promjene fer vrijednosti priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' za financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja te na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za financijsku imovinu kojom se ne trguje a mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
- Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka, bez uzimanja u obzir naknada ili troškova povezanih sa financijskom imovinom i prikazuju na poziciji 'Ostali slični prihodi' pod pozicijom 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o dobiti ili gubitku
- Prihodi od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju se na poziciji 'Prihodi od dividendi' u izvještaju o dobiti ili gubitku
- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' u izvještaju o dobiti ili gubitku .

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, dobici ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka te se prikazuju na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' za financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja ili na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za financijsku imovinu koja se ne drži radi trgovanja a mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju financijske obveze koje se drže radi trgovanja i financijske obveze za koje je određeno mjerenje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze koje se drže radi trgovanja se u izvještaju o financijskom položaju prikazuju na poziciji 'Ostale financijske obveze' pod pozicijom 'Financijske obveze koje se drže radi trgovanja' dok se financijske obveze za koje je određeno da se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazuju na poziciji 'Financijske obveze za koje je određeno mjerenje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' a koja je podijeljena na pozicije 'Depoziti klijenata', 'Izdani dužnički vrijednosni papiri' i 'Ostale financijske obveze'.

Financijski instrumenti – klasifikacija, početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Naknadno mjerenje financijskih obveza unutar ove kategorije provodi se po fer vrijednosti s time da se dobiti ili gubici koji proizlaze iz mjerenja iskazuju kako slijedi:

- Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene fer vrijednosti, a koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku, iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te se prikazuju na poziciji 'Rezerve vlastitog kreditnog rizika' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- Kamatni troškovi priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Ostali slični troškovi' pod pozicijom 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o dobiti ili gubitku
- Ostale promjene fer vrijednosti (dobici ili gubici koji nisu vezani uz vlastiti kreditni rizik) priznaju se u računu dobiti ili gubitka te prikazuju na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za financijske obveze za koje je određeno da se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Za financijske obveze koje se drže radi trgovanja promjene fer vrijednosti prikazuju se na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Kod prestanka priznavanja financijske obveze, akumulirani iznos promjene fer vrijednost koja je rezultat promjena u vlastitom kreditnom riziku Grupe ne može se reklasificirati u račun dobiti i gubitka već se prenosi u zadržanu dobit.

Kod prestanka priznavanja financijske obveze, dobiti ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka te se prikazuju na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' za financijsku obvezu koja se drži radi trgovanja ili na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka' za financijsku obvezu koja se ne drži radi trgovanja, a mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti – umanjenje vrijednosti prema MSFI-u 9

Model očekivanog kreditnog gubitka

Model očekivanog kreditnog gubitka je model umanjenja vrijednosti koji zahtijeva da se mogući gubitak uslijed umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta procjenjuje prilikom stjecanja financijskog instrumenta, temeljem dostupnih relevantnih informacija i priznaje odmah pri početnom priznavanju imovine. Osnovne karakteristike modela su da prilikom mjerenja gubitka uzima u obzir sve dostupne informacije koje uključuju informacije o gubicima iz proteklih razdoblja, informacije o trenutnom stanju te informacije koje se odnose na očekivanja u budućim razdobljima te omogućava da se vremenski primjerenije, odnosno pravodobnije prizna gubitak od umanjenja. Ovaj model primjenjuje se za sve financijske instrumente koji podliježu zahtjevima za umanjenje vrijednosti bez obzira na vrstu instrumenta ili kategoriju mjerenja u koju je instrument raspoređen.

Prema MSFI-ju 9 u obuhvat zahtjeva za umanjenje vrijednosti uključuje se:

- Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku
- Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (osim vlasničkih instrumenata)
- Ostali dužnički instrumenti u okviru MSFI 9 zahtjeva za umanjenjem vrijednosti (potraživanja s osnove ugovora o najmu, potraživanja od kupaca, ugovorna imovina)
- Obveze na temelju kredita (po odobrenim neiskorištenim kreditima)
- Obveze po ugovorima o financijskom jamstvu
- Obveze evidentirane u izvanbilančnoj evidenciji koje zadovoljavaju definiciju čvrste obveze, a nisu obveze temeljem kredita

Kreditni gubitak predstavlja razliku između ugovornih novčanih tokova na koje Grupa ima pravo na temelju ugovornih uvjeta i novčanih tokova za koje očekuje da će zaista i naplatiti, diskontiranu originalnom efektivnom kamatnom stopom (ili kreditno prilagođenom efektivnom kamatnom stopom u slučaju POCI imovine).

Očekivani kreditni gubici za dvanaestomjesečno razdoblje odnose se na dio očekivanih kreditnih gubitaka kroz cijelo razdoblje trajanja instrumenta koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke kao posljedicu nastanka statusa neispunjenja obveza u razdoblju od 12 mjeseci od izvještajnog razdoblja.

Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja odnose se na očekivane kreditne gubitke kroz cijelo razdoblje trajanja instrumenta koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke kao posljedicu nastanka svih mogućih statusa neispunjenja obveza tijekom života financijskog instrumenta.

Financijski instrumenti – umanjenje vrijednosti prema MSFI-u 9 (nastavak)

Za financijske instrumente na koje se primjenjuje ovaj model umanjenja, Grupa pri početnom priznavanju uvijek priznaje, u račun dobiti i gubitka, najmanje iznos očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje. Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta priznaju se ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na početno priznavanje ili je instrument kreditno umanjen.

Utvrđeni očekivani kreditni gubici računovodstveno se priznaju kao:

- Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku, potraživanjima s osnove ugovora o najmu, ugovornoj imovini i potraživanjima od kupaca, koje se iskazuje kao dio knjigovodstvene vrijednosti imovine u izvještaju o financijskom položaju
- Akumulirani iznos umanjenja vrijednosti, po financijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koji se iskazuje kao zasebna stavka unutar ostale sveobuhvatne dobiti (nije dio neto knjigovodstvene vrijednosti imovine u bilanci) na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti'
- Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke po izvanbilančnim stavkama (obvezama na temelju kredita, obvezama po ugovorima o financijskom jamstvu) koja se priznaju kao obveza u bilanci i prikazuju na poziciji 'Rezerviranja' u izvještaju o financijskom položaju.

U izvještaju o dobiti ili gubitku, gubici od umanjenja vrijednosti kao i njihovo ukidanje prikazuju se pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove financijskih instrumenata'.

Za financijsku imovinu koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja (POCI imovina), procijenjeni očekivani kreditni gubici uključeni su u početnu fer vrijednost imovine te za nju Grupa utvrđuje kreditno prilagođenu efektivnu kamatnu stopu. Kod POCI imovine Grupa u izvještajnom razdoblju priznaje samo kumulativnu promjenu u očekivanim kreditnim gubicima tijekom cijelog vijeka trajanja financijske imovine u odnosu na početno priznavanje. Ukoliko dođe do pozitivne promjene u očekivanim kreditnim gubicima u odnosu na inicijalno utvrđene očekivane kreditne gubitke, promjena se provodi kroz uskladu bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine, dok se kod negativne promjene u očekivanim kreditnim gubicima u odnosu na inicijalno utvrđene očekivane kreditne gubitke formiraju rezervacije za umanjenje vrijednosti. Ovakva imovina ne podliježe raspoređivanju u faze umanjenja. Obveze na temelju kredita i ugovori o izdanim financijskim jamstvima podliježu zahtjevima MSFI-a 9 za umanjenje vrijednosti. Za obveze na temelju kredita i ugovore o izdanom financijskom jamstvu, datum na koji Grupa kao stranka prihvati neopozivu obvezu smatra se datumom početnog priznavanja u smislu primjene zahtjeva za umanjenje vrijednosti. Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke priznata po ovim izvanbilančnim stavkama ne ukidaju se u trenutku nastanka financijske imovine već se prenose u rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se razlika do potrebnih rezervacija za umanjenje vrijednosti financijske imovine priznaje u račun dobiti i gubitka (osim ako se radi o POCI imovini).

Faze umanjenja financijskog instrumenta (eng. stages)

Opći model očekivanog kreditnog gubitka definira klasificiranje financijskih instrumenata, na temelju njihove kreditne kvalitete pri početnom priznavanju te promjene kreditne kvalitete u narednim izvještajnim razdobljima, u tri faze umanjenja. Faza umanjenja u koju je financijski instrument raspoređen, određuje iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja koji će se priznati u poslovnim knjigama kao i iznos kamatnog prihoda koji će se u izvještajnom razdoblju priznati.

Faza umanjenja 1

- Nije došlo do promjene kreditnog rizika ili je došlo do neznajčajnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje
- Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: bruto knjigovodstvena vrijednost

Faza umanjenja 2

- Došlo je do značajnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja
- Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: bruto knjigovodstvena vrijednost.

Faza umanjenja 3

- Nastupio je status neispunjenja obveza i postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja.
- Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: neto knjigovodstvena vrijednost (amortizirani trošak financijske imovine).

Detaljnije informacije o utvrđivanju značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući procjene i prosudbe koje se primjenjuju pri mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka te definicija statusa neispunjenja obveza nalaze se u Bilješki 37.4 Upravljanje rizicima, kreditni rizik.

Financijski instrumenti – prestanak priznavanja uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine

(i) Prestanak priznavanja financijske imovine

Financijska imovina prestaje se priznavati ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- 1) Ugovorna prava na novčane tokove financijske imovine isteknu, ili
- 2) Grupa prenosi financijsku imovinu pod uvjetima koji zadovoljavaju kriterije prestanka priznavanja.

Prilikom prijenosa financijske imovine potrebno je procijeniti obujam u kojem se zadržavaju rizici i povrati vlasništva od te financijske imovine. U tom slučaju:

- 1) ako se prenesu suštinski svi rizici i povrati od vlasništva financijske imovine, prestaje se priznavati financijska imovina,
- 2) ako se ne prenesu niti zadržavaju suštinski svi rizici i povrati od vlasništva financijske imovine, financijska imovina se prestaje priznavati ako je i kontrola nad tom financijskom imovinom prenesena,
- 3) ako se ne prenesu niti zadrže suštinski svi rizici i povrati od vlasništva financijske imovine a zadržana je kontrola, financijska imovina se nastavlja priznavati u obujmu u kojem se nastavlja kontinuirano sudjelovanje u toj financijskoj imovini te je Grupa dužna priznavati i povezanu obvezu.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i primljene naknade (dobici ili gubici) prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Dobici ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku' ili kod financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit pod pozicijom 'Ostali dobiti ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka'. Za financijsku imovinu koja se mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka, ova razlika prikazuje se, zajedno sa rezultatom mjerenja, pod pozicijom 'Neto rezultat trgovanja' ili pod pozicijom 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka'.

(ii) Prestanak priznavanja financijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uvjeta

U kreditnom poslovanju Grupe može doći do promjena ugovornih uvjeta financijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uvjetima ili radi sprečavanja financijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u financijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modificiranja ugovornih novčanih tokova financijske imovine može doći do prestanka priznavanja financijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene financijske imovine. Grupa je definirala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta financijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uvjete za prestanak priznavanja iste:

- a) Promjena ugovornih uvjeta koja dovodi do promjene druge ugovorne strane
- b) Promjena ugovorenih uvjeta koja dovodi do promjene valute ugovora, ugovornih uvjeta na način da se uvede ili uklanjaju jedna ili više ugovornih odredbi koje dovode do različitog tretmana nove financijske imovine (u smislu usklađenosti s SPPI testom i klasifikacije/mjerenja prema zahtjevima MSFI-ja 9), rokova dospjeća preko određenog praga, iznosa i/ili datuma dospjeća preostalih ugovornih novčanih tokova ako ta promjena rezultira učinkom na račun dobiti i gubitka većim od 10% bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine na datum promjene.
- c) Promjena ugovornih uvjeta kao rezultat pregovora oko boljih/povoljnijih uvjeta urednog kredita (prihodujući kredit) iniciranog od strane klijenta. Napravljene promjene u skladu su sa tržišnim uvjetima, kako bi se zadržalo klijenta (zbog mogućnosti da klijent kredit refinancira ili prijevremeno otplati).

Kao što je već spomenuto, promjene ugovornih uvjeta mogu dovesti do prestanka priznavanja financijske imovine i priznavanja nove, izmijenjene imovine. Ukoliko je klijent u statusu neispunjenja obveza ili značajna promjena dovodi do tog statusa, izmijenjena financijska imovina smatra se kreditno umanjenom financijskom imovinom pri početnom priznavanju (POCI imovinom). Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine koja se prestaje priznavati i fer vrijednosti pri početnom priznavanju izmijenjene POCI imovine prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove financijskih instrumenata'.

Financijski instrumenti – prestanak priznavanja uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine (nastavak)

(iii) Prestanak priznavanja financijskih obveza

Financijska obveza ili njezin dio prestaje se priznavati samo kada ta financijska obveza prestane postojati, na način da ju Grupa podmiri, otkaže ili je istekla.

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze (ili dijela financijske obveze) koja je izvršena ili prenesena drugoj strani i plaćene naknade, prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku (ovisno o kategoriji mjerenja u koju je raspoređena obveza koja se prestaje priznavati) pod pozicijom 'Ostali dobiti ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak', 'Neto rezultat trgovanja' ili 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'.

(iv) Prestanak priznavanja financijskih obveza zbog značajnih promjena ugovornih uvjeta

Razmjena dužničkih instrumenata pod značajno različitim uvjetima između postojećeg dužnika i vjerovnika iskazuje se kao izvršenje izvorne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze.

Otpisi

Grupa će otpisati bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako ne postoje razumna očekivanja o povratu iste, u cijelosti ili djelomično.

Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja financijske imovine i provodi se na teret proknjiženih rezervacija za očekivane kreditne gubitke po financijskoj imovini koja je predmet otpisa.

Grupa je definirala niz kriterija kod kojih može doći do otpisa nenaplativih potraživanja iz kreditnog poslovanja. Otpis financijske imovine može biti rezultat forbearance mjera gdje Grupa umanjuje potraživanje s ciljem premošćivanja financijskih poteškoća klijenata i time povećava mogućnost naplate preostalog dijela potraživanja. Otpis nenaplativog dijela financijske imovine može proizaći iz aktivnosti koje su rezultat pokretanja ili okončanja pravnih postupaka (stečaja, likvidacije ili sudskog spora). Do razmatranja mogućnosti otpisa dolazi i u situacijama kada Grupa procijeni da bi troškovi postupka naplate bili veći od iznosa samog potraživanja/kolaterala, kada se procijeni da se naplata ne može očekivati ili kada kroz proces naplate postane očigledno da se dospjeli iznosi neće naplatiti, na primjer zbog pokrenutog stečajnog postupka.

Derivativni financijski instrumenti

Derivativi su financijski instrumenti:

- 1) čija se vrijednost mijenja prema promjeni određene kamatne stope, cijene financijskog instrumenta, cijene robe, tečaja, indeksa cijena, kreditne sposobnosti ili kreditnog indeksa ili slične varijable, pod uvjetom da ako se radi o nefinancijskoj varijabli, ta varijabla nije specifična za određenu stranku ugovora (nazvana "odnosna" varijabla),
- 2) koji ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje koje se zahtijeva za druge vrste ugovora za koje se očekuje da slično reagiraju na promjene tržišnih uvjeta,
- 3) koji se podmiruju na neki budući datum.

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivativnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom. Derivativi Grupe uključuju forward ugovore, swap ugovore, opcije, ročnice i kamatne swapove.

Derivativni financijski instrumenti klasificiraju se kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. U izvještaju o financijskom položaju prikazani su pod pozicijom 'Derivativi' unutar pozicije 'Financijska imovina ili financijske obveze koje se drže radi trgovanja'.

Derivativi se priznaju po fer vrijednosti i prikazuju kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna ili kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene fer vrijednosti derivativa koji se drže radi trgovanja prikazuju se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Neto rezultat trgovanja'. Kamatni trošak i kamatni prihod obračunat po derivativnim financijskim instrumentima prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' ili 'Ostali slični troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Ugovori o prodaji i reotkupu

Ugovor o repo poslu obuhvaća prodaju financijske imovine uz obvezu kupnje iste po cijeni utvrđenoj u trenutku sklapanja ugovora.

Vrijednosnice prodane temeljem ugovora o prodaji i ponovnoj kupnji (repo ugovori) ne prestaju se priznavati jer Grupa zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te se kategorija mjerenja u koju je ta financijska imovina klasificirana pri početnom priznavanju ne mijenja.

Takva se imovina i dalje prikazuje u izvještaju o financijskom položaju sukladno inicijalnoj klasifikaciji ali na posebnoj poziciji 'Od čega založeno kao kolateral'.

Primljena sredstva prikazuju se kao obveza prema drugoj strani u izvještaju o financijskom položaju, pod pozicijom 'Depoziti banaka' ili 'Depoziti klijenata' unutar pozicije 'Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku' odražavajući na taj način prirodu transakcije kao primljenog kredita.

Razlika između prodajne i otkupne cijene tretira se kao kamata i priznaje u račun dobiti i gubitka primjenom efektivne kamatne stope, kao kamatni trošak te prikazuje pod pozicijom 'Kamatni troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Prihode ostvarene od financijske imovine dane u zalog, vlasnik vrijednosnog papira je obvezan doznačiti Grupi.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji na određeni datum (obnuti repo ugovori) ne prikazuju se u izvještaju o financijskom položaju. Dana sredstva prikazuju se kao potraživanja prema drugoj strani u izvještaju o financijskom položaju pod pozicijom 'Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama' i 'Kreditni i predujmovi klijentima' unutar pozicije 'Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku', odražavajući na taj način prirodu transakcije kao danog kredita. Razlika između kupovne i otkupne cijene tretira se kao kamata i priznaje u račun dobiti i gubitka primjenom efektivne kamatne stope, kao kamatni prihod te prikazuje pod pozicijom 'Kamatni prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Prijeboj financijskih instrumenata

Financijska imovina i financijske obveze se prebijaju te se u neto iznosu s prikazuju u izvještaju o financijskom položaju ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prijeboj iznosa i postoji namjera namire po neto principu, ili se istovremeno odvija realizacija imovine i podmirenje obveze.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno prema MSFI-jevima, ili za dobitke i gubitke koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija, kao na primjer aktivnosti trgovanja Grupe.

Ugovori o financijskim jamstvima (Financijske garancije)

Financijska garancija predstavlja ugovor koji zahtijeva izvršenje određenih plaćanja korisniku garancije zbog gubitka koji je on ostvario iz razloga što dužnik za kojeg je takva garancija izdana nije pravovremeno izvršio plaćanje u skladu s izvornim ili izmijenjenim uvjetima dužničkog instrumenta. Financijske garancije obuhvaćaju garancije i akreditive.

Za ugovore o financijskom jamstvu datum na koji Grupa kao stranka prihvati neopozivu obvezu smatra se datumom početnog priznavanja. Obveze po ugovorima o financijskom jamstvu podliježu zahtjevima MSFI-a 9 za umanjenje vrijednosti i prestanak priznavanja. Pri početnom priznavanju tih instrumenata, priznaju se rezerviranja za očekivane kreditne gubitke prema modelu očekivanog gubitka i prikazuju pod pozicijom 'Rezerviranja' u izvještaju o financijskom položaju.

Primljene naknade po izdanim financijskim jamstvima priznaju se kvartalno kao prihod od naknade, tijekom vijeka trajanja instrumenta, te prikazuju u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Neto prihod od naknada i provizija'.

Najmovi - u primjeni od 01. siječnja 2019. godine

Najam je ugovor, odnosno dio ugovora, koji prenosi pravo na korištenje imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu.

Grupa kao najmodavac

Ugovor o najmu se klasificira kao financijski najam ako se njime prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad imovinom koja je predmet najma. Grupa kao davatelj najma priznaje, u izvještaju o financijskom položaju, potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost budućih plaćanja najma uključujući negarantirani ostatak vrijednosti). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma primjenom metode efektivne kamatne stope te se prikazuje pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Ugovor o najmu se klasificira kao operativni najam ako se njime zadržavaju gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad imovinom koja je predmet najma. Grupa, imovinu koja je predmet operativnog najma, prikazuje u izvještaju o financijskom položaju u skladu sa prirodom predmetne imovine, pod pozicijom 'Nekretnine i oprema' ili 'Ulaganja u nekretnine'. Pri naknadnom mjerenju, Grupa za predmetnu imovinu primjenjuje politiku amortizacije koja je u skladu s uobičajenom politikom amortizacije za sličnu imovinu te zahtjeve MRS-a 36 za umanjeње vrijednosti imovine. Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se u račun dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma. Taj prihod prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'.

Grupa kao najmoprimac

Prema zahtjevima MSFI-ja 16, Grupa kao korisnik najma priznaje u izvještaju o financijskom položaju, imovinu odnosno pravo korištenja imovine koja je predmet najma te obvezu za najam koja predstavlja plaćanja s osnove najma koje je obavezan izvršiti davatelju najma. Izuzetak su kratkoročni najmovi (kraći od 12 mjeseci) i najmovi male vrijednosti.

Pravo korištenja imovine početno se priznaje po trošku te se amortizira primjenom linearne metode do kraja korisnog vijeka uporabe imovine koja je predmet najma ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji. Pravo korištenja imovine prikazuje se u izvještaju o financijskom položaju unutar pozicije 'Nekretnine i oprema' dok se trošak amortizacije prikazuje pod pozicijom 'Amortizacija' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Trošak prava korištenja imovine obuhvaća iznos početnog mjerenja obveze za najam, plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma, umanjena za primljene poticaje za najam, sve početne izravne troškove koji nastaju za korisnika najma, procjenu troškova koje će korisnik najma snositi pri rastavljanju i uklanjanju predmetne imovine, obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanju predmetne imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma. Pravo korištenja imovine podliježe zahtjevima za umanjeње vrijednosti MRS-a 36.

Obveza po najmu početno se priznaje prema sadašnjoj vrijednosti svih budućih plaćanja koja su vezana uz najam a nisu plaćena na datum početka najma. Buduća plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja proizlazi iz ugovora o najmu ili ako se ta stopa ne može izravno utvrditi iz ugovora, Grupa primjenjuje inkrementalnu stopu zaduživanja. Plaćanja po osnovi najma koja se uključuju u utvrđivanje vrijednosti obveze obuhvaćaju sljedeća plaćanja: fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, svote za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, cijenu izvršenja mogućnosti kupnje, kazne za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma. Za najmove pokretnina Grupe (kao najmoprimca) inkrementalna stopa zaduživanja sastoji se od bazne stope (Euribor), usklađene sukladno rejtingu, iznosu posuđenih sredstava, trajanju najma i uključenim kolateralima. Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za nekretnine zasniva se na dvije komponente: tržišnoj stopi i stopi pojedine nekretnine. Tržišna stopa se temelji na postojećim bančnim podacima o financiranju te odražava valutu, razdoblje najma i kreditnu sposobnost primatelja najma. Stopa pojedine nekretnine predstavlja usklađenje tržišne stope na temelju kvalitete pojedine nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, iznos obveze se usklađuje povećanjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala kamate na obveze po najmu, smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala obavljena plaćanja najma i ponovnim utvrđivanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala ponovnu procjenu ili izmjene uvjeta ugovora o najmu. Obveza za najam se u izvještaju o financijskom položaju prikazuje unutar pozicije 'Obveze po najmovima'.

Trošak kamate smanjuje se kroz razdoblje najma sukladno otplati a prikazuje se u izvještaju o dobiti i gubitku pod pozicijom 'Ostali slični troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Najmovi – primjena do 01. siječnja 2019. godine

Najam je ugovor na temelju kojega najmodavac prenosi na najmoprimca u zamjenu za plaćanje ili niz plaćanja pravo uporabe određene imovine u dogovorenom razdoblju. Razvrstavanje najмова, prema zahtjevima MRS-a 17, temeljilo se na razmjeru u kojemu rizici i koristi povezani s vlasništvom iznajmljene imovine pripadaju najmodavcu ili najmoprimcu.

Najam se klasificira kao financijski najam ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom. U izvještaju o financijskom položaju najmoprimca financijski najam se priznaje kao imovina i obveze po fer vrijednosti iznajmljene nekretnine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma određenih na početku najma. U izvještaju o financijskom položaju najmodavca priznaje se potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost najma plaćanja uključujući negarantiranu rezidualnu vrijednost). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma primjenom metode efektivne kamatne stope te se prikazuje pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Najam se klasificira kao poslovni najam (operativni najam) ako se ne prenose svi rizici i koristi povezani s vlasništvom imovine na najmoprimca. Najmoprimac priznaje plaćanja s osnove operativnog najma kao trošak u računu dobiti i gubitka, po linearnoj osnovi tijekom trajanja najma. Taj trošak prikazuje se pod pozicijom 'Ostali administrativni troškovi' u izvještaju o dobiti ili gubitku. Najmodavac priznaje imovinu koja je predmet poslovnog najma, po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju a prikazuje pod pozicijom 'Nekretnine i oprema' ili 'Ulaganja u nekretnine' u izvještaju o financijskom položaju. Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se u račun dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom trajanja najma. Taj prihod prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'.

Preračunavanje stranih valuta

Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u kunama koje su i funkcionalna valuta Grupe. Funkcionalna valuta je valuta primarnog poslovnog okruženja u kojem društvo posluje. Svako društvo u Grupi određuje vlastitu funkcionalnu valutu, a stavke uključene u financijske izvještaje svakog društva mjere se uporabom te funkcionalne valute.

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune primjenom tečajeva stranih valuta važećih na datum transakcije.

Monetarne stavke iskazane u stranim valutama ponovno se preračunavaju u kune prema pripadajućim tečajevima stranih valuta na datum izvještaja o financijskom položaju. Nemonetarne stavke u stranoj valuti, koje se mjere po fer vrijednosti, preračunavaju se u kune primjenom tečaja strane valute važećeg na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti, koje se iskazuju po povijesnom trošku, preračunavaju se primjenom tečaja strane valute važećeg na datum transakcije.

Tečajne razlike, koje nastaju pri preračunavanju u funkcionalnu valutu, prikazuju se u izvještaju o dobiti ili gubitku razdoblja pod pozicijom 'Neto rezultat trgovanja' osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja financijske imovine u stranoj valuti koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja inozemnog poslovanja što je opisano u nastavku.

Tečajne razlike po dužničkim instrumentima koji predstavljaju monetarnu imovinu, iskazanima u stranoj valuti, i klasificiranima kao financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, priznaju se u računu dobiti i gubitka za komponente knjigovodstvene vrijednosti koje čine amortizirani trošak te imovine i unutar ostale sveobuhvatne dobiti za ostale promjene vrijednosti imovine (razlika do fer vrijednosti).

Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine mjerene po fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine klasificirane kao financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod koje se gubici i dobiti s osnove promjene tečaja priznaju, zajedno s ostalim promjenama, unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Imovina i obveze inozemnog poslovanja (strana ovisna društva) preračunavaju se u kune po tečaju strane valute važećem na datum izvještaja o financijskom položaju. Prihodi i troškovi se preračunavaju po prosječnom tečaju za izvještajno razdoblje koji se računa na bazi dnevnih tečaja. Goodwill, nematerijalna imovina priznata pri stjecanju stranih ovisnih društava i usklađenja na fer vrijednosti knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza pri stjecanju tretiraju se kao imovina i obveze stranih ovisnih društava i preračunavaju na datum izvještavanja. Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti i prikazuju pod pozicijom 'Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Kod prodaje inozemnog poslovanja, iznos tečajnih razlika akumuliran unutar ostale sveobuhvatne dobiti prenosi se u račun dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Tečajevi Hrvatske narodne banke za najznačajnije valute koje su Grupa i Banka primjenjivale u izradi izvještaja o financijskom položaju na izvještajne datume su kako slijedi:

31. prosinca 2019.	EUR 1=HRK 7,442580
31. prosinca 2018.	EUR 1=HRK 7,417575

Poslovna spajanja i goodwill

(i) Poslovna spajanja

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza te vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom.

Za poslovna spajanja od 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem priznaju se u trenutku nastanka i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja.

Grupa mjeri goodwill na datum stjecanja kao fer vrijednost prenesene naknade, uvećano za priznati iznos eventualnog nekontrolirajućeg interesa u stečenom društvu, uvećano za, ako se stjecanje ostvaruje u dijelovima, fer vrijednost postojećeg vlasničkog udjela u stečenom društvu; umanjeno za neto priznati iznos prepoznatljive stečene imovine i obveza. Na datum stjecanja, prepoznatljiva stečena imovina i obveze priznaju se, u pravilu, po fer vrijednosti.

Ako zbroj predstavlja negativnu vrijednost, dobitak proizašao iz povoljne kupnje se odmah priznaje u dobiti ili gubitku u razdoblju stjecanja i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti i gubitku.

Za poslovna spajanja prije 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem bili su uključeni u trošak stjecanja društva, a goodwill predstavlja višak naknade za stjecanje iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti priznate prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva. Ako je udio Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva bio viši od troška poslovnog spajanja, višak se odmah priznavao u dobit ili gubitak.

Nekontrolirajući interesi iskazuju se prema njihovom razmjernom udjelu u priznatom iznosu prepoznatljive neto imovine ovisnog društva.

Poslovno spajanje koje uključuje društva ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedena društva pod zajedničkom kontrolom od strane istog subjekta ili subjekata, prije ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primjenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku kojom se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primjena metode je sljedeća:

- Imovina i obveze društava koja se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u prijašnjim konsolidiranim izvještajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procjene fer vrijednosti ili priznavanja nove imovine ili obveza, što bi bilo učinjeno da je riječ o metodi kupnje. Jedina usklađivanja se provode radi usklade računovodstvenih politika;
- Nije priznat novi goodwill kao rezultat spajanja;
- Jedini priznati goodwill je već postojeći goodwill društava koja se spajaju. Bilo koja druga razlika između plaćenog iznosa/prijenosa i stečenog kapitala prikazana je u kapitalu;
- Izvještaj o dobiti ili gubitku reflektira rezultat svih društava za cijelu poslovnu godinu, bez obzira kada je spajanje nastalo;
- Usporedni podaci se ne prepravljaju.

Stjecanje Erste Factoring d.o.o.:

Na dan 11. kolovoza 2018. Banka je stekla dodatnih 25,004% udjela u društvu Erste Factoring d.o.o. te tako povećala svoje vlasništvo na 100% za novčanu naknadu u iznosu 21 milijun HRK. Budući da je stjecanje izvršeno unutar Grupe (krajnje matično društvo je Erste Group Bank AG) koristila se metoda udruživanja interesa za stjecanje dodatnog udjela u društvu Erste Factoring d.o.o.

Prije stjecanja izvršena je dokapitalizacija Erste Factoring d.o.o. u iznosu 60 milijuna HRK.

(ii) Goodwill i test umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill koji nastaje stjecanjem ovisnog društva početno se priznaje po trošku utvrđenom primjenom metode stjecanja, umanjenom za naknadno akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Goodwill podliježe testu umanjenja koji Grupa provodi godišnje, u studenom ili tokom godine ako se pojave indicije o mogućem umanjenju. Utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u račun dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti provodi se za svaku od jedinica koje generiraju novac na koju je goodwill alociran. Jedinica koja generira novac je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novčane tokove koji su neovisni od novčanih tokova koje generira druga imovina ili grupa imovine.

Goodwill se testira na umanjenje uspoređujući nadoknadivi iznos svake jedinice koja generira novac (eng. CGU) na koju se goodwill odnosi sa pripadajućom knjigovodstvenom vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac izračunata je na temelju iznosa kapitala alociranog na jedinicu koja generira novac uzimajući u obzir svaki iznos goodwilla i neamortizirane nematerijalne imovine priznat jedinici koja generira novac prema alokaciji kupovne cijene.

Nadoknadivi iznos je veći iznos između fer vrijednosti jedinice koja generira novac umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u uporabi. Gdje je moguće, fer vrijednost umanjena za troškove prodaje se utvrđuje u skladu s nedavnim transakcijama, tržišnim kotacijama ili procjenama. Vrijednost u upotrebi utvrđuje se upotrebom modela diskontiranih novčanih tokova, koji sadrži specifičnosti bankarskog poslovanja i njenog regulatornog okvira. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi računamo sadašnju vrijednost budućih zarada dioničara.

Procjena budućih zarada raspodjeljivih dioničarima bazira se na financijskim planovima jedinice koja generira novac u skladu s odlukom Uprave uzimajući u obzir ispunjenje regulatornih kapitalnih zahtjeva. Period planiranja je pet godina. Nakon procjene budućih zarada raspodjeljivih dioničarima buduće zarade diskontiraju se na sadašnju vrijednost. Zarade nakon pete godine izračunavaju se na temelju zarada posljednje godine planiranja na koju se primjenjuje dugoročna stopa rasta, koja se naslanja na makroekonomske parametre za svaku jedinicu koja generira novac. Procijenjene buduće zarade nakon inicijalnog perioda planiranja odražavaju se kroz terminalnu vrijednost.

Diskontne stope primijenjene pri izračunu sadašnje vrijednosti utvrđene su u skladu s Modelom procjene kapitala (CAPM). U CAPM modelu diskontna stopa uključuje nerizičnu kamatnu stopu, tržišnu premiju za rizik koja se množi sa beta faktorom (sistematični tržišni rizik) te rizikom zemlje. Vrijednosti uzete pri utvrđivanju diskontne stope su utvrđene iz eksternih izvora informacija.

Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, razlika se priznaje kao gubitak od umanjenja vrijednosti i prikazuje u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'. Gubitak od umanjenja vrijednosti prvo se alocira na umanjenje vrijednosti goodwilla. Preostali iznos, ukoliko postoji, umanjuje knjigovodstvenu vrijednost ostale imovine jedinice koja generira novac, ali ne na vrijednost nižu od njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac veći ili jednak njenoj knjigovodstvenoj vrijednosti nema potrebe za umanjenjem vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne može se ukinuti u budućim razdobljima.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Troškovi posudbe (kamate i drugi troškovi nastali prilikom posudbe sredstava) kapitaliziraju se u slučaju kada se odnose na stjecanje, izgradnju ili izradu kvalificirane imovine, kao dio troška te imovine. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na način da se nabavna vrijednost imovine otpiše do ostatka vrijednosti tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Zemljišta i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Trošak amortizacije prikazuje se u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom „Amortizacija“, a gubitak od umanjenja vrijednosti pod pozicijom „Ostali operativni rezultat“.

Procijenjeni ekonomski vijek uporabe prikazan je kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2018.	2019.
Zgrade	40	40
Namještaj i oprema	3-10	3-10
Motorna vozila	4-6	4-6
Računala	4	4

Na zemljište se ne obračunava amortizacija.

Dugotrajna imovina se prestaje priznavati rashodovanjem ili kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi od njene uporabe. Dobit ili gubitak koji nastane otuđenjem imovine (dobiven kao razlika između neto iznosa dobivenog prilikom prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine) se priznaje u računu dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju ulaganja u zemljište, zgrade ili dijelove zgrada od strane vlasnika (ili najmpromimca u slučaju ugovora o najmu) s namjerom ostvarivanja zarade od najma i/ili porasta tržišne vrijednosti. U slučaju djelomičnog korištenja nekretnine u vlastite poslovne svrhe, nekretnina se tretira kao ulaganje u nekretnine samo ako dio koji se koristi u vlastite poslovne svrhe nije značajan. Kod razvijanja (rekonstrukcije) postojećeg ulaganja u nekretninu radi daljnje buduće upotrebe kao ulaganja u nekretnine, nekretnina ostaje ulaganje u nekretnine i tijekom njezina daljnjeg razvoja.

Ulaganje u nekretnine se inicijalno priznaje po trošku ulaganja uključujući sve transakcijske troškove. Naknadno mjerenje se provodi po modelu troška (trošak ulaganja umanjen za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti).

Ulaganje u nekretnine je prikazano u izvještaju o financijskom položaju pod pozicijom 'Ulaganje u nekretnine'. Prihod od najamnine se prikazuje u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'. Amortizacija se priznaje i prikazuje u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Amortizacija' primjenom linearne metode tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Korisni vijek uporabe ulaganja u nekretnine su identični zgradama prikazanim pod 'Nekretnine i oprema'. Gubitak od umanjenja vrijednosti, kao i njegovo ukidanje, priznaje se u računu dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Nematerijalna imovina

Osim goodwilla, nematerijalna imovina Grupe uključuje računalni softver, liste klijenata i drugu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna imovina se priznaje samo ako se trošak nabave može pouzdano utvrditi i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritijecati Grupi.

Troškovi interno proizvedenog softvera kapitaliziraju se ako Grupa može pokazati tehničku izvedivost i namjeru završetka softvera, mogućnost korištenja, vjerojatnost ostvarivanja budućih ekonomskih koristi, dostupnost resursa i mogućnost pouzdanog mjerenja troškova. Nematerijalna imovina stečena odvojeno, početno se mjeri po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nematerijalne imovine stečene u poslovnom spajanju je njezina fer vrijednost na datum stjecanja. U Grupi, to su liste klijenata i one se kapitaliziraju pri stjecanju ako se mogu pouzdano mjeriti.

Nematerijalna imovina s određenim korisnim vijekom uporabe amortizira se primjenom linearne metode tijekom korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije i primijenjene metode pregledavaju se najmanje na kraju financijske godine i usklađuju ukoliko je potrebno. Trošak amortizacije nematerijalne imovine prikazan je u izvještaju o dobiti ili gubitku pod pozicijom 'Amortizacija'.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2018.	2019.
Softver	4	4
Temeljni informatički sustav Banke	6	6
Ostala nematerijalna imovina	5	5

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina)

Na svaki izvještajni datum Grupa procjenjuje postoji li indicija da je vrijednost nefinancijske imovine umanjena. Test umanjenja vrijednosti provodi se na razini pojedinačne imovine ako imovina generira novčane tokove koji su uvelike neovisni od novčanih tokova ostale imovine. Tipičan primjer takve imovine je ulaganje u nekretnine. U protivnom, test umanjenja vrijednosti se provodi na razini jedinice koja generira novac (CGU) a kojoj imovina koja je predmet testa pripada. CGU je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novčane tokove koji su uvelike neovisni o novčanim tokovima ostale imovine ili grupe imovine. Detalji o umanjenju vrijednosti goodwilla i pravilima za alokaciju umanjenja vrijednosti na jedinice koje generiraju novac nalaze se u poglavlju 'Poslovne kombinacije i goodwill', u dijelu (ii) Goodwill i test umanjenja vrijednosti goodwilla.

Ako se utvrdi da postoji indicija za umanjenje vrijednosti ili prilikom provedbe godišnjeg testiranja na umanjenje vrijednosti imovine, Grupa procjenjuje njenu nadoknadivu vrijednost. Nadoknadiva vrijednost imovine je vrijednost veća od neto prodajne vrijednosti (fer vrijednost umanjena za troškove prodaje) imovine, ili CGU i njene uporabne vrijednosti. Ako knjigovodstvena vrijednost imovine, ili CGU, premašuje njenu nadoknadivu vrijednost imovina se smatra umanjenom i otpisuje se do iznosa njene nadoknadive vrijednosti. Kod mjerenja uporabne vrijednosti imovine, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije poreza koja reflektira trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Na svaki izvještajni datum procjenjuje se i da li postoje indicije da je došlo do promjene u prethodno korištenim procjenama te da priznati gubici od umanjenja vrijednosti više ne vrijede ili su se smanjili. Ako takva indicija postoji, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost imovine, ili CGU. Prethodno priznat gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo ako je došlo do promjena pretpostavki korištenih u procjeni te utvrđivanju nadoknadive vrijednosti imovine od trenutka zadnjeg priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti imovine, kao rezultat ukidanja gubitka, ne smije, za imovinu mjerenu po modelu troška, premašiti knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila iskazana (umanjena za iznos amortizacije) da u prethodnim godinama nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i njegovo ukidanje priznaje se u račun dobiti i gubitka te prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Zalihe

Materijalna imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja za koju je namjera Grupe prodaja kroz redovno poslovanje raspoređena je u ostalu imovinu i mjeri se prema zahtjevima MRS-a 2 'Zalihe'. Takva imovina se početno priznaje po trošku stjecanja koji je jednak fer vrijednosti te imovine utvrđenoj prilikom preuzimanja. Naknadno mjerenje provodi se po trošku stjecanja ili neto prodajnoj vrijednosti (očekivana prodajna cijena umanjena za troškove prodaje), ovisno o tome što je niže.

Trošak stjecanja uključuje ne samo kupovnu cijenu nego i sve ostale troškove koji se direktno mogu pripisati stjecanju, poput troškova transporta, carine, ostalih poreza i troškova konverzije zaliha itd. Troškovi posudbe se kapitaliziraju do mjere do koje se direktno odnose na stjecanje imovine.

Dobici ili gubici nastali prodajom imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka a prikazani su pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku, zajedno s troškovima prodaje i ostalim troškovima koji su nastali u prodaji sredstava.

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju obvezu koja je rezultat prošlih događaja, vjerojatno je da će podmirenje te obveze zahtijevati odljev resursa i iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja za obveze održavaju se na razini za koju Uprava smatra da je dovoljna za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje adekvatnost rezerviranja na temelju pregleda pojedinih stavaka, nedavnih iskustava gubitka, trenutne ekonomske situacije, karakteristika rizika pojedinih kategorija transakcija i ostalih primjerenih faktora na datum izvještaja o financijskom položaju.

U izvještaju o financijskom položaju rezerviranja su prikazana pod pozicijom 'Rezerviranja'. Ona uključuju rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za preuzete potencijalne obveze (posebno obveze po ugovorima o financijskom jamstvu i obveze na temelju kredita) kao i rezerviranja za sudske sporove. Troškovi ili prihodi koji se odnose na rezerviranja za obveze po ugovorima o financijskom jamstvu i obveze na temelju kredita a koja priznaju sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 prikazuju se pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove financijskih instrumenata'.

Troškovi ili prihodi koji se odnose na ostala rezerviranja se prikazuju pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Dugoročna primanja zaposlenih

Dugoročna primanja zaposlenih jesu primanja koja ne dospijevaju u cijelosti unutar 12 mjeseci od kraja razdoblja u kojem su zaposleni pružali s tim povezane usluge.

Obveze po osnovi otpremnina i jubilarnih nagrada iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze na datum izvještaja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Aktuarske pretpostavke se iznose na svaki datum izvještaja o financijskom položaju.

Aktuarski dobiti i gubici nastali ponovnim mjerenjem obveza za definiranja primanja koji se odnose na otpremnine priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti u razdoblju kada su nastali te se oni ne mogu reklasificirati u dobit ili gubitak u narednim razdobljima.

Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za jubilarne nagrade priznaju se u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali te se u izvještaju o dobiti ili gubitku prikazuju pod pozicijom 'Troškovi zaposlenih'.

Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućih i odgođenih poreza.

(i) Tekući porez

Porezna imovina ili obveze po tekućem porezu za tekuću i prethodne godine se izračunava kao iznos koji se očekuje dobiti ili platiti poreznim vlastima. Porezna stopa i porezni zakoni koji vrijede prilikom izračunavanja iznosa su oni koji su važeći na datum izvještaja o financijskom položaju.

(ii) Odgođeni porez

Odgođeni porez je priznat kao privremena razlika između porezne osnovice imovine ili obveza i njihovih knjigovodstvenih vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju. Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odgođena porezna imovina se priznaje za privremene odbitne razlike i neiskorištene porezne gubitke do mjere do koje je vjerojatno da će oporeziva dobit biti na raspolaganju za sučeljavanje s odbitnim privremenim razlikama i prenijetim neiskorištenim poreznim gubicima.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela odgođene porezne imovine. Nepriznata odgođena porezna imovina se preispituje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i priznaje se do mjere u kojoj je postalo vjerojatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povrat odgođene porezne imovine.

Porez na dobit (nastavak)

Odgodena porezna imovina i obveze se mjere po poreznoj stopi za koju se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do realizacije imovine ili podmirenja obveze, temeljeno na poreznim stopama (i poreznim zakonima) koje su donesene ili su u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju. Za ovisna društva vrijede lokalni porezni zakoni.

Odgodeni porez priznaje se u račun dobiti i gubitka osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kada se i odgođeni porez priznaje unutar kapitala.

Odgodena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji legalno provedivo pravo na prijeboj i odgođeni porezi se odnose na istu poreznu vlast.

Fiducijarni poslovi

Imovina i pripadajući prihodi, zajedno s povezanim obvezama za povratom imovine klijentima isključeni su iz ovih financijskih izvještaja kada Grupa nastupa u fiducijarnom svojstvu, odnosno kao ovlaštena osoba, povjerenik ili zastupnik.

Priznavanje prihoda i troškova

Opis i kriteriji priznavanja stavaka iskazanih na pozicijama izvještaja o dobiti ili gubitku su:

(i) Neto kamatni prihod

'Neto kamatni prihod' podijeljen je na pozicije 'Kamatni prihod', 'Ostali slični prihodi', 'Kamatni trošak' i 'Ostali slični troškovi'. Podjela na ove pozicije napravljena je na temelju činjenice da li je za obračun kamatnog prihoda ili kamatnog troška primijenjena metoda efektivne kamatne stope sukladno zahtjevima MSFI-ja 9.

Na poziciji 'Kamatni prihod' prikazuju se prihodi s osnove kamate od financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, obračunate primjenom efektivne kamatne stope na način pojašnjen ranije, pod poglavljem 'Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje'.

Na poziciji 'Ostali slični prihodi' prikazuju se prihodi s osnove kamate od nederivatne financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, derivatnih financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, potraživanja s osnove financijskog najma te negativne kamate po financijskim obvezama.

Na poziciji 'Kamatni trošak' prikazuju se troškovi s osnove financijskih obveza koje se mjere po amortiziranom trošku koji su obračunati primjenom metode efektivne kamatne stope na način pojašnjen ranije, pod poglavljem 'Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje'.

Na poziciji 'Ostali slični troškovi' prikazuju se troškovi s osnove kamate od nederivatnih financijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, derivatnih financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, negativne kamate obračunate po financijskoj imovini, kamate po obvezama za najam te neto kamatni trošak po otpremninama, mirovinama i jubilarnim nagradama obračunat prema zahtjevima MRS-a 19.

Što se tiče financijskih instrumenata, pozicije 'Kamatni prihod' i 'Ostali slični prihodi' uključuju kamatni prihod na dane kredite i predujmove bankama i klijentima, na novčana sredstva, na dužničke vrijednosne papire u svim kategorijama mjerenja financijske imovine, na potraživanja s osnove financijskog najma te kamatni prihod po derivatnim financijskim instrumentima. Pozicije 'Kamatni trošak' i 'Ostali slični troškovi' uključuju kamatu plaćenu na depozite klijenata, depozite banaka, izdane dužničke vrijednosne papire i ostale financijske obveze u svim kategorijama mjerenja financijskih obveza, po obvezama za najam te kamatni trošak po derivatnim financijskim instrumentima.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(ii) Neto prihod od provizija i naknada

Grupa priznaje prihode i troškove od naknada i provizija ostvarene pružanjem različitih usluga klijentima. Naknade ostvarene pružanjem usluga tijekom određenog vremenskog razdoblja razgraničavaju se tijekom tog istog vremenskog razdoblja.

Navedene naknade uključuju naknade s osnove kreditnog poslovanja koje nisu sastavni dio EKS-a financijskog instrumenta, naknade za izdane garancije, provizije za upravljanje imovinom, naknade za usluge skrbništva i ostale naknade za upravljanje i savjetovanje, kao i naknade za posredovanje u osiguranju, naknade za posredovanje u stambenim štednjama i naknade po mjenjačkim poslovima.

(iii) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende. Ova stavka uključuje dividende od dionica i drugih vlasničkih instrumenata u svim kategorijama mjerenja.

(iv) Neto rezultat trgovanja

Rezultat proizašao iz trgovanja uključuje sve dobitke i gubitke zbog promjene fer vrijednosti (čiste cijene) financijske imovine i financijskih obveza koji se drže radi trgovanja, uključujući sve derivative koji nisu određeni kao instrument zaštite. Osim navedenog, pozicija 'Neto rezultat trgovanja' uključuje dobitke i gubitke koji proizlaze iz promjene tečaja monetarne imovine i obveza.

(v) Dobici/gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Na ovoj poziciji prikazuju se promjene u fer vrijednosti (čista cijena) financijske imovine koja se ne drži radi trgovanja a čija se fer vrijednost mjeri kroz dobit ili gubitak, uključujući i dobitke i gubitke od prestanka priznavanja takve imovine. Dobici i gubici koji su rezultat promjene u fer vrijednosti (čiste cijene) financijskih obveza određenih da se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, uključujući i dobitke i gubitke od njihova prestanka priznavanja također se prikazuju na ovoj poziciji. Međutim promjene u fer vrijednosti koje su rezultat promjene vlastitog kreditnog rizika financijske obveze priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te nisu prikazane pod ovom pozicijom.

(vi) Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela

Na ovoj poziciji prikazan je rezultat od ulaganja u pridružena društava i zajedničke pothvate na koja se primjenjuje metoda udjela (mjerena kao udio investitora u dobiti i gubitku pridruženih društava ili zajedničkih pothvata). Međutim, gubitak od umanjenja vrijednosti i njegovo ukidanje te realizirani dobiti i gubici od ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate koja se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje metodom udjela prikazuju se pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

(vii) Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma

Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma se priznaje primjenom proporcionalne metode tijekom razdoblja najma.

(viii) Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih uključuju troškove plaća i naknada, troškove bonusa, doprinose i poreze iz plaća i na plaće. Također, uključuje i trošak tekućeg rada za otpremnine i jubilarne nagrade te efekte ponovnog mjerenja obveza za jubilarne nagrade.

(ix) Ostali administrativni troškovi

Ostali administrativni troškovi uključuju IT troškove, troškove uredskog prostora, uredske operativne troškove, troškove reklame i propagande, troškove pravnih i konzultantskih usluga.

(x) Amortizacija

Ova stavka sadrži amortizaciju nekretnina i opreme, amortizaciju ulaganja u nekretnine, amortizaciju prava korištenja imovine te amortizaciju nematerijalne imovine.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(xi) Dobici /gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku

Na ovoj poziciji prikazani su dobiti i gubici od prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku. Međutim, dobiti i gubici od prestanka priznavanja koji se odnose na financijsku imovinu koja je u trenutku prestanka priznavanja bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 prikazuju se na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata'.

(xii) Ostali dobiti/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Na ovoj poziciji prikazani su dobiti i gubici od prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, financijskih obveza koje se mjere po amortiziranom trošku i ostalih financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak poput potraživanja s osnove financijskog najma i financijskih garancija. Međutim, dobiti i gubici od prestanka priznavanja koji se odnose na financijsku imovinu koja je u trenutku prestanka priznavanja bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 prikazuju se na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata'.

(xiii) Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata

Na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata' prikazani su gubici od umanjenja i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata koji, prema MSFI-u 9, ulaze u obuhvat zahtjeva za umanjenje vrijednosti.

Naplata prethodno otpisane financijske imovine i izravni otpisi također se prikazuju na ovoj poziciji. Isto tako, na ovoj poziciji prikazani su dobiti i gubici od prestanka priznavanja financijske imovine ako se radi o POCI imovini ili ako je ta financijska imovina bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 u trenutku prestanka priznavanja.

(xiv) Ostali operativni rezultat

Na poziciji 'Ostali operativni rezultat' prikazani su svi ostali prihodi i troškovi koji nisu izravno vezani uz redovnu djelatnost Grupe. Nadalje, pristojbe na bankarske aktivnosti su dio ostalog operativnog rezultata.

'Ostali operativni rezultat' uključuje gubitke od umanjenja vrijednosti i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti kao i rezultat od prodaje nekretnina i opreme te nematerijalne imovine. Također, ova pozicija uključuje i gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a.

Nadalje, pozicija 'Ostali operativni rezultat' obuhvaća sljedeće: troškove za ostale porez, prihode od smanjenja i troškove povećanja rezerviranja, gubitak od umanjenja vrijednosti vlasničkih ulaganja uključenih u konsolidirani izvještaj metodom udjela i njegova ukidanja te dobitke i gubitke od njihove prodaje, dobitke i gubitke od prestanka priznavanja ovisnih društava.

d) TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PRETPOSTAVKE I PROCJENE

Konsolidirani financijski izvještaji sadrže iznose koji su utvrđeni na temelju prosudbi te primjenom pretpostavki i procjena. Procjene i s njima povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Pretpostavke na temelju kojih su izvedene procjene redovito se preispituju. Kao rezultat neizvjesnosti primijenjenih pretpostavki i prosudbi, stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih što može dovesti do usklađenja priznatih knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u budućnosti.

U nastavku su iznesene osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i drugi ključni izvori neizvjesnosti koji nose znatan rizik mogućeg materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini.

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata

Model očekivanog kreditnog gubitka je model umanjenja vrijednosti koji se zasniva na prosudbi buduću da zahtijeva procjenu značajnog porasta kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez detaljnih smjernica na koji način ih mjeriti. U pogledu procjene značajnog porasta kreditnog rizika, Grupa je odredila pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih kriterija i zadanih kvantitativnih pragova. Pored navedenog, složeno područje je i određivanje grupa slične imovine za koju se pogoršanje kreditnog rizika mora procjenjivati na osnovi portfelja u slučaju kada su pokazatelji o povećanju kreditnog rizika na pojedinačnoj osnovi dostupni tek s određenim vremenskim zakašnjenjem. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje primjenu složenih modela koji se zasnivaju na povijesnim, statističkim podacima o vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza i stopama gubitka u slučaju nastanka tog statusa, pojedinačnim procjenama kreditno umanjene novčanih tokova i različitim scenarijima koji uključuju i razmatranje informacija o budućim događajima. Pored navedenog, potrebno je utvrditi razdoblje izloženosti kreditnom riziku za instrumente sa neodređenim rokom dospjeća poput revolving kredita.

Kontrola

MSFI 10 'Konsolidirani financijski izvještaji' definira uvjete koje Grupa treba osigurati kako bi ostvarila kontrolu nad društvom. Uvjeti koji moraju biti zadovoljeni jesu:

- (a) moć usmjeravanja relevantnih djelatnosti društva, npr. aktivnosti koje značajno utječu na prinos društva;
- (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose iz odnosa sa društvom; i
- (c) sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Procjena postojanja kontrole pod ovom definicijom može zahtijevati značajne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene, a osobito u nestandardnim situacijama kao što su:

- (1) moć proizlazi iz prava glasa i iz ugovornih odnosa (ili uglavnom iz potonjeg);
- (2) izloženost koja proizlazi iz bilančnih investicija i vanbilančnih obveza ili garancija (ili uglavnom iz potonjeg); ili
- (3) varijabilni prinosi koji proizlaze iz identificiranih prihoda (npr. dividende, kamate, naknade) te iz ušteda troškova, ekonomije razmjera i/ili operativnih sinergija (ili uglavnom iz potonjeg).

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa procjenjuje postoje li indicije da je vrijednost materijalne ili nematerijalne imovine umanjena i da je potrebno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti u izvještaj o dobiti ili gubitku. Nadalje, jedinice koje generiraju novac (CGU) a na koje je alociran goodwill, testiraju se na umanjenje na godišnjoj razini. Utvrđivanje vrijednosti u uporabi i neto prodajne vrijednosti takve imovine zahtijeva prosudbu i procjene vremenskog razdoblja i iznosa očekivanih budućih novčanih tokova i diskontnih stopa. Pretpostavke i procjene korištene u izračunu umanjenja vrijednosti nefinancijske imovine opisane su pod poglavljima 'Poslovna spajanja i goodwill' i 'Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine' unutar Računovodstvenih politika.

e) PRIMJENA I IZMJENA NOVIH MSFI/MRS

Usvojene računovodstvene politike jednake su onima primjenjenima prošle financijske godine, osim standarda i tumačenja koji su stupili na snagu nakon 1. siječnja 2019. godine. U nastavku su prikazani samo novi standardi i tumačenja koji su relevantni za poslovanje Banke i Grupe:

Standardi i tumačenja koji su na snazi

Sljedeći standardi, njihove izmjene i tumačenja su obvezni za financijsku 2019. godinu i odobreni su od strane EU:

- *MSFI 16: Najmovi*
- *Izmjene MSFI-ja 9: Elementi prijevremenog plaćanja s negativnom naknadom*
- *IFRIC 23: Nesigurnost u pogledu poreznog tretmana*
- *Izmjene MRS-a 19: Plan izmjena, ograničenja ili nagodbe*
- *Izmjene MRS-a 28: Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2015.-2017. godine (izmjene MSFI-ja 3, MSFI-ja 11, MRS-a 12 i MRS-a 23)*

Utjecaji primjene MSFI-ja 16 opisani su unutar poglavlja c) 'Računovodstvene metode i metode vrednovanja'. Primjena ostalih, gore navedenih izmjena, nije imala značajniji utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Standardi i tumačenja koji nisu na snazi

Dolje prikazani standardi, izmjene i tumačenja je izdao IASB, ali nisu još stupili na snagu.

Sljedeći standardi, izmjene i tumačenja su odobreni od strane EU:

- *Dodaci Konceptualnom okviru financijskog izvještavanja*
- *Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28*
- *Izmjene MSFI-ja 3: Definicija poslovanja*
- *Izmjene MRS-a 1 i MRS-a 8: Definicija značajnosti*

Primjena gore navedenih izmjena neće imati značajniji utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodaci Konceptualnom okviru financijskog izvještavanja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).

Izmijenjeni konceptualni okvir uključuje novo poglavlje o mjerenju; smjernice za izvještavanje o financijskom rezultatu; poboljšane definicije i smjernice - osobito definiciju obveze; i pojašnjenja u važnim područjima, kao što su uloga upravljanja, razboritosti i neizvjesnosti mjerenja u financijskom izvještavanju.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB, još nije odobreno od strane Europske unije).

Ovim se dodacima rješava nedosljednost između zahtjeva iz MSFI-ja 10 i zahtjeva iz MRS-a 28 koji se odnose na prodaju ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata. Glavna posljedica podataka je da se puni dobitak ili gubitak priznaje kada transakcija uključuje poslovanje. Djelomični dobitak ili gubitak priznaje se kada transakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje, čak i ako se radi o imovini ovisnog društva.

Izmjene MSFI-ja 3: Definicija poslovanja

Izmjene MSFI-ja 3 objavljene su u listopadu 2018. godine, a primjenjuju za godišnja razdoblja koja počinju 01. siječnja 2020. godine ili nakon tog datuma. Cilj izmjena je pojasniti tri elementa definicije poslovanja, odnosno ulazne vrijednosti, proces i izlazne vrijednosti. Da bi se smatrao poslovanjem, integrirani skup aktivnosti i imovine mora uključivati, najmanje ulazne vrijednosti i proces koji se na njih primjenjuje i koji se zajedno koriste a s ciljem stvaranja izlaznih vrijednosti. Izmjene uključuju i koncentracijski test kojim se dozvoljava pojednostavljeni način utvrđivanja da li integrirani skup aktivnosti i imovine zadovoljava uvjete priznavanja kao ulaganje u imovinu a ne kao poslovno spajanje. Grupa ne očekuje značajniji utjecaj od primjene navedenih izmjena standarda.

Izmjene MRS-a 1 i MRS-a 8: Definicija značajnosti

Izmjene MRS-a 1 i MRS-a 8 objavljene su u listopadu 2018. godine a primjenjuju se za godišnja razdoblja koja počinju 01. siječnja 2020. godine. Izmjene pojašnjavaju kako je informacija značajna ako bi izostavljanje, pogrešno ili nejasno prikazivanje te informacije moglo utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja donose na temelju financijskih podataka o određenom društvu. Grupa ne očekuje značajniji utjecaj od primjene navedenih izmjena standarda.

C. BILJEŠKE

1. Neto kamatni prihod

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Kamatni prihod				
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	2.181	2.053	1.804	1.683
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	182	179	156	153
Ostali slični prihodi				
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	69	61	71	63
Ostala imovina	97	103	-	-
Kamatni prihod od negativnih kamatnih stopa	1	5	1	4
Ukupno kamatni i ostali slični prihod	2.530	2.401	2.032	1.903
Kamatni troškovi				
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(381)	(280)	(305)	(217)
Ostali slični troškovi				
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	(65)	(59)	(65)	(59)
Ostale obveze	(1)	(8)	-	(7)
Kamatni trošak od negativnih kamatnih stopa	(10)	(8)	(10)	(7)
Ukupno kamatni i ostali slični trošak	(457)	(355)	(380)	(290)
Neto kamatni prihod	2.073	2.046	1.652	1.613

2. Neto prihod od naknada i provizija

u milijunima HRK	GRUPA								BANKA	
	2018.		2019.		2018.		2019.		Prihod	Rashod
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod		
Vrijednosni papiri	16	(3)	22	(2)	14	(1)	19	(1)		
Vlastita izdanja	10	-	15	-	10	-	15	-		
Nalozi za prijenos	6	(2)	6	(1)	4	-	4	-		
Ostali vrijednosni papiri	-	(1)	1	(1)	-	(1)	-	(1)		
Upravljanje imovinom	30	-	31	(2)	30	-	31	(2)		
Skrbništvo	10	(3)	11	(3)	9	(3)	10	(3)		
Usluge naplate	793	(203)	871	(220)	509	(166)	547	(175)		
Kartično poslovanje	467	(169)	514	(183)	201	(139)	206	(146)		
Ostalo	326	(34)	357	(37)	308	(27)	341	(29)		
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	30	-	33	(1)	29	-	32	(1)		
Zajednička ulaganja	-	-	-	(1)	-	-	-	(1)		
Proizvodi osiguranja	28	-	27	-	27	-	26	-		
Usluge posredovanja štedionica	2	-	4	-	2	-	4	-		
Transakcije u stranoj valuti	-	-	2	-	-	-	2	-		
Kreditno poslovanje	64	(8)	59	(5)	43	(7)	39	(4)		
Dane kreditne obveze, primljene kreditne obveze	22	(6)	36	(1)	8	(5)	33	(1)		
Dane garancije, primljene garancije	36	(2)	17	(4)	34	(2)	4	(3)		
Ostalo kreditno poslovanje	6	-	6	-	1	-	2	-		
Ostalo	25	(17)	30	(21)	8	-	12	-		
Neto prihod od naknada i provizija	968	(234)	1.057	(254)	642	(177)	690	(186)		

Prihodi i troškovi od naknada i provizija prikazani u ovoj tablici nisu sastavni dio efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

3. Prihod od dividende

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Financijska imovina po trošku	-	-	20	68
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	1	1	1
Prihod od dividende	1	1	21	69

4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Neto rezultat trgovanja				
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivativima	23	37	18	36
Devizne transakcije	198	197	186	192
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	221	234	204	228

Iznosi promjena fer vrijednosti koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku nalaze se u Bilješci 37.

5. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Rezultat mjerenja/prodaje financijske imovine koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	4	3	3
Dobici/gubici od financijskih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	4	3	3

6. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Ulaganje u nekretnine	4	2	2	-
Ostali operativni najmovi	113	93	-	-
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova	117	95	2	-

7. Opći administrativni troškovi

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Troškovi zaposlenih	(701)	(747)	(504)	(538)
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	(595)	(638)	(426)	(457)
Doprinosi na plaću	(88)	(90)	(63)	(66)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	(1)	(2)	(1)	(1)
Ostali troškovi zaposlenika	(17)	(17)	(14)	(14)
Ostali administrativni troškovi	(648)	(660)	(478)	(496)
Premije osiguranja štednih uloga	(83)	(86)	(69)	(72)
IT troškovi	(169)	(172)	(153)	(176)
Troškovi najma prostora	(104)	(88)	(85)	(71)
Uredski operativni troškovi	(133)	(152)	(68)	(70)
Oglašavanje / marketing	(70)	(83)	(42)	(47)
Pravni i troškovi savjetovanja	(66)	(53)	(43)	(40)
Ostali administrativni troškovi	(23)	(26)	(18)	(20)
Amortizacija	(228)	(248)	(75)	(114)
Softver i ostala nematerijalna imovina	(45)	(54)	(23)	(27)
Nekretnine u posjedu vlasnika	(19)	(35)	(14)	(30)
Ostale pokretnine	(95)	(78)	-	-
Ulaganje u nekretnine	(1)	(1)	(1)	-
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	(68)	(80)	(37)	(57)
Opći administrativni troškovi	(1.577)	(1.655)	(1.057)	(1.148)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane, osim onih u sklopu državnog mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj, prema kojem je poslodavac dužan obračunati tekuće doprinose u postotku od sadašnjih bruto plaća, a troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su zaposleni zaradili naknadu za rad. U 2019. iznos doprinosa za mirovine iznosio je 114 milijuna HRK za Gruppu (2018.: 102 milijuna HRK) i 81 milijun HRK za Banku (2018.: 73 milijuna HRK).

Prosječan broj zaposlenih tijekom financijske godine (ponderirani prema razini zaposlenja)

	2018.	2019.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	2.360,23	2.433,00
Erste Card Club d.o.o.	264,88	275,10
Izbor Nekretnina d.o.o.	-	-
Erste Nekretnine d.o.o.	22,52	22,55
Erste Factoring d.d.	27,73	21,76
Erste Group IT HR d.o.o.	67,08	69,84
Erste Bank Podgorica d.d.	252,42	257,99
Erste Card Slovenija d.o.o.	58,79	58,50
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	86,06	92,33
Diners Club International Mak d.o.o.e.l.	42,81	43,07
Ukupno	3.182,52	3.274,14

8. Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	28	1	14	-
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	28	1	14	-

9. Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(3)	1	(3)	2
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	(212)	(1)	(161)	(33)
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka	(270)	(97)	(172)	(100)
Izravni otpisi	(43)	(54)	(29)	(11)
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	101	151	40	79
Dobici ili gubici od modifikacije	-	(1)	-	(1)
Potraživanja financijskog najma	3	(1)	-	-
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka za preuzete obveze i financijske garancije	(34)	(42)	(35)	(41)
Rezultat umanjena vrijednosti financijskih instrumenata	(246)	(43)	(199)	(72)

10. Ostali operativni rezultat

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Ostali operativni troškovi	(102)	(331)	(92)	(324)
Povećanje ostalih rezervacija	(28)	(308)	(19)	(302)
Ostali porezi	(2)	(2)	(1)	(1)
Doprinosi za sanacijski fond	(28)	(21)	(28)	(21)
Umanjenje vrijednosti goodwilla	(44)	-	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	-	-	(44)	-
Ostali operativni prihod	22	30	7	28
Smanjenje ostalih rezervacija	22	30	7	28
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	(13)	(9)	(6)	-
Rezultat ostalih operativnih troškova/prihoda	12	26	12	18
Ostali operativni rezultat	(81)	(284)	(79)	(278)

Redak Umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u ovisna društva sadrži umanjene vrijednosti goodwilla i ulaganja u Erste Card Club d.o.o. za 2018. (za detalje pogledati Bilješku 24).

U rezultat nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwill-a uključeni su gubici od umanjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i kolateralna preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja. U 2019. godini gubici od umanjena vrijednosti kolateralna preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja Grupe i Banke iznosili su 15 milijuna HRK, odnosno 8 milijuna HRK (2018.: 14 milijuna HRK za Grupi i 8 milijuna HRK za Banku).

Sanacijski fond

Redak Doprinosi za sanacijski fond sadrži doprinose nacionalnom sanacijskom fondu koji su za 2019. godinu iznosili 21 milijuna HRK za Grupi i Banku (2018.: 28 milijuna HRK). Doprinos se temelji na Direktivi o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava, koja, između ostalog, uspostavlja mehanizam financiranja za sanaciju kreditnih institucija. Kao posljedica, banke su obvezne jednom godišnje doprinositi u fond, koji je u prvom koraku uspostavljen na nacionalnoj razini. Prema ovim propisima, do 31. prosinca 2024. raspoloživa financijska sredstva sanacijskih fondova doseći će najmanje 1% iznosa pokrivenih depozita svih ovlaštenih kreditnih institucija unutar Europske unije. Stoga se doprinos za sanacijski fond mora rasporediti kroz 10 godina, kako bi dosegnuo ciljanu razinu.

11. Porez na dobit

Porez na dobit se sastoji od tekućeg poreza na dobit koji izračunava svaka članica Grupe na temelju rezultata prijavljenih za porezne svrhe, ispravaka poreza na dobit za prethodne godine i promjena u odgođenim porezima.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Tekući porezni trošak / prihod	(239)	(220)	(196)	(179)
Tekuće razdoblje	(239)	(220)	(196)	(179)
Odgođeni porezni trošak / prihod	(15)	(9)	-	13
Tekuće razdoblje	(15)	(9)	-	13
Ukupno	(254)	(229)	(196)	(166)

Sljedeća tablica uspoređuje porez na dobit prikazan u računu dobiti i gubitka sa dobiti/gubitkom prije poreza pomnoženim sa nominalnom poreznom stopom Republike Hrvatske od 18%.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Dobit prije poreza	1.285	1.212	1.026	919
Porez na dobit po domaćoj zakonskoj poreznoj stopi (20%)	(231)	(218)	(185)	(166)
Utjecaj različitih inozemnih poreznih stopa	8	10	-	-
Utjecaj poreznih olakšica na zaradu od investicija i druge olakšice od poreza na dobit	95	9	9	14
Povećanje poreza zbog porezno nepriznatih troškova, dodatnih poslovnih poreza i sličnih elemenata	(86)	(31)	(20)	(14)
Utjecaj nenadoknadivih privremenih razlika nastalih u tekućem razdoblju	(40)	-	-	-
Porez na dobit koji se ne odnosi na izvještajno razdoblje	-	1	-	-
Ukupno	(254)	(229)	(196)	(166)
Efektivna porezna stopa	20%	19%	19%	18%

12. Novac i novčana sredstva

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Novac u blagajni	1.735	2.558	1.565	2.407
Novčana sredstva kod središnjih banaka	2.976	1.958	2.643	1.708
Ostali depoziti po viđenju	243	589	175	224
Novac i novčana sredstva	4.954	5.105	4.383	4.339

Analiza novca i novčanih ekvivalenata za izvještaj o novčanom tijeku

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Novac u blagajni	1.735	2.558	1.565	2.407
Novčana sredstva kod središnjih banaka	2.976	1.748	2.643	1.498
Ostali depoziti po viđenju	243	589	175	224
Plasmani kod banaka sa izvornim dospjecom do 3 mjeseca	2	2	-	-
Trezorski zapisi sa izvornim dospjecom do 3 mjeseca	1.953	-	1.953	-
Novac i novčani ekvivalenti	6.909	4.897	6.336	4.129

13. Derivativi koje se drže radi trgovanja

u milijunima HRK	GRUPA					
	2018.			2019.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	9.085	32	26	7.933	39	35
Kamatni	1.276	12	8	1.323	21	18
Trgovanje devizama	7.809	20	18	6.610	18	17
Derivativi iskazani u knjizi banke	667	1	1	1.523	-	1
Kamatni	-	-	-	-	-	-
Trgovanje devizama	667	1	1	1.523	-	1
Ukupno	9.752	33	27	9.456	39	36

u milijunima HRK	BANKA					
	2018.			2019.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	9.163	33	26	8.377	39	35
Kamatni	1.354	13	8	1.397	21	18
Trgovanje devizama	7.809	20	18	6.980	18	17
Derivativi iskazani u knjizi banke	667	1	1	1.523	1	1
Kamatni	-	-	-	-	-	-
Trgovanje devizama	667	1	1	1.523	1	1
Ukupno	9.830	34	27	9.900	40	36

14. Ostala imovina namijenjena trgovanju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Dužnički vrijednosni papiri	245	186	245	186
Opće države	245	186	245	186
Ostala imovina namijenjena trgovanju	245	186	245	186

Financijska imovina i obveze namijenjene trgovanju iskazuju se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se i jednaka je sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova.

Na dan 31. prosinca 2019. financijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2020. godini i kamatnom stopom od 0,000%. Na dan 31. prosinca 2018. financijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2019. godini i kamatnom stopom od 0,096%.

15. Financijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA			
	2018.		2019.	
	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti
Vlasnički instrumenti	-	11	-	16
Dužnički vrijednosni papiri	-	154	-	183
Ostalih financijskih društava	-	154	-	160
Nefinancijske institucije	-	-	-	23
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti i financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz računu dobiti i gubitka	-	165	-	199
Financijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	165	-	199

u milijunima HRK	BANKA			
	2018.		2019.	
	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti
Vlasnički instrumenti	-	9	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	-	14	-	15
Ostalih financijskih društava	-	14	-	15
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti i financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz računu dobiti i gubitka	-	23	-	25
Financijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	23	-	25

16. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Vlasnički instrumenti

Knjigovodstvena vrijednost vlasničkih instrumenata čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 31. prosinca 2019. iznosi 162 milijuna HRK za Grupu (2018.: 111 milijuna HRK) i 147 milijuna HRK za Banku (2018.: 102 milijuna HRK). Tijekom 2018. godine, prodaja takvih instrumenata iznosila je 14 milijuna HRK za Grupu i Banku te je bila uzrokovana strateškim poslovnim odlukama.

Dužnički instrumenti

Analiza bruto knjigovodstvenih vrijednosti i pripadajućih kreditnih gubitaka dužničkih vrijednosnih papira Grupe i Banke čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po fazama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. iznosi:

GRUPA										
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Akumulirane promjene fer vrijednosti	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		
2019.										
Dužnički vrijednosni papiri	9.986	199	-	10.185	(26)	(8)	-	(34)	257	10.442
Opće države	9.270	-	-	9.270	(9)	-	-	(9)	241	9.511
Kreditne institucije	413	199	-	612	(8)	(8)	-	(16)	(1)	611
Nefinancijske institucije	303	-	-	303	(9)	-	-	(9)	17	320
Ukupno	9.986	199	-	10.185	(26)	(8)	-	(34)	257	10.442

GRUPA										
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Akumulirane promjene fer vrijednosti	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		
2018.										
Dužnički vrijednosni papiri	8.203	130	-	8.333	(34)	-	-	(34)	158	8.491
Opće države	7.473	-	-	7.473	(7)	-	-	(7)	149	7.622
Kreditne institucije	420	130	-	550	(17)	-	-	(17)	(5)	545
Nefinancijske institucije	310	-	-	310	(10)	-	-	(10)	14	324
Ukupno	8.203	130	-	8.333	(34)	-	-	(34)	158	8.491

16. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Akumulirane promjene fer vrijednosti	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		
2019.										
Dužnički vrijednosni papiri	9.390	199	-	9.589	(23)	(8)	-	(31)	225	9.814
Opće države	8.674	-	-	8.674	(6)	-	-	(6)	209	8.883
Kreditne institucije	413	199	-	612	(8)	(8)	-	(16)	(1)	611
Nefinancijske institucije	303	-	-	303	(9)	-	-	(9)	17	320
Ukupno	9.390	199	-	9.589	(23)	(8)	-	(31)	225	9.814

BANKA										
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				Akumulirane promjene fer vrijednosti	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		
2018.										
Dužnički vrijednosni papiri	7.609	130	-	7.739	(32)	-	-	(32)	136	7.875
Opće države	6.879	-	-	6.879	(5)	-	-	(5)	127	7.006
Kreditne institucije	420	130	-	550	(17)	-	-	(17)	(5)	545
Nefinancijske institucije	310	-	-	310	(10)	-	-	(10)	14	324
Ukupno	7.609	130	-	7.739	(32)	-	-	(32)	136	7.875

Dužnički vrijednosni papiri sastoje se od obveznica Republike Hrvatske i trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske denominirani su u kunama i eurima i izdani uz diskont nominalne vrijednosti. Izdaju se uz izvorno dospijeće od 91, 182, 364, 546 i 728 dana.

Tijekom 2018. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise s dospijećem od 182 dana 0,16%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana 0,27%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 364 dana iznosio je 0,01%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 0,40%.

Tijekom 2019. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise s dospijećem od 91 dan je 0,03%, od 182 dana je 0,06%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana je 0,08%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 364 dana iznosio je -0,01%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 0,05%.

Obveznice Republike Hrvatske su dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi izdani u kunama, eurima i dolarima s fiksnim prinosom. Obveznice dospijevaju u razdoblju od 2020. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 0,250% do 6,750% godišnje.

Obveznice Republike Poljske su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima i eurima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju u razdoblju od 2023. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 0,875% do 5,250% godišnje. Obveznice Republike Crne Gore su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2020. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 2,550% do 4,000% godišnje. Obveznice Republike Slovačke su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2023. do 2028. godine i nose kamatnu stopu od 0,000% do 3,375% godišnje. Obveznica Sjedinjenih Američkih Država je dužnički vrijednosni papir s fiksnim prinosom, denominirana u dolarima i uvrštena na burzu. Ova obveznica dospijeva 2022. godine i nosi kamatnu stopu od 1,625% godišnje.

Također, u financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nalazi se obveznica Europske investicijske banke denominirana u dolarima koja dospijeva 2024. godine i nosi kamatnu stopu od 3,250% godišnje te obveznice KfW banke denominirane u dolarima koje dospijevaju od 2020. do 2025. godine i nose kamatnu stopu od 1,375% do 2,000% godišnje.

16. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2020. godini i kamatnom stopom od 0,000% denominirani u eurima te sa kamatnom stopom od 0,000% denominirani u kunama su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iskazuje se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova.

Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. nema kupljenih ili nastalih dužničkih vrijednosnih papira s kreditnim umanjnjem vrijednosti (POCI) čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Kretanja kreditnih gubitaka za dužničke vrijednosne papire čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u izvještajnom razdoblju se nalazi u sljedećoj tablici:

u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od	
							GRUPA	
	siječnja 2019.						prosinca 2019.	
Faza 1	(34)	(12)	12	-	8	-	(26)	
Faza 2	-	(8)	-	-	-	-	(8)	
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	(34)	(20)	12	-	8	-	(34)	

u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od	
							GRUPA	
	siječnja 2018.						prosinca 2018.	
Faza 1	(32)	(3)	5	-	(4)	-	(34)	
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-	
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	(32)	(3)	5	-	(4)	-	(34)	

u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od	
							BANKA	
	siječnja 2019.						prosinca 2019.	
Faza 1	(32)	(11)	12	-	8	-	(23)	
Faza 2	-	(8)	-	-	-	-	(8)	
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	(32)	(19)	12	-	8	-	(31)	

u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od	
							BANKA	
	siječnja 2018.						prosinca 2018.	
Faza 1	(29)	(2)	3	-	(4)	-	(32)	
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-	
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	(29)	(2)	3	-	(4)	-	(32)	

17. Vrijednosni papiri

GRUPA

	Financijska imovina					Financijska imovina				
	Po amortiziranom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednost i kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno	Po amortiziranom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednost i kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
u milijunima HRK	2018.					2019.				
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	1.273	245	154	8.491	10.163	1.642	186	183	10.442	12.453
Kotirajući	1.273	245	147	8.316	9.981	1.642	186	145	10.263	12.236
Nekotirajući	-	-	7	175	182	-	-	38	179	217
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	9	111	120	-	-	16	162	178
Kotirajući	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekotirajući	-	-	9	111	120	-	-	16	162	178
Vlasnički udjeli	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-
Ukupno	1.273	245	165	8.602	10.285	1.642	186	199	10.604	12.631

BANKA

	Financijska imovina					Financijska imovina				
	Po amortiziranom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednost i kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno	Po amortiziranom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednost i kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
u milijunima HRK	2018.					2019.				
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	1.020	245	14	7.875	9.154	1.464	186	15	9.814	11.479
Kotirajući	1.020	245	7	7.690	8.962	1.464	186	-	9.635	11.285
Nekotirajući	-	-	7	185	192	-	-	15	179	194
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	9	102	111	-	-	10	147	157
Kotirajući	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekotirajući	-	-	9	102	111	-	-	10	147	157
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.020	245	23	7.977	9.265	1.464	186	25	9.961	11.636

Udjeli u investicijskim fondovima iskazuju se kao obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri.

Posudba vrijednosnih papira i repo transakcije su prikazane u bilješci 35. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku

Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti za dužničke vrijednosne papire Grupe i Banke po amortiziranom trošku po fazama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. prikazana je u sljedećoj tablici:

GRUPA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2019.									
Opće države	1.644	-	-	1.644	(2)	-	-	(2)	1.642
Ukupno	1.644	-	-	1.644	(2)	-	-	(2)	1.642

GRUPA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2018.									
Opće države	1.275	-	-	1.275	(2)	-	-	(2)	1.273
Ukupno	1.275	-	-	1.275	(2)	-	-	(2)	1.273

BANKA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2019.									
Opće države	1.465	-	-	1.465	(1)	-	-	(1)	1.464
Ukupno	1.465	-	-	1.465	(1)	-	-	(1)	1.464

BANKA									
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2018.									
Opće države	1.021	-	-	1.021	(1)	-	-	(1)	1.020
Ukupno	1.021	-	-	1.021	(1)	-	-	(1)	1.020

Obveznice Republike Hrvatske koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinomom, denominirani u kunama, eurima i dolarima. Dospijevaju u razdoblju od 2020. do 2028. godine i nose kamatnu stopu od 0,500% do 6,500% godišnje.

Fer vrijednost financijske imovine po amortiziranom trošku za Grupu i Banku je približno za 46 milijuna HRK viša od njezine knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine (2018: viša za 20,5 milijuna HRK).

Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. nema kupljenih ili nastalih dužničkih vrijednosnih papira s umanjenom vrijednosti (POCI).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanja umanjena vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira koji se mjeri po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju se nalazi u tablici niže:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2019.						prosina 2019.
Faza 1	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(2)	-	-	-	-	-	(2)

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2018.						prosina 2018.
Faza 1	(2)	-	1	-	(1)	-	(2)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(2)	-	1	-	(1)	-	(2)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2019.						prosina 2019.
Faza 1	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	-	-	-	-	-	(1)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2018.						prosina 2018.
Faza 1	(1)	-	1	-	(1)	-	(1)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	-	1	-	(1)	-	(1)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira koji se mjere po amortiziranom trošku na kraju godine, početno priznatih (kupljenih) tijekom 2019. godine i koji nisu prodani do 31. prosinca 2019. iznosi 547 milijuna HRK za Grupu i Banku (2018.: 89 milijuna HRK za Grupu i Banku) .

Bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira koji se mjere po amortiziranom trošku, a koji su bili na stanju 01. siječnja 2019. i prestali se priznavati (dospijeće) tijekom 2019. godine iznosi 182 milijuna HRK za Grupu i 104 milijuna HRK za Banku (2018.: 468 milijuna HRK za Grupu i Banku).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti kredita i predujmova bankama po amortiziranom trošku po skupinama umanjena vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. Grupe i Banke prikazana je u sljedećoj tablici:

u milijunima HRK	GRUPA								Knjigovodstvena vrijednost
	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2019.									
Središnje banke	3.872	-	-	3.872	(2)	-	-	(2)	3.870
Kreditne institucije	500	-	-	500	(3)	-	-	(3)	497
Ukupno	4.372	-	-	4.372	(5)	-	-	(5)	4.367

u milijunima HRK	GRUPA								Knjigovodstvena vrijednost
	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2018.									
Središnje banke	3.635	-	-	3.635	(2)	-	-	(2)	3.633
Kreditne institucije	1.599	-	-	1.599	(4)	-	-	(4)	1.595
Ukupno	5.234	-	-	5.234	(6)	-	-	(6)	5.228

u milijunima HRK	BANKA								Knjigovodstvena vrijednost
	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2019.									
Središnje banke	3.767	-	-	3.767	(1)	-	-	(1)	3.766
Kreditne institucije	497	-	-	497	(3)	-	-	(3)	494
Ukupno	4.264	-	-	4.264	(4)	-	-	(4)	4.260

u milijunima HRK	BANKA								Knjigovodstvena vrijednost
	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	
2018.									
Središnje banke	3.542	-	-	3.542	(1)	-	-	(1)	3.541
Kreditne institucije	1.772	-	-	1.772	(4)	-	-	(4)	1.768
Ukupno	5.314	-	-	5.314	(5)	-	-	(5)	5.309

Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. nema kupljenih niti odobrenih kredita i predujmova po amortiziranom trošku s umanjnjem vrijednosti prema bankama (POCI).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predumovi kreditnim institucijama po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanje ispravaka vrijednosti za kredite i predumove kreditnim institucijama koji se mjere po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju je prikazano u sljedećoj tablici:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2019.						prosina 2019.
Faza 1	(6)	(3)	4	-	-	-	(5)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(6)	(3)	4	-	-	-	(5)

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2018.						prosina 2018.
Faza 1	(5)	(4)	3	-	-	-	(6)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(5)	(4)	3	-	-	-	(6)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2019.						prosina 2019.
Faza 1	(5)	(3)	4	-	-	-	(4)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(5)	(3)	4	-	-	-	(4)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	siječnja 2018.						prosina 2018.
Faza 1	(4)	(4)	2	-	1	-	(5)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(4)	(4)	2	-	1	-	(5)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predumova koji se mjere po amortiziranom trošku na kraju godine, početno priznatih tijekom 2019. godine, a koji se nisu u potpunosti prestali priznavati do 31. prosinca 2019. iznosi 450 milijuna HRK za Grupu i Banku (2018.: 1.575 milijuna HRK za Grupu i 1.752 milijuna HRK za Banku). Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predumova kreditnim institucijama koji se mjere po amortiziranom trošku, a koji su bili na stanju 01. siječnja 2019. i prestali se u potpunosti priznavati (dospijeće) tijekom 2019. godine iznosi 1.571 milijuna HRK za Grupu i 1.748 milijuna HRK za Banku (2018.: 2.110 milijuna HRK za Grupu i 1.883 milijuna HRK za Banku).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku po fazama umanjnja vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018 prikazana je u sljedećoj tablici:

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2019.											
Opće države	7.336	43	1	-	7.380	(109)	(2)	(1)	-	(112)	7.268
Ostale financijske institucije	63	2	-	-	65	(1)	-	-	-	(1)	64
Nefinancijske	15.503	905	1.566	195	18.169	(134)	(74)	(1.064)	(108)	(1.380)	16.789
Kućanstva	19.465	1.309	1.537	9	22.320	(78)	(79)	(997)	(1)	(1.155)	21.165
Total	42.367	2.259	3.104	204	47.934	(322)	(155)	(2.062)	(109)	(2.648)	45.286

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2018.											
Opće države	8.089	13	-	-	8.102	(104)	-	-	-	(104)	7.998
Ostale financijske institucije	479	11	1	-	491	(18)	(1)	(1)	-	(20)	471
Nefinancijske	13.699	586	1.965	441	16.691	(105)	(55)	(1.302)	(44)	(1.506)	15.185
Kućanstva	17.124	2.122	1.626	10	20.882	(89)	(122)	(1.146)	(2)	(1.359)	19.523
Total	39.391	2.732	3.592	451	46.166	(316)	(178)	(2.449)	(46)	(2.989)	43.177

BANKA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2019.											
Opće države	7.188	23	1	-	7.212	(106)	(1)	(1)	-	(108)	7.104
Ostale financijske institucije	503	2	-	-	505	(1)	-	-	-	(1)	504
Nefinancijske institucije	14.588	833	1.503	195	17.119	(121)	(69)	(1.013)	(108)	(1.311)	15.808
Kućanstva	16.313	1.010	1.374	9	18.706	(56)	(69)	(903)	(1)	(1.029)	17.677
Ukupno	38.592	1.868	2.878	204	43.542	(284)	(139)	(1.917)	(109)	(2.449)	41.093

BANKA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2018.											
Opće države	7.921	13	-	-	7.934	(101)	-	-	-	(101)	7.833
Ostale financijske institucije	811	190	1	-	1.002	(19)	(2)	(1)	-	(22)	980
Nefinancijske institucije	13.012	509	1.889	441	15.851	(94)	(52)	(1.246)	(44)	(1.436)	14.415
Kućanstva	14.798	1.483	1.471	10	17.762	(62)	(107)	(1.033)	(2)	(1.204)	16.558
Ukupno	36.542	2.195	3.361	451	42.549	(276)	(161)	(2.280)	(46)	(2.763)	39.786

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanje ispravaka vrijednosti za kredite i predujmove klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju je prikazano u sljedećoj tablici:

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene kreditnih rizika (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2019.								prosinca 2019.
Faza 1	(316)	(99)	45	43	7	-	-	(2)	(322)
Opće države	(104)	(22)	6	-	12	-	-	(1)	(109)
Ostale financijske institucije	(18)	(1)	18	-	-	-	-	-	(1)
Nefinancijske institucije	(105)	(46)	12	10	(4)	-	-	(1)	(134)
Kućanstva	(89)	(30)	9	33	(1)	-	-	-	(78)
Faza 2	(178)	(2)	17	(105)	112	-	-	-	(156)
Opće države	-	-	-	(2)	-	-	-	-	(2)
Ostale financijske institucije	(1)	-	-	-	1	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(55)	(1)	8	(41)	15	-	-	-	(74)
Kućanstva	(122)	(1)	9	(62)	96	-	-	-	(80)
Faza 3	(2.449)	(10)	149	(26)	(216)	-	496	(6)	(2.062)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Ostale financijske institucije	(1)	-	-	-	-	-	-	1	-
Nefinancijske institucije	(1.302)	(6)	69	(12)	(107)	-	297	(3)	(1.064)
Kućanstva	(1.146)	(4)	80	(14)	(109)	-	199	(3)	(997)
POCI	(46)	-	1	-	(63)	-	-	-	(108)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(44)	-	1	-	(65)	-	-	-	(108)
Kućanstva	(2)	-	-	-	2	-	-	-	-
Ukupno	(2.989)	(111)	212	(88)	(160)	-	496	(8)	(2.648)

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene kreditnih rizika (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2018.								prosinca 2018.
Faza 1	(332)	(156)	117	43	9	-	-	3	(316)
Opće države	(105)	(68)	67	2	(1)	-	-	1	(104)
Ostale financijske institucije	(26)	(18)	24	-	1	-	-	1	(18)
Nefinancijske institucije	(122)	(40)	16	13	27	-	-	1	(105)
Kućanstva	(79)	(30)	10	28	(18)	-	-	-	(89)
Faza 2	(151)	(3)	17	(101)	59	-	-	1	(178)
Opće države	(3)	-	-	-	3	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Nefinancijske institucije	(60)	(2)	10	(29)	25	-	-	1	(55)
Kućanstva	(87)	(1)	7	(72)	31	-	-	-	(122)
Faza 3	(3.012)	(55)	179	(21)	(244)	-	681	23	(2.449)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	(2)	-	-	-	1	-	-	-	(1)
Nefinancijske institucije	(1.761)	(51)	109	(13)	(117)	-	514	17	(1.302)
Kućanstva	(1.249)	(4)	70	(8)	(128)	-	167	6	(1.146)
POCI	(32)	-	-	-	(34)	-	20	-	(46)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(32)	-	-	-	(32)	-	20	-	(44)
Kućanstva	-	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Ukupno	(3.527)	(214)	313	(79)	(210)	-	701	27	(2.989)

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kreditni i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene kreditnih rizika (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2019.								prosinca 2019.
Faza 1	(276)	(88)	39	37	2	-	-	-	(286)
Opće države	(101)	(23)	6	-	12	-	-	-	(106)
Ostale financijske institucije	(19)	(1)	18	1	(1)	-	-	-	(2)
Nefinancijske institucije	(94)	(40)	9	6	(3)	-	-	-	(122)
Kućanstva	(62)	(24)	6	30	(6)	-	-	-	(56)
Faza 2	(161)	(1)	15	(96)	103	-	-	-	(140)
Opće države	-	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Ostale financijske institucije	(2)	-	-	-	2	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(52)	-	7	(38)	14	-	-	-	(69)
Kućanstva	(107)	(1)	8	(57)	87	-	-	-	(70)
Faza 3	(2.280)	(8)	140	(19)	(205)	-	461	(5)	(1.916)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Ostale financijske institucije	(1)	-	-	-	-	-	-	2	1
Nefinancijske institucije	(1.246)	(5)	64	(11)	(103)	-	291	(3)	(1.013)
Kućanstva	(1.033)	(3)	76	(8)	(102)	-	170	(3)	(903)
POCI	(46)	-	1	-	(62)	-	-	-	(107)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(44)	-	1	-	(64)	-	-	-	(107)
Kućanstva	(2)	-	-	-	2	-	-	-	-
Ukupno	(2.763)	(97)	195	(78)	(162)	-	461	(5)	(2.449)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene kreditnih rizika (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2018.								prosinca 2018.
Faza 1	(280)	(145)	110	37	(2)	-	-	4	(276)
Opće države	(99)	(68)	67	2	(4)	-	-	1	(101)
Ostale financijske institucije	(26)	(19)	24	-	1	-	-	1	(19)
Nefinancijske institucije	(103)	(35)	13	12	18	-	-	1	(94)
Kućanstva	(52)	(23)	6	23	(17)	-	-	1	(62)
Faza 2	(133)	(3)	16	(95)	53	-	-	1	(161)
Opće države	(3)	-	-	-	3	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	-	-	-	(1)	(1)	-	-	-	(2)
Nefinancijske institucije	(56)	(2)	10	(28)	23	-	-	1	(52)
Kućanstva	(74)	(1)	6	(66)	28	-	-	-	(107)
Faza 3	(2.784)	(55)	176	(18)	(239)	-	618	22	(2.280)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Nefinancijske institucije	(1.700)	(51)	108	(12)	(112)	-	505	16	(1.246)
Kućanstva	(1.083)	(4)	68	(6)	(127)	-	113	6	(1.033)
POCI	(32)	-	-	-	(34)	-	20	-	(46)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	(32)	-	-	-	(32)	-	20	-	(44)
Kućanstva	-	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Ukupno	(3.229)	(203)	302	(76)	(222)	-	638	27	(2.763)

U stupac "Transfer između faza" idu neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvale preraspodjelu pripadajućih kredita i predujmova klijentima koji se mjere po amortiziranom trošku iz faze 1 na 01. siječnja 2019. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2019. ili obratno. Učinci transfera iz faze 1 u fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni (alokacija na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani redcima koji se pripisuju fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz faza 2 ili 3 u fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni (otpuštanja na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazana u retku "faza 1".

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele faze prikazan je u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)". Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između faze 1 i faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)". Ovaj stupac također obuhvaća nepovoljan učinak prolaska vremena ("unwinding korekcija") tijekom vijeka trajanja očekivanih novčanog manjka kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku kojima je dodijeljena faza 3 za bilo koje razdoblje tijekom cijele godine, kao i bilo koji POCI kredit i predujam klijentima. Ovaj negativan učinak iznosio je 35 milijuna HRK za Grupu i 28 milijuna kuna za Banku kumulativno za 2019. godinu (2018.: 42 milijuna HRK za Grupu i 28 milijuna HRK za Banku), što također odražava nepriznati prihod od kamata od pripadajućih kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku tijekom godine. Stupac "Neznačajne promjene (neto)" odražava učinak na ispravke vrijednosti koji proizlazi iz ugovornih izmjena kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku i koji ne uzrokuje njihov potpuni prestanak priznavanja. Korištenje ispravaka vrijednosti uzrokovano potpunim ili djelomičnim otpisom kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku iskazano je u stupcu "Otpisi".

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjena vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2019. dodijeljeni drugačijoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2019. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjena vrijednosti za kredite i predujmove klijentima po amortiziranom trošku

	GRUPA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenja obveza	Iz statusa neispunjenja obveza u status ispunjenja obveza
u milijunima HRK								
	2019.							
Opće države	37	5	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	2	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	654	116	169	1	117	15	59	25
Kućanstva	554	885	176	38	276	34	-	6
Ukupno	1.247	1.006	345	39	393	49	59	31

	GRUPA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenja obveza	Iz statusa neispunjenja obveza u status ispunjenja obveza
u milijunima HRK								
	2018.							
Opće države	6	91	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	364	214	49	24	314	6	-	1
Kućanstva	1.278	476	143	37	195	34	-	-
Ukupno	1.648	781	192	61	509	40	-	1

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

18. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Kredit i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

	BANKA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenja obveza	Iz statusa neispunjenja obveza u status ispunjenja obveza
	u milijunima HRK							
	2019.							
Opće države	17	5	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	2	130	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	597	51	158	1	111	-	59	25
Kućanstva	386	410	146	37	224	30	-	6
Ukupno	1.002	596	304	38	335	30	59	31

	BANKA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjenja obveza	Iz statusa neispunjenja obveza u status ispunjenja obveza
	u milijunima HRK							
	2018.							
Opće države	6	91	-	-	-	-	-	-
Ostale financijske institucije	190	-	-	-	-	-	-	-
Nefinancijske institucije	304	198	47	24	296	4	-	1
Kućanstva	778	292	120	35	161	29	-	-
Ukupno	1.278	581	167	59	457	33	-	1

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku na kraju godine koji su se početno priznali tijekom 2019. godine i nisu se u potpunosti prestali priznavati do 31. prosinca 2019. iznosi 13.874 milijuna HRK za Grup i 13.017 milijuna HRK za Banku (2018.: 17.973 milijuna HRK za Grup i 17.604 milijuna HRK za Banku). Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku koji su na stanju 01. siječnja 2019. i koji su se u potpunosti prestali priznavati (većinom zbog dospijeca) tijekom 2019. godine iznose 5.904 milijuna HRK za Grup i 5.852 milijuna HRK za Banku (2018.: 8.242 milijuna HRK za Grup i 7.959 milijuna HRK za Banku).

Nediskontirani iznos vijeka trajanja očekivanih kreditnih gubitaka koji su uzeti u obzir pri početnom mjerenju kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku početno priznatih i identificiranih kao POCI tijekom 2019. godine iznosio je 72 milijuna HRK za Grup i 62 milijuna HRK za Banku (2018.: 83 milijuna HRK za Grup i 67 milijuna HRK za Banku).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

19. Potraživanja s osnove financijskog najma

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti pripadajućih ispravaka vrijednosti potraživanja s osnove financijskog najma Grupe prema skupinama umanjnja vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. prikazana je u tablici ispod:

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2019.											
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opće države	31	-	-	-	31	-	-	-	-	-	31
Kreditne institucije	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Ostale financijske institucije	13	-	-	-	13	-	-	-	-	-	13
Nefinancijske institucije	1.844	77	42	-	1.963	(5)	(1)	(17)	-	(23)	1.940
Kućanstva	428	37	5	-	470	-	(1)	(2)	-	(3)	467
Ukupno	2.318	114	47	-	2.479	(5)	(2)	(19)	-	(26)	2.453

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2018.											
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opće države	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20
Kreditne institucije	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Ostale financijske institucije	12	-	-	-	12	-	-	-	-	-	12
Nefinancijske institucije	1.558	86	48	-	1.692	(4)	(2)	(18)	-	(24)	1.668
Kućanstva	334	43	3	-	380	-	(1)	(1)	-	(2)	378
Ukupno	1.926	129	51	-	2.106	(4)	(3)	(19)	-	(26)	2.080

Kretanje ispravaka vrijednosti po kreditnim gubicima za potraživanja s osnove financijskog najma u izvještajnom razdoblju je prikazano u tablici ispod:

GRUPA									
u milijunima HRK	Od siječnja 2019.	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od prosinca 2019.
Faza 2	(3)	-	-	(1)	2	-	-	-	(2)
Faza 3	(19)	-	2	(1)	(1)	-	-	-	(19)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(26)	(5)	2	(1)	4	-	-	-	(26)

GRUPA									
u milijunima HRK	Od siječnja 2018.	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od prosinca 2018.
Faza 2	(6)	-	-	(1)	3	-	-	1	(3)
Faza 3	(19)	-	2	(4)	5	-	-	(3)	(19)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(29)	(5)	4	(1)	5	-	-	-	(26)

19. Potraživanja s osnove financijskog najma (nastavak)

U stupac "Transfer između faza" idu neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvale preraspodjelu pripadajućih potraživanja s osnove financijskog najma iz faze 1 na 01. siječnja 2019. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2019. ili obratno. Učinci transfera iz faze 1 u fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni (alokacija na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani redcima koji se pripisuju fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz faza 2 ili 3 u fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni (otpuštanja na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazana u retku "faza 1". Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele faze prikazan je u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)". Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između faze 1 i faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)".

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjena vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove financijskog najma na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2019. dodijeljeni drugoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2019. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjena vrijednosti za potraživanja po financijskim najmovima

	GRUPA
u milijunima HRK	2019.
Transfer između faze 1 i faze 2	118
U fazu 2 iz faze 1	82
U fazu 1 iz faze 2	36
Transfer između faze 2 i faze 3	7
U fazu 3 iz faze 2	7
U fazu 2 iz faze 3	-
Transfer između faze 1 i faze 3	13
U fazu 3 iz faze 1	12
U fazu 1 iz faze 3	1

	GRUPA
u milijunima HRK	2018.
Transfer između faze 1 i faze 2	178
U fazu 2 iz faze 1	60
U fazu 1 iz faze 2	118
Transfer između faze 2 i faze 3	3
U fazu 3 iz faze 2	-
U fazu 2 iz faze 3	3
Transfer između faze 1 i faze 3	24
U fazu 3 iz faze 1	4
U fazu 1 iz faze 3	20

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove financijskog najma na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2019. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2019. iznose 1.170 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku (2018.: 1.019 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku). Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove financijskog najma koja su na stanju 01. siječnja 2019. i koja su se u potpunosti prestala priznavati (dospijeće) tijekom 2019. godine iznose 277 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku (2018.: 168 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku).

20. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti (CLA)					Knjigov odstven i iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2019.											
Opće države	229	1	2	-	232	-	-	-	-	-	232
Kreditne institucije	91	4	-	-	95	-	-	-	-	-	95
Ostale financijske institucije	11	3	-	-	14	-	-	-	-	-	14
Nefinancijske institucije	512	73	115	72	772	(5)	(2)	(93)	-	(100)	672
Kućanstva	350	171	126	-	647	(25)	(18)	(80)	-	(123)	524
Ukupno	1.193	252	243	72	1.760	(30)	(20)	(173)	-	(223)	1.537

GRUPA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti (CLA)					Knjigov odstven i iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2018.											
Opće države	68	-	-	-	68	-	-	-	-	-	68
Kreditne institucije	68	137	-	-	205	-	-	-	-	-	205
Ostale financijske institucije	6	4	-	-	10	-	-	-	-	-	10
Nefinancijske institucije	487	24	436	9	956	(4)	(1)	(311)	-	(316)	640
Kućanstva	368	158	124	-	650	(16)	(31)	(101)	-	(148)	502
Ukupno	997	323	560	9	1.889	(20)	(32)	(412)	-	(464)	1.425

BANKA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti (CLA)					Knjigov odstven i iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2019.											
Opće države	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Kreditne institucije	88	4	-	-	92	-	-	-	-	-	92
Ostale financijske institucije	14	2	-	-	16	-	-	-	-	-	16
Nefinancijske institucije	54	8	24	-	86	(1)	-	(22)	-	(23)	63
Kućanstva	2	6	36	-	44	-	-	(28)	-	(28)	16
Ukupno	159	20	60	-	239	(1)	-	(50)	-	(51)	188

BANKA											
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti (CLA)					Knjigov odstven i iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
2018.											
Opće države	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-	6
Kreditne institucije	67	137	-	-	204	-	-	-	-	-	204
Ostale financijske institucije	10	4	-	-	14	-	-	-	-	-	14
Nefinancijske institucije	65	12	29	-	106	-	-	(26)	-	(26)	80
Kućanstva	1	3	23	-	27	-	-	(22)	-	(22)	5
Ukupno	149	156	52	-	357	-	-	(48)	-	(48)	309

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

20. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2019.								prosinca 2019.
Faza 1	(20)	(4)	3	6	(15)	-	-	-	(30)
Faza 2	(32)	-	-	(4)	16	-	-	-	(20)
Faza 3	(412)	(3)	20	(4)	(22)	-	248	-	(173)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(464)	(7)	23	(2)	(21)	-	248	-	(223)

GRUPA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2018.								prosinca 2018.
Faza 1	(29)	(8)	11	2	4	-	-	-	(20)
Faza 2	(27)	(1)	3	(8)	1	-	-	-	(32)
Faza 3	(675)	(12)	34	(2)	(105)	-	348	-	(412)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(731)	(21)	48	(8)	(100)	-	348	-	(464)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2019.								prosinca 2019.
Faza 1	-	-	-	-	(1)	-	-	-	(1)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	(48)	(3)	2	-	(15)	-	14	-	(50)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(48)	(3)	2	-	(16)	-	14	-	(51)

BANKA									
u milijunima HRK	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2018.								prosinca 2018.
Faza 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	(52)	(1)	2	-	(10)	-	13	-	(48)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(52)	(1)	2	-	(10)	-	13	-	(48)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

20. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjenja vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostala potraživanja na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2019. dodijeljeni različitoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2019. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjenja vrijednosti za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

GRUPA	
u milijunima HRK	
2019.	
Transfer između faze 1 i faze 2	318
U fazu 2 iz faze 1	266
U fazu 1 iz faze 2	52
Transfer između faze 2 i faze 3	31
U fazu 3 iz faze 2	26
U fazu 2 iz faze 3	5
Transfer između faze 1 i faze 3	63
U fazu 3 iz faze 1	63
U fazu 1 iz faze 3	-

GRUPA	
u milijunima HRK	
2018.	
Transfer između faze 1 i faze 2	372
U fazu 2 iz faze 1	277
U fazu 1 iz faze 2	95
Transfer između faze 2 i faze 3	34
U fazu 3 iz faze 2	27
U fazu 2 iz faze 3	7
Transfer između faze 1 i faze 3	29
U fazu 3 iz faze 1	29
U fazu 1 iz faze 3	-

BANKA	
u milijunima HRK	
2019.	
Transfer između faze 1 i faze 2	4
U fazu 2 iz faze 1	4
U fazu 1 iz faze 2	-
Transfer između faze 2 i faze 3	2
U fazu 3 iz faze 2	2
U fazu 2 iz faze 3	-
Transfer između faze 1 i faze 3	10
U fazu 3 iz faze 1	10
U fazu 1 iz faze 3	-

BANKA	
u milijunima HRK	
2018.	
Transfer između faze 1 i faze 2	150
U fazu 2 iz faze 1	135
U fazu 1 iz faze 2	15
Transfer između faze 2 i faze 3	1
U fazu 3 iz faze 2	1
U fazu 2 iz faze 3	-
Transfer između faze 1 i faze 3	1
U fazu 3 iz faze 1	1
U fazu 1 iz faze 3	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

20. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2019. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2019. iznose 838 milijuna HRK za Grupu i 48 milijuna HRK za Banku (2018.: 62 milijuna HRK za Grupu i 20 milijuna HRK za Banku). Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja koja su na stanju 01. siječnja 2019. i koja su se u potpunosti prestala priznavati (dospijeće) tijekom 2019. godine iznose 768 milijuna HRK za Grupu i 43 milijuna HRK za Banku (2018.: 1.042 milijuna HRK za Grupu i 20 milijuna HRK za Banku).

21. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a podložne su ugovornim izmjenama

Na dan 31. prosinca 2019. ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih instrumenata mjerenih po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koji su bili pod utjecajem neznačajnih ugovornih izmjena tijekom 2019. godine iznosila je 32 milijun HRK za Grupu i Banku (2018.: 21 milijun HRK za Grupu i Banku).

Utjecaj ugovornih izmjena (neto gubitak od izmjena) u dobiti ili gubitku 2019. godine iznosio je 1 milijun HRK za Grupu i Banku (2018.: 328 tisuća HRK za Grupu i Banku).

GRUPA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2019.		
Kreditni i predumjovi		
Nefinancijske institucije	2	-
Kućanstva	30	1
Ukupno	32	1

GRUPA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2018.		
Kreditni i predumjovi		
Nefinancijske institucije	17	-
Kućanstva	4	-
Ukupno	21	-

BANKA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2019.		
Kreditni i predumjovi		
Nefinancijske institucije	2	-
Kućanstva	30	1
Ukupno	32	1

BANKA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2018.		
Kreditni i predumjovi		
Nefinancijske institucije	17	-
Kućanstva	4	-
Ukupno	21	-

22. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva u milijunima HRK	Glavna djelatnost	Vlasništvo %		Udio Grupe u neto imovini		Trošak ulaganja minus umanjeње vrijednosti	
		2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
Erste Nekretnine d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100%	100%	8	7	1	1
Erste Factoring d.o.o.	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	100%	100%	8	13	98	98
Erste Card Club d.o.o.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	1.070	1.157	659	659
Izbor Nekretnina d.o.o.	Upravljanje nekretninama i najam	100%	100%	40	41	40	40
Erste Bank AD, Podgorica	Kreditna institucija	100%	100%	561	676	100	100
Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o.	Leasing društvo	50%	50%	337	373	89	89
Erste Group IT HR d.o.o.	IT inženjering	80%	80%	8	9	2	2
Izravna kontrola				2.032	2.276	989	989
Erste Card d.o.o. Slovenia	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	21	27	24	24
Diners Club International Mak d.o.o.e.l.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	13	14	7	7
Neizravna kontrola				34	41	31	31
Ukupno ovisna društva:				2.066	2.317	1.020	1.020

Sljedeća ovisna društva imaju nematerijalni nekontrolirajući interes:

- Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o. (50%)
- Erste Group IT HR d.o.o. (20%)

Grupa nema značajnih ograničenja na svoju sposobnost pristupa ili korištenja svoje imovine i podmirenja svojih obveza, osim onih koje proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg djeluju ovisna društva banke. Nadzorni okviri banke zahtijevaju da ovisna društva banke održavaju određenu razinu regulatornog kapitala i likvidne imovine, ograničavaju svoju izloženost prema ostalim dijelovima Grupe te budu u skladu s drugim omjerima. Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna društva u iznosu 44 milijuna HRK priznat je tijekom 2018. godine. U 2018. umanjeње vrijednosti je raspoređeno na ulaganje u Erste Card Club d.o.o.

Pridružena društva	S Immorent Zeta d.o.o.	Erste d.o.o.		
Zemlja osnivanja društva	Hrvatska	Hrvatska		
Mjesto poslovanja	Hrvatska	Hrvatska		
Glavna djelatnost	Poslovanje nekretninama	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima		
u milijunima HRK	2018.	2019.	2018.	2019.
Vlasništvo %	49%	-	45,86%	45,86%
MSFI klasifikacija	Pridruženo društvo	-	Pridruženo društvo	-
Izveštajna valuta	HRK	-	HRK	HRK
Primljena dividenda	-	-	10	10
Gubitak od umanjenja vrijednosti (kumulativno)	12	-	10	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (za izvještajnu godinu)	-	-	-	-
Ključne financijske informacije ulagača za izvještajnu godinu (kao za izvještajni završetak godine)				
Financijska imovina	1	-	112	105
Ostala imovina	-	-	8	15
Financijske obveze	-	-	-	-
Ostale obveze	-	-	(9)	(13)
Prihod	-	-	69	67
Trošak	-	-	(39)	(42)
Trošak ulaganja	-	-	38	38
Usklada neto imovine ulagača i knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog ulaganja	-	-	22	20
Neto imovina koja pripada Grupi	-	-	60	58

Društvo S Immorent Zeta d.o.o. je prodano u veljači 2019. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

23. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

A) NABAVNA VRIJEDNOST

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	873	327	306	720	2.226	70
Povećanja (+)	20	36	115	98	269	3
Prodaja i rashod (-)	(8)	(27)	(59)	(223)	(317)	(8)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	885	336	362	595	2.178	65
Povećanja (+)	40	32	53	95	220	-
Prodaja i rashod (-)	(14)	(23)	(38)	(187)	(262)	(24)
Reklasifikacija	(1)	2	(2)	-	(1)	1
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	910	347	375	503	2.135	42

Imovina s pravom uporabe – nabavna vrijednost

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	81	6	-	-	87	-
Povećanja (+)	32	1	-	-	33	-
Prodaja i rashod (-)	(3)	(4)	-	-	(7)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	110	3	-	-	113	-

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	(258)	(239)	(196)	(271)	(964)	(17)
Amortizacija (-)	(19)	(24)	(44)	(95)	(182)	(1)
Prodaja i rashod (+)	4	25	51	133	213	2
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	(273)	(238)	(189)	(233)	(933)	(16)
Amortizacija (-)	(19)	(27)	(52)	(78)	(176)	(1)
Prodaja i rashod (+)	6	22	37	125	190	12
Umanjenje vrijednosti	-	-	(2)	-	(2)	(3)
Reklasifikacija	1	-	-	-	1	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(285)	(243)	(206)	(186)	(920)	(9)

Imovina s pravom uporabe – ispravak vrijednosti

GRUPA						
Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	-	-	-	-	-	-
Amortizacija (-)	(16)	(1)	-	-	(17)	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(16)	(1)	-	-	(17)	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

23. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

							GRUPA
							Nekretnine i oprema
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	612	98	173	362	1.245	49	
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	625	104	169	317	1.215	33	

Imovina s pravom uporabe – knjigovodstvene vrijednosti

							GRUPA
							Nekretnine i oprema
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	81	6	-	-	87	-	
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	94	2	-	-	96	-	

23. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	704	271	104	-	1.079	34
Povećanja (+)	20	34	89	-	143	3
Prodaja i rashod (-)	(7)	(22)	(11)	-	(40)	(7)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	717	283	182	-	1.182	30
Povećanja (+)	32	30	47	-	109	-
Prodaja i rashod (-)	(14)	(19)	(11)	-	(44)	(22)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	735	294	218	-	1.247	8

Imovina s pravom uporabe – nabavna vrijednost

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	76	12	-	-	88	-
Povećanja (+)	31	7	-	-	38	-
Prodaja i rashod (-)	(3)	(4)	-	-	(7)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	104	15	-	-	119	-

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	(237)	(204)	(55)	-	(496)	(14)
Amortizacija (-)	(15)	(19)	(18)	-	(52)	(1)
Prodaja i rashod (+)	4	20	11	-	35	2
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	(248)	(203)	(62)	-	(513)	(13)
Amortizacija (-)	(15)	(23)	(32)	-	(70)	-
Prodaja i rashod (+)	7	20	10	-	37	11
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(3)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(256)	(206)	(84)	-	(546)	(5)

Imovina s pravom uporabe – ispravak vrijednosti

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	-	-	-	-	-	-
Amortizacija (-)	(14)	(3)	-	-	(17)	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(14)	(3)	-	-	(17)	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

23. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	469	80	120	-	669	17
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	479	88	134	-	701	3

Imovina s pravom uporabe – knjigovodstvene vrijednosti

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	76	12	-	-	88	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	90	12	-	-	102	-

Knjigovodstvena vrijednost troškova priznatih kao materijalna imovina tijekom njezine izgradnje u 2019. godini iznosi 138 milijuna HRK za Grupu i Banku (2018.: 58 milijuna HRK za Grupu i Banku). Ugovorne obveze za kupnju materijalne imovine na 31. prosinac 2019. iznose 5 milijuna HRK za Grupu i Banku (2018.: 18 milijuna HRK za Grupu i za Banku).

Materijalna imovina pod operativnim najmom za Grupu iznosila je 341 milijun HRK na 31. prosinca 2019. (2018.: 364 milijuna HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

24. Nematerijalna imovina

A) NABAVNA VRIJEDNOST

					GRUPA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	607	181	217	214	1.219
Povećanja (+)	-	-	24	47	71
Prodaja i rashod (-)	-	-	(4)	(3)	(7)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	607	181	237	258	1.283
Povećanja (+)	-	-	25	33	58
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(2)	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	607	181	262	289	1.339

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

					GRUPA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	(391)	(181)	(108)	(146)	(826)
Amortizacija (-)	-	-	(22)	(23)	(45)
Prodaja i rashod (+)	-	-	1	3	4
Umanjenje vrijednosti (-)	(44)	-	-	-	(44)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	(435)	(181)	(129)	(166)	(911)
Amortizacija (-)	-	-	(26)	(28)	(54)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	2	2
Umanjenje vrijednosti (-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(435)	(181)	(155)	(192)	(963)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

					GRUPA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	172	-	108	92	372
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	172	-	107	97	376

Goodwill i lista klijenata se u cijelosti odnose na Erste Card Club d.o.o.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

24. Nematerijalna imovina (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

					BANKA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	-	-	172	94	266
Povećanja (+)	-	-	14	18	32
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(3)	(3)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	-	-	186	109	295
Povećanja (+)	-	-	19	9	28
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	-	205	117	322

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

					BANKA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018.	-	-	(82)	(73)	(155)
Amortizacija (-)	-	-	(17)	(5)	(22)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	2	2
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	-	-	(99)	(76)	(175)
Amortizacija (-)	-	-	(20)	(7)	(27)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	1	1
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	-	(119)	(82)	(201)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

					BANKA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	-	-	87	33	120
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	-	86	35	121

Nabavljeni softver odnosi se na temeljni bankarski sustav.

24. Nematerijalna imovina (nastavak)

Goodwill

Procjena umanjena vrijednosti goodwilla za 2019. i 2018. godinu odnosi se na ovisno društvo Erste Card Club d.o.o. (jedinica koja generira novac).

Za te svrhe koristili smo metodu diskontiranog novčanog tijeka koja se temelji na planiranim iznosima Erste Card Club d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2024. Diskontna stopa za utvrđivanje vrijednosti u upotrebi bila je 12,20 % (2018.: 13,30 %).

Erste Card Club d.o.o. bilježi stabilan razvoj poslovanja u prethodnim godinama što se očekuje i u budućim planiranim razdobljima. U zahtjevnom poslovnom okruženju, kroz proces digitalizacije i uz podršku digitalnih marketinških kampanji, Erste Card Club se uspijeva i dalje oduprijeti pritisku na snižavanje marži (npr. naknade od trgovca). Očekuje se da će spomenute aktivnosti utjecati na daljnje povećanje efikasnosti i optimizaciju internog procesa kolanja informacija kao i na ostvarenje poslovnih ciljeva primarno razvoj ECC Mobile aplikacije i D Club nagradnog program uz istovremeno zadržavanje visokih PCI sigurnosnih standarda.

Sve gore navedene aktivnosti uzete su u obzir kod provođenja testa umanjena te je isti pokazao da umanjene vrijednosti ulaganja u Erste Card Club nije potrebno.

Sljedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti nadoknadive vrijednosti ovisno o ulaganju u Erste Card Club d.o.o. za 2019. i 2018. prema glavnim varijablama (dugoročna stopa rasta, beta faktor i nerizična stopa):

2019.		Nerizična stopa	
Beta faktor	(0,87%)	0,13%	1,13%
0,88	2.321	2.080	1.897
1,18	1.841	1.709	1.601
1,48	1.567	1.482	1.410

2019.		Nerizična stopa	
Dugoročna stopa rasta	(0,87%)	0,13%	1,13%
2%	1.719	1.671	1.626
3%	1.759	1.709	1.662
4%	1.810	1.758	1.708

2018.		Nerizična stopa	
Beta faktor	0,1%	1,1%	2,1%
0,8	1.595	1.478	1.385
1,2	1.304	1.240	1.186
1,4	1.220	1.168	1.124

2018.		Nerizična stopa	
Dugoročna stopa rasta	0,1%	1,1%	2,1%
2%	1.296	1.236	1.184
3%	1.305	1.240	1.186
4%	1.316	1.246	1.188

Iznos za koji je nadoknadivi iznos manji od knjigovodstvenog iznosa u 2018. godini za Erste Card Club d.o.o. iznosi 44 milijuna kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

25. Porezna imovina i obveze

u milijunima HRK	GRUPA						
	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2019.		
	Od prosinca 2019.	Od siječnja 2019.	Od prosinca 2019.	Od siječnja 2019.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7	6	-	-	1	1	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(75)	(49)	(26)	-	(25)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	129	160	-	-	(31)	(31)	-
Derivativi – računovodstvo zaštite	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	1	(1)	-	(2)	(2)	-
Amortizacija ulaganja u ovisna društva (na snazi u sljedećim godinama)	91	90	-	-	1	1	-
Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (depoziti i izdani dužnički vrijednosni papiri)	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	(1)	1	1	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	3	1	-	1	1	1	-
Preneseni porezni gubitak	15	-	-	-	15	15	-
Odnosi s kupcima, marke i druge nematerijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	63	58	-	-	5	5	-
Umanjenje vrijednosti	(51)	(51)	-	-	-	-	-
Neto efekt bruto odgođenog poreznog položaja	(71)	(47)	71	47	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	187	219	(5)	(2)	(35)	(9)	(25)
Tekući porezi	12	10	(24)	(106)	(220)	(220)	-
Ukupni porezi	199	229	(29)	(108)	(255)	(229)	(25)

u milijunima HRK	GRUPA							
	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2018.			
	Od prosinca 2018.	Od siječnja 2018.	Od prosinca 2018.	Od siječnja 2018.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz zadržanu dobit	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	9	-	-	(3)	(3)	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(49)	(52)	3	-	-	3
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	160	164	-	(20)	16	(22)	38	-
Derivativi – računovodstvo zaštite	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	1	1	-	(1)	1	1	-	-
Amortizacija ulaganja u ovisna društva (na snazi u sljedećim godinama)	90	82	-	-	8	8	-	-
Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (depoziti i izdani dužnički vrijednosni papiri)	-	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	(1)	-	(1)	-	-	(1)
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	1	2	1	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-
Odnosi s kupcima, marke i druge nematerijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	58	57	-	-	1	1	-	-
Umanjenje vrijednosti	(51)	(51)	-	-	-	-	-	-
Neto efekt bruto odgođenog poreznog položaja	(47)	(70)	47	70	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	219	195	(2)	(3)	25	(15)	38	2
Tekući porezi	10	17	(106)	(139)	(239)	(239)	-	-
Ukupni porezi	229	212	(108)	(142)	(214)	(254)	38	2

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

25. Porezna imovina i obveze (nastavak)

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2019.		
	Od prosinca 2019.	Od siječnja 2019.	Od prosinca 2019.	Od siječnja 2019.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
	BANKA						
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7	6	-	-	1	1	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(69)	(45)	(24)	-	(24)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	14	15	-	-	(1)	(1)	-
Derivativi – računovodstvo zaštite	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	-	-	-	-	-	-
Amortizacija ulaganja u ovisna društva (na snazi u sljedećim godinama)	81	82	-	-	(1)	(1)	-
Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (depoziti i izdani dužnički vrijednosni papiri)	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	-	-	-	-	-	-	-
Odnosi s kupcima, marke i druge nematerijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	40	27	-	-	14	14	-
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-
Neto efekt bruto odgođenog poreznog položaja	(69)	(45)	69	45	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	75	87	-	-	(11)	13	(24)
Tekući porezi	-	-	(8)	(81)	(179)	(179)	-
Ukupni porezi	75	87	(8)	(81)	(190)	(166)	(24)

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2018.			
	Od prosinca 2018.	Od siječnja 2018.	Od prosinca 2018.	Od siječnja 2018.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz zadržanu dobit	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
	BANKA							
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	9	-	-	(3)	(3)	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(45)	(45)	-	-	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	15	-	-	(20)	35	(3)	38	-
Derivativi – računovodstvo zaštite	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizacija ulaganja u ovisna društva (na snazi u sljedećim godinama)	82	74	-	-	8	8	-	-
Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (depoziti i izdani dužnički vrijednosni papiri)	-	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-
Odnosi s kupcima, marke i druge nematerijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	27	29	-	-	(2)	(2)	-	-
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto efekt bruto odgođenog poreznog položaja	(45)	(65)	45	65	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	87	49	-	-	38	-	38	-
Tekući porezi	-	-	(81)	(132)	(196)	(196)	-	-
Ukupni porezi	87	49	(81)	(132)	(158)	(196)	38	-

Odgođeni porezi odražavaju neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza iskazanih u svrhu financijskog izvještavanja i iznosa koji se primjenjuju u porezne svrhe.

26. Ostala imovina

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Uplaćeni predujmovi i prihod budućeg razdoblja	16	18	4	5
Zalihe	485	395	453	364
<i>Vrijednosno usklađenje zaliha</i>	(82)	(74)	(57)	(47)
Ostala imovina	135	132	28	34
Ostala imovina	554	471	428	356

U retku zalihe Grupa prikazuje kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati u narednim godinama.

U 2019. godini Grupa i Banka priznaju umanjene vrijednosti zaliha u iznosu 15 milijuna HRK (2018.: 14 milijuna HRK) i 8 milijuna HRK (2018.: 8 milijuna HRK).

27. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Depoziti banaka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Prekonoćni depoziti	384	152	381	148
Oročeni depoziti	7.282	7.757	3.436	3.449
Podređeni kredit	1.265	1.269	1.265	1.269
Repo ugovori	-	636	-	409
Depoziti od banaka	8.931	9.814	5.082	5.275

27. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Depoziti od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Prekonočni depoziti	25.831	29.657	24.683	27.786
Štedni depoziti	1.700	2.253	1.700	2.253
Ostala financijska društva	1	-	1	-
Nefinancijska društva	370	419	370	419
Kućanstva	1.329	1.834	1.329	1.834
Transakcijski računi	24.131	27.404	22.983	25.533
Opće države	1.342	1.812	1.263	1.729
Ostala financijska društva	579	866	992	745
Nefinancijska društva	8.932	9.641	8.432	8.929
Kućanstva	13.278	15.085	12.296	14.130
Oročeni depoziti	23.366	21.668	22.300	20.669
Depoziti s ugovorenim dospijecom	23.155	21.359	22.089	20.360
Štedni depoziti	20.503	18.586	20.001	18.200
Ostala financijska društva	1.548	987	1.657	1.108
Nefinancijska društva	1.522	1.397	1.522	1.397
Kućanstva	17.433	16.202	16.822	15.695
Transakcijski računi	2.652	2.773	2.088	2.160
Opće države	2.245	2.342	2.088	2.160
Ostala financijska društva	81	199	-	-
Nefinancijska društva	322	232	-	-
Kućanstva	4	-	-	-
Depoziti razročivi uz najavu	211	309	211	309
Opće države	3	8	3	8
Ostala financijska društva	2	10	2	10
Nefinancijska društva	144	169	144	169
Kućanstva	62	122	62	122
Repo ugovori	-	-	-	-
Opće države	-	-	-	-
Nefinancijska društva	-	-	-	-
Depoziti od klijenata	49.197	51.325	46.983	48.455
Opće države	3.590	4.162	3.354	3.897
Ostala financijska društva	2.211	2.062	2.652	1.863
Nefinancijska društva	11.290	11.858	10.468	10.914
Kućanstva	32.106	33.243	30.509	31.781
Ostale financijske obveze	889	879	202	127

Izdani dužnički vrijednosni papiri

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	672	670	672
Obveznice	670	672	670	672
Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	672	670	672

27. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Na 31. prosinca 2019. dugoročno zaduženje Banke iznosilo je 944 milijuna eura što je za 17 milijuna eura manje u odnosu na 31. prosinca 2018. Zaduzenje na domaćem tržištu iznosi 355 milijuna eura od čega se 265 milijuna eura odnosi na zaduzenje od HBOR-a te 90 milijuna eura na izdanu senior obveznicu. Zaduzenje od stranih banaka iznosi 589 milijuna eura od čega se 248 milijuna eura odnosi na unutar-grupno zaduzenje, 170 milijuna eura na podređene kredite te 172 milijuna eura na zaduzenje od stranih razvojnih banaka.

Podređeni kredit (Tier 2 – dopunski kapital) je uključen u instrumente kapitala u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. Utjecaj Tier 2 instrumenata kapitala na stopu regulatornog kapitala iznosi +1,27% u 2019. (2018.: +1,9%).

U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad Bankom, podmirenje nepodređenih obveza imat će prednost u odnosu na podređene obveze. Vlasnici instrumenata dopunskog kapitala (Tier 2), snosit će gubitak u stečajnom postupku nad Bankom, ako redovni osnovni kapital (CET 1) i dodatni osnovni kapital (AT 1) nisu dostatni za pokriće gubitaka. Ako nakon smanjenja vrijednosti relevantnim instrumentima kapitala (CET 1, AT 1 i T 2) razina kapitala još nije dostatna, sanacijsko tijelo može primijeniti instrumente sanacije koji dovode do pokrića gubitka od strane vjerovnika sukladno redoslijedu namirenja u stečajnom postupku.

Grupa i Banka nisu imali nikakva neispunjenja obveza po glavnici i kamatama ili kakva druga kršenja u odnosu na svoje podređene obveze tijekom 2019. i 2018.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

28. Rezervacije

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Dugoročne rezervacije za zaposlenike	12	13	8	9
Pravni postupci u tijeku	78	377	68	364
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	94	104	69	80
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i financijska jamstva u fazi 1	46	67	37	54
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i financijska jamstva u fazi 2	17	15	7	13
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i financijska jamstva - status neispunjenja obveza	31	22	25	13
Ostale rezervacije	21	-	21	-
Rezervacije	205	494	166	453

a) Rezervacije za preuzete obveze i jamstva

u milijunima HRK	GRUPA						Od prosina 2019.
	Od siječnja 2019.	Povećanje	Prestanak priz- navanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kre- ditnom riziku (neto)	Ostalo	
Faza 1	46	71	(12)	(1)	(37)	-	67
Faza 2	17	-	(8)	5	1	-	15
Status neispunjavanja obveza	31	-	(8)	5	(6)	-	22
Ukupno	94	71	(28)	9	(42)	-	104

u milijunima HRK	GRUPA						Od prosina 2018.
	Od siječnja 2018.	Povećanje	Prestanak priz- navanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kre- ditnom riziku (neto)	Ostalo	
Faza 1	56	48	(14)	(2)	(42)	-	46
Faza 2	16	-	(6)	12	(5)	-	17
Status neispunjavanja obveza	20	-	(3)	13	1	-	31
Ukupno	92	48	(23)	23	(46)	-	94

u milijunima HRK	BANKA						Od prosina 2019.
	Od siječnja 2019.	Povećanje	Prestanak priz- navanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kre- ditnom riziku (neto)	Ostalo	
Faza 1	37	63	(10)	-	(36)	-	54
Faza 2	7	-	(8)	4	10	-	13
Status neispunjavanja obveza	25	-	(8)	4	(8)	-	13
Ukupno	69	63	(26)	8	(34)	-	80

u milijunima HRK	BANKA						Od prosina 2018.
	Od siječnja 2018.	Povećanje	Prestanak priz- navanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kre- ditnom riziku (neto)	Ostalo	
Faza 1	39	38	(9)	(1)	(30)	-	37
Faza 2	11	-	(6)	9	(7)	-	7
Status neispunjavanja obveza	14	-	(3)	13	1	-	25
Ukupno	64	38	(18)	21	(36)	-	69

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

28. Rezervacije (nastavak)

b) Dugoročne rezervacije za zaposlenike

GRUPA			
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2017.	6	9	15
Trošak usluga	1	1	2
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(2)	(2)
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	(3)	-	(3)
Aktuarski dobiti/(gubici) priznati kao prihod	(3)	-	(3)
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2018.	4	8	12
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	1	-	1
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	1	-	1
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2019.	5	8	13
BANKA			
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2017.	3	6	9
Trošak usluga	1	-	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	(1)	-	(1)
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	(1)	-	(1)
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2018.	3	5	8
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2019.	3	6	9

Aktuarske pretpostavke

Aktuarski izračun otpremnina i jubilarnih nagrada temelji se na sljedećim pretpostavkama:

u %	2018.	2019.
Kamatna stopa	3,25	3,06
Očekivano povećanje otpremnina	7,10	7,10

Očekivana dob za odlazak u mirovinu za svakog se zaposlenika računa individualno na temelju trenutne starosti i prosječne starosti odlaska u mirovinu, koja je za muškarce 61, a za žene 60.

Obveze su izračunate u skladu s tablicama smrtnosti pod nazivom Tablice smrtnosti za Republiku Hrvatsku 2010.-2012. objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku.

Analiza osjetljivosti za ključne pretpostavke

Sljedeća tablica prikazuje razumno moguće promjene pojedinih parametara i njihov utjecaj na obveze po primanjima poslije prestanka zaposlenja za 2019. godinu.

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Promjena diskontne stope + 1,0 %	2	6	8
Promjena diskontne stope - 1,0 %	3	6	9

28. Rezervacije (nastavak)

Utjecaj na novčani tok

U sljedećoj tablici prikazuju se primanja koje će se isplatiti po definiranim planovima u svakom od navedenih razdoblja:

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
2020.	-	1	1
2021.	-	-	-
2022.	-	-	-
2023.	-	1	1
2024.	-	-	-
2025. - 2029.	1	1	2

Trajanje

Sljedeća tablica prikazuje ponderirano prosječno trajanje definiranih obveza po primanjima zaposlenih u odnosu na 2019. godinu:

u godinama	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Trajanje	15,39	10,72	13,06

c) Ostale rezervacije (osim dugoročnih rezervacija za zaposlene)

Ostale rezervacije 2019.

						GRUPA
u milijunima HRK	2018.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2019.
Pravni postupci u tijeku	78	307	(1)	(8)	1	377
Ostale rezervacije	21	-	-	(21)	-	-
Ukupno	99	307	(1)	(29)	1	377

						BANKA
u milijunima HRK	2018.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2019.
Pravni postupci u tijeku	68	301	-	(6)	1	364
Ostale rezervacije	21	-	-	(21)	-	-
Ukupno	89	301	-	(27)	1	364

Ostale rezervacije 2018.

						GRUPA
u milijunima HRK	2017.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2018.
Pravni postupci u tijeku	89	19	(8)	(22)	-	78
Ostale rezervacije	13	44	(30)	(6)	-	21
Ukupno	102	63	(38)	(28)	-	99

						BANKA
u milijunima HRK	2017.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2018.
Pravni postupci u tijeku	68	9	(3)	(6)	-	68
Ostale rezervacije	13	44	(30)	(6)	-	21
Ukupno	81	53	(33)	(12)	-	89

28. Rezervacije (nastavak)

U redovnom poslovanju, Grupa je izložena pravnim radnjama i pritužbama. Budući da još uvijek postoje brojne neizvjesnosti u vezi s ishodom povezanih pojedinačnih postupaka koji su u tijeku i različite interpretacije relevantnih sudskih odluka, ne mogu se isključiti mogući štetni učinci takvih odluka, ali u mjeri u kojoj je to teško kvantificirati.

U 2015. godini Vrhovni sud Republike Hrvatske je u postupku koji je 2012. godine pokrenula lokalna udruga za zaštitu potrošača protiv osam hrvatskih banaka uključujući Erste Banku (nadalje Kolektivni slučaj) potvrdio drugostupanjsku presudu kojom su devizne klauzule u ugovorima o kreditu s potrošačima bile potvrđene kao valjane, ali ugovorne odredbe koje dopuštaju jednostranu promjenu varijabilnih kamatnih stopa u potrošačkim kreditima denominiranim u CHF-u, a koje je koristila većina tuženih banaka do 2008. godine, su ništavne. Krajem 2016. godine Ustavni sud Republike Hrvatske ukinuo je dio odluke Vrhovnog suda koji se odnosi na valjanost deviznih klauzula, dok je potvrdio presudu o (ne) valjanosti klauzule o kamati. Krajem 2017. godine Vrhovni sud ukinuo je drugostupanjsku odluku i predmet vratio u odnosu na deviznu klauzulu radi ponovnog suđenja drugom sudu. U lipnju 2018. nakon ponovnog suđenja pred drugostupanjskim sudom donosi se presuda na kojoj se potvrđuje prvostupanjska presuda, naime, sud je presudio da su prekršeni kolektivni interesi potrošača i zaključena ugovorna klauzula švicarskog franka u ugovorima o kreditu između 2004. i 2008. godine proglašena je ništavnom (formalno pravomoćna presuda). Banka je podnijela izvanredni pravni lijek (sudsku reviziju) protiv drugostupanjske sudske odluke iz srpnja 2018. Vrhovni sud Republike Hrvatske 3. rujna 2019. je donio presudu kojom je odbio sudsku reviziju tuženih banaka. Banka se žalila na takvu odluku podnošenjem ustavne tužbe 22. listopada 2019. Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Banka je slijedila upute MRS-a 37: Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina i priznala rezerviranje za očekivane troškove.

Banka smatra da su, u odnosu na svoj financijski položaj, mogući materijalni štetni učinci presuda donesenih u Kolektivnom slučaju već u velikoj mjeri apsorbirani u okviru prilagodbe zahtjevima, kao i konverzije koja se izvršila u skladu s Zakonom o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16) i Zakonom o kreditnim institucijama (NN 159/2013, 19./2015. , 102/2015). Mišljenja smo da je takvo stajalište Banke potvrđeno u takozvanom prethodnom postupku koji se vodi pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske od prosinca 2019. godine, jer je Sud u ožujku 2020. godine presudio da su aneksi konverzije valjani, usprkos činjenica da su u Kolektivnom slučaju ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi potrošačkih zajmova u CHF-u i valutnoj klauzuli CHF proglašene ništavnim.

U travnju 2019. Banka je primila presudu drugostupanjskog suda o izmjeni prvobitne odluke u parničnom postupku koji je pokrenut protiv Banke kao tuženika, dok je takvom izmijenjenom odlukom Banci naloženo da plati iznos glavnice zajedno sa zakonskim zateznom kamatom od 2011. do datuma isplate, kao i troškovima parnice. Kao rezultat, Banka je u 2019. priznala dodatne rezerve u iznosu od 187 milijuna kuna. U travnju 2019. Banka je podnijela izvanredni pravni lijek (sudski nadzor) Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

29. Ostale obveze

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Obveze u obračunu po danim kreditima	185	199	162	172
Obveze s osnove plaća i bonusa	180	199	146	159
Odgodeni prihodi i obračunati troškovi naknada	101	96	5	5
Obveze prema Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga	21	22	18	19
Ostale obveze	116	125	82	72
Ostale obveze	603	641	413	427

30. Ukupni kapital

Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine dionički kapital Banke sastoji se od 16.984.175 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK. Sve redovne dionice imaju isti status i daju pravo na jedan glas.

Kapitalne rezerve i kapitalna dobit

Raspodjeljive i neraspodjeljive rezerve Banke utvrđene su u skladu s propisima Hrvatske narodne banke. Na dan 31. prosinca 2019. godine Banka je statutarne i zakonske rezerve iskazala kao neraspodjeljive u iznosu 85 milijuna HRK (85 milijuna HRK na dan 31. prosinca 2018.).

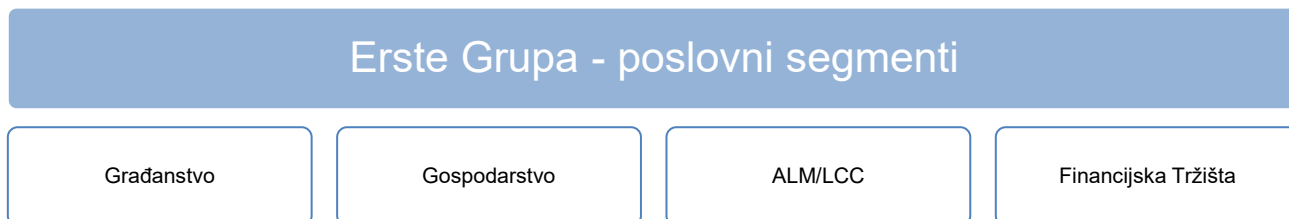
Kapitalna dobit na dan 31. prosinca 2019. godine iznosila je 1.801 milijuna HRK, a 31. prosinca 2018. iznosila je 1.802 milijuna HRK.

Dividende

Dividendu za 2019. godinu moraju odobriti dioničari na godišnjoj Glavnoj skupštini koja se ne održava do datuma izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Za 2018. godinu Banka je objavila dividendu od 17,00 HRK po dionici (ukupan iznos 289 milijuna HRK).

31. Izvještavanje poslovnih segmenata

Izvještavanje po segmentima sastoji se od četiri operativna segmenta koji reflektiraju strukturu upravljanja Erste Grupom.

Segment Građanstva obuhvaća poslovanje s fizičkim osobama, obrtnicima te slobodne profesije koje su u nadležnosti prodajne mreže Građanstva. Poslovanjem Građanstva upravlja se uglavnom u matičnoj banci u suradnji sa povezanim društvima kao što je leasing te asset management društva sa naglaskom na kreditnim proizvodima, investicijskim proizvodima, tekućim računima, štednim proizvodima, kreditnim karticama, te uključuje i cross selling proizvode kao npr. leasing, osiguranja, stambene štedionice.

Segment Gospodarstva obuhvaća poslovanje s pravnim osobama (mala i srednja poduzeća, lokalni korporativni klijenti i veliki korporativni klijenti), ali isto tako i komercijalno financiranje nekretnina i javni sektor. Mala i srednja poduzeća (SME) su klijenti koji su u nadležnosti lokalne komercijalne mreže segmenta Gospodarstva, a najvećim dijelom se radi o poduzećima sa definiranim visinom godišnjeg prometa. Lokalni korporativni klijenti (LLC) su klijenti sa specifičnom visinom godišnjeg prometa (koja je iznad SME-a), a koji nisu definirani kao veliki korporativni klijenti prema listi velikih korporativnih klijenata. Veliki korporativni klijenti (GLC) su velike korporacije/grupe klijenata sa značajnim djelovanjem na glavnom tržištu/proširenom glavnom tržištu Erste Grupe. GLC klijenti su uključeni na listu velikih korporativnih klijenata. Komercijalno financiranje nekretnina (CRE) uključuje investitore u nekretnine u svrhu ostvarenja prihoda od najma od pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina, graditelje pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti kroz prodaju. Javni sektor (PS) sastoji se od tri osnovne kategorije klijenata: javni sektor, javna poduzeća i neprofitne organizacije. Lokalna uprava i samouprava, također, ulaze u segment javnog sektora.

Asset Liability Management (ALM) i Local Corporate Center (LCC) segment uključuje sve funkcije upravljanja aktivom i pasivom - jednako kao i lokalni korporativni centar koji sadrži sporedne bankovne poslove kao što su pružatelji internih usluga te stavke usklađivanja s rezultatima lokalnih jedinica.

Segment Financijska tržišta sadrži poslove trgovanja te pružanje usluga na financijskim tržištima kao i poslovanje sa financijskim institucijama. Uključuje sve aktivnosti povezane sa upravljanjem knjigom trgovanja, izvršavanje naloga na tržištu koristeći knjige trgovanja Erste Grupe za market making i kratkoročno upravljanje likvidnošću. Dodatno, obuhvaća poslove povezane s financijskim institucijama kao klijentom, uključujući poslove upravljanja portfeljem, depozitne usluge, komercijalno poslovanje (kreditni, upravljanje gotovinom, trgovanje & financiranje izvoza).

31. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

	Građanstvo		Gospodarstvo		Financijska Tržišta		ALM & LCC		GRUPA	
	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
u milijunima HRK										
Neto kamatni prihod	1.498	1.513	776	769	8	4	(209)	(240)	2.073	2.046
Neto prihod od naknada i provizija	473	516	250	268	26	36	(15)	(17)	734	803
Prihod od dividende	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	92	95	61	59	57	80	11	-	221	234
Neto dobiti/gubici financijske imovine koja se mjeri kao FV kroz RDG	-	-	-	-	-	-	4	4	4	4
Neto rezultat po metodi udjela	10	-	-	-	-	-	1	9	11	9
Prihod od najma investicijske imovine i ostali operativni leasing	41	34	76	62	-	-	-	(1)	117	95
Administrativni troškovi	(1.082)	(1.161)	(404)	(416)	(49)	(39)	(42)	(39)	(1.577)	(1.655)
Ostali dobiti/gubici od prestanka priznavanja financijski instrumenata koji se ne mjere po FV kroz RDG	-	-	-	-	-	-	28	1	28	1
Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine	(27)	50	(230)	(111)	6	17	5	1	(246)	(43)
Ostali operativni rezultat	(19)	17	(14)	(189)	(2)	(1)	(46)	(111)	(81)	(284)
Porezi na bankovno poslovanje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/gubitak od poslovanja prije poreza	986	1.064	515	442	46	97	(262)	(392)	1.285	1.211
Porez na dobit	(171)	(187)	(92)	(74)	(8)	(17)	17	49	(254)	(229)
Dobit/gubitak od poslovanja nakon poreza	815	877	423	368	38	80	(245)	(343)	1.031	982
Dobitak/gubitak prije poreza od prekinutog poslovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/gubitak tekuće godine	815	877	423	368	38	80	(245)	(343)	1.031	982
Dobit/gubitak od manjinskih udjela (ne-kontrolirajući udjeli)	-	-	-	-	-	-	(23)	(20)	(23)	(20)
Dobit/gubitak tekuće godine nakon manjinskih udjela	815	877	423	368	38	80	(268)	(363)	1.008	962
Operativni prihod	2.113	2.158	1.163	1.158	91	120	(206)	(244)	3.161	3.192
Operativni rashod	(1.082)	(1.161)	(404)	(416)	(49)	(39)	(42)	(39)	(1.577)	(1.655)
Operativni rezultat	1.031	997	759	742	42	81	(248)	(283)	1.584	1.537
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	9.737	10.778	18.410	21.087	254	389	7.864	9.458	36.265	41.712
Prosječni alocirani kapital	1.516	1.683	2.365	2.514	79	60	1.485	1.599	5.445	5.856
Cost/income ratio	51%	54%	35%	36%	54%	33%	20%	(16%)	50%	52%
RoE na alocirani kapital	54%	52%	18%	15%	48%	133%	18%	(23%)	19%	16%
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	22.779	25.650	25.799	26.968	1.442	699	19.671	20.549	69.691	73.866
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	34.571	36.211	13.245	14.394	951	802	11.863	12.581	60.630	63.988
Umanjenja vrijednosti	(30)	48	(239)	(117)	7	17	(43)	(10)	(305)	(62)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine AC	(22)	55	(201)	(73)	7	17	4	-	(212)	(1)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine FVOCI	-	-	-	-	-	-	(3)	1	(3)	1
Neto gubici od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata leasinga	-	(2)	3	1	-	-	-	-	3	(1)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti garancija i akreditiva	(6)	(3)	(32)	(40)	-	-	4	1	(34)	(42)
Umanjenje goodwilla	-	-	-	-	-	-	(44)	-	(44)	-
Ostalo	(2)	(2)	(9)	(5)	-	-	(4)	(12)	(15)	(19)

31. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

Metodologija

Račun dobiti i gubitka u segment izvještaju temelji se na metodologiji prema kojoj se dostavljaju izvještaji Upravi Erste Grupe, u svrhu ocjenjivanja rezultata poslovanja pojedinih segmenata. Izvještavanje Upravi jednako kao i izvještavanje poslovnih segmenata za Erste Grupu temeljeno je na IFRS standardima. Računovodstveni standardi i metode, kao i metodologija korištena u izvještavanju poslovnih segmenata, jednaki su i za konsolidirane računovodstvene izvještaje.

Alokacija kapitala po segmentima regularno se revidira u svrhu realnije ocjene rezultata segmenata. Prosječni alocirani kapital je određen kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima. U redovnom internom izvještavanju Uprave Erste Grupe, aktiva, pasiva, kao i rizikom ponderirana aktiva i alocirani kapital izvještavaju se na razini segmenta. Pri ocjenjivanju profitabilnosti segmenata, Erste Grupa računa i povrat na alocirani kapital za pojedini segment, koji je definiran kao neto rezultat prije manjinskih udjela u odnosu na prosječni alocirani kapital. Dodatno, cost/income pokazatelj se izračunava za svaki segment kako slijedi: operativni rashodi (opći administrativni troškovi) u odnosu na operativne prihode (neto kamatni prihod, neto prihodi od naknada i provizija, prihodi od dividende, neto rezultat trgovanja i rezultat vrednovanja, neto rezultat po metodi udjela, prihod od najma imovine te od operativnog leasinga).

Omjer povrata na imovinu (ROA) Grupe je iznosio 1,3% na 31. prosinca 2019. (2018.: 1,5%), a Banke 1,2% (2018.: 1,4%).

32. Najmovi

a) Financijski najmovi

Financijski najmovi sa stajališta Grupe kao najmodavca:

Grupa iznajmljuje pokretnine drugim klijentima na temelju ugovora o financijskom najmu. Za potraživanja financijskog najma uključenih u ovu stavku, usklađenje bruto ulaganja u najmove prema sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma je kako slijedi:

	GRUPA	
u milijunima HRK	2018.	2019.
Plaćanja najma	2.263	2.657
Negarantirani ostatak vrijednosti	-	-
Bruto ulaganja	2.263	2.657
Nerealizirani financijski prihodi	(157)	(178)
Neto ulaganja	2.106	2.479
Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	-	-
Sadašnja vrijednost plaćanja najma	2.106	2.479

Analiza dospijuća najмова prema preostaloj ročnosti u skladu s MSFI-jem 16.

	GRUPA	
u milijunima HRK	Bruto ulaganje	2019. Sadašnja vrijednost plaćanja najma
< 1 godine	938	861
1-2 godine	653	623
2-3 godine	489	460
3-4 godine	324	300
4-5 godina	173	157
> 5 godina	80	78
Ukupno	2.657	2.479

Analiza dospijuća najмова prema preostaloj ročnosti u skladu s MRS-om 17.

	GRUPA	
u milijunima HRK	Bruto ulaganje	2018. Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma
< 1 godine	831	761
1-5 godina	1.379	1.293
> 5 godina	53	52
Ukupno	2.263	2.106

Detalji vezani za ispravke vrijednosti potraživanja s osnove financijskog najma nalaze se u Bilješki 21 Potraživanja s osnove financijskog najma. Tijekom 2019. godine Grupa je priznala prihode od kamata od financijskog najma u iznosu od 103 milijuna HRK (2018.: 97 milijuna HRK)

32. Najmovi (nastavak)

b) Operativni najmovi

Pod operativnim najmovima, Grupa i Banka ulaze u komercijalne najmove prostora, vozila i opreme.

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmodavca:

Analiza dospjeća plaćanja najмова iz operativnih najмова u skladu s MSFI-jem 16

	GRUPA	BANKA
u milijunima HRK	2019.	2019.
< 1 godine	92	5
1-2 godine	53	4
2-3 godine	37	4
3-4 godine	22	4
4-5 godina	10	3
> 5 godina	2	-
Ukupno	216	20

Tijekom 2019. godine Grupa je priznala prihoda od varijabilnog plaćanja najma u iznosu od 95 milijuna HRK. Informacije o prihodu od najma nalaze se u Bilješci 6 Prihod od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова.

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

	GRUPA	BANKA
u milijunima HRK	2018.	2018.
< 1 godine	89	9
1-5 godina	155	22
> 5 godina	2	-
Ukupno	246	31

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmoprimca:

Analiza dospjeća obveza po najmovima u skladu s MSFI-jem 16

	GRUPA	BANKA
u milijunima HRK	2019.	2019.
< 1 godine	16	19
1 - 5 godina	59	63
> 5 godina	28	28
Ukupno	103	110

Tijekom 2019. godine po obvezama za najam priznato je kamatnih troškova u iznosu 7 milijuna HRK za Grupu i Banku. U 2019. godini troškovi koji se odnose na kratkoročne najmove iznosili su 4 milijuna HRK za Grupu i Banku, za koje vrijedi izuzeće od primjene MSFI-ja 16. Nadalje, troškovi najмова malih vrijednosti iznosili su 13 milijuna HRK za Grupu i 11 milijuna HRK za Banku, za koje vrijedi izuzeće od primjene MSFI-ja 16.

Ukupni novčani odljev za najmove u 2019. iznosio je 40 milijuna HRK za Grupu i 37 milijuna HRK za Banku.

32. Najmovi (nastavak)

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najmova su kako slijedi:

	GRUPA	BANKA
u milijunima HRK	2018.	2018.
< 1 godine	34	34
1-5 godina	112	108
> 5 godina	43	41
Ukupno	189	183

Plaćeni najmovi kod operativnih najmova priznatih kao trošak u 2018. godini za Grupu iznose 41 milijun HRK, a za Banku 39 milijuna HRK.

33. Transakcije s povezanim stranama

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik. Transakcije s povezanim stranama obavljaju se na načelu nepristranih transakcija (arm's length). Stoga, primjenjive kamatne stope i ostali uvjeti (datumi dospijea i kolaterali) predstavljaju tržišne uvjete.

Matično društvo (koje je ujedno matično društvo cijele grupe) je Erste Group Bank AG, Beč (EGB). Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu je Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Ključno rukovodstvo uključuje Upravu i ostalo izvršno rukovodstvo, dok pozicija ostalo uključuje uže članove obitelji ključnog rukovodstva.

Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. godine stanja iz odnosa s povezanim stranama obuhvaćaju sljedeće:

IMOVINA	2018.			GRUPA		
	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2018.			2019.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	1	-	-	2
Ključno rukovodstvo	5	-	-	13	-	-
Matično društvo	1.442	11	151	374	6	217
Ostala društva EGB	3	-	29	4	-	31
Ostalo	1	-	-	1	-	-
Pridružena društva	1	1	-	-	-	-
Ukupno imovina	1.452	12	181	392	6	250

OBVEZE	2018.			GRUPA		
	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2018.			2019.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	3.165	-	-	3.344	-	-
Ključno rukovodstvo	19	-	-	34	-	-
Matično društvo	4.183	19	2	4.496	31	2
Ostala društva EGB	155	-	-	79	-	1
Ostalo	41	-	-	6	-	-
Pridružena društva	22	2	-	20	-	-
Ukupno obveze	7.585	21	2	7.979	31	3

IMOVINA	2018.			BANKA		
	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2018.			2019.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	1	-	-	1
Ključno rukovodstvo	4	-	-	12	-	-
Matično društvo	1.359	11	132	374	6	64
Ostala društva EGB	3	-	3	3	-	3
Ostalo	1	-	-	1	-	-
Ovisna društva	820	1	-	497	1	-
Pridružena društva	1	1	-	-	-	-
Ukupno imovina	2.188	13	136	887	7	68

OBVEZE	2018.			BANKA		
	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	Ostalo
u milijunima HRK	2018.			2019.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	1.107	-	-	962	-	-
Ključno rukovodstvo	18	-	-	36	-	-
Matično društvo	2.452	19	2	2.611	31	2
Ostala društva EGB	150	-	-	77	-	1
Ostalo	41	-	-	6	-	-
Ovisna društva	578	-	-	307	-	-
Pridružena društva	22	2	-	20	-	-
Ukupno obveze	4.368	21	2	4.019	31	3

33. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Transakcije s povezanim stranama obuhvaćaju:

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2018.	2019.	2018.	2019.
Prihodi od kamata	34	24	42	29
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupi	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Matično društvo	34	24	33	22
Ostala društva EGB	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	9	7
Pridružena društva	-	-	-	-
Prihodi od naknada	35	35	98	106
Matično društvo	4	8	3	7
Ostala društva EGB	28	25	28	24
Ovisna društva	-	-	64	73
Pridružena društva	3	2	3	2
Ostali operativni prihodi	29	82	20	70
Matično društvo	5	60	4	57
Ovisna društva	-	-	14	13
Ostala društva EGB	24	22	2	-
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno prihodi	98	141	160	205

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2018.	2019.	2018.	2019.
Rashodi od kamata	223	181	162	130
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupi	60	46	29	16
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Ostala društva EGB	1	-	-	-
Matično društvo	159	135	129	114
Ovisna društva	-	-	1	-
Pridružena društva	3	-	3	-
Rashodi od naknada	33	34	40	40
Matično društvo	4	4	4	4
Ostala društva EGB	29	30	22	23
Ostalo	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	14	13
Ostali administrativni troškovi	68	77	111	125
Matično društvo	18	18	18	18
Ostala društva EGB	49	58	35	43
Ključno rukovodstvo	1	1	1	1
Ovisna društva	-	-	57	63
Pridružena društva	-	-	-	-
Dobici i gubici od neto rezultata trgovanja	4	35	4	35
Matično društvo	4	35	4	35
Ostali operativni troškovi	1	-	-	-
Matično društvo	1	-	-	-
Ukupno rashodi	329	327	317	330

33. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

IZVANBILANČNE STAVKE u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Izdane garancije	30	26	29	26
Matično društvo	29	25	29	25
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	-	1
Neiskorišteni krediti i preuzete obveze	1	1	205	131
Ključno rukovodstvo	-	-	-	1
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Ovisna društva	-	-	205	130
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno potencijalne i preuzete obveze	31	27	234	157

Zaduženja kod matičnog društva na 31. prosinca 2019. iznosila su 3.563 milijuna HRK za Grupu (2018.: 2.995 milijuna HRK) i 1.678 milijuna HRK za Banku (2018.: 1.265 milijuna HRK).

Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa je imala kolateral iskazan u Depozitima od banaka u iznosu od 893 milijuna HRK (2018.: 891 milijun HRK).

Podaci o plaćama i bonusima (trošak) Upravi i ključnim rukovoditeljima za 2019. i 2018. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Uprava				
Plaće	35	28	9	10
Bonusi	9	12	6	5
Ostalo ključno rukovodstvo				
Plaće	25	26	25	26
Bonusi	8	7	8	7
Ukupne naknade	77	73	48	48

34. Imovina založena kao kolateral

Sljedeća imovina je založena kao jamstvo za obveze:

Založena imovina u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Financijska imovina po amortiziranom trošku	1.320	1.242	1.320	1.242
od čega dužnički vrijednosni papiri	-	25	-	25
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	323	816	-	421
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	93	-	-	-
Ukupno	1.736	2.058	1.320	1.663

Financijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica, udjela u investicijskim fondovima, dionica i ostalih kamatonosnih vrijednosnih papira.

Založeni kolaterali su rezultat repo transakcija i kolateraliziranih depozita.

Fer vrijednost primljenih kolaterala koji se mogu ponovno založiti ili prodati bez da je davatelj vrijednosnog papira izvršio svoje obveze iznosi 532 milijuna HRK (2018.: 2.155 milijuna HRK) za Grupu i 634 milijuna HRK za Banku (2018.: 2.580 milijuna HRK).

Banka je dužna vratiti ponovno založene kolaterale.

35. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

u milijunima HRK	2018.		2019.	
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
GRUPA				
Repo ugovori				
Financijska imovina po amortiziranom trošku	-	-	-	-
Financijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	93	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	323	-	816	636
Ukupno repo ugovori	416	-	816	636

u milijunima HRK	2018.		2019.	
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
BANKA				
Repo ugovori				
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	421	409
Ukupno repo ugovori	-	-	421	409

Preneseni financijski instrumenti sastoje se od obveznica i udjela u investicijskim fondovima.

Ukupan iznos od 816 milijuna HRK (2018.: 416 milijuna HRK) za Grupu i 421 milijun HRK (nula u 2018.) za Banku predstavljaju knjigovodstveni iznos financijske imovine unutar izvještaja o financijskom položaju koju primatelj ima pravo prodati ili ponovno založiti.

Obveze iz repo transakcija u iznosu od 636 milijuna HRK u 2019. (nula u 2018.) za Grupu i 409 milijuna HRK (nula u 2018.) za Banku, vrednuju se po amortiziranom trošku.

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obveza koje se odnose samo na prenesenu imovinu. U Grupi i Banci ova imovina i obveze odnose se na repo transakcije.

u milijunima HRK	2018.			2019.		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
GRUPA						
Financijska imovina po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	93	-	93	-	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	323	-	323	816	636	180
Ukupno	416	-	416	816	636	180

u milijunima HRK	2018.			2019.		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
BANKA						
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	421	409	12
Ukupno	-	-	-	421	409	12

36. Prijeboj

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	39	-	39	(8)	-	-	31
Obrnuti repo ugovori	493	-	493	-	-	(493)	-
Ukupno	532	-	532	(8)	-	(493)	31

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	36	-	36	(8)	(27)	-	1
Repo ugovori	636	-	636	-	-	(636)	-
Ukupno	672	-	672	(8)	(27)	(636)	1

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	40	-	40	(8)	-	-	32
Obrnuti repo ugovori	585	-	585	-	-	(585)	-
Ukupno	625	-	625	(8)	-	(585)	32

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	36	-	36	(8)	(27)	-	1
Repo ugovori	409	-	409	-	-	(409)	-
Ukupno	445	-	445	(8)	(27)	(409)	1

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

36. Prijeboj (nastavak)

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2018.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	33	-	33	(16)	-	-	17
Obrnuti repo ugovori	1.979	-	1.979	-	-	(1.979)	-
Ukupno	2.012	-	2.012	(16)	-	(1.979)	17

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2018.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	27	-	27	(16)	(4)	-	7
Repo ugovori	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	27	-	27	(16)	(4)	-	7

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2018.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	34	-	34	(16)	-	-	18
Obrnuti repo ugovori	2.367	-	2.367	-	-	(2.367)	-
Ukupno	2.401	-	2.401	(16)	-	(2.367)	18

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2018.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	27	-	27	(16)	(4)	-	7
Repo ugovori	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	27	-	27	(16)	(4)	-	7

36. Prijeboj (nastavak)

Banka koristi repo ugovore i standardizirane okvirne ugovore kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivativa i transakcija financiranja. Oni predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Okvirni ugovori su relevantni za ugovorne strane s više derivativnih ugovora. Oni pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Kod transakcija derivativa, iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat okvirnog ugovora prikazani su u stupcu Financijski instrumenti. Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkup vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja repo ugovora prikazuju se u stupcu primljeni/dani nenovčani financijski kolaterali. Kolateral predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim, ukoliko tržišna vrijednost kolaterala prelazi knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze repo transakcije tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti. Preostala pozicija može se osigurati novčanim kolateralom. Novčani i nenovčani financijski kolaterali uključeni u ove transakcije ograničavaju se za korištenje davatelju u vremenu trajanja zalogu.

37. Upravljanje rizicima

37.1) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Grupe ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

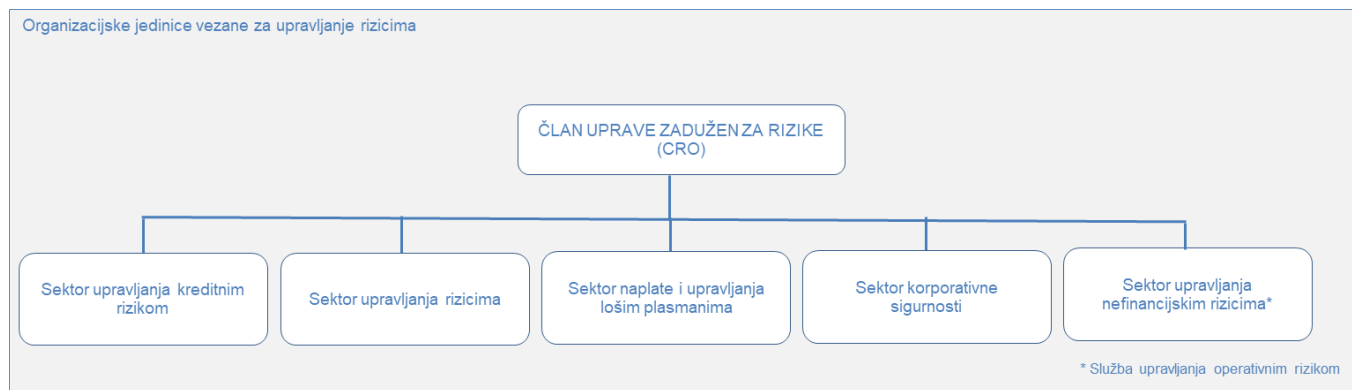
Grupa koristi sustav upravljanja rizicima i kontrolnih funkcija koji je proaktivan i prilagođen njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a on se temelji na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i posebno regulatorne zahtjeve.

Sukladno poslovnoj strategiji Banke ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizicima kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika. Dodatno, okvir upravljanja rizicima Banke podrazumijeva i spektar ostalih značajnih rizika kojima je bankovna Grupa suočena. Banka uvijek teži unapređenju i komplementarnosti postojećih metoda i procesa, u svim dijelovima upravljanja rizicima.

37.2) Organizacija upravljanja rizicima

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu s definiranim ulogama i odgovornostima te određenim limitima rizika.

Na sljedećem prikazu je dan pregled organizacije upravljanja rizicima:

37.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Pregled strukture upravljanja rizicima

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu CRO) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima provode se kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenu od strane Uprave dok je CRO odgovoran za implementaciju te pridržavanje kontrole rizika i strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a poglavito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenje, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sljedeće funkcije upravljanja rizicima odgovaraju izravno članu Uprave zaduženom za upravljanje rizicima:

- Sektor upravljanja kreditnim rizikom,
- Sektor upravljanja rizicima,
- Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima,
- Sektor za upravljanje nefinancijskim rizicima,
- Sektor korporativne sigurnosti.

Unutar spomenutih organizacijskih jedinica izvršena je daljnja podjela s jasno određenim odgovornostima:

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorije klijenata koji pripadaju Sektoru Gospodarstva i Sektoru financijskih tržišta, a sukladno nadležnostima navedenim u relevantnim aktima.

Direkcija analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, radi analize financijskih izvještaja klijenata i potvrđuje interne rejtinge, uspostavlja i prati limite izloženosti klijenata/grupa povezanih osoba u Grupi i Banci, izvještava o portfelju, prati rane signale upozorenja i kontrolira ranu naplatu potraživanja.

Direkcija prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, inicira, koordinira i izrađuje lokalne politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja za klijente Sektora Građanstva. Direkcija obavlja poslove analize kreditnih zahtjeva te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom zahtjevu. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje s aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema klijentu, potvrđuje interne rejtinge, uspostavlja i prati limite izloženosti klijenata/grupe povezanih osoba u Grupi i Banci, izvještava o portfelju i prati signale ranog upozorenja.

Direkcija prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje lokalne politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje. Kroz Službu monitoringa i naplate nadležna je za provođenje aktivnosti mjera rane naplate nad svim klijentima u svojoj nadležnosti, a sukladno relevantnim aktima.

37.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom sudjeluje u procesu planiranja rada Grupe i Banke sa stajališta upravljanja rizicima te prati izvršavanje planski i strateški utvrđenih ciljeva i planova kako Grupe tako i Banke, a koji se odnosi na područje upravljanja rizicima.

Prati regulatorne promjene i grupne standarde vezane uz upravljanje rizicima i inicira, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure, te nadzire njihovo provođenje, a u skladu sa svojim nadležnostima definiranim drugim aktima. Direkcija provodi analizu strukture i kvalitete portfelja i izrađuje izvještaje o kvaliteti i strukturi portfelja. Predlaže smjernice za optimiziranje preuzetih rizika, za poboljšanje određenih kategorija imovine, rejting skupina, te je također uključena i u upravljanje kolateralima.

Direkcija također provodi i izrađuje izvještaje iz područja kreditnih rizika propisanom dinamikom, a sve u skladu sa zakonskim propisima i standardima Grupe i Banke.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima u suradnji s drugim organizacijskim dijelovima sektora i Banke, aktivno sudjeluje u upravljanju kvalitetom podataka i adekvatnosti sustava unutarnjih kontrola.

Direkcija za kvantitativna istraživanja

Direkcija za kvantitativna istraživanja unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom odgovorna je za implementaciju bazelskih standarda, regulatornih zahtjeva i smjernica te standarda Erste Grupe vezanih uz pristup zasnovan na internom rejtingu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik te integriranog upravljanje rizicima.

Direkcija za kvantitativna istraživanja uvodi, koordinira razvoj i sudjeluje u razvoju, implementaciji i nadzoru kvantitativnih modela, izračun parametara kreditnog rizika koji se koriste za mjerenje, segmentaciju i upravljanje kreditnim rizicima u skladu s najboljom praksom i Grupnim standardima te sudjeluje u implementaciji u procese Banke (uključujući kontinuirano unaprjeđenje poslovnih procesa povezanih s navedenim izračunima). Direkcija je odgovorna za učinkovitost implementiranih modela te provodi kalibraciju / sudjeluje u kalibraciji modela u skladu s načelima Erste Grupe te u vrednovanju iste u suradnji s Erste Grupom. Direkcija za kvantitativna istraživanja također izvještava o parametrima i modelima te modelira makroekonomski utjecaj na modele rizika i poslovanje Banke u cjelini.

Služba za integrirano upravljanje rizicima nastoji postići holistički pristup upravljanju rizicima kroz integraciju svih rizika. Postavljanjem strategije rizika i Izjave o sklonosti upravljanju rizicima, a koji uključuju sve jedinice zadužene za upravljanje rizicima utvrđuju se okviri odgovornog i razboritog preuzimanja rizika. Integrirano upravljanje rizicima također obuhvaća proces procjene interne adekvatnosti kapitala (ICAAP) unutar kojeg se identificiraju rizici kojima je Banka/ESB Grupa izložena ili može biti izložena u budućnosti te se procjenjuje adekvatnost internog kapitala. Identifikacija rizika provodi se procjenom materijalnosti rizika, analizom rizika koncentracije te testiranjem otpornosti na stres. Materijalnim rizicima se upravlja kroz izdvajanje regulatornih i internih kapitalnih zahtjeva te sustavima limita i kontrole. Direkcija za kvantitativna istraživanja na kvartalnoj osnovi izračunava adekvatnost internog kapitala, odnosno pokrivenost internih kapitalnih zahtjeva, izdvojenih za sve relevantne rizike, internim kapitalom. Osim toga, Direkcija u sklopu integriranog upravljanja rizicima planira i upravlja rizikom ponderiranom aktivom, sudjeluje u određivanju cijene različitih proizvoda pomoću primjene premije rizika (ERM), standardnog troška rizika (SRC) i troška kapitala, izračunu i procesu modeliranja profitabilnosti, razvoju poslovnih modela i planiranju troškova rizika.

Direkcija za kvantitativna istraživanja također je odgovorna za izradu Plana oporavka ESB Grupe te sudjeluje u Timu za upravljanje kapitalom unutar svog djelokruga odgovornosti.

37.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Direkcija upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima

Direkcija upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima unutar Sektora upravljanja rizicima u okviru svog poslovanja obavlja sve poslove potrebne za adekvatno upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti, a u skladu s pravilnicima i procedurama iz vlastitog djelokruga poslovanja.

Provodi analizu kompleksne tržišne situacije, identifikaciju i mjerenje kako tržišnih tako i rizika likvidnosti te parametara navedenih rizika. Osim do sada navedenog, Direkcija je u okviru svog poslovanja odgovorna i za provedbu smjernica Basela 2, uspostavlja mjere za smanjenje rizika u području svog djelovanja te sudjeluje u procesu odobravanja novih proizvoda Sektora financijskih tržišta i investicijskog bankarstva. Sudjeluje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja tržišnim i rizicima likvidnosti.

Služba upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizicima, Služba upravljanja operativnim rizikom iz Sektora za upravljanje nefinancijskim rizicima ima za cilj kontrolirati sve organizacijske dijelove, odnosno poslovne procese Banke s obzirom da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima Banke, a temeljem definiranog rizičnog profila Banke, specifičnosti poslovnog okruženja i zakonskih odredbi. Surađuje s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim rizikom.

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima odgovoran je za upravljanje i naplatu loših plasmana pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima. U Sektoru naplate i upravljanja lošim plasmanima ustrojene su dvije direkcije i jedna služba i to Direkcija upravljanja lošim plasmanima u gospodarstvu, Direkcija upravljanja lošima plasmanima u građanstvu koje prate business linije u prodajnim sektorima, te Služba preuzete imovine i upravljanja kolateralima.

Direkcije unutar Sektora poduzimaju sve mjere za naplatu potraživanja, kako dobrovoljnu, tako i onu prisilnu putem ukoliko se ne može postići dogovorna naplata. Osim toga, Direkcija upravljanja lošim plasmanima u gospodarstvu provodi i financijsko restrukturiranje obveza klijenata (rana naplata) i predlaže oblike operativnog restrukturiranja, a sve s ciljem umanjenja preuzetih rizika.

Odjel upravljanja kolateralima je odgovoran za kontrolu, ažuriranje i održavanje kolaterala te donosi politike i standarde procjena i vrste prihvatljivih kolaterala. Na taj način doprinosi optimizaciji rizikom ponderirane aktive (RWA) odnosno održavanju adekvatne kreditne zaštite. Odjel preuzete imovine odgovaran je za upravljanje imovinom koju je Banka preuzela u svrhu naplate potraživanja (preuzeta imovina).

Sektor korporativne sigurnosti

Sektor korporativne sigurnosti zadužen je za obavljanje poslova vezanih uz sigurnost, primjereno upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanjem kontinuitetom poslovanja i upravljanja krizom sukladno važećim grupnim i lokalnim politikama i standardima.

Glavni ciljevi Sektora su razvoj i uvođenje sigurnosne arhitekture informacijskog sustava, određivanje sigurnosnih ciljeva u skladu sa strategijom informacijskog sustava Banke, upravljanje politikom sigurnosti informacijskog sustava, standardima, smjericama i ostalim internim aktima s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine sigurnosti.

Također, Sektor se bavi kontinuiranim unaprjeđenjem sustava upravljanja incidentima korporativne sigurnosti, kao i implementacijom novih metodologija, alata i tehnologija kako bi se zadovoljili svi regulatorni zahtjevi i sigurnosni standardi neophodni za nesmetano uspješno poslovanje Banke. U opseg pripada i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora o stanju sigurnosti u Banci.

37.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Nadalje, ciljevi Sektora su proaktivni i reaktivni rad na sustavima tehničke, mehaničke i tjelesne zaštite, zaštita od požara i zaštita na radu, provođenja edukacija i podizanje svijesti zaposlenika Banke iz domene sigurnosti. Osim navedenog, Sektor vodi brigu o zakonitosti obrade osobnih podataka u smislu poštivanja Zakona o zaštiti osobnih podataka i ostalih propisa koji uređuju pitanja obrade osobnih podataka te upozorava na nužnost primjene propisa o zaštiti osobnih podataka u slučajevima radnji koje mogu imati utjecaj na pitanja privatnosti i zaštitu osobnih podataka.

37.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe

Pregled

Kao i u prethodnim godinama, Služba za integrirano upravljanje rizicima (ERM) nastavila je jačati svoj sveobuhvatni okvir djelovanja koji uključuje unaprjeđenje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

ERM okvir dizajniran je na način da podržava menadžment u upravljanju portfeljem rizika, kao i potencijalom za pokriće (internim kapitalom) kako bi se osigurala adekvatna razina kapitala u skladu s profilom rizika Banke/ESB Grupe. Integrirano upravljanje rizicima prilagođeno je poslovnom i rizičnom profilu Banke, te odražava strateški cilj zaštite dioničara i vjerovnika uz osiguranje održivosti Banke/ESB Grupe. Razborito upravljanje rizicima osigurava se identificiranjem, mjerenjem, agregiranjem i uspješnim upravljanjem svim materijalnim vrstama rizika.

ERM okvir je modularan i sveobuhvatan sustav za upravljanje i vođenje te je sastavni dio cjelokupnog sustava vođenja i upravljanja na razini Grupe i Banke. Kako bi se osigurali svi aspekti integriranog upravljanja rizicima, ispunili regulatorni zahtjevi kao i potrebe za internim vrednovanjem potrebne su sljedeće komponente:

- Izjava o sklonosti preuzimanju rizika,
- Analiza portfelja i rizika kroz procjenu materijalnosti rizika, upravljanje rizikom koncentracije i testiranje otpornosti na stres,
- Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika,
- Upravljanje i planiranje rizika uključujući upravljanje rizikom ponderiranom aktivom i alokaciju kapitala, te
- Plan oporavka.

Služba za integrirano upravljanje rizicima također sudjeluje u radu Tima za upravljanje kapitalom koji za cilj ima održavanje adekvatne visine i kvalitete kapitala sa svrhom održavanja planiranih aktivnosti, uz istovremeno ispunjavanje regulatornih zahtjeva i očekivanja investitora i dioničara. Kapitalom se upravlja kako bi se održala financijska snaga, apsorbirali gubici, izdržali nepovoljni ekonomski uvjeti, omogućile prilike za rast, ali i ostvarili poslovni i ciljevi upravljanja rizicima.

Uz ispunjavanje krajnjeg cilja ICAAP-a, osiguravanje adekvatnosti kapitala i dugoročne održivosti, komponente integriranog upravljanja rizicima podrška su menadžmentu u ispunjavanju strategije Grupe i Banke.

37.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Sklonost preuzimanju rizika (RAS)

Izjava o sklonosti preuzimanju rizika (RAS) predstavlja stratešku izjavu o maksimalnoj razini rizika koju je Grupa spremna preuzeti kako bi ispunila poslovne ciljeve. RAS predstavlja značajno i obvezujuće ograničenje poslovnih aktivnosti u okviru ukupne sklonosti preuzimanju rizika kroz okidače odobrene od strane Uprave. RAS predstavlja stratešku izjavu na razini Uprave te služi kao početna točka za implementaciju okvira ograničavanja rizika i ključna je komponenta ICAAP-a Grupe.

Izjava o sklonosti preuzimanju rizika ESB grupe:

- sastoji se od ključnih pokazatelja rizika koji pružaju kvantitativne smjernice za upravljanje povratom u odnosu na rizik,
- sadrži kvalitativne izjave u obliku ključnih principa rizika i dio su smjernica upravljanja rizicima,
- postavlja granice limita (strateških i operativnih) i ciljanih vrijednosti, i
- ključan je faktor u procesu godišnjeg strateškog planiranja pružajući cjelovit pogled na kapital, likvidnost te povrat u odnosu na rizik.

Analiza portfelja i rizika

ESB Grupa i Banka aktivno identificiraju, kvantificiraju, nadziru i upravljaju rizicima u svom portfelju.

Procjena materijalnosti rizika (RMA) procjenjuje materijalnost po vrsti rizika, a time i profil rizika unutar Banke i njezinih povezanih društava. RMA je godišnji proces čija je svrha sistematično identificiranje novih i procjena postojećih rizika na razini ESB Grupe. Kao takav, RMA je integrirani dio ICAAP-a te ga viši menadžment koristi kao upravljački alat.

Analiza koja stoji iza procjene koristi se za poboljšanje prakse upravljanja rizicima i daljnje smanjivanje izloženosti riziku unutar ESB Grupe. Također, procjena se koristi i u konstruiranju i definiranju Strategije rizika i Izjave o sklonosti preuzimanju rizika. Zaključci i preporuke Procjene materijalnosti rizika razmatraju se u kreiranju i odabiru scenarija u sklopu sveobuhvatnog i reverznog testiranja otpornosti na stres.

Banka je također implementirala proces za identificiranje, mjerenje, kontrolu i upravljanje **rizikom koncentracije**. Proces je ključan za osiguravanje dugoročne održivosti Banke, posebice u nepovoljnom poslovnom okruženju i stresnim gospodarskim uvjetima. Analiza rizika koncentracije pokriva kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Testiranje otpornosti na stres i modeliranje rizika predstavljaju ključne, budućnosti orijentirane elemente ICAAP-a. Modeliranje osjetljivosti imovine, obveza, dobiti ili gubitka pomaže u optimizaciji povrata u odnosu na rizik. Testiranje otpornosti na stres uzima u obzir ozbiljne, ali moguće stresne scenarije koji obogaćuju sustav mjerenja i upravljanja rizicima. Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres uzimaju se u obzir pri izračunu kapaciteta za preuzimanje rizika, a razine ključnih pokazatelja u stresnim uvjetima uspoređuju se s limitima i ciljanim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Prilikom računanja utjecaja pojedinog stresnog scenarija na račun dobiti gubitka i adekvatnost kapitala, koristi se interno razvijeni model za prevođenje makroekonomskih varijabli u parametre rizika.

Kapacitet za preuzimanje rizika

Za razliku od regulatornog pogleda (Pillar 1), izračun kapaciteta za preuzimanje rizika (RCC – Risk-bearing Capacity Calculation) bazira se na ekonomskom pogledu i određuje ima li banka dovoljnu razinu kapitala za pokrivanje svih rizika kojima je izložena. RCC izračun temelj je ICAAP-a zahtijevanog kroz Pillar 2 Basel okvir. Cilj je identifikacija, mjerenje, agregacija i upravljanje cjelokupnim profilom rizika ESB Grupe, izvještavanje interne adekvatnosti kapitala, te pružanje osnove za alokaciju kapitala.

37.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Osim Pillar 1 vrsta rizika (kreditnog, tržišnog i operativnog rizika), unutar Pillar 2 za potrebe određivanja internih kapitalnih zahtjeva obuhvaćeni su i kamatni rizik u knjizi banke, valutno inducirani kreditni rizik za građane, poslovni/strateški rizik i rizik koncentracije. Kroz testiranje otpornosti na stres računaju se i učinci makroekonomskih rizika i valutno inducirano kreditnog rizika za poduzeća na temelju stresnog scenarija.

Uprava i Nadzorni odbor izvještavaju se na kvartalnoj razini o razini adekvatnosti kapitala. Sustav semafora ugrađen u RCC osigurava pravovremeno menadžmentu u slučaju potrebe za planiranjem i izvršavanjem mjera vezanim uz povećanje kapitala, odnosno smanjenje rizika.

Planiranje i predviđanje rizika

Odgovornost menadžmenta rizika unutar Banke podrazumijeva i osiguravanje odgovarajućeg procesa planiranja i predviđanja rizika. Predviđanja menadžmenta rizika su rezultat uske suradnje sa svim sudionicima u procesu planiranja Banke i Grupe, a posebno s kontrolingom, ALM-om te poslovnim linijama. Proces planiranja i predviđanja uključuje obje, prošle i buduće komponente, koncentrirajući se na promjene u portfelju i ekonomskom okruženju.

Parametri rizika i rejting modeli

Banka je tijekom 2018. uspješno završila razvoj nove PD metodologije i implementirala parametre krajem 2019. Nova LGD metodologija je također prijavljena regulatoru tijekom 2019. Početak CCF razvoja je planiran tijekom 2020. Razvoj novih rejting modela za fizičke osobe, corporate-SME, Group Corporate i Group Large Corporate je započet tijekom 2019., a završetak se očekuje tijekom, odnosno krajem 2020.

Upravljanje rizikom ponderiranom aktivom (Risk Weighted Assets - RWA)

S obzirom na činjenicu da se na temelju rizikom ponderirane aktive izračunavaju regulatorni kapitalni zahtjevi Banke/Grupe i omjeri kapitala kao ključni pokazatelji uspješnosti poslovanja, poseban naglasak je stavljen na postizanje ciljanih vrijednosti RWA. Rezultati mjesečne RWA analize koriste se za unaprjeđivanje izračuna, kvalitete parametara i podataka kao i najefikasnije primjene Bazelskog okvira. Banka je uspostavila proces praćenja, planiranja i definiranja ciljanih vrijednosti RWA. Uprava Banke redovito je informirana o razinama RWA i usklađenosti s razinama postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Alokacija kapitala

Važan dio procesa planiranja rizika je alokacija kapitala na društva ESB Grupe, poslovne linije i segmente. Proces podrazumijeva usku suradnju Službe za integrirano upravljanje rizicima, Sektora rizika Erste grupe i Kontrolinga. Uvidi stečeni kroz ICAAP i kontroling procese koriste se za alokaciju kapitala uzimajući u obzir povrat u odnosu na rizik.

Omjer financijske poluge

Omjer financijske poluge predstavlja omjer između osnovnog kapitala (Tier 1) i mjere izloženosti u skladu s člankom 429. CRR-a. U suštini, izloženost predstavlja zbroj neponderiranih bilančnih i vanbilančnih pozicija uzimajući u obzir vrednovanje i prilagodbe rizika definirane unutar CRR-a. Uprava se kvartalno obavještava o razini omjera financijske poluge Banke i Grupe te usklađenosti s limitima i ciljnim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Plan oporavka

U skladu s regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke (Odluka o planovima oporavka kreditnih institucija), Banka je dužna izraditi Plan oporavka Grupe. Unutar Plana oporavka testira se otpornost ESB Grupe u uvjetima iznimnih stresnih idiosinkratskih i makroekonomskih scenarija te se definiraju opcije za oporavak ESB Grupe u takvim uvjetima. U 2019. godini HNB-u je dostavljen ažurirani Plan oporavka.

37.4) Kreditni rizik

Definicija i pregled

Kreditni rizik proizlazi iz tradicionalnih poslova kreditiranja i ulaganja Banke. Uključuje gubitke proizašle kao rezultat stupanja dužnika u status neispunjenja obveza (Faza umanjenja 3) i očekivane kreditne gubitke dužnika koji se ne nalaze u statusu neispunjenja obveza, a izračunavaju se temeljem jednogodišnjeg očekivanog gubitka (Faza umanjenja 1) ili cjeloživotnog očekivanog gubitka (Faza umanjenja 2).

Operativne odluke o kreditiranju su u odgovornosti organizacijskih jedinica unutar funkcije kontrole rizika.

U svrhu uspješnog upravljanja rizicima svi podaci potrebni za upravljanje kreditnim rizikom i učinkom, te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva se redovito pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se redovito kontrolira. Stoga organizacijske jedinice u sklopu Sektora upravljanja rizicima redovito koriste bazu podataka za izvještavanje o kreditnom riziku, a čime je osigurana centralizirana analiza te ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Banke i Grupe u cjelini. Izvještavanje o kreditnom riziku sastoji se od redovitih izvještaja o kreditnom portfelju za interne i eksterne primatelje te omogućuje konstantno praćenje o razvoju kreditnog rizika, odnosno omogućuje menadžmentu poduzimanje kontrolnih postupaka. Internim primateljima tih izvještaja se podrazumijevaju, povrh ostalih, Nadzorni odbor kao i Uprava te risk manageri, direktori poslovnih linija i interna revizija.

Interni sustav ocjenjivanja

Pregled

Banka ima implementirane strategije poslovanja i rizika, kao i politike kreditiranja te procesa odobravanja koje se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju. One obuhvaćaju proces kreditiranja u cjelini, uvažavajući prirodu, obuhvat te razinu rizika transakcija te uključenih drugih ugovornih strana. Odobravanje kredita je temeljeno na kreditnoj kvaliteti klijenta, vrsti kredita, kolateralu, sustavu dodatnih uvjeta te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procjena rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na vjerojatnosti klijentova stupanja u status neispunjenja obveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu mjeru rizika za neispunjenje obveza druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta je ažuriran najmanje na godišnjoj osnovi (godišnji proces re-odobrenja), dok su rejtingi klijenta u slabijim kategorijama rizika ažurirani češće.

Osim određivanja kapitalnih zahtjeva, glavni cilj internih rejtinga je podrška donošenju odluka za kreditiranje te produženju kreditnih linija. Osim toga, interni rejtingi određuju nivo odobrenja u strukturi Banke kao i procedure praćenja za postojeće izloženosti. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utječu na zahtijevanu cijenu rizika kao i određivanje potrebnih rezervacija. Kao što je prethodno spomenuto, interni rejting je ključni element za izračun RWA koji se također koristi u procjenjivanju internih kapitalnih zahtjeva prema Pillar-u 2 (ICAAP). PD vrijednosti odražavaju dvanaestomjesečnu vjerojatnost nastupanja statusa neispunjenja obveza zasnovanu na dugogodišnjem prosjeku stopa neispunjenja obveza. Banka dodjeljuje marže konzervativnosti na izračunati PD ovisno o granularnosti portfelja i relevantnoj povijesti podataka. PD vrijednosti validiraju se jednom godišnje, a što je u skladu i s validacijom koja se provodi na razini pojedinih rejting metoda.

Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procjenu rizika od klijentova stupanja u status neispunjavanja obveza. Za klijente iz segmenta gospodarstva, interni rejtingi uzimaju u obzir financijsku snagu klijenta, mogućnost eksterne podrške i druge informacije o poduzeću. Za segment građanstva i malog poduzetništva interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom scoringu, ali isto tako se koriste demografske i financijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga ovisno o članstvu u grupi ekonomski povezanih jedinica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Sve rezultate (građanstvo i gospodarstvo) redovito validira centralna organizacijska jedinica za validaciju, a na osnovu standardne metodologije Erste Grupe. Validacija se provodi korištenjem statističkih tehnika pri čemu se rezultati validacijskog procesa izvještavaju višem rukovodstvu i regulatorima. Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe iz perspektive razvoja modela i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Erste Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane nadležne organizacijske jedinice Erste Holding-a što osigurava integritet širom Erste Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modele odobrava lokalna Uprava.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ocjene i kategorije rizika

Klasifikacija kreditne imovine u ocjene rizika je temeljena na sustavu internih rejtinga Banke koja koristi dvije interne skale za klasifikaciju rizika: za klijente koji nisu u statusu neispunjenja obveza koristi se skala od 8 ocjena rizika (za fizičke osobe u sektoru građanstva) te 13 ocjena rizika (za sve ostale kategorije). Klijenti koji su u statusu neispunjenja obveza imaju zasebnu ocjenu rizika.

Za potrebe eksternog izvještavanja, interni rejtinzi Banke su grupirani u sljedeće četiri kategorije rizika:

Nizak rizik: klijenti s dobro uspostavljenom te dužom suradnjom s Bankom i Grupom ili veliki, međunarodno priznati klijenti. Klijenti sa snažnom financijskom pozicijom bez očekivanih financijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti građanstva koji imaju dugu povijest sa Bankom ili klijenti koji koriste širok obujam proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u plaćanju obveza trenutno, niti u posljednjih 12 mjeseci. Pri tome se novi poslovi, općenito, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

Poseban nadzor: klijenti koji imaju povijest kašnjenja u plaćanjima, povijest statusa neispunjavanja obveza ili financijski podaci ukazuju na ranjivosti temeljem kojih bi mogli ući u probleme podmirivanja dugova u srednjem roku. Klijenti građanstva s ograničenom štednjom ili vjerojatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsjetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda: Klijenti osjetljivi na negativne financijske i ekonomske utjecaje.

Neprihodujuća izloženost: klijenti kojima je zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjenje obveza sukladno članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a precizno propisana internim aktima Grupe i Banke: neizvjesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupka. S ciljem utvrđivanja statusa neispunjenja obveza Banka primjenjuje pristup na razini klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neispunjavanja obveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasificiraju kao neprihodujući. U definiciju neprihodujuće izloženosti također je uključena neprihodujuća izloženost u forberanceu i u slučajevima kada klijent nije u statusu neispunjenja obaveza.

Erste Banka kategorije rizika	Agencije	Interni
Nizak rizik	Aaa/AAA ... Ba3/BB-	1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5a, 5b, 5c, A1, A2, B1, B2
Poseban nadzor	B1/B+ ... B3/B-	6a, 6b, 7, C1, C2, D1, N
Ispod standarda	Caa1 ... CC	8, D2
Neprihodujuća izloženost	C, D	R

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovita analiza rizika klijenta, koja uključuje redovit status rejtinga, mogućnost otplata, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uvjetima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koje može uzrokovati materijalne gubitke za Banku te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira cjelokupni status dužnika. Važnost redovitog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovitom praćenju klijenta kao i kvalitete portfelja te predstavlja dodatnu mjeru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

Banka provodi evaluaciju kreditne kvalitete temeljem informacija o klijentu, također uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu povijest između Banke i klijenta.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Rano prepoznavanja povećanog rizika

Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspješnosti naplate čak i u slučajevima smanjenja kvalitete kreditnog portfelja što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje od podmirenju obveza te praćenjem informacija s tržišta. Tako se praćenjem sljedećih promjena osigurava pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika:

- uvjeta na tržištu,
- promjena u rejtingu,
- kašnjenja.

Praćenje uvjeta na tržištu također podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihova evaluacija kroz budući period.

Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku odnosi se na sljedeće pozicije u Izvještaju o financijskom položaju:

- Ostali depoziti po viđenju kreditnim institucijama;
- Financijska imovina koja se drži radi trgovanja;
- Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka;
- Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;
- Financijska imovina po amortiziranom trošku;
- Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (za svrhu objavljivanja u dolje navedenim tablicama svaka ugovorna imovina također je uključena u ovu kategoriju);
- Financijska imovina raspoloživa za prodaju;
- Potraživanja s osnove financijskog najma;
- Pozitivna fer vrijednost derivata;
- Potencijalne kreditne obveze (najprije financijske garancije i neiskorištene neopozive kreditne obveze).

Izloženost kreditnom riziku izjednačava bruto knjigovodstvenu vrijednost (ili nominalnu vrijednost u slučaju izvanbilančnih pozicija) izuzimajući:

- Rezervacije za zajmove;
- Rezervacije za garancije;
- Kolaterale (uključivo i transfere rizika na garantore);
- Efekte netiranja;
- Ostala kreditna povećanja;
- Ostale efekte umanjenja kreditnog rizika.

Sljedeće tablice prikazuju usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti za Grupu i Banku na dan 31. prosinca 2019. godine i 31. prosinca 2018. godine.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA			
	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
2019.								
Ostali depoziti po viđenju	589	-	-	589	224	-	-	224
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	-	225	226	-	-	226
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	183	-	-	183	15	-	-	15
Dužnički vrijednosni papiri	183	-	-	183	15	-	-	15
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.185	(34)	257	10.442	9.589	(31)	225	9.814
Dužnički vrijednosni papiri	10.185	(34)	257	10.442	9.589	(31)	225	9.814
Financijska imovina po amortiziranom trošku	53.950	(2.655)	-	51.295	49.271	(2.454)	-	46.817
Dužnički vrijednosni papiri	1.644	(2)	-	1.642	1.465	(1)	-	1.464
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	4.372	(5)	-	4.367	4.264	(4)	-	4.260
Kreditni i potraživanja od klijenata	47.934	(2.648)	-	45.286	43.542	(2.449)	-	41.093
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.760	(223)	-	1.537	239	(51)	-	188
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.479	(26)	-	2.453	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	9.753	(104)	-	9.753	6.677	(80)	-	6.677
Ukupno	79.124	(3.042)	257	76.477	66.241	(2.616)	225	63.961

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA			
	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
2018.								
Ostali depoziti po viđenju	243	-	-	243	175	-	-	175
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	278	-	-	278	279	-	-	279
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	154	-	-	154	14	-	-	14
Dužnički vrijednosni papiri	154	-	-	154	14	-	-	14
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	8.333	(34)	158	8.491	7.739	(32)	136	7.875
Dužnički vrijednosni papiri	8.333	(34)	158	8.491	7.739	(32)	136	7.875
Financijska imovina po amortiziranom trošku	52.675	(2.997)	-	49.678	48.884	(2.769)	-	46.115
Dužnički vrijednosni papiri	1.275	(2)	-	1.273	1.021	(1)	-	1.020
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.234	(6)	-	5.228	5.314	(5)	-	5.309
Kreditni i potraživanja od klijenata	46.166	(2.989)	-	43.177	42.549	(2.763)	-	39.786
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.889	(464)	-	1.425	357	(48)	-	309
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.106	(26)	-	2.080	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obveze	9.024	(94)	-	9.024	6.105	(69)	-	6.105
Ukupno	74.702	(3.615)	158	71.373	63.553	(2.918)	136	60.872

Podjela izloženosti kreditnom riziku

U nastavku prikazana izloženost kreditnom riziku podijeljena je prema sljedećim kriterijima:

- po klasama izloženosti i financijskim instrumentima,
- po pripadnosti i financijskom instrumentu,
- prema industriji i financijskom instrumentu,
- po industriji i u skladu s MSFI 9,
- po kategorijama rizika,
- po industriji i kategoriji rizika,
- prema regiji i kategoriji rizika,
- prema regiji i u skladu s MSFI 9,
- po poslovnom segmentu i kategoriji rizika,
- po poslovnom segmentu i u skladu s MSFI 9.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Zatim je izvršena podjela izloženosti kreditnom riziku prema državi po kategoriji rizika i u skladu s MSFI 9. Nakon toga prikazana je:

- podjela neprihodujućih izloženosti kreditnom riziku po poslovnom segmentu te rezervacijama za kreditne gubitke,
- podjela po strukturi rezervacija,
- usporedba forbearancea s ukupnom izloženosti kreditnom riziku i rezervacijama,
- izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku koja nije dospjela ni kreditno umanjena po financijskom instrumentu i kategoriji rizika,
- dospjela izloženost kreditnom riziku koja nije umanjena po financijskom instrumentu i kolateraliziranosti,
- podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i kategoriji rizika,
- podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i u skladu s MSFI 9,
- podjela neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima,
- podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti.

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i financijskom instrumentu

u milijunima HRK	GRUPA										
	Ostali depoziti po vide-nju	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potraživanja s osnove financijskog najma	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
					Dužnički vrijednosni papiri	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata				
2019.											
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.871	-	-	-	-	3.871
Opće države	-	186	-	9.270	1.644	-	7.380	232	31	402	19.145
Kreditne institucije	589	7	-	612	-	501	-	95	1	239	2.044
Ostala financijska društva	-	11	160	-	-	-	65	14	14	27	291
Nefinancijska društva	-	21	23	303	-	-	18.169	772	1.962	5.808	27.058
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	22.320	647	471	3.277	26.715
Ukupno	589	225	183	10.185	1.644	4.372	47.934	1.760	2.479	9.753	79.124

u milijunima HRK	GRUPA										
	Ostali depoziti po vide-nju	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potraživanja s osnove financijskog najma	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
					Dužnički vrijednosni papiri	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata				
2018.											
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.635	-	-	-	-	3.635
Opće države	-	245	-	7.473	1.275	-	8.103	68	20	301	17.485
Kreditne institucije	243	11	-	550	-	1.599	-	205	2	213	2.823
Ostala financijska društva	-	8	154	-	-	-	492	10	13	23	700
Nefinancijska društva	-	14	-	310	-	-	16.690	956	1.692	5.456	25.118
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	20.881	650	379	3.031	24.941
Ukupno	243	278	154	8.333	1.275	5.234	46.166	1.889	2.106	9.024	74.702

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i financijskom instrumentu (nastavak)

u milijunima HRK	Ostali de- poziti po viđenju	Financij- ska imo- vina koja se drži radi trgo- vanja	Financijska imovina po fer vrijedno- sti kroz ra- čun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijedno- sti kroz os- talu sveobu- hvatnu dobit	Po amortiziranom trošku			Potraživa- nja od ku- paca i os- tala potra- živanja	Potencijalne kreditne ob- veze	Ukupno
					Dužni- čki vrijed- nosni papiri	Kreditni i potraži- vanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraži- vanja od kli- jenata			
					BANKA					
2019.										
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.767	-	-	-	3.767
Opće države	-	186	-	8.674	1.465	-	7.211	1	400	17.937
Kreditne institu- cije	224	7	-	612	-	497	-	92	231	1.663
Ostala financij- ska društva	-	12	15	-	-	-	505	16	82	630
Nefinancijska društva	-	21	-	303	-	-	17.119	86	4.704	22.233
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	18.707	44	1.260	20.011
Ukupno	224	226	15	9.589	1.465	4.264	43.542	239	6.677	66.241

u milijunima HRK	Ostali de- poziti po viđenju	Financij- ska imo- vina koja se drži radi trgo- vanja	Financijska imovina po fer vrijedno- sti kroz ra- čun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijedno- sti kroz os- talu sveobu- hvatnu dobit	Po amortiziranom trošku			Potraživa- nja od ku- paca i os- tala potra- živanja	Potencijalne kreditne ob- veze	Ukupno
					Dužni- čki vrijed- nosni papiri	Kreditni i potraži- vanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraži- vanja od kli- jenata			
					BANKA					
2018.										
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.542	-	-	-	3.542
Opće države	-	245	-	6.879	1.021	-	7.934	6	253	16.338
Kreditne institu- cije	175	11	-	550	-	1.772	-	204	189	2.901
Ostala financij- ska društva	-	9	14	-	-	-	1.002	14	95	1.134
Nefinancijska društva	-	14	-	310	-	-	15.851	106	4.394	20.675
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	17.762	27	1.174	18.963
Ukupno	175	279	14	7.739	1.021	5.314	42.549	357	6.105	63.553

Preuzete obveze / Izvanbilančne izloženosti po proizvodima

	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Preuzeta financijska jamstva	3.150	3.107	2.749	2.679
Neopozive preuzete obveze po kreditima	5.874	6.646	3.356	3.998
Opozive preuzete obveze po kreditima	3.119	3.434	3.245	3.247
Ukupno	12.143	13.187	9.350	9.924

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Grupe i Banke po industriji, podijeljenu po financijskom instrumentu po izvještajnim datumima.

u milijunima HRK	GRUPA										
	Ostali depoziti po viđenju	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potraživanja s osnovne financijskog najma	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
					Dužnički vrijednosni papiri	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata				
2019.											
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	-	-	-	-	1.157	111	89	198	1.555
Rudarstvo	-	-	-	-	-	-	101	1	6	60	168
Prerađivačka industrija	-	1	-	14	-	-	3.192	200	209	803	4.419
Opskrba električnom energijom	-	9	-	-	-	-	874	2	11	71	967
Opskrba vodom	-	-	-	-	-	-	275	3	65	302	645
Građevinarstvo	-	2	-	11	-	-	3.604	41	167	1.381	5.206
Trgovina	-	-	141	45	-	-	3.470	257	367	1.812	6.092
Prijevoz	-	-	-	54	-	-	905	83	425	203	1.670
Djelatnosti pružanja smještaja	-	4	-	-	-	-	3.868	14	158	231	4.275
Informacije i komunikacija	-	-	-	-	-	-	218	34	89	110	451
Financijske djelatnosti i osiguranja	589	19	42	745	-	4.372	61	138	15	258	6.239
Poslovanje nekretninama	-	2	-	180	-	-	1.760	4	50	276	2.272
Stručne djelatnosti	-	2	-	-	-	-	1.353	35	86	221	1.697
Administrativne djelatnosti	-	-	-	-	-	-	393	26	440	135	994
Javna uprava	-	186	-	9.136	1.644	-	4.467	165	23	350	15.971
Obrazovanje	-	-	-	-	-	-	21	-	5	29	55
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	-	-	-	-	461	3	33	32	529
Umjetnost	-	-	-	-	-	-	395	4	22	204	625
Djelatnosti kućanstava	-	-	-	-	-	-	21.243	634	199	3.056	25.132
Ostalo	-	-	-	-	-	-	116	5	20	21	162
Ukupno	589	225	183	10.185	1.644	4.372	47.934	1.760	2.479	9.753	79.124

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu (nastavak)

u milijunima HRK	GRUPA										
	Ostali depoziti po viđenju	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potraživanja s osnovne financijskog najma	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
					Dužnički vrijednosni papiri	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata				
2018.											
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	-	-	-	-	1.356	117	99	113	1.685
Rudarstvo	-	-	-	-	-	-	90	3	6	96	195
Prerađivačka industrija	-	-	-	14	-	-	3.000	228	184	1.137	4.563
Opskrba električnom energijom	-	7	-	-	-	-	729	14	17	112	879
Opskrba vodom	-	-	-	-	-	-	194	2	57	199	452
Građevinarstvo	-	1	-	11	-	-	3.279	59	119	1.057	4.526
Trgovina	-	-	137	45	-	-	3.464	350	303	1.809	6.108
Prijevoz	-	-	-	61	-	-	1.014	43	399	180	1.697
Djelatnosti pružanja smještaja	-	2	-	-	-	-	3.072	19	128	177	3.398
Informacije i komunikacija	-	-	-	-	-	-	250	15	61	85	411
Financijske djelatnosti i osiguranja	243	20	17	758	-	5.234	485	264	15	231	7.267
Poslovanje nekretninama	-	1	-	179	-	-	1.655	5	32	63	1.935
Stručne djelatnosti	-	1	-	-	-	-	1.025	72	89	295	1.482
Administrativne djelatnosti	-	-	-	-	-	-	283	7	339	109	738
Javna uprava	-	246	-	7.265	1.275	-	5.416	22	12	265	14.501
Obrazovanje	-	-	-	-	-	-	20	-	6	12	38
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	-	-	-	-	477	1	32	11	521
Umjetnost	-	-	-	-	-	-	340	1	24	210	575
Djelatnosti kućanstava	-	-	-	-	-	-	19.900	638	168	2.833	23.539
Ostalo	-	-	-	-	-	-	117	29	16	30	192
Ukupno	243	278	154	8.333	1.275	5.234	46.166	1.889	2.106	9.024	74.702

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA									
	Ostali depoziti po videnju	Financij- ska imo- vina koja se drži radi trgo- vanja	Financijska imovina po fer vrijed- nosti kroz račun do- biti ili gubi- tka	Financijska i- movina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhva- tnu dobit	Po amortiziranom trošku					Ukupno
					Dužnički vrijedno- sni papiri	Kreditni i potraživa- nja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživa- nja od kli- jenata	Potraživa- nja od ku- paca i os- tala potra- živanja	Poten- cijalne kreditne obveze	
2019.										
Poljoprivreda, šu- marstvo	-	-	-	-	-	-	1.152	2	198	1.352
Rudarstvo	-	-	-	-	-	-	77	-	42	119
Prerađivačka in- dustrija	-	1	-	14	-	-	3.127	7	748	3.897
Opskrba električ- nom energijom	-	10	-	-	-	-	814	-	71	895
Opskrba vodom	-	-	-	-	-	-	219	1	302	522
Građevinarstvo	-	2	-	11	-	-	3.496	7	1.267	4.783
Trgovina	-	-	-	45	-	-	3.064	12	976	4.097
Prijevoz	-	-	-	54	-	-	860	2	172	1.088
Djelatnosti pruža- nja smještaja	-	4	-	-	-	-	3.738	3	230	3.975
Informacije i ko- munikacija	-	-	-	-	-	-	195	21	114	330
Financijske djelat- nosti i osiguranja	224	19	15	612	-	4.264	505	119	307	6.065
Poslovanje nekre- tninama	-	2	-	180	-	-	1.757	2	271	2.212
Stručne djelatno- sti	-	2	-	-	-	-	1.332	3	194	1.531
Administrativne djelatnosti	-	-	-	-	-	-	364	19	116	499
Javna uprava	-	186	-	8.673	1.465	-	4.299	1	341	14.965
Obrazovanje	-	-	-	-	-	-	18	-	29	47
Djelatnosti zdrav- stvene zaštite	-	-	-	-	-	-	380	1	32	413
Umjetnost	-	-	-	-	-	-	393	1	202	596
Djelatnosti kućan- stava	-	-	-	-	-	-	17.636	36	1.046	18.718
Ostalo	-	-	-	-	-	-	116	2	19	137
Ukupno	224	226	15	9.589	1.465	4.264	43.542	239	6.677	66.241

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu (nastavak)

u milijunima HRK	Ostali depoziti po videnju	Financij- ska imo- vina koja se drži radi trgo- vanja	Financijska imovina po fer vrijed- nosti kroz račun do- biti ili gubi- tka	Financijska i- movina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhva- tnu dobit	Po amortiziranom trošku					Ukupno
					Dužnički vrijedno- sni papiri	Kreditni i potraživa- nja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživa- nja od kli- jenata	Potraživa- nja od ku- paca i os- tala potra- živanja	Poten- cijalne kreditne obveze	
2018.										
Poljoprivreda, šu- marstvo	-	-	-	-	-	-	1.347	1	113	1.461
Rudarstvo	-	-	-	-	-	-	69	-	72	141
Prerađivačka in- dustrija	-	-	-	14	-	-	2.954	8	1.085	4.061
Opskrba električ- nom energijom	-	7	-	-	-	-	662	-	110	779
Opskrba vodom	-	-	-	-	-	-	170	-	199	369
Građevinarstvo	-	1	-	11	-	-	3.219	10	940	4.181
Trgovina	-	-	-	45	-	-	3.094	14	1.008	4.161
Prijevoz	-	-	-	61	-	-	971	1	159	1.192
Djelatnosti pruža- nja smještaja	-	2	-	-	-	-	2.987	3	171	3.163
Informacije i ko- munikacija	-	-	-	-	-	-	272	9	86	367
Financijske djelat- nosti i osiguranja	175	21	14	550	-	5.314	1.005	250	281	7.610
Poslovanje nekre- tninama	-	1	-	179	-	-	1.652	1	63	1.896
Stručne djelatno- sti	-	1	-	-	-	-	997	3	280	1.281
Administrativne djelatnosti	-	-	-	-	-	-	253	1	86	340
Javna uprava	-	246	-	6.879	1.021	-	5.247	6	216	13.615
Obrazovanje	-	-	-	-	-	-	17	-	12	29
Djelatnosti zdrav- stvene zaštite	-	-	-	-	-	-	392	-	11	403
Umjetnost	-	-	-	-	-	-	338	1	208	547
Djelatnosti kućan- stava	-	-	-	-	-	-	16.790	21	976	17.787
Ostalo	-	-	-	-	-	-	113	28	29	170
Ukupno	175	279	14	7.739	1.021	5.314	42.549	357	6.105	63.553

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI 9

							GRUPA
u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kre- ditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet IFRS 9 rezer- viranja	Ukupno
2019.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.296	118	85	56	1.555	-	1.555
Rudarstvo	140	18	10	-	168	-	168
Prerađivačka industrija	3.730	150	438	100	4.418	1	4.419
Opskrba električnom energijom	828	64	66	-	958	9	967
Opskrba vodom	638	4	3	-	645	-	645
Građevinarstvo	4.689	197	309	9	5.204	2	5.206
Trgovina	5.256	290	357	48	5.951	141	6.092
Prijevoz	1.507	93	69	1	1.670	-	1.670
Djelatnosti pružanja smještaja	3.801	155	282	33	4.271	4	4.275
Informacije i komunikacija	427	20	3	1	451	-	451
Financijske djelatnosti i osiguranja	5.969	207	2	-	6.178	61	6.239
Poslovanje nekretninama	2.037	131	93	9	2.270	2	2.272
Stručne djelatnosti	1.498	79	103	15	1.695	2	1.697
Administrativne djelatnosti	877	59	58	-	994	-	994
Javna uprava	15.739	44	2	-	15.785	186	15.971
Obrazovanje	51	3	1	-	55	-	55
Djelatnosti zdravstvene zaštite	525	3	1	-	529	-	529
Umjetnost	576	44	5	-	625	-	625
Djelatnosti kućanstava	21.644	1.894	1.590	4	25.132	-	25.132
Ostalo	96	61	5	-	162	-	162
Ukupno	71.324	3.634	3.482	276	78.716	408	79.124

							GRUPA
u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kre- ditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet IFRS 9 rezer- viranja	Ukupno
2018.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.228	17	151	289	1.685	-	1.685
Rudarstvo	146	30	19	-	195	-	195
Prerađivačka industrija	3.716	316	505	26	4.563	-	4.563
Opskrba električnom energijom	779	27	66	-	872	7	879
Opskrba vodom	410	25	17	-	452	-	452
Građevinarstvo	3.940	176	399	10	4.525	1	4.526
Trgovina	5.212	299	557	40	6.108	-	6.108
Prijevoz	1.559	77	60	1	1.697	-	1.697
Djelatnosti pružanja smještaja	2.980	93	284	40	3.397	1	3.398
Informacije i komunikacija	346	11	11	43	411	-	411
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.813	278	2	-	7.093	174	7.267
Poslovanje nekretninama	1.628	97	209	-	1.934	1	1.935
Stručne djelatnosti	1.093	23	358	7	1.481	1	1.482
Administrativne djelatnosti	632	31	75	-	738	-	738
Javna uprava	14.240	14	-	-	14.254	247	14.501
Obrazovanje	37	1	-	-	38	-	38
Djelatnosti zdravstvene zaštite	512	7	2	-	521	-	521
Umjetnost	554	14	7	-	575	-	575
Djelatnosti kućanstava	19.023	2.879	1.633	4	23.539	-	23.539
Ostalo	173	6	13	-	192	-	192
Ukupno	65.021	4.421	4.368	460	74.270	432	74.702

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI 9 (nastavak)

							BANKA
u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet IFRS 9 rezer- viranja	Ukupno
2019.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.174	100	78	-	1.352	-	1.352
Rudarstvo	92	17	10	-	119	-	119
Prerađivačka industrija	3.249	137	417	93	3.896	1	3.897
Opskrba električnom energijom	793	26	66	-	885	10	895
Opskrba vodom	518	2	2	-	522	-	522
Građevinarstvo	4.315	164	293	9	4.781	2	4.783
Trgovina	3.594	196	259	48	4.097	-	4.097
Prijevoz	998	39	50	1	1.088	-	1.088
Djelatnosti pružanja smještaja	3.526	148	264	33	3.971	4	3.975
Informacije i komunikacija	307	19	3	1	330	-	330
Financijske djelatnosti i osiguranja	5.823	207	1	-	6.031	34	6.065
Poslovanje nekretninama	1.978	130	93	9	2.210	2	2.212
Stručne djelatnosti	1.382	63	77	7	1.529	2	1.531
Administrativne djelatnosti	417	33	49	-	499	-	499
Javna uprava	14.756	23	-	-	14.779	186	14.965
Obrazovanje	46	1	-	-	47	-	47
Djelatnosti zdravstvene zaštite	410	2	1	-	413	-	413
Umjetnost	550	42	4	-	596	-	596
Djelatnosti kućanstava	16.228	1.173	1.314	3	18.718	-	18.718
Ostalo	75	58	4	-	137	-	137
Ukupno	60.231	2.580	2.985	204	66.000	241	66.241

							BANKA
u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet IFRS 9 rezer- viranja	Ukupno
2018.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.091	13	68	289	1.461	-	1.461
Rudarstvo	92	30	19	-	141	-	141
Prerađivačka industrija	3.315	309	412	25	4.061	-	4.061
Opskrba električnom energijom	687	19	66	-	772	7	779
Opskrba vodom	345	24	-	-	369	-	369
Građevinarstvo	3.694	95	381	10	4.180	1	4.181
Trgovina	3.709	91	328	33	4.161	-	4.161
Prijevoz	1.111	26	54	1	1.192	-	1.192
Djelatnosti pružanja smještaja	2.770	82	270	40	3.162	1	3.163
Informacije i komunikacija	302	11	11	43	367	-	367
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.106	468	1	-	7.575	35	7.610
Poslovanje nekretninama	1.591	96	208	-	1.895	1	1.896
Stručne djelatnosti	974	8	291	7	1.280	1	1.281
Administrativne djelatnosti	278	2	60	-	340	-	340
Javna uprava	13.355	13	-	-	13.368	247	13.615
Obrazovanje	29	-	-	-	29	-	29
Djelatnosti zdravstvene zaštite	398	4	1	-	403	-	403
Umjetnost	529	12	6	-	547	-	547
Djelatnosti kućanstava	14.690	1.727	1.366	4	17.787	-	17.787
Ostalo	153	5	12	-	170	-	170
Ukupno	56.219	3.035	3.554	452	63.260	293	63.553

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po kategorijama rizika na 31. prosinca 2019. uspoređenu sa izloženosti kreditnom riziku na 31. prosinca 2018.

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

						GRUPA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
Izloženost kreditnom riziku 2019.	67.528	6.894	975	3.727	79.124	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	85%	9%	1%	5%	100%	
Izloženost kreditnom riziku 2018.	61.371	7.335	1.103	4.893	74.702	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	82%	10%	1%	7%	100%	

						BANKA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku	
Izloženost kreditnom riziku 2019.	58.287	4.180	615	3.159	66.241	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	88%	6%	1%	5%	100%	
Izloženost kreditnom riziku 2018.	53.584	5.231	670	4.068	63.553	
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	84%	8%	1%	7%	100%	

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po industriji i kategoriji rizika na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2019.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.228	174	12	141	1.555
Rudarstvo	154	4	-	10	168
Prerađivačka industrija	3.568	256	81	514	4.419
Opskrba električnom energijom	872	29	-	66	967
Opskrba vodom	574	59	9	3	645
Građevinarstvo	4.450	300	138	318	5.206
Trgovina	5.226	429	33	404	6.092
Prijevoz	1.462	126	12	70	1.670
Djelatnosti pružanja smještaja	3.733	190	41	311	4.275
Informacije i komunikacija	431	15	1	4	451
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.002	234	1	2	6.239
Poslovanje nekretninama	2.094	63	14	101	2.272
Stručne djelatnosti	1.359	216	4	118	1.697
Administrativne djelatnosti	782	148	6	58	994
Javna uprava	15.833	135	1	2	15.971
Obrazovanje	48	6	-	1	55
Djelatnosti zdravstvene zaštite	465	62	1	1	529
Umjetnost	606	13	1	5	625
Djelatnosti kućanstava	18.509	4.412	618	1.593	25.132
Ostalo	132	23	2	5	162
Ukupno	67.528	6.894	975	3.727	79.124
2018.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.149	93	3	440	1.685
Rudarstvo	165	11	-	19	195
Prerađivačka industrija	3.447	549	35	532	4.563
Opskrba električnom energijom	808	3	2	66	879
Opskrba vodom	374	61	-	17	452
Građevinarstvo	3.681	293	139	413	4.526
Trgovina	5.078	376	55	599	6.108
Prijevoz	1.491	138	8	60	1.697
Djelatnosti pružanja smještaja	2.840	190	26	342	3.398
Informacije i komunikacija	329	17	4	61	411
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.625	640	-	2	7.267
Poslovanje nekretninama	1.669	43	1	222	1.935
Stručne djelatnosti	957	155	4	366	1.482
Administrativne djelatnosti	549	112	2	75	738
Javna uprava	14.349	151	1	-	14.501
Obrazovanje	36	2	-	-	38
Djelatnosti zdravstvene zaštite	457	62	1	1	521
Umjetnost	545	22	1	7	575
Djelatnosti kućanstava	16.660	4.401	820	1.658	23.539
Ostalo	162	16	1	13	192
Ukupno	61.371	7.335	1.103	4.893	74.702

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2019.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.107	156	11	78	1.352
Rudarstvo	105	4	-	10	119
Prerađivačka industrija	3.120	211	80	486	3.897
Opskrba električnom energijom	800	29	-	66	895
Opskrba vodom	520	-	-	2	522
Građevinarstvo	4.224	129	128	302	4.783
Trgovina	3.616	167	8	306	4.097
Prijevoz	952	75	10	51	1.088
Djelatnosti pružanja smještaja	3.484	159	40	292	3.975
Informacije i komunikacija	316	10	-	4	330
Financijske djelatnosti i osiguranja	5.875	189	-	1	6.065
Poslovanje nekretninama	2.041	55	15	101	2.212
Stručne djelatnosti	1.261	186	-	84	1.531
Administrativne djelatnosti	428	16	6	49	499
Javna uprava	14.961	4	-	-	14.965
Obrazovanje	44	3	-	-	47
Djelatnosti zdravstvene zaštite	400	11	1	1	413
Umjetnost	582	9	1	4	596
Djelatnosti kućanstava	14.337	2.748	314	1.319	18.718
Ostalo	114	19	1	3	137
Ukupno	58.287	4.180	615	3.159	66.241
2018.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.017	83	3	358	1.461
Rudarstvo	111	11	-	19	141
Prerađivačka industrija	3.081	510	33	437	4.061
Opskrba električnom energijom	711	2	-	66	779
Opskrba vodom	328	41	-	-	369
Građevinarstvo	3.497	160	129	395	4.181
Trgovina	3.657	120	22	362	4.161
Prijevoz	1.050	81	7	54	1.192
Djelatnosti pružanja smještaja	2.647	165	24	327	3.163
Informacije i komunikacija	297	5	4	61	367
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.774	835	-	1	7.610
Poslovanje nekretninama	1.633	41	-	222	1.896
Stručne djelatnosti	875	108	1	297	1.281
Administrativne djelatnosti	258	20	2	60	340
Javna uprava	13.614	1	-	-	13.615
Obrazovanje	28	1	-	-	29
Djelatnosti zdravstvene zaštite	392	10	-	1	403
Umjetnost	521	19	1	6	547
Djelatnosti kućanstava	12.949	3.005	443	1.390	17.787
Ostalo	144	13	1	12	170
Ukupno	53.584	5.231	670	4.068	63.553

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po regijama i kategoriji rizika na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika

GRUPA					
u milijunima HRK					
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2019.					
Tržište Erste Grupe	60.573	5.567	892	3.549	70.581
Austrija	623	2	-	-	625
Hrvatska	58.917	5.558	892	3.548	68.915
Srbija	9	4	-	1	14
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	2.830	268	23	27	3.148
Ostale razvijene zemlje	101	8	-	11	120
Tržišta u razvoju	4.024	1.051	60	140	5.275
Jugoistočna Europa/ZND	4.016	1.048	60	140	5.264
Azija	8	1	-	-	9
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	-	2	-	-	2
Ukupno	67.528	6.894	975	3.727	79.124
2018.					
Tržište Erste Grupe	55.212	6.286	983	4.714	67.195
Austrija	1.636	4	-	-	1.640
Hrvatska	53.127	6.278	983	4.713	65.101
Srbija	6	4	-	1	11
Slovačka	439	-	-	-	439
Češka	3	-	-	-	3
Mađarska	1	-	-	-	1
Ostale zemlje EU	2.439	109	35	22	2.605
Ostale razvijene zemlje	190	10	-	15	215
Tržišta u razvoju	3.530	930	85	142	4.687
Jugoistočna Europa/ZND	3.523	930	85	142	4.680
Azija	5	-	-	-	5
Latinska Amerika	1	-	-	-	1
Bliski istok/Afrika	1	-	-	-	1
Ukupno	61.371	7.335	1.103	4.893	74.702

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika (nastavak)

BANKA					
u milijunima HRK					
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2019.					
Tržište Erste Grupe	55.907	4.136	611	3.146	63.800
Austrija	457	2	-	-	459
Hrvatska	54.420	4.130	611	3.146	62.307
Srbija	6	1	-	-	7
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	1.425	10	3	1	1.439
Ostale razvijene zemlje	100	3	-	11	114
Tržišta u razvoju	855	31	1	1	888
Jugoistočna Europa/ZND	855	28	1	1	885
Azija	-	1	-	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	-	2	-	-	2
Ukupno	58.287	4.180	615	3.159	66.241
2018.					
Tržište Erste Grupe	51.111	5.200	668	4.050	61.029
Austrija	1.509	4	-	-	1.513
Hrvatska	49.154	5.195	668	4.049	59.066
Srbija	5	1	-	1	7
Slovačka	439	-	-	-	439
Češka	3	-	-	-	3
Mađarska	1	-	-	-	1
Ostale zemlje EU	1.196	9	2	2	1.209
Ostale razvijene zemlje	188	4	-	15	207
Tržišta u razvoju	1.089	18	-	1	1.108
Jugoistočna Europa/ZND	1.082	18	-	1	1.101
Azija	5	-	-	-	5
Latinska Amerika	1	-	-	-	1
Bliski istok/Afrika	1	-	-	-	1
Ukupno	53.584	5.231	670	4.068	63.553

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji u skladu s MSFI 9

u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije pred- met IFRS 9 rezerviranja	GRUPA
							Ukupno
2019.							
Tržište Erste Grupe	63.402	3.214	3.304	276	70.196	385	70.581
Austrija	619	-	-	-	619	6	625
Hrvatska	61.746	3.212	3.303	276	68.536	379	68.915
Srbija	11	2	1	-	14	-	14
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023	-	1.023
Češka	(1)	-	-	-	-	-	-
Mađarska	4	-	-	-	4	-	4
Ostale zemlje EU	2.888	210	27	-	3.125	23	3.148
Ostale razvijene zemlje	108	1	11	-	120	-	120
Tržišta u razvoju	4.926	209	140	-	5.275	-	5.275
Jugoistočna Europa/ZND	4.915	209	140	-	5.264	-	5.264
Azija	9	-	-	-	9	-	9
Latinska Amerika	-	-	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	2	-	-	-	2	-	2
Ukupno	71.324	3.634	3.482	276	78.716	408	79.124

u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije pred- met IFRS 9 rezerviranja	GRUPA
							Ukupno
2018.							
Tržište Erste Grupe	58.119	3.993	4.191	460	66.763	432	67.195
Austrija	1.627	2	-	-	1.629	11	1.640
Hrvatska	56.039	3.991	4.190	460	64.680	421	65.101
Srbija	10	-	1	-	11	-	11
Slovačka	439	-	-	-	439	-	439
Češka	3	-	-	-	3	-	3
Mađarska	1	-	-	-	1	-	1
Ostale zemlje EU	2.374	208	23	-	2.605	-	2.605
Ostale razvijene zemlje	198	2	15	-	215	-	215
Tržišta u razvoju	4.330	218	139	-	4.687	-	4.687
Jugoistočna Europa/ZND	4.323	218	139	-	4.680	-	4.680
Azija	5	-	-	-	5	-	5
Latinska Amerika	1	-	-	-	1	-	1
Bliski istok/Afrika	1	-	-	-	1	-	1
Ukupno	65.021	4.421	4.368	460	74.270	432	74.702

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji u skladu s MSFI 9 (nastavak)

							BANKA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet IFRS 9 rezerviranja	Ukupno
2019.							
Tržište Erste Grupe	58.007	2.376	2.972	204	63.559	241	63.800
Austrija	453	-	-	-	453	6	459
Hrvatska	56.520	2.376	2.972	204	62.072	235	62.307
Srbija	7	-	-	-	7	-	7
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Mađarska	4	-	-	-	4	-	4
Ostale zemlje EU	1.300	138	1	-	1.439	-	1.439
Ostale razvijene zemlje	102	1	11	-	114	-	114
Tržišta u razvoju	822	65	1	-	888	-	888
Jugoistočna Europa/ZND	819	65	1	-	885	-	885
Azija	1	-	-	-	1	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	2	-	-	-	2	-	2
Ukupno	60.231	2.580	2.985	204	66.000	241	66.241

							BANKA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet IFRS 9 rezerviranja	Ukupno
2018.							
Tržište Erste Grupe	53.904	2.845	3.535	452	60.736	293	61.029
Austrija	1.499	3	-	-	1.502	11	1.513
Hrvatska	51.956	2.842	3.534	452	58.784	282	59.066
Srbija	6	-	1	-	7	-	7
Slovačka	439	-	-	-	439	-	439
Češka	3	-	-	-	3	-	3
Mađarska	1	-	-	-	1	-	1
Ostale zemlje EU	1.067	140	2	-	1.209	-	1.209
Ostale razvijene zemlje	191	1	15	-	207	-	207
Tržišta u razvoju	1.057	49	2	-	1.108	-	1.108
Jugoistočna Europa/ZND	1.050	49	2	-	1.101	-	1.101
Azija	5	-	-	-	5	-	5
Latinska Amerika	1	-	-	-	1	-	1
Bliski istok/Afrika	1	-	-	-	1	-	1
Ukupno	56.219	3.035	3.554	452	63.260	293	63.553

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

Izvještajni segmenti Banke (Grupe) se temelje na organizacijskoj matrici po poslovnim segmentima i kategoriji rizika. Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po izvještajnim segmentima i kategorijama rizika na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2019.					
Građanstvo	20.033	4.983	667	1.731	27.414
Malo i srednje poduzetništvo	15.686	1.287	196	1.157	18.326
Veliki nacionalni klijenti	4.248	175	49	406	4.878
Javni sektor	8.735	138	-	-	8.873
Veliki korporativni klijenti	1.005	23	2	116	1.146
Komercijalno financiranje nekretnina	1.963	29	61	297	2.350
Tržište Grupe	267	202	-	-	469
Tržište financijskih institucija Grupe	370	19	-	-	389
Upravljanje aktivom i pasivom	15.118	4	-	-	15.122
Ostalo	103	34	-	20	157
Ukupno	67.528	6.894	975	3.727	79.124
2018.					
Građanstvo	17.887	4.871	859	1.817	25.434
Malo i srednje poduzetništvo	15.137	1.373	176	1.591	18.277
Veliki nacionalni klijenti	2.382	268	24	545	3.219
Javni sektor	9.179	155	-	6	9.340
Veliki korporativni klijenti	780	7	-	549	1.336
Komercijalno financiranje nekretnina	1.430	20	33	374	1.857
Tržište Grupe	371	591	-	-	962
Tržište financijskih institucija Grupe	562	20	-	-	582
Upravljanje aktivom i pasivom	13.545	4	-	-	13.549
Ostalo	98	26	11	11	146
Ukupno	61.371	7.335	1.103	4.893	74.702

u milijunima HRK	BANKA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2019.					
Građanstvo	15.301	3.067	358	1.421	20.147
Malo i srednje poduzetništvo	12.598	679	154	995	14.426
Veliki nacionalni klijenti	4.182	157	40	402	4.781
Javni sektor	7.320	13	-	-	7.333
Veliki korporativni klijenti	888	-	2	40	930
Komercijalno financiranje nekretnina	1.962	29	61	282	2.334
Tržište Grupe	360	202	-	-	562
Tržište financijskih institucija Grupe	361	14	-	-	375
Upravljanje aktivom i pasivom	15.207	-	-	-	15.207
Ostalo	108	19	-	19	146
Ukupno	58.287	4.180	615	3.159	66.241
2018.					
Građanstvo	13.767	3.294	478	1.524	19.063
Malo i srednje poduzetništvo	12.377	811	134	1.335	14.657
Veliki nacionalni klijenti	2.400	406	25	464	3.295
Javni sektor	8.111	4	-	6	8.121
Veliki korporativni klijenti	677	6	-	366	1.049
Komercijalno financiranje nekretnina	1.429	19	33	362	1.843
Tržište Grupe	501	591	-	-	1.092
Tržište financijskih institucija Grupe	553	15	-	-	568
Upravljanje aktivom i pasivom	13.669	61	-	-	13.730
Ostalo	100	24	-	11	135
Ukupno	53.584	5.231	670	4.068	63.553

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima u skladu s MSFI 9

u milijunima HRK							GRUPA
	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije pred- met IFRS 9 rezerviranja	Ukupno
2019.							
Građanstvo	23.640	2.041	1.726	7	27.414	-	27.414
Malo i srednje poduzetništvo	16.000	995	1.108	78	18.181	145	18.326
Veliki nacionalni klijenti	4.296	175	326	81	4.878	-	4.878
Javni sektor	8.813	60	-	-	8.873	-	8.873
Veliki korporativni klijenti	977	31	42	73	1.123	23	1.146
Komercijalno financiranje nekretnina	1.925	127	261	37	2.350	-	2.350
Tržište Erste Grupe	246	-	-	-	246	223	469
Tržište financijskih institucija Erste Grupe	387	1	-	-	388	1	389
Upravljanje aktivom i pasivom	14.922	199	-	-	15.121	1	15.122
Ostalo	118	5	19	-	142	15	157
Ukupno	71.324	3.634	3.482	276	78.716	408	79.124

u milijunima HRK							GRUPA
	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije pred- met IFRS 9 rezerviranja	Ukupno
2018.							
Građanstvo	20.637	3.001	1.790	6	25.434	-	25.434
Malo i srednje poduzetništvo	15.889	820	1.501	64	18.274	3	18.277
Veliki nacionalni klijenti	2.422	252	528	17	3.219	-	3.219
Javni sektor	9.329	9	2	-	9.340	-	9.340
Veliki korporativni klijenti	787	-	216	333	1.336	-	1.336
Komercijalno financiranje nekretnina	1.450	47	320	40	1.857	-	1.857
Tržište Erste Grupe	686	-	-	-	686	276	962
Tržište financijskih institucija Erste Grupe	446	136	-	-	582	-	582
Upravljanje aktivom i pasivom	13.280	130	-	-	13.410	139	13.549
Ostalo	95	26	11	-	132	14	146
Ukupno	65.021	4.421	4.368	460	74.270	432	74.702

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima u skladu s MSFI 9 (nastavak)

							BANKA
u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije pred- met IFRS 9 rezerviranja	Ukupno
2019.							
Građanstvo	17.459	1.265	1.416	7	20.147	-	20.147
Malo i srednje poduzetništvo	12.627	775	953	71	14.426	-	14.426
Veliki nacionalni klijenti	4.218	162	322	78	4.780	1	4.781
Javni sektor	7.318	15	-	-	7.333	-	7.333
Veliki korporativni klijenti	858	31	31	10	930	-	930
Komercijalno financiranje nekretnina	1.925	127	244	38	2.334	-	2.334
Tržište Erste Grupe	338	-	-	-	338	224	562
Tržište financijskih institucija Erste Grupe	373	1	-	-	374	1	375
Upravljanje aktivom i pasivom	15.008	199	-	-	15.207	-	15.207
Ostalo	107	5	19	-	131	15	146
Ukupno	60.231	2.580	2.985	204	66.000	241	66.241

							BANKA
u milijunima HRK	Faza uma- njenja 1	Faza uma- njenja 2	Faza uma- njenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije pred- met IFRS 9 rezerviranja	Ukupno
2018.							
Građanstvo	15.772	1.787	1.498	6	19.063	-	19.063
Malo i srednje poduzetništvo	12.873	474	1.247	63	14.657	-	14.657
Veliki nacionalni klijenti	2.448	382	455	10	3.295	-	3.295
Javni sektor	8.111	8	2	-	8.121	-	8.121
Veliki korporativni klijenti	683	-	33	333	1.049	-	1.049
Komercijalno financiranje nekretnina	1.448	47	308	40	1.843	-	1.843
Tržište Erste Grupe	814	-	-	-	814	278	1.092
Tržište financijskih institucija Erste Grupe	432	136	-	-	568	-	568
Upravljanje aktivom i pasivom	13.538	191	-	-	13.729	1	13.730
Ostalo	100	10	11	-	121	14	135
Ukupno	56.219	3.035	3.554	452	63.260	293	63.553

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku i rezervacije za kreditne rizike

EBC primjenjuje definiciju defaulta na razini klijenta. Defaultom se smatra:

- dužniku je dospjela bilo koja materijalno značajna obveza prema instituciji, matičnom društvu ili nekom od ovisnih društava duže od 90 uzastopnih dana; i/ili
- postoji vjerojatnost da klijent neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u potpunosti bez realizacije kolaterala prema instituciji, matičnom društvu ili nekom od ovisnih društava.

Definicija izloženosti kreditnom riziku klasificirana kao neprihodujuća dana je u opisu kategorija rizika u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

Rezervacije za kreditne gubitke pokrivaju 82,9% neprihodujuće izloženosti u Banci na 31. prosinca 2019. te 81,7% takve izloženosti u Grupi. Za dio neprihodujuće izloženosti kreditnom riziku koja nije pokrivena rezervacijama, Banka smatra da ima dovoljne razine kolaterala i ostalih očekivanih povrata.

U periodu od 12 mjeseci koji je završio sa 31. prosincem 2019., kreditna neprihodujuća izloženost u Banci je smanjena za 909 milijuna HRK, s 4,1 milijarde HRK na 31. prosinca 2018. na 3,2 milijardi HRK na 31. prosinca 2019. Tijekom istog razdoblja, kreditna neprihodujuća izloženost Grupe smanjena je za 1,2 milijardu HRK s 4,9 milijardi HRK na 31. prosinca 2018. na 3,7 milijarde HRK na 31. prosinca 2019.

Rezervacije za kreditne rizike su smanjene za 573 milijuna HRK na razini Grupe, s 3,6 milijarde HRK na 31. prosinca 2018. na 3,0 milijarde HRK na 31. prosinca 2019. Smanjenje rezervacija za kreditne rizike u Banci tijekom 2019. iznosi 302 milijuna HRK s 2,9 milijarde HRK na 31. prosinca 2018. na 2,6 milijarde HRK na 31. prosinca 2019.

Veće smanjenje neprihodujuće izloženosti nego rezervacija za kreditni rizik u Grupi je rezultiralo povećanjem pokrivenosti neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik s 73,9% na 81,7%, a isti uzorak je zabilježen u Banci te se posljedično pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik povećava s 71,7% na 82,9%.

Sljedeće tablice prikazuju pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditne gubitke (bez uzimanja u obzir kolaterala) po izvještajnim segmentima na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. Razlika u razini pokrivenosti između segmenata proizlazi iz različitih razina rizika u pojedinim segmentima kao i različitim nivoima kolateraliziranosti.

Neprihodujući udio (NPE udio) je računat kao omjer ukupnih rezervacija za kreditne rizike i ukupne kreditne neprihodujuće izloženosti. Pokrivenost kreditne neprihodujuće izloženosti (NPE pokrivenost) je računata kao omjer ukupnih rezervacija za kreditne rizike i kreditne neprihodujuće izloženosti. Kolaterali ili druge naplate nisu uzete u obzir.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i pokrivenosti rezervacijama

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije AC i FVOCI	Kolateral za NPE AC i FVOCI	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezer- vacijama AC i FVOCI	Ukupna NPE pokrivenost (kolaterali i rezervacije) AC i FVOCI
	Ukupno	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI			Ukupno	AC i FVOCI		
	GRUPA									
2019.										
Građanstvo	1.731	1.731	27.414	27.414	(1.303)	515	6,3%	6,3%	75,3%	105,0%
Malo i srednje poduzetništvo	1.157	1.157	18.326	18.181	(1.022)	636	6,3%	6,4%	88,4%	143,4%
Veliki nacionalni klijenti	406	406	4.878	4.878	(308)	140	8,3%	8,3%	76,0%	110,4%
Javni sektor	-	-	8.873	8.873	(107)	-	0,0%	0,0%	-	-
Veliki korporativni klijenti	116	116	1.146	1.123	(14)	33	10,1%	10,3%	12,3%	40,8%
Komercijalno financiranje nekretnina	297	297	2.350	2.350	(244)	204	12,7%	12,7%	82,0%	150,5%
Tržište Grupe	-	-	469	246	(5)	-	0,1%	0,1%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	389	388	(1)	-	0,0%	0,0%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	15.122	15.121	(24)	-	0,0%	0,0%	-	-
Ostalo	20	20	157	142	(14)	-	12,2%	13,5%	75,3%	75,3%
Ukupno	3.727	3.727	79.124	78.716	(3.042)	1.528	4,7%	4,7%	81,7%	122,7%

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije AC i FVOCI	Kolateral za NPE AC i FVOCI	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezer- vacijama AC i FVOCI	Ukupna NPE pokrivenost (kolaterali i rezervacije) AC i FVOCI
	Ukupno	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI			Ukupno	AC i FVOCI		
	GRUPA									
2018.										
Građanstvo	1.817	1.817	25.434	25.434	(1.537)	565	7,1%	7,1%	84,7%	115,8%
Malo i srednje poduzetništvo	1.591	1.591	18.277	18.275	(1.253)	751	8,7%	8,7%	78,8%	126,0%
Veliki nacionalni klijenti	545	545	3.219	3.219	(307)	250	16,9%	16,9%	56,3%	102,3%
Javni sektor	6	6	9.340	9.340	(102)	3	0,1%	0,1%	>1.000%	>1.000%
Veliki korporativni klijenti	549	549	1.336	1.336	(81)	26	41,1%	41,1%	14,7%	19,4%
Komercijalno financiranje nekretnina	374	374	1.857	1.857	(277)	216	20,1%	20,1%	74,0%	131,8%
Tržište Grupe	-	-	962	685	(21)	-	-	-	>1.000%	>1.000%
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	582	582	(2)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	13.549	13.410	(25)	-	-	-	>1.000%	>1.000%
Ostalo	11	11	146	132	(10)	-	7,8%	7,0%	102,1%	102,1%
Ukupno	4.893	4.893	74.702	74.270	(3.615)	1.811	6,5%	6,6%	73,9%	110,9%

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i pokrivenosti rezervacijama (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA									
	Neprihodujuća izloženost		Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije	Kolateral za NPE	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezervacijama	Ukupna NPE pokrivenost (kolaterali i rezervacije)
	Ukupno	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI	AC i FVOCI	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI	AC i FVOCI	AC i FVOCI
2019.										
Građanstvo	1.421	1.421	20.147	20.147	(1.050)	464	7,1%	7,1%	74,1%	106,8%
Malo i srednje poduzetništvo	995	995	14.426	14.426	(879)	597	6,9%	6,9%	88,4%	148,4%
Veliki nacionalni klijenti	402	402	4.781	4.780	(307)	140	8,4%	8,4%	76,3%	111,1%
Javni sektor	-	-	7.333	7.333	(97)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	40	40	930	930	(8)	33	4,3%	4,3%	19,6%	101,2%
Komercijalno financiranje nekretnina	282	282	2.334	2.334	(231)	204	12,1%	12,1%	82,0%	154,3%
Tržište Grupe	-	-	562	338	(5)	-	-	0,1%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	375	374	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	15.207	15.207	(24)	-	-	-	-	-
Ostalo	19	19	146	131	(14)	-	13,2%	14,7%	72,2%	72,2%
Ukupno	3.159	3.159	66.241	66.000	(2.616)	1.438	4,8%	4,8%	82,9%	128,4%

u milijunima HRK	BANKA									
	Neprihodujuća izloženost		Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije	Kolateral za NPE	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezervacijama	Ukupna NPE pokrivenost (kolaterali i rezervacije)
	Ukupno	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI	AC i FVOCI	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI	AC i FVOCI	AC i FVOCI
2018.										
Građanstvo	1.524	1.524	19.063	19.063	(1.229)	-	8,0%	8,0%	80,7%	80,7%
Malo i srednje poduzetništvo	1.335	1.335	14.657	14.657	(1.019)	-	9,1%	9,1%	76,4%	76,4%
Veliki nacionalni klijenti	464	464	3.295	3.295	(242)	-	14,1%	14,1%	52,0%	52,0%
Javni sektor	6	6	8.121	8.121	(92)	-	0,1%	0,1%	>1.000%	>1.000%
Veliki korporativni klijenti	366	366	1.049	1.049	(12)	-	34,9%	34,9%	3,1%	3,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	362	362	1.843	1.843	(265)	-	19,7%	19,7%	73,1%	73,1%
Tržište Grupe	-	-	1.092	814	(22)	-	-	-	>1.000%	>1.000%
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	568	568	(2)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	13.730	13.729	(25)	-	-	-	-	-
Ostalo	11	11	135	121	(10)	-	8,3%	9,3%	94,6%	94,6%
Ukupno	4.068	4.068	63.553	63.260	(2.918)	-	6,4%	6,4%	71,7%	71,7%

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate procedure Erste Grupe i međunarodne računovodstvene standarde te su detaljno propisani internim politikama.

Izračun rezervacija za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom vrši se na mjesečnoj osnovi, na izloženost/na razini imovine, u valuti izloženosti. Za izračun rezervacija, Banka primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) temeljen na tri faze umanjenja (eng. stage) koji se izračunavaju sukladno očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju ili očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja.

Pristup stagea znači da ako financijska imovina nije prepoznata kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI), tj. financijska imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju, tada se, ovisno o stanju umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, financijska imovina raspoređuje u jedan od sljedećih stageaova:

Faza umanjenja 1

Uključuje:

- a) Financijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:
 - i) Imovine POCI
 - ii) Imovine čije je početno (bilančno) priznavanje potaknuto prvim korištenjem obvezujućih preuzetih obveza po kreditima danih drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kredita od početnog priznavanja tog zajma, no koja nije u statusu neispunjavanja obveza u vrijeme prve upotrebe
- b) Financijska imovina koja ispunjava uvjete niskog kreditnog rizika (eng. Low credit risk);
- c) Financijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihovu kreditnu kvalitetu

U fazi umanjenja 1 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL u dvanaestomjesečnom razdoblju.

Faza umanjenja 2

Uključuje financijsku imovinu koja ima značajan porast kreditnog rizika, ali koja nije kreditno umanjena na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod točkom 1) a) ii).

U fazi umanjenja 2 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL tijekom vijeka trajanja.

Faza umanjenja 3

Uključuje financijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja.

U fazi umanjenja 3 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL tijekom vijeka trajanja.

POCI

Financijska imovina nije prepoznata kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI), tj. financijska imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju. Ovisno o stanju umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, POCI imovina podliježe očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja od početnog priznavanja do prestanka priznavanja.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kvantitativni kriteriji

Kvantitativni kriteriji za značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) odnose se na nepovoljne promjene u 12-mjesečnim i anualiziranim cjeloživotnim vjerojatnostima neispunjavanja obveza, pri čemu se značaj procjenjuje na temelju kombinacije apsolutne i relativne promjene. Da bi se utvrdilo značajno povećanje kreditnog rizika pojedine financijske imovine, potrebno je prekoračiti i relativni i apsolutni prag. Relativna promjena se računa kao omjer između trenutne anualizirane cjeloživotne vjerojatnosti neispunjavanja obveza i anualizirane cjeloživotne vjerojatnosti neispunjavanja obveza u trenutku inicijalnog prepoznavanja imovine. Navedene promjene se uspoređuju s unaprijed određenim pragovima za procjenu značajnog pogoršanja kreditnog rizika. Okidanje kriterija znači da su spomenute promjene dosegnule ili su veće od postavljenih pragova.

Relativni prag za SICR procjenu dodjeljuju se na razini PD segmenta i/ili na razini interne ocjene klijenta i podliježe inicijalnoj i tekućim validacijama.

Apsolutni prag odnosi se na razliku trenutne 12-mjesečne vjerojatnosti neispunjavanja obveza i 12-mjesečne vjerojatnosti neispunjavanja obveza u trenutku inicijalnog prepoznavanja imovine. Prag je postavljen na 50 baznih bodova i služi kao zaštita za migracije između boljih internih ocjena. U takvim slučajevima se prekoračuju relativni pragovi, međutim cjelokupna vjerojatnost neispunjavanja obveza je vrlo niska, pa u konačnici ne upućuje na značajno povećanje kreditnog rizika.

Tablica u nastavku prikazuje interval korištenih relativnih pragova te analizu osjetljivosti očekivanih kreditnih gubitaka obzirom na promjenu istih.

Relativni pragovi za procjenu značajnog porasta kreditnog rizika

u milijunima EUR	Interval za prag		Promjena praga +/-0.5		Promjena praga +/-1	
	Minimum	Maksimum	ECL utjecaj povećanja*	ECL utjecaj smanjenja*	ECL utjecaj povećanja	ECL utjecaj smanjenja
2019.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	1.13	3.13	(1.1)	1.9	(2.2)	7.5
Ukupno	1.13	3.13	(1.1)	1.9	(2.2)	7.5
2018.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	1.13	3.13	(0.8)	2.7	(1.8)	9.7
Ukupno	1.13	3.13	(0.8)	2.7	(1.8)	9.7

Osjetljivost se izračunava zbrajanjem/oduzimanjem navedenih vrijednosti na trenutno postavljene razine pragova. Povećanje/smanjenje ECL-a odnosi se na povećanje/smanjenje pragova (npr. ukoliko trenutni prag iznosi 2,37 i osjetljivost je 0,5; tada povećanje znači da prag iznosi 2,87, a smanjenje da prag iznosi 1,87. Stoga povećanje vodi do otpuštanja rezervacija, a smanjenje do dodatnog izdvajanja rezervacija). Prikazani su učinci promjene pragova za +/-0,5 i +/-1. Međutim donji prag iznosi 1, a budući da su vrijednosti omjera ispod 1, one ukazuju na poboljšanje kreditne sposobnosti (tj. ako je prag 1,13, vrijednosti koje se koriste u analizi osjetljivosti za +/-0,5 bi smanjile prag na 1 i povećale prag na 1,63).

Za migraciju nazad u stage 1 ne postoje dodatna razdoblja oporavka utvrđena za kvantitativne kriterije osim onih koji su već uspostavljeni u općoj praksi kreditnog rizika (npr. poboljšanje interne ocjene klijenta).

Kvalitativni kriteriji

Kvalitativni SICR kriteriji se ispituju u procesu određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika (eng. Significant increase in credit risk-SICR) koji uključuje kriterije kao što su dani kašnjenja, prelazak u Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, forbearance ili druge kriterije na razini portfelja. Ako se prekrši jedan od kvalitativnih kriterija, financijska imovina prelazi u Fazu umanjenja 2 i priznaju se očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja.

Ako nijedan od kvalitativnih kriterija nije prekršen, testira se uvjet za nizak kreditni rizik. Ako se kreditni rizik na financijsku imovinu smatra niskim, tada se financijska imovina svrstava u Fazu umanjenja 1 i izračunavaju se dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubici.

Ako kreditni rizik za financijsku imovinu nije nizak kreditni rizik ili se ne primjenjuje uvjet niskog rizika provjeravaju se kvantitativni kriteriji. Ako su zadovoljeni svi kvantitativni kriteriji, tada se financijska imovina svrstava u Fazu umanjenja 2 i priznaju se očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja.

Inače se financijska imovina svrstava u Fazu umanjenja 1 i priznaju se dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubici.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Nizak kreditni rizik

Izuzeće za nizak kreditni rizik koje MSFI 9 dopušta za imovinu investicijskog razreda i drugu imovinu koja se smatra niskorizičnom (a za koju se računa dvanaestomjesečni ECL bez obzira na rezultate SICR procjene) provodi se s ograničenjima unutar Grupe. Potencijalna aktivacija ovog izuzeća ograničena je na određene vrste dužničkih instrumenata i kategorije ugovornih strana, te treba biti čvrsto potkrijepljena dokazima o niskom riziku. Sukladno tome, očekuje se da će se izuzeće za nizak kreditni rizik povremeno primjenjivati na određene izloženosti dužničkih instrumenata i samo iznimno na zajmove. Grupa ne koristi kriterij „nizak kreditni rizik“ za mjerenje značajnog povećanja kreditnog rizika.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka – objašnjenje ulaznih parametara i mjerenje

Skupne rezervacije računaju se na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjavanja obveza, a u skladu s “rule-based” pristupom neovisno o značaju klijenta, osim za kreditne gubitke po osnovi dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane izdavatelja koji nisu u statusu neispunjavanja obveza za koje se generalno primjenjuje individualni izračun.

Izračun skupnih rezervacija zahtijeva grupiranje izloženosti u homogene skupine na osnovu zajedničkih svojstava. Kriteriji za grupiranje se mogu razlikovati s obzirom na segment klijenta te uključuju tip proizvoda, vrstu kolaterala, tip otplatnog plana i LTV.

Izračun iznosa umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke radi se na mjesečnoj osnovi i to na razini pojedinačne izloženosti. Za izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke, Erste Grupa primjenjuje model očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) koji se temelji na dodjeli jedne od tri faze umanjenja, a koji u konačnici vodi do dvanaestomjesečnog ECL ili cjeloživotnog ECL. ECL je rezultat diskontiranja izloženosti u trenutku stupanja klijenta u status neispunjavanja obveza (EAD) koja uključuje i faktor konverzije vanbilance u slučaju vanbilančnih stavki izloženosti, te vjerojatnost neispunjavanja obveza (PD) i gubitak u slučaju neispunjavanja obveza (LGD), definiranih na sljedeći način:

- PD predstavlja vjerojatnost da će dužnik prijeći u status neispunjavanja svojih financijskih obveza, bilo u sljedećih 12 mjeseci (1Y PD) ili tijekom preostalog vijeka trajanja imovine (LT PD).
- EAD se temelji na iznosu za kojeg se očekuje da će klijent dugovati u trenutku ulaska u status neispunjavanja obveza, u sljedećih 12 mjeseci (1Y EAD) ili tijekom preostalog vijeka trajanja imovine (LT EAD). Procjena EAD-a uključuje procjenu trenutnog stanja, očekivanih otplata te očekivanih povlačenja do trenutno ugovornih limita, a do trenutka ulaska u status neispunjavanja obveza (ukoliko se on dogodi).
- LGD predstavlja očekivanja o opsegu gubitka na iznos izloženosti u statusu neispunjavanja obveza. LGD ovisi o vrsti ugovorne strane, vrsti i trajanju potraživanja te dostupnosti kolaterala ili druge kreditne zaštite. LGD se izražava kao postotak gubitka po jedinici izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza (EAD).

Cjeloživotni parametri

LT PD razvija se promatranjem povijesnih statusa neispunjavanja obveza od inicijalnog prepoznavanja kroz vrijeme trajanja kredita. Pretpostavlja se da je isti za imovinu istog portfelja te iste interne ocjene rizika.

1Y i LT EAD određuju se na temelju očekivanih otplata, a razlikuju se obzirom na vrstu proizvoda. Izračun LT EAD koristi otplatni plan ili vrstu otplate (anuitet, linearna otplata, bullet). U slučaju neiskorištenih preuzetih obveza, pretpostavlja se da je faktor konverzije kredita ispravno prikazan u EAD-u.

LGD se procjenjuje kao cjeloživotna krivulja za bilo koju točku u vremenu, a na temelju povijesnih opažanja gubitaka.

Parametri rizika korišteni za izračun ECL uzimaju u obzir raspoložive informacije na izvještajni datum o prošlim događajima, trenutnom stanju i predviđanjima za buduća gospodarska kretanja. Općenito, parametri rizika koji se primjenjuju u izračunu skupnih umanjenja vrijednosti mogu se razlikovati od parametara rizika koji su u skladu s propisima o kapitalnim zahtjevima ukoliko to zahtijevaju karakteristike portfelja u kombinaciji s MSFI standardom.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Uključivanje informacija o budućim kretanjima

Parametri rizika su određeni tako da odražavaju rizik u određenom trenutku u vremenu ("point-in-time") te uzimaju u obzir informacije o budućim kretanjima ("forward-looking information"), što je rezultiralo uvođenjem osnovnog scenarija i niza alternativnih scenarija za određene makroekonomske varijable. Oni su, zajedno s pripadnim vjerojatnostima pojavljivanja, dobiveni kao odstupanje od osnovnog scenarija (dok se osnovni scenarij interno određuje od strane Erste Grupe uz par iznimki). S obzirom na višestruke scenarije, "neutralni" PD (kao i LGD, uz par iznimki) prilagođeni su kroz makro modele koji povezuju značajne makroekonomske varijable s pokazateljima rizika. Informacije o budućim kretanjima su uključene za prve tri godine u ECL izračunu. Mjerenje preostalog vijeka trajanja vraća se kroz ciklus promatranja u četvrtoj godini.

Prema tome, nepristrani, vjerojatnosno ponderiran ECL izveden je zajedno s ponderima koji predstavljaju vjerojatnost pojedinog makroekonomskog scenarija. Karakteristične makroekonomske varijable koje mogu biti uključene su realni bruto domaći proizvod, stopa nezaposlenosti, stopa inflacije, indeks potrošačkih cijena kao i tržišne kamatne stope. Izbor varijabli ovisi o dostupnosti pouzdanih predviđanja za lokalno tržište. Ipak, glavni pokazatelj procjene ekonomskog razvoja može se predvidjeti kroz razvoj BDP-a.

Osnovni, povoljan i nepovoljan scenarij razvoja BDP-a prema zemljopisnom segmentu:

Rast BDP-a u %	Scenarij	Vjerojatnost	2019.	2020.	2021.	2022.
2019.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Povoljan	10%	3.2	4.1	5.3	6.3
	Osnovni	50%	3.2	2.5	2.4	2.4
	Nepovoljan	40%	3.2	0.9	(0.5)	(1.5)
			2018.	2019.	2020.	2021.
2018.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Povoljan	32%	2.8	4.2	5.5	5.3
	Osnovni	50%	2.8	2.7	2.6	2.7
	Nepovoljan	18%	2.8	1.2	0.3	0.1

Očekivani kreditni gubitak je sadašnja vrijednost svih novčanih manjkova tijekom očekivanog životnog vijeka financijske imovine. Novčani manjak je razlika između novčanih tokova u skladu s ugovornim odredbama i novčanih tokova za koje se očekuje da će se ostvariti. Kreditni gubitak nastaje i ako se očekuje naplata u potpunosti, ali kasnije nego je ugovoreno, jer očekivani kreditni gubitak uzima u obzir i iznos i vrijeme naplate.

ECL se može računati bilo na pojedinačnoj ili skupnoj osnovi:

- 1) Pojedinačni pristup primjenjuje se u slučaju pojedinačno značajnih klijenata.
- 2) Skupna procjena (ili takozvani Rule based approach) primjenjuje se u slučaju pojedinačno neznajčajnih klijenata.

Sljedeće tablice prikazuju bilančne i izvanbilančne rezervacije na 31. prosinca 2018. i na 31. prosinca 2019.

Struktura rezervacija po kreditnim gubicima

		GRUPA	
u milijunima HRK	2018.	2019.	
Bilančne rezervacije	(3.527)	(2.938)	
Rezervacije za preuzete obveze po kreditima i garancijama	(94)	(104)	
Rezervacije po ostalim preuzetim obvezama	-	-	
Ukupno	(3.621)	(3.042)	
		BANKA	
u milijunima HRK	2018.	2019.	
Bilančne rezervacije	(2.853)	(2.536)	
Rezervacije za preuzete obveze po kreditima i garancijama	(69)	(80)	
Rezervacije po ostalim preuzetim obvezama	-	-	
Ukupno	(2.922)	(2.616)	

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami, refinanciranje i restrukturiranje (eng. forbearance)

Reprogram podrazumijeva promjenu ugovornih odredbi klijenta kao što su na primjer dospijeće, kamatna stopa, naknada, iznos glavnice ili kombinaciju istih. Reprogrami mogu biti poslovni reprogrami (građanstvo) i refinanciranja (trgovačka društva) ili forbearance po definiciji EBA-e za oba sektora.

Poslovni reprogrami i refinanciranje

Reprogram kao poslovni reprogram u građanstvu ili refinanciranje kod trgovačkih društava je potencijalni i učinkovit alat zadržavanja klijenata koji uključuje promjene cijena ili ponudu dodatnih kredita ili oboje kako bi zadržali kvalitetne klijente Banke.

Forbearance

U slučaju da je restrukturiranjem napravljen ustupak klijentu koji se nalazi u pogoršanom financijskom položaju ili se suočava sa poteškoćama u podmirenju ugovorenih financijskih obveza, restrukturiranje se smatra forbearance. Izloženost u forbearanceu se procjenjuje na razini pojedinog ugovora te predstavlja samo restrukturiranu izloženost, a isključuje ostale izloženosti koje klijent ima, ukoliko nisu bile predmet restrukturiranja.

Ustupkom klijentu se smatra ukoliko je zadovoljen neki od sljedećih kriterija:

- Modifikacija / refinanciranje ugovora ne bi bila odobrena u slučaju da klijent nije bio u financijskim poteškoćama,
- Postoji razlika u korist klijenta između modificiranog ugovora / refinanciranja te prethodnih uvjeta u ugovoru,
- Modificiran ugovor / refinanciranje uključuje povoljnije uvjete nego bi drugi klijenti sličnog profila rizičnosti mogli dobiti u Banci.

Forbearance može biti iniciran od strane Banke ili klijenta (kao razlog gubitka posla, bolesti itd.).

Forbearance mjere se dijele i izvještavaju kao:

- Prihodujući forbearance (uključivo prihodujući forbearance u periodu iskušenja koji je unaprijeđen iz neprihodujućeg forbearancea)
- Neprihodujući forbearance.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

U donjoj tablici je dan usporedan prikaz forbearancea i izloženosti kreditnom riziku i rezervacije za Banku i Grupu na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. Za potrebe ove tablice, ukupna kreditna izloženost ne obuhvaća pozicije *Financijska imovina koja se drži radi trgovanja* i *Pozitivna fer vrijednost derivativa* dok obuhvaća *Novčana sredstva kod središnjih banaka*.

Izloženost kreditnom riziku, forbearance izloženost i rezervacije

u milijunima HRK	GRUPA			
	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2019.				
Izloženost kreditnom riziku	59.094	12.303	9.753	81.150
od čega forbearance izloženost	1.184	-	1	1.185
Prihodujuća izloženost	55.456	12.303	9.666	77.425
od čega prihodujuća forbearance izloženost	316	-	-	316
Rezerve za prihodujuću izloženost	(541)	(36)	(81)	(658)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(20)	-	-	(20)
Neprihodujuća izloženost	3.638	-	87	3.725
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	869	-	1	870
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.363)	-	(23)	(2.386)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(498)	-	(1)	(499)

u milijunima HRK	GRUPA			
	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2018.				
Izloženost kreditnom riziku	58.619	9.955	9.024	77.598
od čega forbearance izloženost	1.725	-	-	1.725
Prihodujuća izloženost	53.888	9.955	8.862	72.705
od čega prihodujuća forbearance izloženost	270	-	-	270
Rezerve za prihodujuću izloženost	(556)	(36)	(63)	(655)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(24)	-	-	(24)
Neprihodujuća izloženost	4.731	-	162	4.893
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.455	-	-	1.455
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.934)	-	(31)	(2.965)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(556)	-	-	(556)

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku, forbearance izloženost i rezervacije (nastavak)

BANKA				
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2019.				
Izloženost kreditnom riziku	49.978	11.325	6.677	67.980
od čega forbearance izloženost	1.063	-	1	1.064
Prihodujuća izloženost	46.867	11.325	6.630	64.822
od čega prihodujuća forbearance izloženost	298	-	-	298
Rezerve za prihodujuću izloženost	(430)	(32)	(67)	(529)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(19)	-	-	(19)
Neprihodujuća izloženost	3.111	-	47	3.158
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	765	-	1	766
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.076)	-	(13)	(2.089)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(473)	-	(1)	(474)
BANKA				
u milijunima HRK	Kreditni i potraživanja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instrumenti bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
2018.				
Izloženost kreditnom riziku	51.042	8.943	6.105	66.090
od čega forbearance izloženost	1.660	-	-	1.660
Prihodujuća izloženost	47.114	8.943	5.965	62.022
od čega prihodujuća forbearance izloženost	246	-	-	246
Rezerve za prihodujuću izloženost	(439)	(33)	(44)	(516)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(22)	-	-	(22)
Neprihodujuća izloženost	3.928	-	140	4.068
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.414	-	-	1.414
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.380)	-	(25)	(2.405)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(524)	-	-	(524)

Kolaterali

Priznavanje kolaterala

Odjel upravljanja kolateralima je jedinica unutar Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima. Pravilnikom o kolateralima, između ostalog, definirani su jedinstveni standardi vrednovanja kolaterala u Banci čime je osigurano da su procesi kreditnog odlučivanja standardizirani u pogledu prihvaćanja vrijednosti kolaterala.

Internim aktima propisani su kolaterali prihvatljivi za Banku. Utvrđivanje vrijednosti kolaterala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolaterala, provodi se u skladu sa pravilima definiranim Pravilnikom o kolateralima, a sukladno regulatornim zahtjevima. Prihvatljivost kolaterala za potrebe smanjenja kreditnog rizika, procjenjuje Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima nakon što utvrde da su ispunjeni regulatorni kapitalni zahtjevi.

Najvažnije vrste kolaterala

Vrste kolaterala koje Banka najčešće prihvaća i trenutno drži:

- Nekretnine: uključuje stambene i poslovne nekretnine
- Financijski kolateral: ova kategorija prvenstveno uključuje vrijednosne papire i novčane depozite
- Garancije: garancije izdane od Republike Hrvatske, banaka. Svi pružatelji garancija moraju imati kreditnu kvalitetu sukladno regulatornim zahtjevima.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ostale vrste kolaterala, kao što su kolaterali u obliku pokretnina, bilančno netiranje, udjeli u investicijskim fondovima te police životnog osiguranja također se prihvaćaju, ali rjeđe.

Vrednovanje i upravljanje kolateralima

Vrednovanje kolaterala temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku. Kod izračuna pokrivenosti kolateralima, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala. U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralima se prikazuje do visine izloženosti te prekoračenje pokrivenosti nije moguće. Vrednovanje nekretnina provodi se od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja koji nisu uključeni u postupak donošenja kreditne odluke i definirane su metode procjene koje se primjenjuju. U svrhu osiguranja kvalitete, postupak vrednovanja nekretnina revidira se kontinuirano.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolaterala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolaterala.

Metode vrednovanja provjeravaju se redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju s ostvarenom naplatom iz kolaterala.

Financijski kolaterali se priznaju po tržišnoj vrijednosti.

Naknadna vrednovanja kolaterala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Maksimalni periodi naknadnog vrednovanja pojedine vrste instrumenta osiguranja unaprijed su propisani, a usklađenost prati Odjel upravljanja kolateralima. Osim redovitih naknadnih vrednovanja, vrednovanje se provodi i u slučaju ako dostupne informacije upućuju na to da je došlo do smanjenja vrijednosti zbog značajnih promjena na tržištu.

Kolaterali preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja raspoloživi su za prodaju. Ovako stečene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe Grupe. Najznačajniji dio preuzete imovine u knjigama su građevinska zemljišta, poslovni objekti i stambene nekretnine.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju usporedbu izloženosti kreditnom riziku prema poslovnim segmentima i primljenim kolateralima na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima

						GRUPA
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
2019.						
Građanstvo	27.414	8.847	61	7.231	1.555	18.567
Malo i srednje poduzetništvo	18.326	9.220	952	6.151	2.117	9.106
Veliki nacionalni klijenti	4.878	2.729	1.383	805	541	2.149
Javni sektor	8.873	1.808	1.551	29	228	7.065
Veliki korporativni klijenti	1.146	319	30	226	63	827
Komercijalno financiranje nekretnina	2.350	1.461	4	1.423	34	889
Tržište Grupe	469	192	-	-	192	277
Tržište financijskih institucija Grupe	389	36	-	12	24	353
Upravljanje aktivom i pasivom	15.122	-	-	-	-	15.122
Ostalo	157	-	-	-	-	157
Ukupno	79.124	24.612	3.981	15.877	4.754	54.512
2018.						
Građanstvo	25.434	7.965	45	6.508	1.412	17.469
Malo i srednje poduzetništvo	18.277	9.343	759	6.161	2.423	8.934
Veliki nacionalni klijenti	3.219	1.778	1.161	500	117	1.441
Javni sektor	9.340	1.981	1.784	44	153	7.359
Veliki korporativni klijenti	1.336	142	39	66	37	1.194
Komercijalno financiranje nekretnina	1.857	1.057	-	1.039	18	800
Tržište Grupe	962	611	-	-	611	351
Tržište financijskih institucija Grupe	582	35	-	12	23	547
Upravljanje aktivom i pasivom	13.549	-	-	-	-	13.549
Ostalo	146	-	-	-	-	146
Ukupno	74.702	22.912	3.788	14.330	4.794	51.790
						BANKA
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
2019.						
Građanstvo	20.147	7.190	61	6.497	632	12.957
Malo i srednje poduzetništvo	14.426	7.406	897	5.477	1.032	7.020
Veliki nacionalni klijenti	4.781	2.672	1.383	805	484	2.109
Javni sektor	7.333	1.603	1.465	29	109	5.730
Veliki korporativni klijenti	930	267	30	226	11	663
Komercijalno financiranje nekretnina	2.334	1.460	4	1.423	33	874
Tržište Grupe	562	192	-	-	192	370
Tržište financijskih institucija Grupe	375	26	-	12	14	349
Upravljanje aktivom i pasivom	15.207	-	-	-	-	15.207
Ostalo	146	-	-	-	-	146
Ukupno	66.241	20.816	3.840	14.469	2.507	45.425
2018.						
Građanstvo	19.063	6.618	45	5.839	734	12.445
Malo i srednje poduzetništvo	14.657	7.654	739	5.520	1.395	7.003
Veliki nacionalni klijenti	3.295	1.741	1.161	500	80	1.554
Javni sektor	8.121	1.765	1.689	43	33	6.356
Veliki korporativni klijenti	1.049	104	39	64	1	945
Komercijalno financiranje nekretnina	1.843	1.056	-	1.039	17	787
Tržište Grupe	1.092	611	-	-	611	481
Tržište financijskih institucija Grupe	568	27	-	12	15	541
Upravljanje aktivom i pasivom	13.730	-	-	-	-	13.730
Ostalo	135	-	-	-	-	135
Ukupno	63.553	19.576	3.673	13.017	2.886	43.977

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku u-manjena za kolateral	Nije dospjelo niti je u-manjena vrijednost	Dospjelo, ali nije u-manjena vrijednost	Umanjena vrijednost	GRUPA
			Garancije	Nekretnine	Ostalo					
2019.										
Ostali depoziti po viđenju	589	-	-	-	-	589	199	390	-	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	-	-	-	225	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	183	-	-	-	-	183	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.185	-	-	-	-	10.185	10.185	-	-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku	53.950	21.409	3.870	15.091	2.448	32.541	48.933	1.720	3.297	
Dužnički vrijednosni papiri	1.644	-	-	-	-	1.644	1.644	-	-	
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.372	153	-	-	153	4.219	4.372	-	-	
Kredit i potraživanja od klijenata	47.934	21.256	3.870	15.091	2.295	26.678	42.917	1.720	3.297	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.760	9	-	7	2	1.751	1.228	237	295	
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.479	2.111	-	-	2.111	368	1.927	505	47	
Potencijalne kreditne obveze	9.753	1.083	111	779	193	8.670	9.588	78	87	
Ukupno	79.124	24.612	3.981	15.877	4.754	54.512	72.060	2.930	3.726	

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku u-manjena za kolateral	Nije dospjelo niti je u-manjena vrijednost	Dospjelo, ali nije u-manjena vrijednost	Umanjena vrijednost	GRUPA
			Garancije	Nekretnine	Ostalo					
2018.										
Ostali depoziti po viđenju	243	-	-	-	-	243	59	184	-	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	278	-	-	-	-	278	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	154	-	-	-	-	154	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	8.333	-	-	-	-	8.333	8.333	-	-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku	52.675	19.694	3.537	13.419	2.738	32.981	46.678	1.937	4.060	
Dužnički vrijednosni papiri	1.275	-	-	-	-	1.275	1.275	-	-	
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.234	163	-	-	163	5.071	5.234	-	-	
Kredit i potraživanja od klijenata	46.166	19.531	3.537	13.419	2.575	26.635	40.169	1.937	4.060	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.889	9	1	6	2	1.880	1.140	197	552	
Potraživanja s osnove financijskog najma	2.106	1.767	-	-	1.767	339	1.516	539	51	
Potencijalne kreditne obveze	9.024	1.442	250	905	287	7.582	8.784	78	162	
Ukupno	74.702	22.912	3.788	14.330	4.794	51.790	66.510	2.935	4.825	

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po financijskim instrumentima i kolateralima (nastavak)

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku u-manjena za kolateral	Nije dospjelo niti je u-manjena vrijednost	Dospjelo, ali nije u-manjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Nekretnine	Ostalo				
			BANKA						
2019.									
Ostali depoziti po viđenju	224	-	-	-	-	224	153	71	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	226	-	-	-	-	226	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	15	-	-	-	-	15	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.589	-	-	-	-	9.589	9.589	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku	49.271	19.856	3.730	13.792	2.334	29.415	45.039	1.180	3.052
Dužnički vrijednosni papiri	1.465	-	-	-	-	1.465	1.465	-	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	4.264	153	-	-	153	4.111	4.264	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	43.542	19.703	3.730	13.792	2.181	23.839	39.310	1.180	3.052
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	239	7	-	7	-	232	172	7	60
Potencijalne kreditne obveze	6.677	953	110	670	173	5.724	6.563	67	47
Ukupno	66.241	20.816	3.840	14.469	2.507	45.425	61.516	1.325	3.159

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku u-manjena za kolateral	Nije dospjelo niti je u-manjena vrijednost	Dospjelo, ali nije u-manjena vrijednost	Umanjena vrijednost
			Garancije	Nekretnine	Ostalo				
			BANKA						
2018.									
Ostali depoziti po viđenju	175	-	-	-	-	175	16	159	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	279	-	-	-	-	279	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	14	-	-	-	-	14	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	7.739	-	-	-	-	7.739	7.739	-	-
Financijska imovina po amortiziranom trošku	48.884	18.295	3.422	12.250	2.623	30.589	43.790	1.284	3.810
Dužnički vrijednosni papiri	1.021	-	-	-	-	1.021	1.021	-	-
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.314	163	-	-	163	5.151	5.314	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	42.549	18.132	3.422	12.250	2.460	24.417	37.455	1.284	3.810
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	357	7	1	6	-	350	114	191	52
Potencijalne kreditne obveze	6.105	1.274	250	761	263	4.831	5.890	75	140
Ukupno	63.553	19.576	3.673	13.017	2.886	43.977	57.549	1.709	4.002

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od klijenata

Tablica prikazuje kredite i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i kategoriji rizika na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

Kreditni i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Ukupno
2019.					
Građanstvo	17.289	4.540	629	1.703	24.161
Malo i srednje poduzetništvo	11.608	918	125	1.119	13.770
Veliki nacionalni klijenti	3.900	150	49	384	4.483
Javni sektor	6.514	135	-	-	6.649
Veliki korporativni klijenti	811	-	-	116	927
Komercijalno financiranje nekretnina	1.578	29	39	297	1.943
Tržište Grupe	6	38	-	-	44
Tržište financijskih institucija Grupe	20	16	-	-	36
Upravljanje aktivom i pasivom	1	-	-	-	1
Ostalo	28	15	-	19	62
Ukupno	41.755	5.841	842	3.638	52.076

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Ukupno
2018.					
Građanstvo	15.298	4.513	806	1.797	22.414
Malo i srednje poduzetništvo	11.298	960	117	1.536	13.911
Veliki nacionalni klijenti	2.129	69	12	457	2.667
Javni sektor	7.496	106	-	6	7.608
Veliki korporativni klijenti	571	1	-	549	1.121
Komercijalno financiranje nekretnina	1.169	20	33	374	1.596
Tržište Grupe	71	421	-	-	492
Tržište financijskih institucija Grupe	42	18	-	-	60
Upravljanje aktivom i pasivom	5	-	-	-	5
Ostalo	55	2	12	11	80
Ukupno	38.134	6.110	980	4.730	49.954

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i kategoriji rizika (nastavak)

					BANKA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Ukupno
2019.					
Građanstvo	14.151	2.990	357	1.420	18.918
Malo i srednje poduzetništvo	9.509	545	97	970	11.121
Veliki nacionalni klijenti	3.771	132	40	380	4.323
Javni sektor	6.074	10	-	-	6.084
Veliki korporativni klijenti	694	-	-	40	734
Komercijalno financiranje nekretnina	1.576	29	39	282	1.926
Tržište Grupe	98	38	-	-	136
Tržište financijskih institucija Grupe	12	12	-	-	24
Upravljanje aktivom i pasivom	370	-	-	-	370
Ostalo	32	2	-	19	53
Ukupno	36.287	3.758	533	3.111	43.689

					BANKA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Ukupno
2018.					
Građanstvo	12.706	3.207	476	1.520	17.909
Malo i srednje poduzetništvo	9.472	623	93	1.285	11.473
Veliki nacionalni klijenti	2.095	188	13	376	2.672
Javni sektor	7.213	3	-	6	7.222
Veliki korporativni klijenti	467	-	-	366	833
Komercijalno financiranje nekretnina	1.168	20	33	362	1.583
Tržište Grupe	200	421	-	-	621
Tržište financijskih institucija Grupe	35	14	-	-	49
Upravljanje aktivom i pasivom	205	60	-	-	265
Ostalo	62	1	-	12	75
Ukupno	33.623	4.537	615	3.927	42.702

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju kredite i potraživanja od klijenata raspoređene po izvještajnim segmentima i fazama umanjena na 31. prosinca 2019 i 31. prosinca 2018.

Krediti i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu u skladu s MSFI 9

u milijunima HRK	Krediti klijentima				Nije predmet IFRS 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite				Pokri-venost Faza u-manjenja 2	Pokri-venost Faza u-manjenja 3	Pokri-venost POCI
	Faza uma-njenja 1	Faza umanje-nja 2	Faza umanje-nja 3	POCI		Faza uma-njenja 1	Faza uma-njenja 2	Faza uma-njenja 3	POCI			
	GRUPA											
2019.												
Građanstvo	20.942	1.514	1.698	7	-	(105)	(87)	(1.094)	(1)	5,7%	64,4%	17,3%
Malo i srednje poduzetništvo	11.864	757	1.071	78	-	(106)	(51)	(787)	(25)	6,7%	73,5%	32,6%
Veliki nacionalni klijenti	3.930	168	305	80	-	(65)	(16)	(173)	(50)	9,3%	56,6%	63,3%
Javni sektor	6.595	54	-	-	-	(70)	(2)	-	-	4,1%	30,1%	-
Veliki korporativni klijenti	792	20	42	73	-	(3)	-	(8)	(2)	1,1%	20,1%	2,3%
Komercijalno financiranje nekretnina	1.540	106	259	38	-	(4)	(21)	(179)	(31)	20,9%	69,2%	77,8%
Tržište Grupe	44	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	100,0%	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	35	1	-	-	-	(1)	-	-	-	3,4%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6,6%	-	-
Ostalo	42	1	19	-	-	(1)	-	(13)	-	9,4%	64,8%	-
Ukupno	45.785	2.621	3.394	276	-	(357)	(177)	(2.254)	(109)	6,8%	66,4%	39,3%

u milijunima HRK	Krediti klijentima				Nije predmet IFRS 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite				Pokri-venost Faza u-manjenja 2	Pokri-venost Faza u-manjenja 3	Pokri-venost POCI
	Faza uma-njenja 1	Faza umanje-nja 2	Faza umanje-nja 3	POCI		Faza uma-njenja 1	Faza uma-njenja 2	Faza uma-njenja 3	POCI			
	GRUPA											
2018.												
Građanstvo	18.271	2.367	1.770	6	-	(105)	(154)	(1.261)	(2)	6,5%	71,2%	38,8%
Malo i srednje poduzetništvo	11.842	561	1.444	64	-	(93)	(42)	(1.035)	(28)	7,5%	71,6%	44,9%
Veliki nacionalni klijenti	2.166	44	440	17	-	(43)	(5)	(248)	(2)	8,7%	56,4%	14,9%
Javni sektor	7.598	8	2	-	-	(73)	-	(2)	-	2,7%	100,0%	-
Veliki korporativni klijenti	572	-	216	333	-	(1)	-	(72)	(7)	2,4%	33,3%	2,0%
Komercijalno financiranje nekretnina	1.189	47	320	40	-	(6)	(11)	(252)	(7)	22,8%	78,7%	16,9%
Tržište Grupe	491	1	-	-	-	(18)	-	-	-	-	100,0%	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	59	1	-	-	-	(1)	-	-	-	3,4%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	5	-	-	-	-	-	-	-	-	6,4%	-	-
Ostalo	51	18	11	-	-	-	(1)	(10)	-	5,0%	92,0%	-
Ukupno	42.244	3.047	4.203	460	-	(340)	(213)	(2.880)	(46)	6,9%	68,5%	10,1%

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu u skladu s MSFI 9 (nastavak)

													BANKA
u milijunima HRK	Kreditni klijentima				Nije predmet IFRS 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite				Pokri-venost Faza u-manjenja 2	Pokri-venost Faza u-manjenja 3	Pokri-venost POCI	
	Faza u-manjenja 1	Faza u-manjenja 2	Faza u-manjenja 3	POCI		Faza u-manjenja 1	Faza u-manjenja 2	Faza u-manjenja 3	POCI				
2019.													
Građanstvo	16.510	986	1.415	7	-	(57)	(58)	(931)	(1)	5,9%	65,8%	17,3%	
Malo i srednje poduzetništvo	9.513	608	930	70	-	(87)	(44)	(682)	(25)	7,2%	73,4%	36,0%	
Veliki nacionalni klijenti	3.787	155	301	80	-	(64)	(15)	(172)	(50)	9,8%	57,1%	63,3%	
Javni sektor	6.075	9	-	-	-	(65)	-	-	-	3,3%	30,1%	-	
Veliki korporativni klijenti	675	19	31	9	-	(3)	-	(3)	(2)	1,1%	8,5%	17,1%	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.539	105	244	38	-	(4)	(22)	(167)	(31)	20,9%	68,4%	77,8%	
Tržište Erste Grupe	136	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	100,0%	-	
Tržište financijskih institucija Erste Grupe	23	1	-	-	-	(1)	-	-	-	3,8%	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	370	-	-	-	-	(1)	-	-	-	6,2%	-	-	
Ostalo	35	1	17	-	-	(1)	-	(12)	-	9,9%	64,6%	-	
Ukupno	38.663	1.884	2.938	204	-	(285)	(139)	(1.967)	(109)	7,4%	66,9%	52,9%	

													BANKA
u milijunima HRK	Kreditni klijentima				Nije predmet IFRS 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite				Pokri-venost Faza u-manjenja 2	Pokri-venost Faza u-manjenja 3	Pokri-venost POCI	
	Faza u-manjenja 1	Faza u-manjenja 2	Faza u-manjenja 3	POCI		Faza u-manjenja 1	Faza u-manjenja 2	Faza u-manjenja 3	POCI				
2018.													
Građanstvo	14.905	1.504	1.494	6	-	(62)	(107)	(1.053)	(2)	7,1%	70,5%	38,8%	
Malo i srednje poduzetništvo	9.800	413	1.198	62	-	(75)	(37)	(838)	(28)	9,0%	69,9%	46,2%	
Veliki nacionalni klijenti	2.121	174	367	10	-	(44)	(5)	(182)	(2)	3,1%	49,4%	25,7%	
Javni sektor	7.213	8	1	-	-	(69)	-	(2)	-	2,6%	100,0%	-	
Veliki korporativni klijenti	467	-	33	333	-	(1)	-	(3)	(7)	2,4%	10,0%	2,0%	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.187	47	309	40	-	(6)	(11)	(240)	(7)	22,8%	77,9%	16,9%	
Tržište Erste Grupe	621	-	-	-	-	(18)	-	-	-	-	100,0%	-	
Tržište financijskih institucija Erste Grupe	48	1	-	-	-	(1)	-	-	-	3,9%	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	205	60	-	-	-	-	(1)	-	-	1,2%	-	-	
Ostalo	57	7	11	-	-	-	-	(10)	-	0,7%	92,0%	-	
Ukupno	36.624	2.214	3.413	451	-	(276)	(161)	(2.328)	(46)	7,3%	68,2%	10,3%	

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

U sljedećim tablicama su prikazani neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata podijeljeni po poslovnim segmentima kao i rezervacije za kreditne gubitke (na pojedinačnoj i skupnoj osnovi), te kolaterali na neprihodujućim kreditima i potraživanjima od klijenata (NPL). Također su uključeni i NPL udio, NPL pokrivenost te ukupna NPL pokrivenost. Ukupna NPL pokrivenost podrazumijeva pokrivenost neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata sa rezervacijama kao i sa kolateralima na neprihodujuće kredite.

Neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezervacije	Kolateral za NPL	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezervacijama	Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezervacije)
	Ukupno	AC	Ukupno	AC	AC	AC	Ukupno	AC	AC	AC
	GRUPA									
2019.										
Građanstvo	1.703	1.703	24.161	24.161	(1.287)	514	7,0%	7,0%	75,6%	105,8%
Malo i srednje poduzetništvo	1.119	1.119	13.770	13.770	(969)	629	8,1%	8,1%	86,6%	142,7%
Veliki nacionalni klijenti	384	384	4.483	4.483	(304)	127	8,6%	8,6%	78,9%	112,0%
Javni sektor	-	-	6.649	6.649	(72)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	116	116	927	927	(13)	34	12,5%	12,5%	11,6%	41,2%
Komercijalno financiranje nekretnina	297	297	1.943	1.943	(235)	204	15,3%	15,3%	79,5%	148,0%
Tržište Grupe	-	-	44	44	(2)	-	0,6%	0,6%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	36	36	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostalo	19	19	62	62	(14)	-	31,0%	30,9%	74,2%	74,2%
Ukupno	3.638	3.638	52.076	52.076	(2.897)	1.508	7,0%	7,0%	79,7%	121,1%

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezervacije	Kolateral za NPL	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezervacijama	Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezervacije)
	Ukupno	AC	Ukupno	AC	AC	AC	Ukupno	AC	AC	AC
	GRUPA									
2018.										
Građanstvo	1.797	1.797	22.414	22.414	(1.522)	564	8,0%	8,0%	84,7%	116,1%
Malo i srednje poduzetništvo	1.536	1.536	13.911	13.911	(1.198)	742	11,0%	11,0%	78,0%	126,3%
Veliki nacionalni klijenti	457	457	2.667	2.667	(298)	176	17,1%	17,1%	65,3%	103,7%
Javni sektor	6	6	7.608	7.608	(75)	3	0,1%	0,1%	>1.000%	>1.000%
Veliki korporativni klijenti	549	549	1.121	1.121	(80)	31	49,0%	49,0%	14,5%	20,3%
Komercijalno financiranje nekretnina	374	374	1.596	1.596	(276)	216	23,4%	23,4%	73,6%	131,5%
Tržište Grupe	-	-	492	492	(18)	-	0,1%	0,1%	>1.000%	>1.000%
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	60	60	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-
Ostalo	11	11	80	80	(11)	-	14,3%	14,2%	101,3%	101,3%
Ukupno	4.730	4.730	49.954	49.954	(3.479)	1.732	9,5%	9,5%	73,5%	110,2%

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA									
	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezervacije	Kolateral za NPL	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezervacijama	Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezervacije)
	Ukupno	AC	Ukupno	AC	AC	AC	Ukupno	AC	AC	AC
2019.										
Građanstvo	1.420	1.420	18.918	18.918	(1.047)	464	7,5%	7,5%	73,8%	106,5%
Malo i srednje poduzetništvo	970	970	11.121	11.121	(838)	583	8,7%	8,7%	86,4%	146,4%
Veliki nacionalni klijenti	380	380	4.323	4.323	(301)	124	8,8%	8,8%	79,3%	111,9%
Javni sektor	-	-	6.084	6.084	(65)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	40	40	734	734	(8)	33	5,5%	5,5%	17,5%	99,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	282	282	1.926	1.926	(224)	204	14,6%	14,6%	79,3%	151,6%
Tržište Grupe	-	-	136	136	(2)	-	0,2%	0,2%	-	-
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	24	24	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	370	370	(1)	-	-	-	-	-
Ostalo	19	19	53	53	(13)	-	35,2%	35,2%	71,0%	71,0%
Ukupno	3.111	3.111	43.689	43.689	(2.500)	1.408	7,1%	7,1%	80,4%	125,6%

u milijunima HRK	BANKA									
	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezervacije	Kolateral za NPL	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezervacijama	Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezervacije)
	Ukupno	AC	Ukupno	AC	AC	AC	Ukupno	AC	AC	AC
2018.										
Građanstvo	1.520	1.520	17.909	17.909	(1.224)	526	8,5%	8,5%	80,6%	115,2%
Malo i srednje poduzetništvo	1.285	1.285	11.473	11.473	(978)	679	11,2%	11,2%	76,1%	128,9%
Veliki nacionalni klijenti	376	376	2.672	2.672	(233)	170	14,1%	14,1%	61,8%	107,1%
Javni sektor	6	6	7.222	7.222	(71)	3	0,1%	0,1%	>1.000%	>1.000%
Veliki korporativni klijenti	366	366	833	833	(11)	26	43,9%	43,9%	2,9%	10,0%
Komercijalno financiranje nekretnina	362	362	1.583	1.583	(264)	216	22,9%	22,9%	72,8%	132,5%
Tržište Grupe	-	-	621	621	(18)	-	-	-	>1.000%	>1.000%
Tržište financijskih institucija Grupe	-	-	49	49	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	265	265	(1)	-	-	-	-	-
Ostalo	12	12	75	75	(10)	-	15,2%	15,2%	93,3%	93,3%
Ukupno	3.927	3.927	42.702	42.702	(2.811)	1.620	9,2%	9,2%	71,6%	112,8%

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti

u milijunima HRK						GRUPA	
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale va- lute	Ukupno	
2019.							
Građanstvo	10.711	13.323	123	4	-	24.161	
Malo i srednje poduzetništvo	10.804	2.920	38	7	1	13.770	
Veliki nacionalni klijenti	3.943	540	-	-	-	4.483	
Javni sektor	4.984	1.665	-	-	-	6.649	
Veliki korporativni klijenti	499	413	-	15	-	927	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.916	27	-	-	-	1.943	
Tržište Grupe	36	6	-	2	-	44	
Tržište financijskih institucija Grupe	30	6	-	-	-	36	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	1	-	-	-	1	
Ostalo	9	26	-	27	-	62	
Ukupno	32.932	18.927	161	55	1	52.076	

u milijunima HRK						GRUPA	
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale va- lute	Ukupno	
2018.							
Građanstvo	9.532	12.718	159	5	-	22.414	
Malo i srednje poduzetništvo	11.046	2.747	48	6	64	13.911	
Veliki nacionalni klijenti	2.045	609	-	13	-	2.667	
Javni sektor	6.222	1.386	-	-	-	7.608	
Veliki korporativni klijenti	786	307	-	28	-	1.121	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.579	17	-	-	-	1.596	
Tržište Grupe	39	33	-	420	-	492	
Tržište financijskih institucija Grupe	34	26	-	-	-	60	
Upravljanje aktivom i pasivom	5	-	-	-	-	5	
Ostalo	9	47	-	24	-	80	
Ukupno	31.297	17.890	207	496	64	49.954	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

37.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti (nastavak)

u milijunima HRK						BANKA
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale va- lute	Ukupno
2019.						
Građanstvo	7.803	10.997	114	4	-	18.918
Malo i srednje poduzetništvo	8.732	2.349	36	3	1	11.121
Veliki nacionalni klijenti	3.831	492	-	-	-	4.323
Javni sektor	4.703	1.381	-	-	-	6.084
Veliki korporativni klijenti	424	295	-	15	-	734
Komercijalno financiranje nekretnina	1.901	25	-	-	-	1.926
Tržište Grupe	36	98	-	2	-	136
Tržište financijskih institucija Grupe	21	3	-	-	-	24
Upravljanje aktivom i pasivom	-	370	-	-	-	370
Ostalo	7	19	-	27	-	53
Ukupno	27.458	16.029	150	51	1	43.689

u milijunima HRK						BANKA
	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale va- lute	Ukupno
2018.						
Građanstvo	7.145	10.609	150	5	-	17.909
Malo i srednje poduzetništvo	9.181	2.179	46	3	64	11.473
Veliki nacionalni klijenti	1.980	679	-	13	-	2.672
Javni sektor	5.919	1.303	-	-	-	7.222
Veliki korporativni klijenti	559	246	-	28	-	833
Komercijalno financiranje nekretnina	1.567	16	-	-	-	1.583
Tržište Grupe	39	162	-	420	-	621
Tržište financijskih institucija Grupe	26	23	-	-	-	49
Upravljanje aktivom i pasivom	5	260	-	-	-	265
Ostalo	8	43	-	24	-	75
Ukupno	26.429	15.520	196	493	64	42.702

37.5) Tržišni rizici

Definicija i pregled

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze. Tržišni rizik je podijeljen na kamatni rizik, valutni rizik i rizik promjene cijena vrijednosnih papira. To se odnosi i na knjigu trgovanja i knjigu banke.

Metode i instrumenti

Value at Risk (VaR) je limit za procjenu maksimalnog gubitka vrijednosti portfelja koji bi se mogao dogoditi unutar danog razdoblja i s danom vjerojatnošću. Koristi se povijesna metoda kao jedna od postojećih metoda izračuna VaR-a, na razini pouzdanosti 99%.

VaR je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi povijesnih podataka. Povijesna metoda se temelji na ocjeni tržišne vrijednosti portfelja pomoću tržišnih cijena dijelova portfelja u posljednjih n dana.

Backtesting se koristi za stalno praćenje valjanosti statističkih metoda. Ovaj proces se provodi s jednim danom zaostatka u cilju praćenja hoće li se gubitak materijalizirati. Na razini pouzdanosti od 99%, realni gubitak u jednom danu bi trebao prekoračiti VaR statistički samo dva do tri puta godišnje (1% od oko 250 radnih dana).

Navedeno pokazuje jedno od ograničenja VaR pristupa: s jedne strane, razina povjerenja je ograničena na 99%, a s druge strane, model uzima u obzir samo one tržišne scenarije uočene u svakom slučaju unutar simulacijskog razdoblja od dvije godine, a računa VaR za trenutne pozicije Banke na toj osnovi. Kako bi istražili sve ekstremne tržišne situacije izvan ovog, Banka provodi i stres testiranje VaR modela. Ovi događaji su uglavnom tržišna kretanja male vjerojatnosti.

Stres testiranje provodi se na nekoliko načina: stressed VaR je izvedenica VaR kalkulacije. No, umjesto da se simulira gubitak tijekom dvije posljednje godine, analiza se temelji na dužem vremenskom razdoblju kako bi se utvrdilo razdoblje od jedne godine koja predstavlja relevantnu razinu stresa za trenutni portfelj. Sukladno regulatornom okviru to razdoblje od godinu dana se koristi za izračunavanje VaR-a s 99%-razinom povjerenja. To omogućuje Banci da s jedne strane, drži dovoljno vlastitih sredstava raspoloživih za knjigu trgovanja i u razdobljima povišene tržišne volatilnosti, dok s druge strane, također se omogućava upravljanje pozicijama knjige trgovanja.

Kalkuliraju se standardni scenariji u kojima su pojedini tržišni faktori izloženi ekstremnim kretanjima. Takvi scenariji se u banci izračunavaju za kamatne stope, cijene dionica, tečajevi i volatilnosti. Povijesni scenariji su modifikacija koncepta standardnih scenarija. U tom slučaju bazu za stres kalkulaciju tvore faktori rizika koji su kalkulirani nakon određenih događaja, kao što su 9/11 ili bankrot Lehman. Da bi se izračunala povijesna vjerojatnost scenarija, određuju se najznačajniji čimbenici rizika za trenutni portfelj, te se primjenjuju njihovi najnepovoljniji utjecaji kroz prethodni period. Za probabilističke scenarije pomaci tržišnih faktora su određeni za kvantile u njihovoj distribuciji te se dane vrijednosti zatim koriste za izračunavanje rezultata stres testa. Analize su dostupne Upravi Banke i Nadzornom odboru u okviru mjesečnih izvješća tržišnog rizika.

Za lokalne regulatorne potrebe, Banka i Grupa koriste standardizirani model za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Banka upravlja tržišnim rizikom u knjizi trgovanja pomoću nekoliko razina limita. Ukupni limit na temelju VaR-a za knjigu trgovanja se postavlja od strane Uprave Banke, uzimajući u obzir sposobnost apsorpcije rizika i projicirane zarade. Daljnja razdioba je također potvrđena od strane Uprave Banke i Market Risk Committee (MRC odbor) na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

37.5) Tržišni rizici (nastavak)

Svim tržišnim aktivnostima u knjizi trgovanja su dodijeljeni limiti koji su statistički konzistentni sa sveobuhvatnim VaR limitom. VaR limit je dodijeljen sukladno top-down metodi individualnim vrstama posla sve do nivoa određenog organizacijskog dijela. Uz to, prema bottom-up metodi limiti osjetljivosti su dodijeljeni i na granularnijim osnovama sve do razine pojedinog dealera. Ovi limiti su potom agregirani i primjenjuju se do drugog sloja VaR limita. Konzistentnost limita se verificira redovno.

Usklađenost limita odobrava se na dvije razine: od strane Direkcije upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima u Banci te od strane Trading Book Risk Group u Grupi. Praćenje iskorištenosti limita se provodi na dnevnoj osnovi koristeći podatke ona o osjetljivosti pozicija. Također se praćenje limita može provesti i na ad hoc osnovi od strane pojedinog dealera ili voditelja deska.

VaR se kalkulira dnevno te se izvještavaju svi uključeni sudionici u procesu, od pojedinog dealera, preko višeg managementa pa do Uprave Banke.

Pojedine pozicije knjige banke su uključene u dnevnu VaR kalkulaciju te se VaR limiti određuju na isti način kao i VAR za pozicije knjige trgovanja.

Analiza tržišnog rizika

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja

Donje tablice predstavljaju iznose VaR-a s nivoom pouzdanosti od 99% koristeći tržišno ponderirane podatke s periodom držanja od 1 dana na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.:

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2019.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	14.636	14.492	60	0.8	-	467
Portfelj raspoloživo za prodaju	12.891	12.887	26	-	-	17
Portfelj koji se drži do dospjeća	3.611	3.609	8	-	-	-
Knjiga trgovanja	77	75	9	-	-	-

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2018.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	22.084	22.062	152	0,8	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	16.481	16.492	64	-	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	4.939	4.938	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	62	65	12	-	-	-

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Ova vrsta rizika nastaje zbog ročne neusklađenosti ili neusklađenosti u vremenskim razdobljima promjena kamatnih stopa između imovine i obveza, uključujući derivative.

Da bi se identificirao rizik promjene kamatnih stopa, svi financijski instrumenti, uključujući i transakcije koje nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, grupiraju se u razrede ročnosti na temelju njihove preostale ročnosti ili vremenu do sljedeće promjene kamatnih stopa. Pozicije bez ugovorenog roka dospjeća (npr. depoziti po viđenju) se grupiraju u razrede ročnosti na temelju statističkog modela i pravila Hrvatske Narodne Banke, u skladu sa EBA-inim smjernicama.

Sljedeće tablice pokazuju pozicije s fiksnim kamatnim stopama u portfelju Banke za valute koje nose kamatni rizik, odnosno za sve značajne valute na datume 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

37.5) Tržišni rizici (nastavak)

U tablici su prikazane samo otvorene pozicije koje su dio knjige banke. Pozitivne vrijednosti označavaju rizike na strani aktive odnosno višak na strani imovine, dok negativne vrijednosti označavaju višak na strani obveza.

Pozicije knjige banke sa fiksnim kamatnim stopama u 2019.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	2.937	3.156	824	315	(88)
GAP u EUR	(62)	1.783	2.048	1.113	17

Pozicije knjige banke sa fiksnim kamatnim stopama u 2018.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	2.093	2.361	571	452	212
GAP u EUR	(658)	610	1.078	820	524

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz tečaja. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke kao i od Market Risk Committee.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.:

Otvorena valutna pozicija

u tisućama HRK	2018.	2019.
Euro (EUR)	165.765	12.135
Srpski dinar (RSD)	(867)	(1.696)
Švicarski franak (CHF)	(513)	1.816
Švedska kruna (SEK)	884	454
Australski dolar (AUD)	1.045	983
Kanadski dolar (CAD)	52	625
Norveška kruna (NOK)	353	696
Američki dolar (USD)	(6.563)	(4.628)
Mađarska forinta (HUF)	(1.348)	(1.034)

37.6) Rizik likvidnosti

Definicija i pregled

Rizik likvidnosti u Banci je definiran u skladu s načelima utvrđenima od strane Basel odbora za nadzor banaka, Uredbe o kapitalnim zahtjevima ("Uredba") i Odlukom o upravljanju likvidnosnim rizikom od strane Hrvatske narodne banke. Sukladno tome razlikuju se tržišni rizik likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja, te rizik financiranja likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na financijski rezultat Banke.

Rizik financiranja likvidnosti dalje se dijeli na rizik insolventnosti i rizik strukturalne likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je rizik strukturalne likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja Banke ili kamatne marže.

Banka nastavlja svoje stalne aktivnosti projekta za poboljšanje okvira izvještavanja rizika likvidnosti. Osim priprema za nove regulatorne zahtjeve za izvješćivanje, aktualni projekti imaju za cilj kontinuirano poboljšanje interne metodologije testiranja otpornosti na stres i kvalitete podataka koji se koristi u mjerenju rizika.

Omjeri likvidnosti

Primjenom Uredbe početkom 2014. godine uvedeni su novi pokazatelji likvidnosti, koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijent stabilnog financiranja (NSFR) kao omjeri relevantni za potrebe izvješćivanja. Za LCR, Europska komisija objavila je Delegiranu uredbu (EU) 2015/61 od 10. listopada 2014., u Službenom listu Europske unije 17. siječnja 2015., navodeći pojedinosti o LCR-u i postavljajući obvezujuće minimalne zahtjeve za LCR od 1. listopada 2015. Od 30. rujna 2016. LCR se izvještava prema Delegiranoj uredbi nadležnim tijelima (LCR DA). LCR predstavlja omjer visoko likvidnih sredstava s jedne strane i neto likvidnih odljeva u trajanju 30 kalendarskih dana s druge strane. Minimalni LCR limit je postavljen na 100% za 2018. godinu i nadalje. Za sada za NSFR postoji samo zahtjev za izvješćivanjem, dok se potencijalni obvezujuće minimalni zahtjev uvodi u 2021. NSFR predstavlja omjer dostupnih stabilnih izvora sredstava s jedne strane i potrebnih stabilnih izvora sredstava, s druge strane, u roku od 12 mjeseci. I LCR DA i NSFR su implementirani unutar Banke.

Metode i instrumenti korišteni pri mjerenju rizika likvidnosti

Kratkoročni rizik insolventnosti se prati putem izračuna razdoblja preživljavanja u ukupnom iznosu te za materijalno značajne valute. Ova analiza utvrđuje maksimalni rok u kojem Banka može preživjeti definirane scenarije, uključujući krizu banke, tržišta i kombiniranu, a oslanjajući se na trenutačno utrživu imovinu. U najgorem scenariju simuliramo vrlo ograničen pristup tržištu novca i tržištu kapitala te istovremeno značajne odljeve depozita klijenta. Nadalje, simulacija pretpostavlja odljeve po ostalim vanbilančnim obvezama kao što su garancije i preuzete obveze po kreditima, a ovisno o vrsti klijenta, kao i potencijalne odljeve od kolateraliziranih derivatnih transakcija procjenom potencijalnog odljeva u slučaju nepovoljnih kretanja na tržištu.

Još od 2011. godine kontrola rizika likvidnosti u Banci je temeljena na novim mjerama rizika likvidnosti unutar Basel III okvira: koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijentom stabilnog financiranja (NSFR). Omjeri se prate i interno su postavljeni i ciljevi na date omjere od 2015. godine nadalje. Od 1. siječnja 2017. LCR se prati i dnevno. Na kraju 2019., LCR i NSFR su za Banku iznad 100%.

37.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Osim navedenog, u Banci se redovito izvještavaju i prate i vremenske neusklađenosti priljeva i odljeva. Rizik koncentracije se kontinuirano analizira u odnosu na druge ugovorne strane. Sustav transfernih cijena (FTP) također je dokazano učinkovit alat za strukturno upravljanje rizikom likvidnosti.

Metode i instrumenti mjerenja rizika likvidnosti

Opći standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti (standardi, limiti i analize) su definirani te se kontinuirano prate i unaprjeđuju u Banci.

Limiti koji su posljedica analize perioda preživljavanja kao i interni LCR limiti upravljaju kratkoročnim rizikom likvidnosti. Sva prekoračenja limita su prijavljena Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odboru). Bitan instrument upravljanja rizikom likvidnosti unutar Banke je FTP sistem. Obzirom da planiranje potreba za izvorima sredstava pruža važne podatke za upravljanje likvidnošću, priprema se detaljan pregled u sklopu procesa planiranja.

Sveobuhvatni plan oporavka u kriznim situacijama osigurava neophodnu koordinaciju svih uključenih strana u proces upravljanja likvidnošću u slučaju krize te se redovno preispituje.

Analiza rizika likvidnosti

Koeficijent likvidnosne pokrivenosti

Banka koristi regulatorni koeficijent likvidnosne pokrivenosti u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2015/61 (LCR DA) za interno praćenje i upravljanje likvidnošću. Kako bi se LCR DA održao iznad oba limita, regulatornog i internog, Banka svakodnevno prati svoje kratkoročne likvidnosne priljeve i odljeve, kao i raspoloživu rezervu likvidnosti.

Sljedeća tablica prikazuje LCR DA na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. godine:

	BANKA	
	2018.	2019.
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)	191%	143%

Strukturna likvidnost

Od 2018. godine dugoročna pozicija likvidnosti se prati putem strukturnih gapova financiranja osiguravajući primjerenu ravnotežu između imovina i obveza u srednjem i dugom roku tako da se izbjegnu prekomjerne neusklađenosti dospjeća i posljedično povećan pritisak na kratkoročnu poziciju likvidnosti.

Donja tablica predstavlja omjere dugoročnih obveza i dugoročne imovine na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. koji se izračunava obrnuto kumulativno po vremenskim razdobljima. Koeficijent se temelji na ugovornim ili modeliranim kretanjima novčanog toka i ima sveobuhvatnu pokrivenost bilančnih i vanbilančnih stavki.

	BANKA		
2019.	> 1 godine	> 2 godine	> 3 godine
Koeficijent strukturne likvidnosti	1,08	1,04	1,10

	BANKA		
2018.	> 1 godine	> 2 godine	> 3 godine
Koeficijent strukturne likvidnosti	1,03	1,01	1,04

37.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Rezerva likvidnosti

Banka redovno prati svoju rezervu likvidnosti koja se sastoji od gotovine, viška sredstva nad obveznom rezervom kod središnjih banaka, nezaloženu imovinu založivu kao kolateral kod središnje banke kao i ostale likvidne vrijednosne papire, uključujući i promjene u repo i obrnutim repo transakcijama. Ova imovina se može utržiti u kratkom roku u cilju neutraliziranja potencijalnih odljeva u kriznim situacijama. Ročna struktura rezerve likvidnosti za 2019. i 2018. godinu je prikazana u donjoj tablici:

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2019.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan(1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	-	-	-	-	-
Likvidna imovina	9.425	(373)	(879)	(600)	(522)
Ukupne rezerve likvidnosti	9.425	(373)	(879)	(600)	(522)

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2018.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan (1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	2.574	(1.518)	-	-	-
Likvidna imovina	8.172	(966)	(1.661)	(171)	(1.291)
Ukupne rezerve likvidnosti	10.746	(2.484)	(1.661)	(171)	(1.291)

Analiza rezervi likvidnosti prikazuje ukupni iznos potencijalne rezerve likvidnosti uzevši u obzir i haircut kod središnje banke.

37.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Ugovorni nediskontirani novčani tokovi financijskih obaveza

Dospjeća ugovornih nediskontiranih novčanih tokova od financijskih obaveza na datume 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. su:

Nediskontirane financijske obveze

2019.							GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze koje nisu po derivatima	61.811	62.241	35.836	13.884	9.667	2.854	
Depoziti banka	8.545	8.662	2.933	2.725	1.423	1.581	
Depoziti klijenata	51.325	51.443	32.898	11.159	6.113	1.273	
Izdane obveznice	672	712	1	-	711	-	
Podređene obveze	1.269	1.424	4	-	1.420	-	
Obveze po derivativima	36	60	5	15	6	34	
Potencijalne obveze	9.753	9.753	9.753	-	-	-	
Financijske garancije	3.107	3.107	3.107	-	-	-	
Neopozive obveze	6.646	6.646	6.646	-	-	-	
Ukupno	71.600	72.054	45.594	13.899	9.673	2.888	

2018.							GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze koje nisu po derivatima	58.798	59.528	30.856	14.903	10.626	3.143	
Depoziti banka	7.666	8.005	673	1.937	3.846	1.549	
Depoziti klijenata	49.197	49.360	30.178	12.966	4.903	1.313	
Izdane obveznice	670	712	1	-	711	-	
Podređene obveze	1.265	1.451	4	-	1.166	281	
Obveze po derivativima	27	55	14	6	9	26	
Potencijalne obveze	9.024	9.024	9.024	-	-	-	
Financijske garancije	3.150	3.150	3.150	-	-	-	
Neopozive obveze	5.874	5.874	5.874	-	-	-	
Ukupno	67.849	68.607	39.894	14.909	10.635	3.169	

37.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

2019.							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze koje nisu po derivatima	54.402	54.791	32.550	11.137	8.383	2.721	
Depoziti banka	4.006	4.091	1.547	407	556	1.581	
Depoziti klijenata	48.455	48.564	30.998	10.730	5.696	1.140	
Izdane obveznice	672	712	1	-	711	-	
Podređene obveze	1.269	1.424	4	-	1.420	-	
Obveze po derivativima	36	60	5	15	6	34	
Potencijalne obveze	6.677	6.677	6.677	-	-	-	
Financijske garancije	2.679	2.679	2.679	-	-	-	
Neopozive obveze	3.998	3.998	3.998	-	-	-	
Ukupno	61.115	61.528	39.232	11.152	8.389	2.755	

2018.							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze koje nisu po derivatima	52.735	53.336	29.687	12.522	8.069	3.058	
Depoziti banka	3.817	4.037	571	263	1.654	1.549	
Depoziti klijenata	46.983	47.136	29.111	12.259	4.538	1.228	
Izdane obveznice	670	712	1	-	711	-	
Podređene obveze	1.265	1.451	4	-	1.166	281	
Obveze po derivativima	27	55	14	6	9	26	
Potencijalne obveze	6.105	6.105	6.105	-	-	-	
Financijske garancije	2.749	2.749	2.749	-	-	-	
Neopozive obveze	3.356	3.356	3.356	-	-	-	
Ukupno	58.867	59.496	35.806	12.528	8.078	3.084	

37.7) Operativni rizik

Definicija i pregled

U skladu s člankom 4 (52) Uredbe, Banka definira operativni rizik kao rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući i pravni rizik. Za identifikaciju operativnog rizika se koriste i kvantitativne i kvalitativne metode. U skladu s dobrim praksama odgovornost za upravljanje operativnim rizikom je na menadžmentu Banke.

Događaji operativnog rizika klasificiraju se u sedam vrsta događaja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama: Interna prijevarena i krađa, Eksterna prijevarena i krađa, Odnos s radnicima i sigurnost na radnom mjestu, Klijenti, proizvodi i poslovni postupci, Šteta na materijalnoj imovini, Prekid poslovanja i narušavanje rada (IT) sustava i Izvršavanje, isporuka i upravljanje procesima

Okvir i standardi upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizikom Banka primjenjuje sljedeće elemente: utvrđivanje operativnog rizika, procjenu, mitigaciju i prihvaćanje operativnog rizika, kvantificiranje operativnog rizika te praćenje, kontrolu i izvještavanje o operativnom riziku.

Prilikom određivanja izloženosti Banke operativnom riziku, koristi se niz kvalitativnih i kvantitativnih alata.

Kvantitativna analiza operativnog rizika uključuje prikupljanje podataka o unutarnjim i vanjskim gubicima, pri čemu je naglašena važnost klasifikacije i kvalitete podataka potrebnih za kvantificiranje operativnog rizika. Nadalje, Banka koristi vanjske podatke o gubicima od operativnog rizika te provodi analize scenarija za projekciju gubitaka koji se Banci nisu dogodili, ali se mogu dogoditi.

U svrhu kvalitativne analize redovito se provodi samoprocjena rizika i kontrola (Risk and Control Self-Assessment - RCSA) pri čemu se za sve utvrđene visoke rizike gdje unutarnje kontrole nisu primjerene ili dostatne moraju definirati korektivne mjere od strane nadležne organizacijske jedinice s ciljem mitigacije operativnog rizika.

Za potrebe utvrđivanja operativnog rizika uspostavljeni su i ključni pokazatelji rizika, kao što su dostupnost sustava, fluktuacija zaposlenika, prigovori klijenata, a koji pravodobno ukazuju na promjene u profilu operativnog rizika.

Banka je osigurala proces odobravanja koji procjenjuje operativni rizik za sve nove proizvode, aktivnosti, procese i sustave kako bi menadžment Banke bio uključen u proces upravljanja promjenama koji obuhvaća i značajne korporativne događaje (kao što su spajanja, preuzimanja, preraspodjele i restrukturiranje) ili nova tržišta.

Uz prikupljanje podataka o gubicima, Banka provodi analizu scenarija kako bi se procijenili mogući budući gubici s kojima se Banka još nije suočila.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik Banka koristi Standardizirani pristup (The Standardized Approach – TSA) na lokalnoj razini.

Banka je uključena u program osiguranja od operativnog rizika na razini Erste grupe (Captive Insurance) te je osiguranje kao mjera mitigacije rizika uključeno u izračun kapitalnog zahtjeva po Naprednom pristupu na konsolidiranoj osnovi Erste grupe.

Uprava Banke informirana je o operativnom riziku putem Kvartalnog izvješća o operativnom riziku koji uključuje podatke o izloženosti i gubicima od operativnog rizika, rezultate procjena rizika, ključne pokazatelje rizika i korektivne mjere. Na minimalno kvartalnoj osnovi održava se i Odbor za upravljanje nefinancijskim rizicima.

38. Fer vrijednost imovine i obveza

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Svi financijski instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti periodično.

Financijska imovina po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju

Vrednovanje po fer vrijednosti u Grupi bazira se prvenstveno na vanjskim izvorima podataka (cijene tržišta vrijednosnica ili brokerske kotacije na likvidnim dijelovima tržišta). Financijski instrumenti za koje se fer vrijednost utvrđuju na temelju kotiranih tržišnih cijena su uglavnom uvrštene vrijednosnice i derivati kao i likvidne OTC obveznice.

Opis modela vrednovanja i ulaznih podataka

Grupa koristi modele vrednovanja koji su interno testirani i za koje su parametri vrednovanja (kao što su kamate, tečajevi, volatilnost i kreditna marža) utvrđeni neovisno. U slučaju negativnog kamatnog okruženja Grupa koristi modele koji su se u stanju nositi sa postavljenim tržišnim uvjetima. Zbog toga, takve negativne kamatne stope ne ograničavaju modele vrednovanja.

Vrijednosni papiri

Za plain vanilla (fiksne i varijabilne) dužničke vrijednosne papire, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova koristeći diskontiranu krivulju ovisno o kamatnoj stopi za valutu pripadajućeg izdanja i usklađenjem marže. Usklađenje marže obično se dobiva iz krivulje kreditne marže izdavatelja. Ako niti jedna krivulja izdavatelja nije dostupna, marža proizlazi iz proxy instrumenta i usklađuje se za razlike u rizičnom profilu instrumenata. Ako proxy nije dostupan, usklađenje marže se procjenjuje korištenjem ostalih informacija, uključujući procjenu kreditne marže na temelju internog rejtinga i PD rejtinga ili upravljačkom procjenom. Za složenije dužničke vrijednosne papire (npr. uključujući opcije – sa svojstvima kao što su callable, cap/floor, index-linked) fer vrijednost se određuje pomoću kombinacija modela diskontiranih novčanih tokova i sofisticiranijih tehnika modeliranja uključujući metode opisane za OTC- derivativi.

OTC-derivativni financijskih instrumenti

Derivativni instrumenti kojima se trguje na likvidnom tržištu se vrednuju standardnim valuacijskim modelima.

Grupa vrednuje derivative po mid cijenama. Da bi se reflektirao potencijalni bid-ask spread relevantnih pozicija, radi se prilagodba na temelju tržišne likvidnosti. Parametri za podešavanje ovise o vrsti proizvoda, valuti, ročnosti i nominalnoj vrijednosti. Parametri se revidiraju redovito ili u slučaju značajnih tržišnih oscilacija. Netiranje se ne primjenjuje u slučaju navedenih prilagodbi.

Prilagodba izloženosti kreditnom vrednovanju druge ugovorne strane (CVA) i prilagodba kreditnom vrednovanju s aspekta druge ugovorne strane (DVA) se računaju za OTC derivate. CVA prilagodba se vodi sa očekivanom pozitivnom izloženosti svih derivata i ovisi o kreditnoj kvaliteti druge ugovorne strane. DVA prilagodba se temelji na negativnoj očekivanoj izloženosti Banke i ovisi o bančinoj kreditnoj kvaliteti. Banka je implementirala pristup gdje se modeliranje očekivane izloženosti zasniva na strategiji replikacije opcija. Ovaj pristup uzima u obzir najvažnije portfelje i proizvode. Metodologija za preostale klijente i proizvode utvrđuje se u skladu s tržišnom vrijednosti uvećanom za dodanu vrijednost. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza druge ugovorne strane koja ne kotira na tržištu utvrđuje se iz internih PD-jeva, svrstanih u košarice, likvidnih društava izlistanih na centralnom europskom tržištu. U skladu s time zadovoljen je koncept baziran na tržišnim cijenama. Druge ugovorne strane sa izdanim obveznicama ili CDS tržištem vrednuju se pripadajućim PD-jem proizašlim iz cijena. Bančina vjerojatnost statusa neispunjenja obveza proizlazi iz buy-back levela bančinih izdanja.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Sukladno opisanoj metodologiji, akumulirani CVA je iznosio 1.453 tisuća HRK na 31. prosinca 2019. (2018.: 1.074 tisuća HRK), dok je DVA iznosio 55 tisuća HRK na 31. prosinca 2019. (2018.: 200 tisuća HRK).

Provjera i kontrola

Odgovornost za vrednovanje pozicija mjerenih po fer vrijednosti je neovisna od jedinica trgovanja. Dodatno, Grupa ima implementiranu neovisnu funkciju provjere valjanosti kako bi se osiguralo razdvajanje između jedinica odgovornih za razvoj modela, utvrđivanje fer vrijednosti i validaciju. Cilj nezavisnog modela provjere valjanosti je ocijeniti modele rizika koji proizlaze iz teorijskih temelja modela, prikladnosti ulaznih podataka (tržišni podaci) i kalibraciju modela.

Struktura fer vrijednosti

Financijska imovina i financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kategoriziraju se u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti.

Razina 1 hijerarhije fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijskih instrumenata kojima je dodijeljena razina 1 hijerarhije fer vrijednosti, određuju se na temelju kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identičnu financijsku imovinu i obveze. Preciznije, procijenjena se fer vrijednost može iskazati kao razina 1 ako se transakcije pojavljuju dovoljno često, dosljednih volumena i cijena na trajnoj osnovi.

To uključuje dionice, državne obveznice, kao i ostale obveznice i sredstva, s kojima se trguje na visoko likvidnim i aktivnim tržištima.

Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti

U slučaju da se tržišna kotacija koristi za vrednovanje, ali zbog ograničene likvidnosti, tržište se ne kvalificira kao aktivno (izvedeno iz dostupnih pokazatelja tržišne likvidnosti) instrument se klasificira kao razina 2. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se određuje pomoću modela procjene koji se temelje na vidljivim tržišnim podacima. Ako su svi ulazni podaci u modelu procjene vidljivi, instrument se klasificira kao razina 2 hijerarhije fer vrijednosti. Procjena razine 2 koristi krivulje prinosa, kreditne marže i volatilnost kao vidljive tržišne parametre.

To uključuje OTC – derivative, manje likvidne dionice, obveznice, sredstva i vlastita izdanja.

Razina 3 hijerarhije fer vrijednosti

U nekim slučajevima, fer vrijednost se ne može odrediti niti na temelju dovoljno često kotiranih tržišnih cijena ni od modela procjene vrijednosti koji se oslanjaju isključivo na vidljive tržišne podatke. U tim slučajevima pojedini parametri vrednovanja koji nisu vidljivi na tržištu, procjenjuju se na temelju razumnih pretpostavki. Ako neki od značajnih ulaznih podataka u modelu procjene nije vidljiv ili se korištena kotirajuća cijena ažurira rijetko, instrument se klasificira kao razina 3 hijerarhije fer vrijednosti. Za procjene razine 3, osim vidljivih parametara, najčešće se koristi kreditna marža kao nevidljivi parametar.

To uključuje nekotirajuće dionice i fondove, nelikvidne obveznice.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Reklasifikacija iz razine 1 u razinu 2 ili razinu 3 kao i obratno izvršit će se ako financijski instrumenti više ne zadovoljavaju kriterije opisane u razinama iznad.

Tablica ispod prikazuje klasifikacije financijskih instrumenata prikazanih po fer vrijednosti s obzirom na razine struktura fer vrijednosti.

									GRUPA
u milijunima HRK	2018.				2019.				
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	
Imovina									
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	278	-	278	186	39	-	225	
Derivativi	-	33	-	33	-	39	-	39	
Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	245	-	245	186	-	-	186	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	147	-	18	165	153	-	46	199	
Vlasnički instrumenti	-	-	11	11	-	-	16	16	
Dužnički vrijednosni papiri	147	-	7	154	153	-	30	183	
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.835	2.344	423	8.602	8.921	1.150	533	10.604	
Vlasnički instrumenti	-	-	111	111	-	-	162	162	
Dužnički vrijednosni papiri	5.835	2.344	312	8.491	8.921	1.150	371	10.442	
Ukupna imovina	5.982	2.622	441	9.045	9.260	1.189	579	11.028	
Obveze									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	27	-	27	-	36	-	36	
Derivativi	-	27	-	27	-	36	-	36	
Ukupne obveze	-	27	-	27	-	36	-	36	

									BANKA
u milijunima HRK	2018.				2019.				
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	
Imovina									
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	279	-	279	186	40	-	226	
Derivativi	-	34	-	34	-	40	-	40	
Ostala financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	245	-	245	186	-	-	186	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	7	-	16	23	8	-	17	25	
Vlasnički instrumenti	-	-	9	9	-	-	10	10	
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	7	14	8	-	7	15	
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.331	2.344	302	7.977	8.482	1.150	329	9.961	
Vlasnički instrumenti	-	-	102	102	-	-	147	147	
Dužnički vrijednosni papiri	5.331	2.344	200	7.875	8.482	1.150	182	9.814	
Ukupna imovina	5.338	2.623	318	8.279	8.676	1.190	346	10.212	
Obveze									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	27	-	27	-	36	-	36	
Derivativi	-	27	-	27	-	36	-	36	
Ukupne obveze	-	27	-	27	-	36	-	36	

Dodjeljivanje razina pozicijama i bilo kakve promjene između razina se reflektiraju na kraju izvještajnog razdoblja.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Proces procjene za financijske instrumente kategorizirane kao Razina 3

Procjena financijskih instrumenata kategoriziranih kao Razina 3 uključuje jedan ili više značajnih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu. Moraju se učiniti dodatne mjere provjera cijene. Ovo može uključivati pregled važnih povijesnih podataka i ispitivanje sličnih transakcija, između ostaloga. Ovo uključuje procjene i prosudbe stručnjaka.

Prijenos iz Razine 1 i Razine 2

Ova tablice prikazuje prijenos iz Razine 1 i Razine 2 financijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.

					GRUPA	
					2018.	2019.
u milijunima HRK	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2		
Vrijednosni papiri						
Neto prijenos iz Razine 1	-	1.728	-	-		
Neto prijenos iz Razine 2	(1.728)	-	-	-		
Neto prijenos iz Razine 3	-	-	-	-		
Kupnje/prodaje/dospjeća	(1.485)	(106)	3.094	(1.442)		
Ukupna promjena za godinu	(3.213)	1.622	3.094	(1.442)		

					BANKA	
					2018.	2019.
u milijunima HRK	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2		
Vrijednosni papiri						
Neto prijenos iz Razine 1	-	1.728	-	-		
Neto prijenos iz Razine 2	(1.728)	-	-	-		
Neto prijenos iz Razine 3	-	-	-	-		
Kupnje/prodaje/dospjeća	(1.585)	(106)	3.338	(1.442)		
Ukupna promjena za godinu	(3.313)	1.622	3.338	(1.442)		

Bilješke uz financijske izvještaje

za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Promjene u razini 3 financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje razvoj fer vrijednosti financijskih instrumenata za modele procjene koji se temelje na nevidljivim ulaznim podacima:

								GRUPA
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3 Namirenja	Od	
								siječnja 2019.
Imovina							prosinca 2019.	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	18	(1)	-	29	-	-	46	
Vlasnički instrumenti	11	(1)	-	6	-	-	16	
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	-	23	-	-	30	
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	423	9	120	14	(25)	-	(8)	
Vlasnički instrumenti	111	-	51	-	-	-	162	
Dužnički vrijednosni papiri	312	9	69	14	(25)	-	(8)	
Ukupna imovina	441	8	120	43	(25)	-	(8)	

								GRUPA
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3	Tečajne razlike	Od
								siječnja 2018.
Imovina								prosinca 2018.
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	15	3	-	-	-	-	-	18
Vlasnički instrumenti	8	3	-	-	-	-	-	11
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	-	-	-	-	-	7
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	421	-	18	-	(14)	-	(2)	423
Vlasnički instrumenti	103	-	22	-	(14)	-	-	111
Dužnički vrijednosni papiri	318	-	(4)	-	-	-	(2)	312
Ukupna imovina	436	3	18	-	(14)	-	(2)	441

								BANKA
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3 Namirenja	Od	
								siječnja 2019.
Imovina							prosinca 2019.	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	16	1	-	-	-	-	17	
Vlasnički instrumenti	9	1	-	-	-	-	10	
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	-	-	-	-	7	
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	302	9	37	14	(25)	-	(8)	
Vlasnički instrumenti	102	-	45	-	-	-	147	
Dužnički vrijednosni papiri	200	9	(8)	14	(25)	-	(8)	
Ukupna imovina	318	10	37	14	(25)	-	(8)	

								BANKA
u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3	Tečajne razlike	Od
								siječnja 2018.
Imovina								prosinca 2018.
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	13	3	-	-	-	-	-	16
Vlasnički instrumenti	6	3	-	-	-	-	-	9
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	-	-	-	-	-	7
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	300	-	16	-	(14)	-	-	302
Vlasnički instrumenti	96	-	20	-	(14)	-	-	102
Dužnički vrijednosni papiri	204	-	(4)	-	-	-	-	200
Ukupna imovina	313	3	16	-	(14)	-	-	318

Bilješke uz financijske izvještaje

za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2019. i 2018. tržišna procjena VISA Inc. povlaštenih dionica se temelji na razumnim pretpostavkama i procjenama te se stoga klasificiraju kao razina 3. Dionice se ne mogu prodati prije minimalnog perioda držanja od 12 godina i ograničene su određenim uvjetima koji mogu ograničiti konverziju povlaštenih dionica u VISA Inc. dionice za trgovanje. Zbog ovih ograničenja fer vrijednost povlaštenih dionica se poklapa temeljem pretpostavki u usporedbi sa slobodnim VISA Inc. redovnim dionicama za trgovanje razreda A.

Inputi koji nisu vidljivi i analiza osjetljivosti za mjerenje razine 3

U slučaju kad se fer vrijednost financijske imovine dobiva od ulaznih parametara koji nisu vidljivi na tržištu, tada se ti parametri mogu dobiti nizom drugih alternativnih parametara. Za sastavljanje Izvještaja o financijskom položaju koriste se parametri koji odražavaju tržišnu situaciju na datum izvještaja.

Raspon nevidljivih parametara vrednovanja koji se koriste za mjerenje razine 3 prikazani su u sljedećoj tablici.

Financijska imovina	Vrsta instrumenta	Fer vrijednost	Tehnika vrednovanja	Značajni inputi koji nisu vidljivi	Rasponi inputa koji nisu vidljivi (ponderirani prosjek)
31. prosinca 2019.					
GRUPA					
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	366	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,68% - 4,71% (4,38%)
31. prosinca 2018.					
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	309	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	2,22% - 5,33% (4,24%)
31. prosinca 2019.					
BANKA					
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	180	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,68% - 4,71% (4,33%)
31. prosinca 2018.					
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	197	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	2,22% - 5,33% (4,29%)

U procjeni učinaka osjetljivosti uglavnom su razmatrane promjene u kreditnim maržama za obveznice. Raspon razumno prihvatljivih alternativa inputa koji nisu vidljivi uzet je u obzir u analizi osjetljivosti kreditne marže za dužničke vrijednosne papire i kreće se između +100 i -75 baznih poena. Učinak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za promjene pozitivne fer vrijednosti iznosi 2,63 milijuna HRK, a za negativnu 3,50 milijuna HRK.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti za kraj 2019. i 2018. godine.

2019.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	GRUPA	
				Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	5.105	5.105	-	-	5.105
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	51.295	50.497	-	-	50.497
Kredit i potraživanja od banka	4.367	4.366	-	-	4.366
Kredit i potraživanja od klijenata	45.286	44.441	-	-	44.441
Dužnički vrijednosni papiri	1.642	1.690	-	-	1.690
Potraživanja od financijskog najma	2.453	2.407	-	-	2.407
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.537	1.508	-	-	1.508
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	62.690	62.860	-	673	62.187
Depoziti od banaka	9.814	9.786	-	-	9.786
Depoziti od klijenata	51.325	51.519	-	-	51.519
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	673	-	673	-
Ostale financijske obveze	879	882	-	-	882
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	3.107	3.270	-	-	3.270
Neopozive obveze	6.646	6.984	-	-	6.984
2018.					
2018.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	GRUPA	
				Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	4.954	4.954	-	-	4.954
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	49.678	48.227	-	-	48.227
Kredit i potraživanja od banka	5.228	5.103	-	-	5.103
Kredit i potraživanja od klijenata	43.177	41.829	-	-	41.829
Dužnički vrijednosni papiri	1.273	1.295	-	-	1.295
Potraživanja od financijskog najma	2.080	2.015	-	-	2.015
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.425	1.381	-	-	1.381
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	59.687	59.495	-	672	58.823
Depoziti od banaka	8.931	8.748	-	-	8.748
Depoziti od klijenata	49.197	49.186	-	-	49.186
Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	672	-	672	-
Ostale financijske obveze	889	889	-	-	889
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	3.150	3.245	-	-	3.245
Neopozive obveze	5.874	5.922	-	-	5.922

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti (nastavak)

						BANKA
2019.						
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
u milijunima HRK						
IMOVINA						
Novac i novčana sredstva	4.339	4.339	-	-		4.339
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	46.817	46.097	-	-		46.097
Kredit i potraživanja od banka	4.260	4.260	-	-		4.260
Kredit i potraživanja od klijenata	41.093	40.326	-	-		40.326
Dužnički vrijednosni papiri	1.464	1.511	-	-		1.511
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	188	184	-	-		184
OBVEZE						
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	54.529	54.698	-	673		54.025
Depoziti od banaka	5.275	5.260	-	-		5.260
Depoziti od klijenata	48.455	48.637	-	-		48.637
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	673	-	673		-
Ostale financijske obveze	127	128	-	-		128
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE						
Financijske garancije	2.679	2.819	-	-		2.819
Neopozive obveze	3.998	4.202	-	-		4.202

						BANKA
2018.						
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
u milijunima HRK						
IMOVINA						
Novac i novčana sredstva	4.383	4.383	-	-		4.383
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	46.115	44.767	-	-		44.767
Kredit i potraživanja od banka	5.309	5.183	-	-		5.183
Kredit i potraživanja od klijenata	39.786	38.543	-	-		38.543
Dužnički vrijednosni papiri	1.020	1.041	-	-		1.041
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	309	299	-	-		299
OBVEZE						
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	52.937	52.824	-	672		52.152
Depoziti od banaka	5.082	4.978	-	-		4.978
Depoziti od klijenata	46.983	46.972	-	-		46.972
Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	672	-	672		-
Ostale financijske obveze	202	202	-	-		202
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE						
Financijske garancije	2.749	2.832	-	-		2.832
Neopozive obveze	3.356	3.384	-	-		3.384

38. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednost kredita i potraživanja od klijenata i kreditnih institucija izračunata je diskontiranjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir kamatu i kreditnu maržu. Utjecaj kamate je rezultat kretanja tržišnih stopa, dok su promjene po kreditnoj marži proizašle iz PD-a i LGD-a korištenih za interne kalkulacije. Za potrebe izračuna fer vrijednosti kredita i potraživanja su grupirani u istovjetne portfelje na temelju rejting metode, ocjene rejtinga, dospijeca i zemlje odobravanja.

Fer vrijednosti imovine koja se drži do dospijeca se uzimaju sa tržišta ili se utvrđuju na temelju promatranih ulaznih podataka (npr. krivulje kamatnih prinosa).

Fer vrijednost depozita i ostalih obveza, vrednovanih po amortiziranom trošku, procjenjuje se uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa, kao i vlastitu kreditnu maržu. Za obveze bez ugovorenog dospijeca (npr. depoziti po viđenju), knjigovodstvena vrijednost predstavlja najnižu fer vrijednost.

Fer vrijednost izdanih obveznica i podređenih obveza vrednovana po amortizirajućem trošku zasniva se na tržišnim cijenama promatranih tržišnih parametara, ukoliko su dostupni. Za izdane vrijednosne papire gdje se fer vrijednost ne može utvrditi pomoću kotirajućih tržišnih cijena, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova. Primijenjena diskontna stopa temelji se na kamatnoj stopi po kojoj su instrumenti sa usporedivim karakteristikama izdani na datum izvještaja o financijskom položaju. Štoviše, mogućnost izbora se uzima u obzir kod izračuna fer vrijednosti.

Fer vrijednost izvanbilančnih obveza (npr. financijskih garancija i neiskorištenih kreditnih obveza) procjenjuje se uz pomoć regulatornih faktora kreditne konverzije. Dobiveni kreditni ekvivalenti tretiraju se kao ostala bilančna imovina.

Fer vrijednost nefinancijske imovine

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti nefinancijskih instrumenata za kraj 2019. i 2018. godine:

						GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama						
2019.						
Ulaganja u nekretnine	33	43	-	-	-	43
2018.						
Ulaganja u nekretnine	49	63	-	-	-	63
						BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama						
2019.						
Ulaganja u nekretnine	3	3	-	-	-	3
2018.						
Ulaganja u nekretnine	17	24	-	-	-	24

Za nefinancijsku imovinu Grupe procjene vrijednosti se vrše koristeći usporednu i investicijsku metodu. Procjene se vrše na temelju usporedbe i analize odgovarajućih usporedivih ulaganja i transakcija na tržištu nekretnina, skupa s dokazom potražnje u blizini odgovarajuće nekretnine. Obilježja takvih sličnih transakcija se primjenjuju na imovinu, uzimajući u obzir veličinu, lokaciju, uvjete, ugovorne uvjete i ostale značajne faktore. Takve mjere su prikazane u Razini 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

39. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje

Sljedeća tablica sadrži osnovne naknade za reviziju za financijsku 2019. i 2018. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
Naknade za reviziju	4	4	2	2
Ukupno	4	4	2	2

40. Potencijalne obveze

Kako bi izašli u susret potrebama klijenata, Banka sklapa različite vrste neopozivih i potencijalnih obveza. Iako ove obveze možda nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, uključuju kreditni rizik i dio su sveukupnog rizika Grupe i Banke (bilješka 37.4 Kreditni rizik).

41. Analiza preostalih dospijeća

Očekivani novčani tokovi su podijeljeni prema ugovornim dospijećima u skladu s planom amortizacije i raspoređeni prema rasponima ročnosti manje od 1 godine i više od 1 godine. Sljedeća tablica prikazuje ugovorna dospijeća na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

GRUPA				
u milijunima HRK	2018.		2019.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	4.954	-	5.105	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	266	12	203	22
Derivativi	21	12	17	22
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	245	-	186	-
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	-	165	160	39
Vlasnički instrumenti	-	11	-	16
Dužnički vrijednosni papiri	-	154	160	23
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.459	5.143	2.327	8.277
Vlasnički instrumenti	-	111	-	162
Dužnički vrijednosni papiri	3.459	5.032	2.327	8.115
Financijska imovina po amortiziranom trošku	17.336	32.342	16.679	34.616
Dužnički vrijednosni papiri	177	1.096	291	1.351
Kredit i potraživanja od banka	5.136	92	4.367	-
Kredit i potraživanja od klijenata	12.023	31.154	12.021	33.265
Potraživanja od financijskih najмова	742	1.338	841	1.612
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.409	16	1.528	9
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.245	-	1.311
Ulaganja u nekretnine	-	49	-	33
Nematerijalna imovina	-	372	-	376
Ulaganja u pridružena društva	-	60	-	58
Tekuća porezna imovina	10	-	12	-
Odgođena porezna imovina	-	219	-	187
Ostala imovina	122	432	118	353
UKUPNO IMOVINA	28.298	41.393	26.973	46.893
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	18	9	18	18
Derivativi	18	9	18	18
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	46.537	13.150	49.647	13.043
Depoziti od banka	2.590	6.341	4.762	5.052
Depoziti od klijenata	43.091	6.106	44.027	7.298
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	670	-	672
Ostale financijske obveze	856	33	858	21
Obveze od financijskog najma	-	-	15	83
Rezervacije	136	69	443	51
Porezne obveze	106	2	24	5
Ostale obveze	555	48	620	21
UKUPNO OBVEZE	47.352	13.278	50.767	13.221

41. Analiza preostalih dospjeća (nastavak)

BANKA

u milijunima HRK	2018.		2019.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	4.383	-	4.339	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	266	13	204	22
Derivativi	21	13	18	22
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	245	-	186	-
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	-	23	15	10
Vlasnički instrumenti	-	9	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	-	14	15	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.451	4.526	2.148	7.813
Vlasnički instrumenti	-	102	-	147
Dužnički vrijednosni papiri	3.451	4.424	2.148	7.666
Financijska imovina po amortiziranom trošku	15.902	30.213	14.798	32.019
Dužnički vrijednosni papiri	100	920	291	1.173
Kredit i potraživanja od banka	5.309	-	4.260	-
Kredit i potraživanja od klijenata	10.493	29.293	10.247	30.846
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	309	-	188	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	669	-	803
Ulaganja u nekretnine	-	17	-	3
Nematerijalna imovina	-	120	-	121
Ulaganja u ovisna društva	-	989	-	989
Ulaganja u pridružena društva	-	38	-	38
Tekuća porezna imovina	-	-	-	-
Odgođena porezna imovina	-	87	-	75
Ostala imovina	19	409	24	332
UKUPNO IMOVINA	24.330	37.104	21.716	42.225
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	18	9	18	18
Derivativi	18	9	18	18
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	42.352	10.585	43.777	10.752
Depoziti od banka	834	4.248	1.955	3.320
Depoziti od klijenata	41.316	5.667	41.695	6.760
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	670	-	672
Ostale financijske obveze	202	-	127	-
Obveze od financijskog najma	-	-	18	87
Rezervacije	107	59	420	33
Porezne obveze	81	-	8	-
Ostale obveze	365	48	406	21
UKUPNO OBVEZE	42.923	10.701	44.647	10.911

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

42. Izvještavanje po državama

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
2019.				GRUPA
Hrvatska	2.895	1.094	(219)	2.969
Crna Gora	217	103	(9)	270
Sjeverna Makedonija	17	3	-	43
Slovenija	63	12	(1)	59
Ukupno	3.192	1.212	(229)	3.341

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
2018.				GRUPA
Hrvatska	2.889	1.182	(244)	2.802
Crna Gora	196	76	(8)	260
Sjeverna Makedonija	19	17	-	43
Slovenija	57	10	(2)	63
Ukupno	3.161	1.285	(254)	3.168

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

Regulatorni obuhvat konsolidacije

U sljedećem tekstu, Grupa ispunjava zahtjeve za objavljivanjem regulatornog kapitala u skladu s Uredbom, točnije člankom 436 (b) do (e) te člankom 437 (1) (a), (d), (e) i (f) Uredbe.

Kapitalni zahtjevi

Od 01. siječnja 2014. godine, Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Basel III zahtjevima. Regulatorni zahtjevi su implementirani u EU putem Uredbe i Direktive (EU) br. 2013/36/EU („Direktiva“) Europskog parlamenta i Vijeća od 26.06.2013. godine („CRD IV“), koji su implementirani i u hrvatski Zakon o kreditnim institucijama („ZOKI“), kao i kroz različite tehničke standarde izdane od Europskog tijela za bankarstvo („EBA“).

Svi zahtjevi definirani Uredbom, ZOKI-jem te tehničkim standardima u potpunosti se primjenjuju u Grupi u regulatorne svrhe te za potrebe objave regulatornih podataka.

Računovodstvena načela

Računovodstveni i regulatorni podaci objavljeni od Grupe su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“). Priznate komponente kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju i Računa dobiti i gubitka koji su sastavljeni u skladu s MSFI. U slučajevima gdje regulatorni tretman nije jednak računovodstvenom usklade računovodstvenih podataka proizlaze iz različitog obuhvata konsolidacije (za detalje pogledati poglavlje „Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe“).

Zaključni datum za konsolidirana financijska i regulatorna izvješća Grupe je 31. prosinac svake godine.

Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe

Objava u skladu s člankom 436 (b) Uredbe

Obuhvat konsolidacije

Detalji obuhvata konsolidacije za potrebe financijskih izvještaja nalaze se u poglavlju B „Temeljne računovodstvene politike“ posebno unutar odjeljka b) „Osnova konsolidacije“ Godišnjeg izvješća.

Bonitetnim obuhvatom konsolidacije smatramo obuhvat konsolidacije koji slijedi regulatorne zahtjeve za konsolidaciju kako je definirano Uredbom, Zakonom o kreditnim institucijama („ZOKI“) te isti predstavlja provođenje Direktive u nacionalno zakonodavstvo.

Bonitetni obuhvat konsolidacije

Bonitetni obuhvat konsolidacije je definiran u Dijelu Prvom, Glavi II, Poglavlju 2, Odjeljku 3 Uredbe.

U skladu s Uredbom u obuhvat bonitetne konsolidacije ulaze subjekti definirani u članku 4 (1) (3) i od (16) do (27) u vezi s člancima 18 i 19 Uredbe. Temeljem relevantnih odjeljaka u članku 4 Uredbe, subjekti koji ulaze u konsolidaciju određuju se na temelju poslovnih aktivnosti određenog subjekta.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Glavne razlike između financijskog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata temeljenog na različitim zahtjevima definiranim u MSFI i u Uredbi:

- Na temelju Uredbe, kreditne institucije na temelju članka 4 (1) (1) Uredbe, investicijska društva temeljem članka 4 (1) (2) Uredbe, društva za pomoćne usluge temeljem članka 4 (1) (18) Uredbe i financijske institucije temeljem članka 4 (1) (26) Uredbe uzimaju se u obzir u bonitetnoj konsolidaciji. Prema MSFI-ju svi subjekti koji ne ulaze u obuhvat konsolidacije prema Uredbi, kao što su društva za osiguranje, moraju biti uključeni u financijski obuhvat konsolidacije.
- Izuzeća subjekata iz bonitetnog obuhvata konsolidacije mogu se primijeniti u skladu sa člankom 19 Uredbe. Prema članku 19 (1) Uredbe, subjekti mogu biti izuzeti iz bonitetnog obuhvata konsolidacije ukoliko njihova ukupna imovina i izvanbilančne stavke ne prelaze niži od sljedeća dva iznosa: 10 milijuna EUR-a ili 1% ukupnog iznosa imovine i izvanbilančnih stavki matičnog društva. Grupa primjenjuje članak 19 (1) Uredbe.
- Prema članku 19 (2) Uredbe subjekti također mogu biti izuzeti iz obuhvata ukoliko premašuju limite definirane člankom 19 (1) Uredbe, te nisu relevantni za regulatorne potrebe. Izuzeće subjekata temeljenog na članku 19 (2) Uredbe zahtjeva prethodno odobrenje nadležnog tijela. Za subjekte koja premašuju limite definirane u članku 19 (1) Uredbe u značajnom iznosu, Grupa primjenjuje članak 19 (2) Uredbe te slijedi zahtjeve procesa odobrenja definirane unutar tog članka. Grupa ne primjenjuje članak 19 (2) Uredbe za kreditne institucije i investicijska društva.

Metode konsolidacije

Za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala, Grupa općenito primjenjuje iste konsolidacijske metode kao i za računovodstvene potrebe.

Uzimanje u obzir metoda konsolidacije za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala u skladu s Uredbom

Iznosi korišteni u izračunu regulatornog kapitala proizlaze iz Izvještaja o financijskom položaju u skladu s MSFI. Iznosi koji su korišteni kao osnova za izračun regulatornog kapitala preračunavaju se prema definiciji bonitetne konsolidacije prema Uredbi. Razlika između Izvještaja o financijskom položaju u skladu s MSFI i Izvještaja o financijskom položaju za regulatorne svrhe je u obuhvatu konsolidacije, kako je iskazano pod naslovom „Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju“.

Uzimanje u obzir subjekata financijskog sektora koji se ne konsolidiraju i odgođenog poreza koji ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika u izračunu konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala Grupe

Knjigovodstvene iznose koji predstavljaju ulaganja u subjekte financijskog sektora definirane člankom 4 (27) Uredbe koji nisu potpuno konsolidirani ili se uzimaju u obzir prema metodi udjela za regulatorne potrebe potrebno je umanjiti od regulatornog kapitala na osnovi zahtjeva definiranih u Člancima 36 (1) (h), 45 i 46 Uredbe za neznajna ulaganja i Člancima 36 (1) (i), 43, 45, 47 i 48 Uredbe za značajna ulaganja. U svrhu navedenoga, neznajna ulaganja se definiraju kao ulaganja u subjekte financijskog sektora u kojima je udjel ulaganja jednak ili manji od 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata financijskog sektora, dok su značajna ulaganja definirana kao ulaganja iznad 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata financijskog sektora. Kako bi se odredio udio u subjektima financijskog sektora, udjeli se računaju na temelju direktnog, indirektnog i sintetskog ulaganja u određene subjekte.

U skladu sa člankom 46 (1) (a) Uredbe, udjeli u neznajna ulaganja umanjuju se ukoliko ukupan iznos ulaganja, uključujući i dodatni osnovni kapital u skladu s člankom 56 (c) i 59 Uredbe te dopunski kapital prema članku 66 (c) i 70 Uredbe prelaze definirani prag izuzeća od 10% u odnosu na redovni osnovni kapital izvještajne institucije.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Umanjenje će se provesti na iznos koji premašuje prag izuzeća od 10%. Na iznose koji su manji ili jednaki 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije primjenjuje se prihvatljiv ponder rizika u skladu sa Dijelom 3, Glavom II, Poglavljem 2 odnosno Poglavljem 3, te prema potrebi u skladu sa zahtjevima iz Dijela 3, Glave IV unutar rizikom ponderirane aktive kako je navedeno u članku 46 (4) Uredbe.

Za umanjene značajnih ulaganja od redovnog osnovnog kapitala subjekta financijskog sektora, prag izuzeća je definiran člankom 48 (2) Uredbe. U skladu sa člankom 48 (2) Uredbe, značajna ulaganja u redovni osnovni kapital financijskog sektora potrebno je umanjiti ukoliko prelaze 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prekoračen prag od 10%, umanjeno je ograničeno na iznos koji premašuje prag. Preostali iznos uključuje se u iznos rizikom ponderirane aktive te je ponderiran sa ponderom 250% prema članku 48 (4) Uredbe. Pored spomenutog praga izuzeća člankom 48 (2) Uredbe definira se i kombinirani prag za umanjeno značajnih ulaganja prema članku 36 (1) (i) Uredbe i za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 36 (1) (c) Uredbe kao i članka 38 Uredbe. Kombinirani prag prema članku 48 (2) Uredbe definiran je iznosom od 17,65% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prag izuzeća prekoračen, prekoračeni iznos potrebno je umanjiti od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od kombiniranog praga u skladu s člankom 48 (3) Uredbe ulazi u izračun rizikom ponderirane aktive. Na iznose koji ne prekoračuju 17,65% praga izuzeća u skladu s člankom 48 (4) Uredbe, primjenjuje se ponder od 250%.

Pored kombiniranog praga izuzeća od 17,65%, primjenjuje se i prag izuzeća od 10% na redovni osnovni kapital izvještajne institucije za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 48 (3) Uredbe. U slučaju da iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prelazi prag od 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije, prekoračeni iznos se umanjuje od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od praga definiranog člankom 48 (3) Uredbe uzima se u izračun rizikom ponderirane aktive s ponderom od 250% prema članku 48 (4) Uredbe.

Na izvještajni datum, Grupa nije prekoračila gore navedene pragove izuzeća.

Izračun praga izuzeća u skladu s člancima 46 i 48 Uredbe

u milijunima HRK	2018.	2019.
Neznačajno ulaganje u subjekte financijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	814	896
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(8)	(10)
Razlika do praga izuzeća	806	886
Značajno ulaganje u subjekte financijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	814	896
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(46)	(43)
Razlika do praga izuzeća	768	853
Odgođena porezna imovina		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	814	896
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	(219)	(172)
Razlika do praga izuzeća	595	724
Kombinirani prag za odgođenu poreznu imovinu i značajna ulaganja		
Prag izuzeća (17,65% redovnog osnovnog kapitala)*	1.437	1.581
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika i instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora u kojima institucija ima značajno ulaganje	(265)	(215)
Razlika do praga izuzeća	1.172	1.366

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prezentacija obuhvata konsolidacije

Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije

2019.

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De Minimis
Kreditna institucija:					
Erste Bank AD Podgorica, Crna Gora	x	-	x	-	-
Financijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding:					
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	x	-	x	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	x	-	x	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje	x	-	x	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom:					
Erste nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x
Ostala društva:					
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-

2018.

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De Minimis
Kreditna institucija:					
Erste Bank AD Podgorica, Crna Gora	x	-	x	-	-
Financijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding:					
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	x	-	x	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	x	-	x	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje	x	-	x	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom:					
Erste nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x
S Immorent Zeta d.o.o.	-	x	-	-	x
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x
Ostala društva:					
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Promjene unutar pune konsolidacije subjekata prema bonitetnom obuhvatu konsolidacije

Tijekom 2019. i 2018. nije bilo promjena u bonitetnom obuhvatu konsolidacije.

Zapreke za prijenos u regulatorni kapital

Objava u skladu sa člankom 436 (c) Uredbe

Trenutno nema ograničenja ili značajnih zapreka za prijenos financijskih ulaganja ili regulatornog kapitala unutar grupe kreditnih institucija. Detaljnije informacije mogu se pronaći u poglavlju B „Temeljne računovodstvene politike“ Godišnjeg izvješća.

Ukupni kapitalni manjak svih ovisnih društava koja nisu uključena u konsolidaciju

Objava u skladu sa člancima 436 (d) (e) Uredbe

Nije bilo kapitalnog manjka ni u kojem društvu Grupe koje nije uključeno u konsolidaciju.

Regulatorni kapital

Regulatorni kapital unutar Basela III sastoji se od redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Sukladno članku 92 Uredbe, kreditne institucije dužne su ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od 4,5%, stopu osnovnog kapitala od 6% te stopu ukupnog kapitala od 8%.

Zaštitni slojevi kapitala opisani su u poglavlju VII Zakona o kreditnim institucijama. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala, protuciklički zaštitni sloj kapitala, zaštitni sloj za globalno sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za ostale sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik te strukturni sistemski rizik specificirani su u Zakonu o kreditnim institucijama u poglavlju VII. Svi zaštitni slojevi kapitala pokrivaju se redovnim osnovnim kapitalom.

Članak 117. Zakona o kreditnim institucijama propisuje održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5% od strane Grupe i Banke. Osim zaštitnog sloja za očuvanje kapitala Grupa i Banka su dužne pratiti zaštitnu stopu za ostale sistemski važne institucije (OSV) u iznosu od 3% u skladu s člancima 137., 138. i 139. Zakona o kreditnim institucijama.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture kapitala prema Uredbi (EU) 575/2013

u milijunima HRK	Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	GRUPA		BANKA	
		2018.	2019.	2018.	2019.
Regulatorni kapital					
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	26 (1) (a) (b), 27 do 30, 23 (1) (f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Plaćeni instrumenti kapitala	36 (1) (f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Zadržana dobit	26 (1) (c), 26 (2)	4.698	5.433	3.731	4.258
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4 (100), 26 (1) (d)	222	350	205	314
Ostale rezerve		86	85	86	85
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara: dobiti ili gubici nastali vrednovanjem po fer vrijednosti, koji proizlaze iz kreditnog rizika same institucije povezanog s obvezama po izvedenicama	33 (1) (b)	(1)	(1)	(1)	(1)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	34, 105	(15)	(30)	(14)	(26)
Regulatorna usklađenja po osnovi nerealiziranih dobitaka i gubitaka	467, 468	-	-	-	-
Goodwill	4 (113), 36 (1) (b), 37	(172)	(172)	-	-
Ostala nematerijalna imovina	4 (115), 36 (1) (b), 37 (a)	(176)	(180)	(120)	(121)
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjanih za povezane porezne obveze	36 (1) (c), 38	-	(15)	-	-
Manjak ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u odnosu na očekivane gubitke primjenom IRB pristupa	36(1)(d), 40, 158, 159	-	(10)	-	(10)
Ukupno regulatorni kapital	50	8.141	8.959	7.386	7.998
Dopunski kapital					
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	62 (a), 63 to 65, 66 (a), 67	843	635	843	635
Vlastiti instrumenti dopunskog kapitala	63 (b) (i), 66 (a), 67	843	635	843	635
Priznati iznos viška rezervacija iznad očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa	62 (d)	171	196	183	208
Dopunski kapital	71	1.014	831	1.026	843
Ukupno regulatorni kapital – prijelazne odredbe					
Kapitalni zahtjev – prijelazne odredbe	92 (3), 95, 96, 98	-	-	-	-
Stopa redovnog osnovnog kapitala – prijelazne odredbe	92 (2) (a)	-	-	-	-
Stopa osnovnog kapitala – prijelazne odredbe	92 (2) (b)	-	-	-	-
Stopa ukupnog kapitala – prijelazne odredbe	92 (2) (c)	-	-	-	-
Ukupno regulatorni kapital – finalne odredbe					
Kapitalni zahtjev – finalne odredbe	92 (3), 95, 96, 98	3.541	3.996	2.963	3.298
Stopa redovnog osnovnog kapitala – finalne odredbe	92 (2) (a)	18,39	17,93	19,94	19,40
Stopa osnovnog kapitala - finalne odredbe	92 (2) (b)	18,39	17,93	19,94	19,40
Stopa ukupnog kapitala - finalne odredbe	92 (2) (c)	20,68	19,60	22,71	21,45

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture rizika prema Uredbi (EU) 575/2013

u milijunima HRK	GRUPA Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	2018.		2019.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	44.264	3.541	49.955	3.996
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	38.640	3.091	44.183	3.534
Standardizirani pristup		10.177	814	11.553	924
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		28.463	2.277	32.630	2.610
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	57	4	199	16
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	5.548	444	5.548	444
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	19	2	25	2

u milijunima HRK	BANKA Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	2018.		2019.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev (potpuno usklađeno)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	37.038	2.963	41.219	3.298
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	32.752	2.620	37.058	2.965
Standardizirani pristup		2.215	177	2.448	196
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		30.537	2.443	34.610	2.769
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	139	11	54	4
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	4.034	323	4.085	327
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	113	9	22	2

Tablica gore prikazuje strukturu kapitala samo onih pozicija koje su relevantne za Grupu i Banku. Prikazani iznosi su izračunati po Baselu III potpuno usklađenim definicijama prema trenutnim zahtjevima iz Uredbe. Promjene su moguće prema Regulatornim tehničkim standardima (RTS) koji još nisu dostupni.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju

Objava u skladu s člankom 437 (1) (a) Uredbe (EU) 575/2013

Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije

	2019.		
u milijunima HRK	MSFI	Efekti obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija
Imovina			
Novac i novčana sredstva	5.105	-	5.105
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	225
Derivativi	39	-	39
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	186	-	186
Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	199	(4)	195
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.604	-	10.604
Financijska imovina po amortiziranom trošku	51.295	29	51.324
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	4.367	-	4.367
Kreditni i potraživanja od klijenata	45.286	29	45.315
Dužnički vrijednosni papiri	1.642	-	1.642
Potraživanja od financijskih najmov	2.453	-	2.453
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.311	(22)	1.289
Ulaganja u nekretnine	33	(27)	6
Nematerijalna imovina	376	(24)	352
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	58	23	81
Tekuća porezna imovina	12	-	12
Odgodena porezna imovina	187	-	187
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.537	(2)	1.535
Ostala imovina	471	(6)	465
Ukupno imovina	73.866	(33)	73.833
Obveze i kapital			
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	36	-	36
Derivativi	36	-	36
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	62.690	6	62.696
Depoziti od banaka	9.814	(1)	9.813
Depoziti od klijenata	51.325	8	51.333
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	-	672
Ostale financijske obveze	879	(1)	878
Obveze po financijskom najmu	98	-	98
Rezerviranja	494	-	494
Tekuće porezne obveze	24	-	24
Odgodene porezne obveze	5	-	5
Ostale obveze	641	(5)	636
Ukupno obveze	63.988	1	63.989
Ukupno kapital	9.878	(34)	9.844
Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	188	(2)	186
Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	9.690	(32)	9.658
Ukupno obveze i kapital	73.866	(33)	73.833

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Usklađivanje Izvještaja o financijskom položaju (nastavak)

Objava u skladu s člankom 437 (1) (a) Uredbe (EU) 575/2013

Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije

	2018.		
u milijunima HRK	MSFI	Efekti obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija
Imovina			
Novac i novčana sredstva	4.954	-	4.954
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	278	-	278
Derivativi	33	-	33
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	245	-	245
Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	165	(2)	163
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	8.602	-	8.602
Financijska imovina po amortiziranom trošku	49.678	34	49.712
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.228	-	5.228
Kreditni i potraživanja od klijenata	43.177	34	43.211
Dužnički vrijednosni papiri	1.273	-	1.273
Potraživanja od financijskih najмова	2.080	-	2.080
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.245	(28)	1.217
Ulaganja u nekretnine	49	(29)	20
Nematerijalna imovina	372	(24)	348
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	60	21	81
Tekuća porezna imovina	10	-	10
Odgođena porezna imovina	219	-	219
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.425	-	1.425
Ostala imovina	554	(6)	548
Ukupno imovina	69.691	(34)	69.657
Obveze i kapital			
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	27	-	27
Derivativi	27	-	27
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	59.687	8	59.695
Depoziti od banaka	8.931	-	8.931
Depoziti od klijenata	49.197	10	49.207
Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	-	670
Ostale financijske obveze	889	(2)	887
Rezerviranja	205	-	205
Tekuće porezne obveze	106	-	106
Odgođene porezne obveze	2	-	2
Ostale obveze	603	(6)	597
Ukupno obveze	60.630	2	60.632
Ukupno kapital	9.061	(36)	9.025
Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	170	-	170
Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	8.891	(36)	8.855
Ukupno obveze i kapital	69.691	(34)	69.657

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Razlika između financijskih izvještaja u skladu s MSFI i financijskih izvještaja u skladu s Uredbom odnosi se na obuhvat subjekata uključenih u spomenute izvještaje. Na dan 31. prosinca 2019. razlika od 23 milijuna HRK (2018.g.: 21 milijun HRK) na poziciji „Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva“ odnosi se na ulaganja u pridružena društva prikazana u tablici „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“. Isti iznos čini razliku na poziciji „Zadržana dobit“ i „Dobitak tekuće godine“. Detalji su iskazani u tablici pod nazivom „Ukupni kapital“.

Razlike na pozicijama u „Izveštaju o financijskom položaju“ odnose se na efekte društava koja nisu uključena u bonitetnu konsolidaciju dok su uključena u računovodstvenu konsolidaciju.

Detaljni pregled o broju društava sa različitim opsegom konsolidacije prikazani su unutar tablice „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“.

Ukupni kapital

	2019.					
u milijunima HRK	MSFI	Efekti - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklađe	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.886	(85)	1.801	-	1.801	b
Kapitalni instrumenti i povezane premije na dionice	-	85	85	-	85	c
Zadržana dobit	4.794	(34)	4.760	-	4.760	d
Dobitak tekuće godine	962	2	964	(291)	673	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	350	-	350	-	350	f
Rezerva fer vrijednosti	432	-	432	-	432	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(7)	-	(7)	-	(7)	
Odgođeni porez	(75)	-	(75)	-	(75)	
Ostalo	-	-	-	-	-	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	9.690	(32)	9.658	(291)	9.367	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	188	(2)	186	(186)	-	
Ukupno kapital	9.878	(34)	9.844	(477)	9.367	

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Regulatorne usklade u iznosu od 291 milijun HRK odnose se na raspodjelu dividende koja je umanjena od dobiti za 2018. godinu (350 milijuna HRK u 2018.).

Detaljne informacije o kapitalu u skladu s MSFI prikazane su unutar dijela III „Izveštaj o promjenama u ukupnom kapitalu” Godišnjeg izvješća.

u milijunima HRK	MSFI	Efekti - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	2018.	
					Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.887	(86)	1.801	-	1.801	b
Kapitalni instrumenti i povezane premije na dionice	-	86	86	-	86	c
Zadržana dobit	4.075	(30)	4.045	-	4.045	d
Dobitak tekuće godine	1.008	(5)	1.003	(350)	653	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	223	(1)	222	-	222	f
Rezerva fer vrijednosti	281	(1)	280	-	280	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(9)	-	(9)	-	(9)	
Odgođeni porez	(50)	-	(50)	-	(50)	
Ostalo	1	-	1	-	1	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	8.891	(36)	8.855	(350)	8.505	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	170	-	170	(170)	-	
Ukupno kapital	9.061	(36)	9.025	(520)	8.505	

Nematerijalna imovina

u milijunima HRK	MSFI	Efekti - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	2019.	
					Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Nematerijalna imovina	376	(24)	352	-	352	
umanjenja od redovnog osnovnog kapitala	376	(24)	352	-	352	g

u milijunima HRK	MSFI	Efekti - obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklade	2018.	
					Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Nematerijalna imovina	372	(24)	348	-	348	
umanjenja od redovnog osnovnog kapitala	372	(24)	348	-	348	g

Detalji obuhvata nematerijalne imovine prikazani su u bilješci 24 Nematerijalna imovina.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Odgođeni porez

2019.				
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Odgođena porezna imovina	187	-	187	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	15	-	15	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	172	-	172	
2018.				
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital - bilješka
Odgođena porezna imovina	219	-	219	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	-	-	-	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	219	-	219	

Na temelju definicije praga izuzeća u članku 48 Uredbe odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika nije odbitna stavka u Grupi u 2019. ni 2018. godini. U skladu s člankom 48 (4) Uredbe stavke koje se ne odbijaju ponderiraju se sa ponderom rizika od 250% kroz kreditni rizik. Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika nije predmetom praga izuzeća već se direktno odbija od redovnog osnovnog kapitala. Detaljni prikaz odgođene porezne imovine iskazan je u Bilješci 25 "Porezna imovina i obveze".

Podređene obveze

2019.						
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklađene	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital – bilješka
Stavke dopunskog kapitala	1.265	-	1.265	(630)	635	i
Podređeni kredit	1.265	-	1.265	(630)	635	
2018.						
u milijunima HRK	MSFI	Efekti – obuhvata konsolidacije	Bonitetna konsolidacija	Regulatorne usklađene	Regulatorni kapital	Regulatorni kapital – bilješka
Stavke dopunskog kapitala	1.261	-	1.261	(418)	843	i
Podređeni kredit	1.261	-	1.261	(418)	843	

Detaljni prikaz podređenih obveza prikazan je u bilješci 18 Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Objava regulatornog kapitala

Objava u skladu s člancima 437 (1) (d) (e) Uredbe

Grupa ne uzima u obzir članak 437 (1) (f) Uredbe pri izračunu konsolidiranog regulatornog kapitala.

Sukladno Uredbi (EU) 2017/2395 Europskog parlamenta i vijeća, Grupa ne primjenjuje prijelazne odredbe za ublažavanje učinka uvođenja MSFI-ja 9 na regulatorni kapital koji proizlazi iz obračuna očekivanih kreditnih gubitaka.

U sljedećoj tablici prikazan je sastav regulatornog kapitala temeljem Provedbene Uredbe (EU) 1423/2013 za objavu regulatornog kapitala, izdanog u Službenom listu Europske Unije.

Prijelazne odredbe koje se primjenjuju u Grupi, temelje se na HNB-ovoj Odluci o provedbi Uredbe.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2019.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Bilješka u tablici usklađenja
Redovni osnovni kapital (CET 1): instrumenti i rezerve			
1. Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.499	članak 26. stavak 1., članci 27., 28., 29.	
Od čega: redovne dionice	1.698	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	a
Od čega: premije na dionice	1.801	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	b
Od čega: vrsta instrumenta 3	-	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	
2. Zadržana dobit	4.760	članak 26. stavak 1. točka (c)	d
3. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	350	članak 26. stavak 1.	f
3.a Rezerve za opće bankovne rizike	85	članak 26. stavak 1. točka(f)	c
4. Iznos kvalificirajući stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 2.	
5. Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84.	
5.a Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	673	članak 26. stavak 2.	e
6. Redovni osnovni kapital (CET1) prije regulatornih usklađenja	9.367	zbroj redaka 1. do 5.a	
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja			
7. Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(30)	članci 34., 105.	
8. Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(352)	članak 36. stavak 1. točka (b), članak 37.	g
9. Prazno polje u EU-u	-		
10. Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	(15)	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38.	h
11. Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitcima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	članak 33. stavak 1. točka (a)	
12. Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	(10)	članak 36. stavak 1. točka (d), članci 40., 159.	
13. Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	članak 32. stavak 1.	
14. Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(1)	članak 33. stavak 1. točka (b)	
15. Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41.	
16. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42.	
17. Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44.	
18. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79.	
19. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1. do 3., članak 79.	
20. Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-		
20.a Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	članak 36. stavak 1. točka (k)	
20.b Kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89. do 91.	
20.c Sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka ii., članak 243. stavak 1. točka (b), članak 244. stavak 1. točka (b), članak 258.	
20.d Slobodne isporuke (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii., članak 379. stavak (3)	
21. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a)	
22. Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	članak 48. stavak 1.	
23. od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b)	

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2019.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Bilješka u tablici usklađenja
24. Prazno polje u EU-u	-		
25. od čega: Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a)	
25.a Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (a)	
25.b Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (l)	
27. Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (j)	
28. Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(408)	zbroj redaka 7. do 20.a, 21., 22. i 25.a do 27.	
29. Redovni osnovni kapital (CET1)	8.959	redak 6. minus redak 28.	
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti			
30. Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	članci 51., 52.	
31. od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
32. od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
33. Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (4) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 3.	
34. Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	članci 85., 86.	
35. instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 3.	
36. Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-	zbroj redaka 30., 33. i 34.	
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja			
37. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 57.	
38. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (b), članak 58.	
39. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (c), članci 59., 60., 79.	
40. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (d), članci 59., 79.	
41. Prazno polje u EU-u	-		
42. Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (e)	
43. Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-	zbroj redaka od 37. do 42.	
44. Dodatni osnovni kapital (AT1)	-	redak 36. minus redak 43.	
45. Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	8.959	zbroj retka 29. i retka 44.	
Dopunski kapital (T2): Instrumenti i rezervacije			
46. Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	635	članci 62., 63.	i
47. Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	članak 486. stavak 4.	
48. Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	članci 87., 88.	
49. od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 4.	
50. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	196	članak 62. točke (c) i (d)	
51. Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	831		
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja			
52. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	članak 63. točka (b) podtočka i., članak 66. točka (a), članak 67.	
53. Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 66. točka (b), članak 68.	

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK		(A) 31. prosinca 2019.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Bilješka u tablici usklađenja
54.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (c), članci 69., 70., 79.	
55.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (d), članci 69., 79.	
56.	Prazno polje u EU-u	-		
57.	Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-	zbroj redaka 52. do 56.	
58.	Dopunski kapital (T2)	831	redak 51. minus redak 57.	
59.	Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	9.790	zbroj retka 45. i retka 58.	
60.	Ukupna rizikom ponderirana imovina	49.955		
Stopa kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
61.	Redovni osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	17,93%	članak 92. stavak 2. točka (a)	
62.	Osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	17,93%	članak 92. stavak 2. točka (b)	
63.	Ukupni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	19,60%	članak 92. stavak 2. točka (c)	
64.	Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije, izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD, članci 128., 129., 130., 131., 133.	
65.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%		
66.	od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-		
67.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%		
67.a	od čega: zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (O-SII)	-		
68.	Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokrivanje zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	7,13%	CRD, članak 128.	
69.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
Iznosi za odbitak ispod pragova (prije ponderiranja rizikom)				
72.	Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	10	članak 36. stavak 1. točka(h), članci 46. i 45. članak 56. točka (c), članci 59. i 60. članak 66. točka (c), članci 69. i 70.	
73.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	43	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 45., 48.	
74.	Prazno polje u EU-u			
75.	Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)		članak 36. stavak 1. točka(c), članci 38. i 48.	
Primjenjive gornje granice za uključivanje rezervacija u dopunski kapital				
76.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	članak 62.	
77.	Gornja granica za uključivanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	članak 62.	
78.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	196	članak 62.	
79.	Gornja granica za uključivanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	32.630	članak 62.	
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2014. i 1. siječnja 2022.)				
80.	Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
81.	Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
82.	Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
83.	Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
84.	Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	
85.	Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2018.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Bilješka u tablici usklađenja
Redovni osnovni kapital (CET 1): instrumenti i rezerve			
1. Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.499	članak 26. stavak 1., članci 27., 28., 29.	
Od čega: redovne dionice	1.698	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	a
Od čega: premije na dionice	1.801	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	b
Od čega: vrsta instrumenta 3	-	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	
2. Zadržana dobit	4.045	članak 26. stavak 1. točka (c)	d
3. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	222	članak 26. stavak 1.	f
3.a Rezerve za opće bankovne rizike	86	članak 26. stavak 1. točka (f)	c
Iznos kvalificirajući stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 2.	
4. Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84.	
5. Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	653	članak 26. stavak 2.	e
6. Redovni osnovni kapital (CET1) prije regulatornih usklađenja	8.505	zbroj redaka 1. do 5.a	
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja			
7. Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(15)	članci 34., 105.	
8. Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(348)	članak 36. stavak 1. točka (b), članak 37.	g
9. Prazno polje u EU-u	-		
10. Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38.	h
11. Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitcima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	članak 33. stavak 1. točka (a)	
12. Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	članak 36. stavak 1. točka (d), članci 40., 159.	
13. Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	članak 32. stavak 1.	
14. Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(1)	članak 33. stavak 1. točka (b)	
15. Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41.	
16. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42.	
17. Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44.	
18. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79.	
19. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1. do 3., članak 79.	
20. Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-		
20.a Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	članak 36. stavak 1. točka (k)	
20.b Kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89. do 91.	
20.c Sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka ii., članak 243. stavak 1. točka (b), članak 244. stavak 1. točka (b), članak 258.	
20.d Slobodne isporuke (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii., članak 379. stavak (3)	
21. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38 (3)) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a)	
22. Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	članak 48. stavak 1.	
23. od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b)	

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2018.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Bilješka u tablici usklađenja
24. Prazno polje u EU-u	-		
25. od čega: Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a)	
25.a Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (a)	
25.b Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (l)	
27. Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (j)	
28. Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(364)	zbroj redaka 7. do 20.a, 21., 22. i 25.a do 27.	
29. Redovni osnovni kapital (CET1)	8.141	redak 6. minus redak 28.	
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti			
30. Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-	članci 51., 52.	
31. od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
32. Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484 (4) i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 3.	
33. Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	članci 85., 86.	
34. instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 3.	
36. Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-	zbroj redaka 30., 33. i 34.	
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja			
37. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 57.	
38. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (b), članak 58.	
39. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (c), članci 59., 60., 79.	
40. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (d), članci 59., 79.	
41. Prazno polje u EU-u	-		
42. Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (e)	
43. Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-	zbroj redaka od 37. do 42.	
44. Dodatni osnovni kapital (AT1)	-	redak 36. minus redak 43.	
45. Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	8.141	zbroj retka 29. i retka 44.	
Dopunski kapital (T2): Instrumenti i rezervacije			
46. Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	843	članci 62., 63.	i
47. Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	članak 486. stavak 4.	
48. Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	članci 87., 88.	
49. od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 4.	
50. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	171	članak 62. točke (c) i (d)	
51. Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	1.014		
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja			
52. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	članak 63. točka (b) podtočka i., članak 66. točka (a), članak 67.	
53. Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 66. točka (b), članak 68.	

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

43. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosina 2018.	(B) Uredba (EU) 575/2013 relevantni članak	(C) Bilješka u tablici usklađenja
54. Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-		članak 66. točka (c), članci 69., 70., 79.
55. Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-		članak 66. točka (d), članci 69., 79.
56. Prazno polje u EU-u	-		
57. Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-		zbroj redaka 52. do 56.
58. Dopunski kapital (T2)	1.014		redak 51. minus redak 57.
59. Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	9.155		zbroj retka 45. i retka 58.
60. Ukupna rizikom ponderirana imovina	44.264		
Stopa kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
61. Redovni osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	18,39%		članak 92. stavak 2. točka (a)
62. Osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	18,39%		članak 92. stavak 2. točka (b)
63. Ukupni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	20,68%		članak 92. stavak 2. točka (c)
64. Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije, izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%		CRD, članci 128., 129., 130., 131., 133.
65. od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%		
66. od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-		
67. od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%		
67.a od čega: zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (O-SII)	-		
68. Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokrivanje zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	7,39%		CRD, članak 128.
69. [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70. [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71. [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
Iznosi za odbitak ispod pragova (prije ponderiranja rizikom)			
72. Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	8		članak 36. stavak 1. točka(h), članci 45. i 46., članak 56. točka (c), članci 59. i 60., članak 66. točka (c), članci 69. i 70.
73. Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	46		članak 36. stavak 1. točka (i), članci 45., 48.
74. Prazno polje u EU-u	-		
75. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)	-		članak 36. stavak 1. točka(c), članci 38. i 48.
Primjenjive gornje granice za uključivanje rezervacija u dopunski kapital			
76. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-		članak 62.
77. Gornja granica za uključivanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-		članak 62.
78. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	171		članak 62.
79. Gornja granica za uključivanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	28.463		članak 62.
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2014. i 1. siječnja 2022.)			
80. Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-		članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.
81. Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-		članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.
82. Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-		članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.
83. Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-		članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.
84. Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-		članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.
85. Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-		članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

44. Zarada po dionici

Za izračunavanje zarade po dionici, zarada se uzima kao neto dobit tekuće godine koja pripada redovnim dioničarima umanjena za povlaštene dividende, ako ih ima. U nastavku je prikazano usklađenje dobiti nakon poreza koja je raspoloživa redovnim dioničarima.

u milijunima HRK	GRUPA	
	2018.	2019.
Neto dobit tekuće godine	1.008	962
Dobit raspoloživa dioničarima	1.008	962
Ponderiran prosječan broj redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 HRK po dionici (za osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici)	16.984.175	16.984.175
Zarada po redovnoj dionici – osnovna i razrijeđena (u kunama)	59,33	56,66

45. Događaji nakon datuma bilance

Postojanje novog koronavirusa (Covid-19) potvrđeno je početkom 2020. godine i proširilo se na kontinentalnu Kinu i šire, uzrokujući poremećaje u poslovanju i gospodarskoj aktivnosti. Grupa/Banka smatra da je ovo događaj nakon datuma bilance koji ne zahtijeva usklađivanje. Budući da je situacija fluidna i brzo se razvija, ne smatramo izvedivim dati kvantitativnu procjenu potencijalnog utjecaja postojanje novog koronavirusa na Grupu. Utjecaj na makroekonomske prognoze bit će ugrađen u procjene očekivanih rezerviranja za kreditni gubitak Grupe/Banke (MSFI 9) u 2020. godini.

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Obrasci prema lokalnim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja Banke (NN 42/18) u nastavku donosimo potrebne obrasce za Grupu i Banku za godinu zaključno sa 31. prosincem 2019. u obliku koji zahtijeva Odluka. Informacije o osnovama prezentacije, kao i sažetak računovodstvenih politika dani su u bilješkama uz financijska izvješća. Informacije važne za bolje razumijevanje pojedinih pozicija u izvještaju o financijskom položaju, računu dobiti i gubitka, promjenama u kapitalu, kao i izvještaju o novčanom tijeku također su uključene u bilješkama.

Razlike između obrazaca (dodatak 1) prikazane ispod od stranice 272 do 275 i osnovni financijskih izvještaji prikazani u dodatku 2 naziva „Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca”.

Račun dobiti i gubitka u milijunima HRK		GRUPA	
		2018.	2019.
1.	Kamatni prihodi	2.502	2.386
2.	(Kamatni rashodi)	429	340
3.	(Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4.	Prihodi od dividende	1	1
5.	Prihodi od naknada i provizija	968	1.057
6.	(Rashodi od naknada i provizija)	234	254
7.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	28	1
8.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	221	211
9.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	4	4
10.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
11.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite, neto	-	-
12.	Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	-	23
13.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto	5	26
14.	Ostali prihodi iz poslovanja	188	157
15.	(Ostali rashodi iz poslovanja)	175	159
16.	Ukupno prihodi iz poslovanja, neto (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 14. – 15.)	3.079	3.113
17.	(Administrativni rashodi)	1.266	1.322
18.	(Amortizacija)	228	248
19.	Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	-	(1)
20.	(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	40	321
21.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	212	-
22.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	-
23.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	59	19
24.	Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
25.	Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	11	9
26.	Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	-
27.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (16. – 17. – 18. + 19. – od 20. do 23. + od 24. do 26.)	1.285	1.211
28.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	254	229
29.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (27. – 28.)	1.031	982
30.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (31. – 32.)	-	-
31.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
32.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
33.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine (29. + 30.; 34. + 35.)	1.031	982
34.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	23	20
35.	Pripada vlasnicima matičnog društva	1.008	962

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI		GRUPA	
u milijunima HRK		2018.	2019.
36.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	1.031	982
37.	Ostala sveobuhvatna dobit (38. + 50.)	(51)	126
38.	Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 39. do 45. + 48. + 49.)	21	41
39.	Materijalna imovina	-	-
40.	Nematerijalna imovina	-	-
41.	Aktuarski dobici ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	3	(1)
42.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
43.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
44.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	22	51
45.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
46.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
47.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjenjenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-
49.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	(4)	(9)
50.	Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (od 51. do 58.)	(72)	85
51.	Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
52.	Preračunavanje stranih valuta	(6)	2
53.	Zaštite novčanih tokova [efektivni udjel]	-	-
54.	Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
55.	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(72)	99
56.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
57.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
58.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (-) gubitak	6	(16)
59.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (36. + 37.; 60. + 61.)	980	1.108
60.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	23	20
61.	Pripada vlasnicima matičnog društva	957	1.088

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Račun dobiti i gubitka u milijunima HRK		BANKA	
		2018.	2019.
1.	Kamatni prihodi	2.004	1.889
2.	(Kamatni rashodi)	352	276
3.	(Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4.	Prihodi od dividende	21	69
5.	Prihodi od naknada i provizija	642	690
6.	(Rashodi od naknada i provizija)	177	186
7.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	14	-
8.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	222	211
9.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	3	3
10.	Dobici ili (-) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
11.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite, neto	-	-
12.	Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	(18)	17
13.	Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinancijske imovine, neto	4	23
14.	Ostali prihodi iz poslovanja	40	33
15.	(Ostali rashodi iz poslovanja)	126	121
16.	Ukupno prihodi iz poslovanja, neto (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 14. – 15.)	2.277	2.352
17.	(Administrativni rashodi)	913	961
18.	(Amortizacija)	75	114
19.	Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	-	(1)
20.	(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	47	316
21.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	163	30
22.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	44	-
23.	(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	9	11
24.	Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
25.	Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	-	-
26.	Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	-
27.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (16. – 17. – 18. + 19. – od 20. do 23. + od 24. do 26.)	1.026	919
28.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	196	166
29.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (27. – 28.)	830	753
30.	Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (31. – 32.)	-	-
31.	Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
32.	(Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
33.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine (29. + 30.; 34. + 35.)	830	753
34.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	-	-
35.	Pripada vlasnicima matičnog društva	-	753

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI u milijunima HRK		BANKA	
		2018.	2019.
36.	Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	830	753
37.	Ostala sveobuhvatna dobit (38. + 50.)	(32)	109
38.	Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 39. do 45. + 48. + 49.)	17	37
39.	Materijalna imovina	-	-
40.	Nematerijalna imovina	-	-
41.	Aktuarski dobiti ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	1	-
42.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
43.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
44.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	45
45.	Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
46.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
47.	Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjenjenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-
49.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	(4)	(8)
50.	Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (od 51. do 58.)	(49)	72
51.	Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
52.	Preračunavanje stranih valuta	-	-
53.	Zaštite novčanih tokova [efektivni udjel]	-	-
54.	Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
55.	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(53)	88
56.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
57.	Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-
58.	Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (-) gubitak	4	(16)
59.	Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (36. + 37.; 60. + 61.)	798	862
60.	Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	-	-
61.	Pripada vlasnicima matičnog društva	798	862

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izveštaj o financijskom položaju		GRUPA	
u milijunima HRK		2018.	2019.
IMOVINA			
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	4.954	5.105
2.	Novac u blagajni	1.735	2.558
3.	Novčana potraživanja od središnjih banaka	2.976	1.958
4.	Ostali depoziti po viđenju	243	589
5.	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	278	225
6.	Izvedenice	33	39
7.	Vlasnički instrumenti	-	-
8.	Dužnički vrijednosni papiri	245	186
9.	Kredit i predujmovi	-	-
10.	Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	165	199
11.	Vlasnički instrumenti	165	176
12.	Dužnički vrijednosni papiri	-	23
13.	Kredit i predujmovi	-	-
14.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	-	-
15.	Dužnički vrijednosni papiri	-	-
16.	Kredit i predujmovi	-	-
17.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	8.602	10.604
18.	Vlasnički instrumenti	111	162
19.	Dužnički vrijednosni papiri	8.491	10.442
20.	Kredit i predujmovi	-	-
21.	Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	53.183	55.285
22.	Dužnički vrijednosni papiri	1.273	1.642
23.	Kredit i predujmovi	51.910	53.643
24.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	60	58
27.	Materijalna imovina	1.294	1.344
28.	Nematerijalna imovina	372	376
29.	Porezna imovina	229	199
30.	Ostala imovina	554	471
31.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
32.	UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	69.691	73.866
OBVEZE			
33.	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	27	36
34.	Izvedenice	27	36
35.	Kratke pozicije	-	-
36.	Depoziti	-	-
37.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
38.	Ostale financijske obveze	-	-
39.	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40.	Depoziti	-	-
41.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
42.	Ostale financijske obveze	-	-
43.	Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	59.687	62.788
44.	Depoziti	58.128	61.139
45.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	672
46.	Ostale financijske obveze	889	977
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
49.	Rezervacije	205	494
50.	Porezne obveze	108	29
51.	Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52.	Ostale obveze	603	641
53.	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	60.630	63.988
KAPITAL			
55.	Temeljni kapital	1.698	1.698
56.	Premija na dionice	1.802	1.801
57.	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	-	-
58.	Ostali vlasnički instrumenti	-	-
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	223	350
60.	Zadržana dobit	4.075	4.794
61.	Revalorizacijske rezerve	-	-
62.	Ostale rezerve	85	85
63.	Trezorske dionice	-	-
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	1.008	962
65.	Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66.	Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	170	188
67.	UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	9.061	9.878
68.	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	69.691	73.866

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izveštaj o financijskom položaju			BANKA
u milijunima HRK		2018.	2019.
IMOVINA			
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	4.383	4.339
2.	Novac u blagajni	1.565	2.407
3.	Novčana potraživanja od središnjih banaka	2.643	1.708
4.	Ostali depoziti po viđenju	175	224
5.	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	279	226
6.	Izvedenice	34	40
7.	Vlasnički instrumenti	-	-
8.	Dužnički vrijednosni papiri	245	186
9.	Kredit i predujmovi	-	-
10.	Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	23	25
11.	Vlasnički instrumenti	23	25
12.	Dužnički vrijednosni papiri	-	-
13.	Kredit i predujmovi	-	-
14.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	-	-
15.	Dužnički vrijednosni papiri	-	-
16.	Kredit i predujmovi	-	-
17.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	7.977	9.961
18.	Vlasnički instrumenti	102	147
19.	Dužnički vrijednosni papiri	7.875	9.814
20.	Kredit i predujmovi	-	-
21.	Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	46.424	47.005
22.	Dužnički vrijednosni papiri	1.020	1.464
23.	Kredit i predujmovi	45.404	45.541
24.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	1.027	1.027
27.	Materijalna imovina	686	806
28.	Nematerijalna imovina	120	121
29.	Porezna imovina	87	75
30.	Ostala imovina	428	356
31.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
32.	UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	61.434	63.941
OBVEZE			
33.	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	27	36
34.	Izvedenice	27	36
35.	Kratke pozicije	-	-
36.	Depoziti	-	-
37.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
38.	Ostale financijske obveze	-	-
39.	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40.	Depoziti	-	-
41.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
42.	Ostale financijske obveze	-	-
43.	Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	52.937	54.634
44.	Depoziti	52.065	53.730
45.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	670	672
46.	Ostale financijske obveze	202	232
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
49.	Rezervacije	166	453
50.	Porezne obveze	81	8
51.	Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52.	Ostale obveze	413	427
53.	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	53.624	55.558
KAPITAL			
55.	Temeljni kapital	1.698	1.698
56.	Premija na dionice	1.802	1.801
57.	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	-	-
58.	Ostali vlasnički instrumenti	-	-
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	204	314
60.	Zadržana dobit	3.191	3.732
61.	Revalorizacijske rezerve	-	-
62.	Ostale rezerve	85	85
63.	Trezorske dionice	-	-
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	830	753
65.	Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66.	Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	-	-
67.	UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	7.810	8.383
68.	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	61.434	63.941

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izveštaj o promjenama kapitala														GRUPA
U milijunima HRK														
	Raspodjeljivo imateljima kapitala matice										Manjinski udjel			
	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	Ukupno
Početno stanje (prije prepravljaja)	1.698	1.802	-	-	223	4.075	-	85	-	1.008	-	-	170	9.061
Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Početno stanje (tekuće razdoblje) (1. + 2. + 3.)	1.698	1.802	-	-	223	4.075	-	85	-	1.008	-	-	170	9.061
Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-	(289)	-	-	-	-	-	-	(2)	(291)
Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz vlasničkih instrumenata u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	1.008	-	-	-	(1.008)	-	-	-	-
Povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata kao posljedica poslovnih kombinacija	-	(1)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	126	-	-	-	-	962	-	-	20	1.108
Završno stanje (tekuće razdoblje) (od 4. do 20.)	1.698	1.801	-	-	350	4.794	-	85	-	962	-	-	188	9.878

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izveštaj o promjenama kapitala														
U milijunima HRK														
	Raspodjeljivo imateljima kapitala matice											Manjinski udjel		BANKA
	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	Ukupno
Početno stanje (prije prepravljaja)	1.698	1.802	-	-	204	3.191	-	85	-	830	-	-	-	7.810
Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Početno stanje (tekuće razdoblje) (1. + 2. + 3.)	1.698	1.802	-	-	204	3.191	-	85	-	830	-	-	-	7.810
Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-	(289)	-	-	-	-	-	-	-	(289)
Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz vlasničkih instrumenata u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija financijskih instrumenata iz obveza u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	830	-	-	-	(830)	-	-	-	-
Povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata kao posljedica poslovnih kombinacija	-	(1)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	109	-	-	-	-	753	-	-	-	862
Završno stanje (tekuće razdoblje) (od 4. do 20.)	1.698	1.801	-	-	314	3.732	-	85	-	753	-	-	-	8.383

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izveštaj o novčanim tokovima		GRUPA	
U milijunima HRK		2018.	2019.
Poslovne aktivnosti prema direktnoj metodi			
1.	Naplaćena kamata i slični primici	-	-
2.	Naplaćene naknade i provizije	-	-
3.	(Plaćena kamata i slični izdaci)	-	-
4.	(Plaćene naknade i provizije)	-	-
5.	(Plaćeni troškovi poslovanja)	-	-
6.	Neto dobiti / gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-
7.	Ostali primici	-	-
8.	(Ostali izdaci)	-	-
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1.031	1.211
	Usklađenja:	-	-
10.	Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	293	340
11.	Amortizacija	228	248
12.	Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
13.	(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	2	(11)
14.	Ostale nenovčane stavke	246	220
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15.	Sredstva kod Hrvatske narodne banke	(218)	(224)
16.	Depoziti kod financijskih institucija i krediti financijskim institucijama	(422)	875
17.	Kredit i predujmovi ostalim komitentima	(5.754)	(4.640)
18.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.088	(3.952)
19.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	195	59
20.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
21.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(4)	(34)
22.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	32	(404)
23.	Ostala imovina iz poslovnih aktivnosti	(177)	(242)
24.	Depoziti od financijskih institucija	(1.340)	(252)
25.	Transakcijski računi ostalih komitenata	6.549	3.280
26.	Štedni depoziti ostalih komitenata	226	551
27.	Oročeni depoziti ostalih komitenata	(1.191)	(1.632)
28.	Izvedene financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(25)	9
29.	Ostale obveze iz poslovnih aktivnosti	(65)	1.502
30.	Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	2.451	2.267
31.	Priljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	10	10
32.	Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(444)	(338)
33.	(Plaćeni porez na dobit)	-	(303)
34.	Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	2.711	(1.460)
Ulagačke aktivnosti			
35.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju materijalne i nematerijalne imovine	(216)	(232)
36.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
37.	Primici od naplate / plaćanja za kupnju vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospjeća	-	-
38.	Priljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	-	-
39.	Ostali primici / plaćanja iz ulagačkih aktivnosti	-	-
40.	Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	(216)	(232)
Financijske aktivnosti			
41.	Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz financijskih aktivnosti	(1.069)	-
42.	Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	301	-
43.	Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	-	-
44.	Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45.	(Isplaćena dividenda)	(162)	(291)
46.	Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	(29)
47.	Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	(930)	(320)
48.	Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (34. + 40. + 47.)	1.565	(2.012)
49.	Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	5.344	6.909
50.	Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-	-
51.	Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	6.909	4.897

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izvještaj o novčanim tokovima		BANKA	
U milijunima HRK		2018.	2019.
Poslovne aktivnosti prema direktnoj metodi			
1.	Naplaćena kamata i slični primici	-	-
2.	Naplaćene naknade i provizije	-	-
3.	(Plaćena kamata i slični izdaci)	-	-
4.	(Plaćene naknade i provizije)	-	-
5.	(Plaćeni troškovi poslovanja)	-	-
6.	Neto dobiti / gubitci od financijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-
7.	Ostali primici	-	-
8.	(Ostali izdaci)	-	-
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	830	919
	Usklađenja:	-	-
10.	Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	253	357
11.	Amortizacija	75	114
12.	Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
13.	(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(2)	(11)
14.	Ostale nenovčane stavke	184	(69)
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15.	Sredstva kod Hrvatske narodne banke	(218)	(224)
16.	Depoziti kod financijskih institucija i krediti financijskim institucijama	(600)	1.063
17.	Kreditni i predujmovi ostalim komitentima	(5.580)	(2.945)
18.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.101	(3.926)
19.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	195	59
20.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
21.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(3)	(3)
22.	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	43	(474)
23.	Ostala imovina iz poslovnih aktivnosti	(171)	59
24.	Depoziti od financijskih institucija	(1.492)	(323)
25.	Transakcijski računi ostalih komitenata	6.608	2.633
26.	Štedni depoziti ostalih komitenata	236	632
27.	Oročeni depoziti ostalih komitenata	(1.479)	(1.554)
28.	Izvedene financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(25)	1
29.	Ostale obveze iz poslovnih aktivnosti	(25)	496
30.	Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	2.088	1.900
31.	Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	20	69
32.	Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(360)	(272)
33.	(Plaćeni porez na dobit)	-	(253)
34.	Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	1.678	(1.752)
Ulagačke aktivnosti			
35.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju materijalne i nematerijalne imovine	(120)	(139)
36.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate	(81)	-
37.	Primici od naplate / plaćanja za kupnju vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospjeća	-	-
38.	Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	-	-
39.	Ostali primici / plaćanja iz ulagačkih aktivnosti	-	-
40.	Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	(201)	(139)
Financijske aktivnosti			
41.	Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz financijskih aktivnosti	(156)	-
42.	Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	301	-
43.	Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	-	-
44.	Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45.	(Isplaćena dividenda)	(160)	(289)
46.	Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	(27)
47.	Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	(15)	(316)
48.	Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (34. + 40. + 47.)	1.462	(2.207)
49.	Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	4.874	6.336
50.	Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-	-
51.	Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	6.336	4.129

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Izvanbilančne stavke		GRUPA	
		2018.	2019.
1.	Garancije	2.915	2.931
2.	Akreditivi	215	170
3.	Mjenice	-	-
4.	Okvirni krediti i obveze financiranja	5.874	6.646
5.	Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	20	6
6.	Budućnosnice	-	-
7.	Opcije	3	3
8.	Ugovori o razmjeni	14.372	17.362
9.	Forvardi	4.736	1.551
10.	Ostale izvedenice	-	-

Izvanbilančne stavke		BANKA	
		2018.	2019.
1.	Garancije	2.516	2.504
2.	Akreditivi	213	169
3.	Mjenice	-	-
4.	Okvirni krediti i obveze financiranja	3.356	3.998
5.	Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	20	6
6.	Budućnosnice	-	-
7.	Opcije	3	3
8.	Ugovori o razmjeni	14.927	18.250
9.	Forvardi	4.736	1.551
10.	Ostale izvedenice	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	GRUPA
Novac i novčana sredstva	5.105	Novac u blagajni, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju	5.105	-	-	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	-	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	16	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	176	(160)	GFI- Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	183	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	23	160	HNB- Vlasnički instrumenti	
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.604	Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.604	-	-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	49.653					
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.537					
Potraživanja po financijskom najmu	2.453	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	53.643	-	-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	1.642	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	1.642	-	-	
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	58	Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	58	-	-	
Nekretnine i oprema	1.311					
Ulaganja u nekretnine	33	Materijalna imovina	1.344	-	-	
Nematerijalna imovina	376	Nematerijalna imovina	376	-	-	
Porezna imovina	199	Porezna imovina	199	-	-	
Ostala imovina	471	Ostala imovina	471	-	-	
UKUPNO IMOVINA	73.866	UKUPNO IMOVINA	73.866	-	-	

Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	GRUPA
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	36	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	36	-	-	
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	61.139	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	61.139	-	-	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	-	-	
Ostale financijske obveze	879					
Obveze po financijskom najmu	98	Ostale financijske obveze	977	-	-	
Rezerviranja	494	Rezerviranja	494	-	-	
Porezne obveze	29	Porezne obveze	29	-	-	
Ostale obveze	641	Ostale obveze	641	-	-	
Ukupno kapital	9.878	Ukupno kapital	9.878	-	-	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	73.866	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	73.866	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	GRUPA
Kamatni prihod	2.232					
Ostali slični prihodi	169	Kamatni prihodi	2.386	15	HNB - Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	
Kamatni trošak	(280)					
Ostali slični troškovi	(75)	Kamatni rashodi	(340)	(15)	HNB - Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	
Prihod od naknada i provizija	1.057	Prihodi od naknada i provizija	1.057	-	-	
Trošak od naknada i provizija	(254)	Rashodi od naknada i provizija	(254)	-	-	
		Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	211			
Neto rezultat iz trgovanja	234	Tečajne razlike [dobit ili gubitak], neto	23	-	-	
Troškovi zaposlenih	(747)	Administrativni rashodi	(1.322)	(85)	HNB - Ostali rashodi iz poslovanja	
Ostali administrativni troškovi	(660)					
Amortizacija	(248)	Amortizacija	(248)	-	-	
Ostali operativni rezultat	(284)	Dobici ili gubici od prestanka priznavanja nefinancijske imovine, neto	26			
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	95	Ostali prihodi iz poslovanja	157			
		Ostali rashodi iz poslovanja	(159)			
		Rezervacije ili ukidanje rezervacija	(321)			
		Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-			
		Dobici ili (-) gubici od modifikacija, neto	(1)			
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz financijskih instrumenata	(43)	Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine	(19)	85	GFI - Ostali administrativni troškovi	
		Udio dobiti ili (-) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	9	-	-	
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	9					
Prihod od dividendi	1	Prihodi od dividende	1	-	-	
Ostali dobici/gubici od nepriznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1	Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji nisu mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	1	-	-	
Dobici/gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	Dobici/gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	4	-	-	
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	1.211	DOBIT PRIJE POREZA	1.211	-	-	
Porez na dobit	(229)	Porez na dobit	(229)	-	-	
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	982	NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	982	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

						BANKA
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Novac i novčana sredstva	4.339	Novac u blagajni, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju	4.339	-	-	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	226	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	226	-	-	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	10	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	25	(15)	GFI - Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	15	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	-	15	HNB - Vlasnički instrumenti	
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.961	Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.961	-	-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	45.353					
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	188	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	45.541	-	-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	1.464	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	1.464	-	-	
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	1.027	Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	1.027	-	-	
Nekretnine i oprema	803					
Ulaganja u nekretnine	3	Materijalna imovina	806	-	-	
Nematerijalna imovina	121	Nematerijalna imovina	121	-	-	
Porezna imovina - Odgođena porezna imovina	75	Porezna imovina - Odgođena porezna imovina	75	-	-	
Ostala imovina	356	Ostala imovina	356	-	-	
UKUPNO IMOVINA	63.941	UKUPNO IMOVINA	63.941	-	-	

						BANKA
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	36	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	36	-	-	
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	53.730	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	53.730	-	-	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	-	-	
Ostale financijske obveze	127		232			
Obveze po financijskom najmu	105	Ostale financijske obveze		-	-	
Rezerviranja	453	Rezerviranja	453	-	-	
Porezne obveze	8	Porezne obveze	8	-	-	
Ostale obveze	427	Ostale obveze	427	-	-	
Ukupno kapital	8.383	Ukupno kapital	8.383	-	-	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	63.941	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	63.941	-	-	

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2019.

						BANKA
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Kamatni prihod	1.836					
Ostali slični prihodi	67	Kamatni prihodi	1.889	14	HNB - Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	
Kamatni trošak	(217)					
Ostali slični troškovi	(73)	Kamatni rashodi	(276)	(14)	HNB - Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	
Prihod od naknada i provizija	690	Prihodi od naknada i provizija	690	-	-	
Trošak od naknada i provizija	(186)	Rashodi od naknada i provizija	(186)	-	-	
Neto rezultat iz trgovanja	228	Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	211	-	-	
		Tečajne razlike [dobit ili gubitak], neto	17			
Troškovi zaposlenih	(538)					
Ostali administrativni troškovi	(496)	Administrativni rashodi	(961)	(73)	HNB - Ostali rashodi iz poslovanja	
Amortizacija	(114)	Amortizacija	(114)	-	-	
Ostali operativni rezultat	(278)	Dobici ili gubici od prestanka priznavanja nefinancijske imovine, neto	23			
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	-	Ostali prihodi iz poslovanja	33			
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz financijskih instrumenata	(72)	Ostali rashodi iz poslovanja	(121)			
		Rezervacije ili ukidanje rezervacija	(316)	73	GFI - Ostali administrativni troškovi	
		Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	(30)			
		Dobici ili (-) gubici od modifikacija, neto	(1)			
		Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine	(11)			
Prihod od dividendi	69	Prihodi od dividende	69	-	-	
Ostali dobiti/gubici od nepriznavanja financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	Dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji nisu mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	
Dobici/gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	3	Dobici/gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	3	-	-	
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	919	DOBIT PRIJE POREZA	919	-	-	
Porez na dobit	(166)	Porez na dobit	(166)	-	-	
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	753	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	753	-	-	